

**TRONDHEIM KOMMUNE, MILJØENHETEN.
CITY OF TRONDHEIM, DEPARTMENT OF ENVIRONMENT**

RAPPORT, REPORT.

Tittel, *Title*:

Kartlegging av salamanderlokaliteter i Trondheim kommune 2007-2008
Mapping of newt localities in the municipality of Trondheim 2007-2008

Forfatter(e), *Author(s)*:

Eva Tilseth

Dato, *Date*: 07.11.2008

Rapport nr., *Report no.*: TM 2008/06

ISBN NR.: 978-82-7727-115-6

Sammendrag, *Abstract*:

Rapporten omfatter resultater fra kartlegging av salamanderlokaliteter i Trondheim i 2007-2008. Den gir status for eldre, tidligere registrerte lokaliteter og omfatter også kartlegging av nye lokaliteter i kommunen. En vurdering av trusler som angår lokalitetene er gjort, og det er forslag til prioriterte tiltak for å møte truslene. Salamanderen (stor og liten) er på den norske Rødlista for truede dyrearter. Det overordnede mål presentert i denne rapporten er å ta vare på salamanderen og sikre at den har gode leve- og ynglemuligheter i et høyt antall lokaliteter i fremtiden.

The report includes the results from mapping of salamander localities in Trondheim in 2007-2008. The status of older localities registered earlier is presented, and also a mapping of new localities within the municipality. An assessment of threats regarding the localities has been made, and a priority of actions to overcome these threats is given. The newts (the great crested newt and common newt) are on the Norwegian Red List of Endangered Species. The overall goal presented in this report is to preserve the newts and to make sure that they have good living and breeding conditions in a high number of localities, securing growth of the species in the future.

Stikkord, emneord:

Stor salamander
Liten salamander
Triturus cristatus
Triturus vulgaris

Key words:

Great crested newt
Common newt
Triturus cristatus
Triturus vulgaris

Forord

Stor- og småsalamander er begge rødlistede arter. Storsalamander er i følge Norsk Rødliste 2006 vurdert som sårbar (VU) og småsalamander som nær truet (NT). Salamanderartene er på grensen av sitt nordlige utbredelsesområde i Midt-Norge, og lever utsatt til når byen ekspanderer og ellers gjennom menneskelige inngrep i naturen.

For å ha en forsvarlig og langsiktig forvaltning av naturmiljøet, herunder biologisk mangfold, er man avhengig av et godt kunnskapsnivå som man får, f.eks. gjennom kartleggingsarbeid. I kommunal arealplanlegging skal bl.a. hensynet til rødlistede arter ivaretas. Et rikt arts mangfold kan også være en indikasjon på gode leveforhold for oss mennesker. Mange aktører har således viktige hensyn å ta ved omdisponering av arealer til utbygging og ved andre inngrep som fører til fragmentering av landarealer.

For enkelte arter som i dag er sterkt truet av utryddelse, er det funnet nødvendig å gjennomføre særskilte forvaltnings- og bevaringstiltak for å sikre deres leveområder på lang sikt. Direktoratet for naturforvaltning har utarbeidet en nasjonal Handlingsplan for stor salamander (DN rapport 2008–1).

En kartlegging av salamander i Trondheim kommune med hovedvekt på storsalamander, ble gjennomført i 2001 – 2002 av stipendiat Jon Kristian Skei, NTNU. (Miljøavdelingen, rapport 02/06). Foreliggende rapport er en ny kartlegging av samtlige kjente salamanderlokaliteter, nye områder, og en vurdering av trusler og prioritering av tiltak. Arbeidet er utført av cand.mag. Eva Tilseth. Førsteamanuensis Dag Dolmen, NTNU Vitenskapsmuseet, har gitt faglig informasjon og veiledning.

Vi vil takke Eva Tilseth for et grundig arbeid og et fabelaktig engasjement med kartlegging av salamander og oppfølgingsforslag. Denne rapporten sammen med Nasjonal handlingplan for storsalamander vil danne et godt grunnlag for det videre arbeidet med å sikre salamanderen i Trondheim.

Trondheim 06.11.08

Thorbjørn Bratt
miljødirektør

INNHold

SAMMENDRAG	1
FORORD	3
1 INNLEDNING	5
1.1 Målsetting	5
2 METODIKK	5
2.1 Innsamling av data	5
2.2 Fremstilling av data	5
3 RESULTATER	8
3.1 Generelt	8
3.2 Lokaltetenes tilstand og salamanderfunn	11
3.2 Trusler for lokalitetene	13
3.4 Samlet vurdering av lokalitetene	15
4 FORSLAG TIL TILTAK	17
4.1 Tiltak generelt	17
4.2 Konkrete tiltak	18
4.3 Oppsummering og prioritering av tiltak	22
5 REFERANSER	26
6 VEDLEGG	29
Vedlegg 1: Oversikt over samtlige kjente salamanderforekomster i Trondheim kommune 2007 - 2008	29
Vedlegg 2: Feltregistrering av de besøkte lokaliteter 2007 - 2008	41

SAMMENDRAG

Sommeren 2007 og 2008 foretok undertegnede revisitering av alle kjente salamanderlokaliteter i Trondheim kommune. I tillegg ble nye dammer som ikke hadde vært undersøkt tidligere i disse områdene kartlagt, og dessuten Hangerslett/Høstadmyra på Byneset og Tillermarka. De eldre lokalitetene som ikke hadde vært besøkt siden 1960–70–80-årene, ligger hovedsakelig nær tettbebyggelse i Trondheim og i jordbrukslandskapet på Byneset. De øvrige kjente lokalitetene, som hadde vært revisitert av Jon Kristian Skei i 2001–2002 (Skei 2002), ligger i Jonsvannsområdet. I alt 92 lokaliteter ble kartlagt, 50 kjente (tabell 1) og 42 nye. Det ble funnet 2 nye lokaliteter med salamander. I alt 47 av de kjente lokalitetene var intakt/delvis intakt (inkludert de 2 nye). Ellers var 6 var helt uttørket på grunn av en tørr vår og sommer i 2007 og 1 var uttørket i 2008. Dette betyr at det var 40 dammer som hadde mer eller mindre vann og derved minimumsforutsetninger for salamanderens reproduksjon. Det ble funnet salamander (larver/ad) i 20 av de 40 dammene, det utgjør 50 %. Hvis man i tillegg plusser på de lokalitetene hvor Skei fant salamander i 2001–2002, er det siden 2001 funnet salamander i 22 av disse 40 dammene, det utgjør 55 %.

Når det gjelder det totale antall lokaliteter (for både stor og liten salamander) som er registrert fra ca. 1900 til i dag, 71 stk., er 34 % av disse nå ødelagt (tabell 2 og kart; figur 1, sort trekant). Hvis man inkluderer de lokalitetene som nå er i dårlig forfatning som salamanderlokaliteter (tabell 4), så er 56 % av de opprinnelige lokalitetene i dag ødelagt/nesten ødelagt som leve-/yngleområder for salamander.

I denne rapporten er det redegjort for kartleggingen av lokalitetene; salamanderfunn, lokalitetenes tilstand og trusler er beskrevet, og det er gjort en samlet vurdering av hver lokalitet. Det er videre listet opp tiltak som det er hensiktsmessig å sette i gang, og det er utarbeidet et forslag til prioritering av tiltakene. Det er et noe komplekst bilde som tegner seg. Dette blant annet på grunn av at det i stor grad dreier seg om gamle salamanderlokaliteter som ikke har vært fulgt opp, skjøttet eller ivarettatt i planleggings- og utbyggings-sammenheng.

Det innebærer at det nå er noen lokaliteter som trenger akutte tiltak for ikke å bli helt ødelagt i nær fremtid, og mange lokaliteter som trenger å bli tatt hånd om i form av skjøtsel på sikt. Dette preger prioriteringen av tiltak i relativt stor grad.

Strakstiltak i/ved lokalitetene er hogst, oppgraving av dammer, rydding/rensing av vegetasjon i vann/på land, avgrensing av drenering i myr, fjerning av fisk og regulering av utbygging.

For å sikre salamanderartenes overlevelse og utbredelse på lang sikt, er det også lagt vekt på tiltak som favner videre enn den enkelte lokalitet. Slike tiltak er oppgraving av nye dammer, utsetting av salamander, restaurering av ødelagte myrområder, sikring av vandringskorridorer mellom lokaliteter og regulering/vern av naturområder med salamander.

Det er videre foreslått informasjonstiltak som henvender seg til publikum, grunneiere og tilgrensende kommuner. Det er også pekt på tiltak som dammer som pedagogisk objekt, samarbeidstiltak, nettverksbygging og kunnskapsutveksling. Det er i denne sammenheng foreslått et regionalt samarbeid i form av en tiltaksplan for storsalamander. Aktører her vil kunne være Trondheim kommune og de tilgrensende kommunene Malvik og Klæbu. Målsettingen vil være å ivareta/ restaurere/ utvikle et større naturområde for storsalamander, med utgangspunkt i Trondheim kommunes viktigste område for denne arten på syd- og østsiden av Jonsvannet. Et slikt prosjekt er i tråd med den nasjonale Handlingsplan for storsalamander (DN 2008).

Det har i dette arbeidet vært en viktig målsetting å understreke betydningen av å betrakte lokalitetene på landskapsnivå, i stedet for kun å fokusere på lokalitetene isolert sett (Wells 2007). Dette fordi sammenheng mellom lokalitetene, som sikrer et større nettverk og hindrer fragmentering, kan ødelegges av veier, utbygging ol. Det er avgjørende for salamanderbestandens opprettholdelse og vekst i de ulike områdene at yngledammene ikke blir for isolerte, små og sårbare. I denne sammenheng er en "regional tiltaksplan for storsalamander" og regulering/vern av naturområder svært viktige tiltak.

Det er av avgjørende betydning at problematikken omkring sikring av salamanderens leveområder løftes opp på et overordnet arealdisponeringsnivå. Riksrevisjonen har gjort en undersøkelse av bærekraftig arealplanlegging og arealdisponering i Norge, og avdekket at dagens arealforvaltning bidrar til en nedbygging av områder som Stortinget har vektlagt skal ivaretas (Riksrevisjonen 2007). Dette har slike konsekvenser som at store sammenhengende naturområder ytterligere reduseres, og det har igjen negative konsekvenser for det biologiske mangfoldet og for eksempel salamanderartenes fremtid. Ifølge Direktoratet for naturforvaltning er 640 km² av urørt natur tapt på fem år (1998-2003). Rundt forrige århundreskifte var ca. 50 % av Norge villmarkspreget natur, mens nå har vi ca. 11,7 % igjen av disse områdene (www.dirnat.no). I den norske Rødlista fra 2006 slås det fast at arealendringer var den viktigste årsaken til at arter ble kategorisert som truede eller sårbare på lista. Naturinngrep er en viktig årsak til at arter dør ut og tapet av det biologiske mangfoldet fortsetter. Presset på naturen er stort.

Hvis man sammenligner antall lokaliteter som har eksistert og lokaliteter som er ødelagt/nesten ødelagt i de ulike naturområder og utbyggingsområder i Trondheim kommune, så viser det seg at i de områdene hvor det har vært menneskelige inngrep i form av jordbruk og utbygging, er salamanderartenes lokaliteter svært truet av total ødeleggelse. Dette i motsetning til lokalitetene i relativt uberørte skog- og myrområder, hvor de menneskelige inngrep har vært begrenset, her er nesten 80 % av lokalitetene fremdeles intakt.

I lys av de trusler som er nevnt ovenfor er det også vektlagt at salamander (stor og liten) står på Rødlista for truede arter, og at den i Midt-Norge er på nordgrensen av sin globale utbredelse. Dette sammen med kommunens målsetting om å stoppe tapet av det biologiske mangfold innen 2010, gir et særlig ansvar for å igangsette og følge opp tiltak for å ta vare på lokalitetene som sikrer salamanderartene gode leve- og ynglemuligheter i fremtiden. Salamanderne kan betraktes som indikatorarter, det vil si at der de trives er det også gode miljøforhold for et høyt antall andre arter amfibier og invertebrater. Med andre ord hvis salamanderartene og deres leveområder blir ivaretatt og vernet, vil man også ivareta og verne et variert biologisk mangfold i disse naturområdene.

FORORD

På 1970-tallet ble det foretatt en omfattende registrering av salamanderforekomster i Trondheim kommune (Dolmen 1983). En ny kontroll av storsalamanderlokalitetene og et utvalg av småsalamanderlokalitetene ble foretatt i 2001-2002 (Skei 2002). Trondheim kommune har hatt behov for en oppdatert total oversikt over salamanderartenes status. Undertegnede har derfor utført revisitering av samtlige lokaliteter med stor og liten salamander og supplerende kartlegging sommeren 2007 og 2008, som er presentert i denne rapporten. Oppdragsgiver har vært Trondheim kommune, og kontaktpersoner har vært naturforvalter Haldor Sesseng, Trondheim kommune, og førsteamanuensis Dag Dolmen, NTNU Vitenskapsmuseet. Faglig veiledning og informasjon er gitt av Dag Dolmen og Kjell Sandaas, Oslo kommune. God støtte i arbeidet er også gitt av dr. scient Jon Kristian Skei, professor Kjell Ivar Flatberg, NTNU, og ansatte ved Miljøenheten i Trondheim kommune. Kartopplysninger er fremskaffet av fagkonsulent Ingar Nessel og konsulent Morten Haugen, Miljøenheten, og eldre kart fra Trondheim kommunes arkivtjenester. Alle fotografier med unntak av flyfoto er tatt av undertegnede.

Jeg vil takke alle som har bidratt til denne rapporten, og rette en særlig takk til Haldor Sesseng og Dag Dolmen som har gjennomlest manuskriptet og kommet med viktige innspill i hele prosessen.

Trondheim, november 2008

Eva Tilseth

1 INNLEDNING

1.1 Målsetting

Målsettingen med kartleggingen i 2007 var å oppdatere og supplere kunnskapen om de eldste kjente salamanderlokalitetene som ikke hadde vært besøkt siden 1960-70-80-årene. Disse ligger hovedsakelig nært tettbebyggelse i Trondheim og i jordbrukslandskapet på Byneset og er lokaliteter kartlagt av Dag Dolmen (1983). Som prioritet nummer to var det aktuelt å kartlegge status til de lokalitetene hvor Jon Kristian Skei ikke fant salamander i 2001/2002, og dessuten å kartlegge nye lokaliteter i disse områdene dersom det ble tid til det. Utgangspunktet var Skeis (Skei 2002) rapport for Trondheim kommune. I denne rapporten forelå en tabell med oversikt over alle kjente salamanderlokaliteter i kommunen, også Dolmens (1983) lokaliteter som Skei ikke besøkte i 2001/2002. Videre var målsettingen også å vurdere trusler, utarbeide forslag til tiltak for å ivareta lokalitetene, og å prioritere tiltakene.

Kartleggingen ble i 2008 utvidet til å gjelde alle de gjenværende lokalitetene i Trondheim kommune, også de som var blitt reorganisert av Skei i 2001/2002. Dette var hovedsakelig lokaliteter med stor salamander syd i Jonsvannsområdet. Det var også behov for å kartlegge områdene Tillermarka og Hangerslettmyra/Høstadmyra på Byneset, hvor det ikke hadde vært foretatt kartlegging tidligere. Målsettingen var å få utarbeidet en komplett oppdatert statusrapport over alle lokaliteter med salamander i kommunen.

2 METODIKK

2.1 Innsamling av data

Kartleggingen foregikk ved at undertegnede oppsøkte lokalitetene sommeren 2007, fra 13. juli til 19. september, med unntak av lok. 36 (Svarttjønna, Trolla) som ble oppsøkt den 9. juni. Sommeren 2008 ble lokalitetene oppsøkt fra 23. mai (unntaksvis så tidlig, for å se voksen salamander i vårlek) til 27. august. Den beste tiden for å finne salamanderlarver i Midt-Norge er fra midten av juli til midten av august; da er de såpass store at de er lett å se, og ikke for store så de er vanskeligere å fange eller har gått på land. En håv med en diameter på 40 cm og med teleskopskaft (fiskehåv kjøpt hos Clas Ohlson) ble brukt. En ny håvpose med maskevidde 1 x 2 mm av myggnetting i polyester ble laget. Denne håven fungerte fint, den hadde litt stor diameter, men var lett, og den kunne slås sammen.

Foruten å ta tid til observasjon, ble det håvet i en såkalt Z-sveip (Dolmen 1991, 1993, Skei 1991, 2002) der det var mulig. Forøvrig ble det forsøkt håvet på ulike måter alt ettersom hvor mye vann/vegetasjon det var. Vannfargen ble vurdert med en hvit plastskive nedsenket i vannet, og fastsatt etter Strøms fargeskala (Skei et al. 1991) i en modifisert form. Det ble også tatt vannprøver i 13 av dammene, og disse ble analysert for pH, fargetall, konduktivitet og total fosfor av Analysesenteret i kommunen. Disse data er ikke komplett for alle dammene, og er ikke tatt med i rapporten, men kan fremskaffes fra Miljøenheten i Trondheim kommune.

Et registreringsskjema for feltregistrering av amfibiedammer ble anvendt til notater i felt og fremstilling av data (pkt. 2.1 nedenfor og vedlegg 2).

Alle dammene ble fotografert, og det ble dessuten tatt bilder av ulike insekter og andre dyr og planter i den grad det ble tid til det. Dette for senere å kunne formidle et mer utfyllende bilde av lokalitetene.

2.2 Fremstilling av data

For å få en komplett oppdatert oversikt over alle lokaliteter i Trondheim kommune inkludert historiske data, ble tabellen fra rapporten til Skei (2002) brukt. Denne oppdaterte tabellen er nå lagret elektronisk som dokument i OfficeWord 2007, og kan lett anvendes når man senere skal kontrollere lokalitetene og har behov for å skrive inn nye data. I tillegg til at den tas med i rapporten (vedlegg 1), er den brent på CD som oppbevares ved Miljøenheten i Trondheim kommune.

Det var videre behov for et registreringsskjema for feltregistrering av amfibiedammene (vedlegg 2). Dette for at det skulle bli enklere å få notert ned og samlet flere relevante data på en noenlunde entydig måte ute i felt, for et mer fullstendig bilde av lokalitetene. Et slikt skjema kan også anvendes til oppfølging og

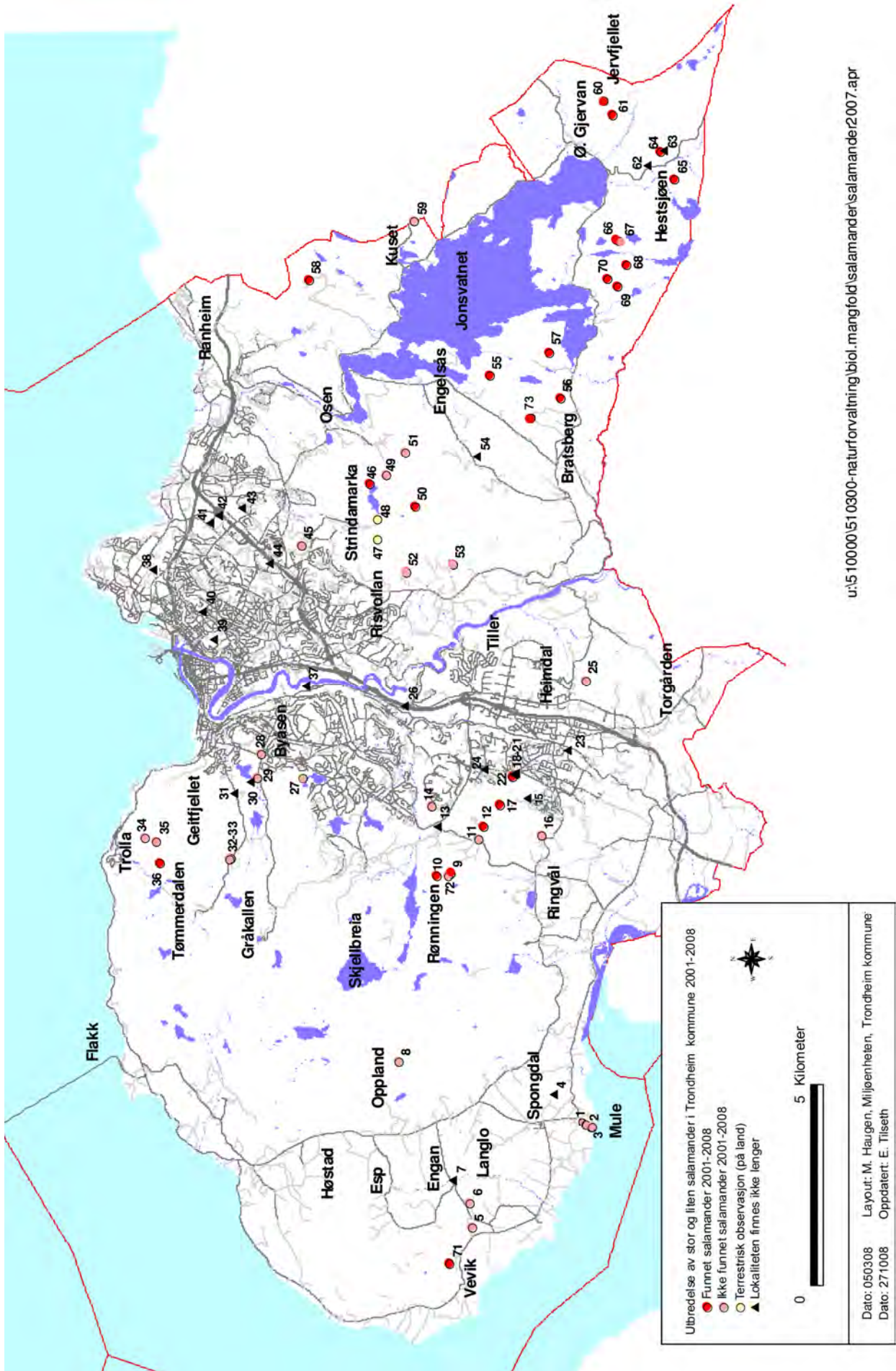
overvåking av lokalitetene ved senere anledninger. Utgangspunkt var et skjema som Kjell Sandaas, Oslo kommune, har utviklet på Østlandet, og det foreliggende skjema er en modifisert utgave av dette. Hovedfokus i denne sammenheng er registreringen av salamander. Tidligere års funn av salamander i skjemaet kan være voksne eller larver, det er ikke spesifisert. Det viktigste er å få frem om det var storsalamander eller småsalamander. Skjemaet for øvrig representerer en grovkartlegging av en del andre faktorer som dyreliv, planteliv, dammens størrelse, dybde, vannkvalitet, beliggenhet, omgivelser, inngrep og trusler. En mer nøyaktig registrering av disse faktorene vil kreve videre kartleggingsarbeid med fokus på dem. Registreringsskjemaet er også brent på CD sammen med tabellen nevnt ovenfor.

Tidligere innsamlede data fra kartlegging av salamanderlokaliteter var lagt inn i Direktoratet for Naturforvaltnings Naturbase (www.dirnat.no). Det er ved bruk av registreringsskjemaene fra hver lokalitet (vedlegg 2) enkelt å føre inn de foreliggende nye data i Direktoratets registreringsskjema for Naturbasen.

Ettersom det hovedsakelig var eldre lokaliteter, som ikke hadde vært besøkt siden 1960-70-80-årene (spesielt i 2007), som skulle kontrolleres, var det i tillegg behov for å knytte en del kommentarer til lokalitetene. Blant annet var det ønskelig å beskrive i hvilken tilstand de er i pr. i dag, hvilke trusler de er utsatt for og hva som kan være gunstig å gjøre med dem for å bedre forholdene for salamanderne. Dette er gjort under kommentarer i tilknytning til registreringsskjemaet (vedlegg 2). I etterkant av kartleggingen av lokalitetene vil det være aktuelt å sette i gang tiltak for å restaurere/skjøtte en del av dammene. Det er satt av plass i skjemaet til å notere hvilke tiltak man senere vil sette i gang på hver lokalitet.

For at det skulle være lettere for de som ikke har vært på den enkelte lokalitet å forestille seg hvordan den ser ut nå, ble det viktig å ta med en visuell fremstilling av lokalitetene. Dette i form av flyfoto hentet fra GISlink karttjeneste i Trondheim kommune (www.trondheim.kommune.no) og i form av de ovennevnte fotografier av dammene og noe av dyre- og plantelivet.

Det var behov for å oppdatere kartreferansene, da de koordinatene som forelå var fra et eldre kartsystem. Trondheim kommune gikk i 2006 over til EUREF89 (www.statkart.no). UTM(EUREF89), European Reference Frame 1989, er felles geodetisk datum (kartreferansesystem) for Europa tilpasset det amerikanske satelittsystemet GPS (Global Positioning System). Det er ved hjelp av de nye kartkoordinatene (se feltregistreringsskjema for hver lokalitet) mulig å gå inn på GISlink karttjeneste hos www.trondheimkommune.no og søke opp lokalitetene på grunnkart og flyfoto. Dette vil i tillegg lette senere kartleggings- og kontrollarbeid ute i felt ved at man nå kan gjøre bruk av GPS-utstyr. Det har vært en del letarbeid for å finne de eldste lokalitetene, og nå kan man finne dem på felles elektroniske kart med få meters nøyaktighet. Konsulent Morten Haugen, Trondheim kommune, har laget et elektronisk kart over Trondheim kommune hvor totalt antall lokaliteter er avmerket (figur 1). De ulike nummer på kartet refererer seg til lokalitetsnummer (vedlegg 1), og det fremgår forøvrig i hvilke lokaliteter det er funnet salamander (larver/ad), lokaliteter der det ikke er funnet salamander, terrestriske observasjoner og hvilke lokaliteter som er ødelagt.

u:\510000\510300-naturforvaltning\biol.mangfold\salamander\salamander2007.apr

3 RESULTATER

3.1 Generelt

Figur 2 - 9 viser salamanderbilder som ble tatt ved noen lokaliteter. Stor salamander, *Triturus cristatus* (figur 2 - 5), er på dette tidspunkt, 6. juli, i ferd med å miste ryggkammen som han har hatt i parringstiden. Buken har forskjellig mønster hos de ulike individene (figur 4 - 5). Alle foto: E.Tilseth.

Figur 2-3. Stor salamander, *Triturus cristatus* ♂ (060707)

Figur 4-5. Stor salamander, *Triturus cristatus* ♂ (060707)

Larven hos stor salamander er noe mørkere og større (figur 6), enn larven hos liten salamander, *Triturus vulgaris* (figur 7). Dette er relativt unge larver, hvor beina ikke er fullt utviklet.

Figur 6. Stor salamander, *T. cristatus* (060707)

Figur 7. Liten salamander, *T. vulgaris* (060707)

Figur 8 viser liten salamander, *Triturus vulgaris*, i parringstiden. Hannen til høyre gjør en såkalt "fan" med halen, dvs. han vifter/vibrerer med den mot hunnen, slik at hans feromoner blir ført med vannet mot henne (Wells 2007).

Figur 8. Liten salamander, *Triturus vulgaris* ♀♂ (090607)

Figur 9 viser eldre larver av liten salamander, *Triturus vulgaris*, hvor blant annet beina er mer utviklet. Merk larven øverst til venstre, den har mistet haletuppen. Dette kan skje i dammer hvor populasjonstettheten er høy (slik det var i denne dammen). Da kan larvene angripe hverandre, og de kan miste bein, hale og dessuten bli spist av de andre (Wells 2007).

Figur 9. Liten salamander, *Triturus vulgaris*, larver (110907)

Været vinteren, våren og sommeren 2007 (før august) var tørrere og varmere enn normalt i Sør-Trøndelag, se www.dmi.no. Det hadde vært lite snø vinteren forut, og liten snøsmelting. I tillegg ble det en tørr og varm sommer frem til august, og det resulterte i at en del dammer tørket ut eller ble svært redusert. Sommeren 2007 var derfor ikke den gunstigste når det gjaldt kartlegging av salamanderlokaliteter. Dette ligner på sommeren 2002, da Skei sto overfor det samme problemet (Skei 2002). Noen av de uttørkede dammene har jeg oppsøkt senere (august/september), etter at det kom større mengder nedbør, og funnet at det nå sto vann i dem. Dette betyr at de sannsynligvis eksisterer i år med mer normalt sommervær, men at det denne sommeren var umulig å finne reproduksjon av salamander her.

Sommeren 2008 hadde noe mer variert vær, som var varmt med "hetebølger" og perioder med regnskyll. Generelt ansees denne sommeren også for å være relativt tørr, men likevel mye bedre enn 2007. Dette viste seg i landbruket, hvor 2007 var en svært dårlig sommer (for tørt på sommeren og for vått på høsten) og bortimot en katastrofe for mange gårdbrukere, mens det i 2008 har vært rekordavlinger. Dette betyr at salamanderdammene i 2008 nok var mer i sin "normale" tilstand.

Jeg har i 2007-2008 reorganisert alle dammene på lokalitetslista (Skei 2002), utenom de som allerede var ødelagt og der hvor det var observert salamander på land, i alt 50 dammer. I tillegg har jeg kontrollert 42 dammer som ikke sto på lista, til sammen 92 lokaliteter. Det ble også funnet 2 nye lokaliteter med liten salamander, og de er ført inn i den oppdaterte tabellen (vedlegg 1), som Lok. 71: NV f Hangerås Vestre, Byneset og Lok. 73: Nidaros Jakttskytterklubb, Digresmyra. I tillegg er 1 ny dam ført inn på lista som Lok. 72: Dam N v/S Lokmyrtj., Smistad, Bymarka, selv om det ikke ble funnet salamander der. Den bør være med, for den hører tett sammen med de to viktige dammene på Lokmyra hvor det er funnet salamander, både stor og liten. De fleste andre dammene som ikke sto på lista og hvor det ikke ble funnet salamander, er nevnt under kommentarer i registreringsskjemaet (vedlegg 2) i forbindelse med den geografisk nærmeste lokalitet på lista, eller innledningsvis i denne rapporten i forbindelse med omtale av Tillermarka og Hangerslettmyra/Høstadmyra (se nedenfor). Data/foto/beskrivelser fra disse dammene er ikke tatt med i rapporten, men de foreligger hos undertegnede og kan fremskaffes ved behov.

Som nevnt ovenfor var det behov for å kartlegge Tillermarka og området Hangerslettmyra/Høstadmyra på Byneset i 2008.

Tillermarka er karakterisert som "viktige og svært viktige viltområder" av Trondheim kommune (Trondheim kommune 2002). I forbindelse med kartleggingen har jeg definert Tillermarka som det området som ligger mellom Tillerbruveien i nord, Klæbu kommunegrense i øst, Brøttemsvæien i syd og Østre Rosten vei i vest. Denne marka er nokså uoversiktlig, med bratt ulendt terreng og dype bekke-/ravinedaler med tett orreskog. Den har også barskog og myrer. Det kan tenkes at det er lokaliteter her som jeg ikke har funnet. Tillermarka har en kjent salamanderlokalitet, det er Lok. 25: Rasmark Buenget-Rønningen, hvor det ble observert liten salamander i 1974. Jeg har kontrollert lokaliteten i 2007 og 2008, men har ikke funnet larver her. Dette betyr ikke at det ikke er salamander her fremdeles. I tillegg til Lok. 25, oppsøkte jeg 13 dammer i dette området, store og små, men fant ikke salamanderlarver. Det foreligger foto, flyfoto/koordinater og beskrivelser av disse dammene, men de tas ikke med i denne rapporten (med unntak av 3 dammer sydøst for Lok. 25, disse er nevnt under kommentarer til Lok. 25) da det ikke ble funnet larver her. Data kan fremskaffes fra undertegnede ved behov.

Området Hangerslettmyra/Høstadmyra på Byneset er en delvis intakt høymyr, som fra gammelt av har områder som har vært grøftet og hvor det har vært tatt ut torv. Dette er sannsynligvis kommunens og fjordregionens største høymyr i dette høydelenet. Området er karakterisert som "svært viktig viltområde" av Trondheim kommune (Trondheim kommune 2002). I 2007 kontrollerte jeg 6 dammer i utkanten av Hangerslettmyra/Høstadmyra, disse er nevnt under kommentarer til Lok. 71: NV for Hangerås Vestre, Byneset. Jeg fant ikke salamanderlarver her. I tillegg ble 3 dammer nordøst for Høstadmyra kontrollert i 2008, på anvisning fra gårdbruker Ola Rye. Dette var små gårdsvannkilder som ikke hadde salamanderlarver, men noen hadde rumpetroll. Det er ikke mange dammer ute på myrene, og jeg har snakket med flere gårdbrukere i området for å få kunnskap om mulige dammer som ikke kan sees på kart/flyfoto. Det var kun midt ute på Høstadmyra det ble sagt at det hadde vært en dam, som sannsynligvis ble kalt Lomtjønna, men at den var grodd igjen. Denne dammen er angivelig en oppdemt grøft, demt opp av en ornitolog for mange år siden, for å skaffe vann til ville fugler. Da jeg kontrollerte dette, viste det seg at det var en dam her (N7031157 Ø555397) på ca. 25 x 20 m (1-2 m dyp) som ikke var grodd igjen, og dessuten en utvidelse av en

grøft like ved, med vann så det var en liten dam. Det var i tillegg vann i de to grøftene som går syd-nordøst på myra. Det var øyestikkere/libellelarver her, både ved/i dammene og ved/i grøftene, men jeg fant ikke salamanderlarver. Årsaken kan være at vannet er for surt, ifølge Dag Dolmen tåler øyestikkere surere vann enn salamanderen. Det var mye myrgresshoppe (*Mecostetus grossus*) ute på myra, og et tranepar. Ifølge lokalkjente gårdbrukere hekker det trane ute på Høstadmyra, og det er gjort flere huggormobservasjoner i utkanten av myra. Disse sistnevnte er registrert og meldt inn til Dag Dolmen. Det foreligger foto, flyfoto/koordinater og beskrivelser av disse dammene, men de tas ikke med i denne rapporten da det ikke ble funnet salamanderlarver her. Data kan fremskaffes fra undertegnede ved behov.

3.2 Lokaltetenes tilstand og salamanderfunn

Tabell 1. Antall lokaliteter kartlagt totalt frem til 2008 som er ødelagt, uttørket, delvis intakt, intakt og antall lokaliteter hvor det er funnet salamander i 2007-2008 (larver/ad.).

LOKALITET/OMRÅDE	ØDELAGT	UTTØRKET 2007	DELVIS INTAKT	INTAKT	SALAMANDER- FUNN 2007-2008
BYNESET					
Lok. 1: Mulbergam, Byneset				1	
Lok. 2: Leirfalldam, Byneset		1	1		
Lok. 3: Stranddam, Byneset		1	1		
Lok. 4: N f Brå, Byneset	1				
Lok. 5: Raustan, Byneset		1	1		
Lok. 6: V f Prestgjerdet, Byneset				1	
Lok. 7: SØ f bru, Engan, Byneset	1				
Lok.71: NV f Hangerås Vestre, Byneset				1	1
BYMARKA					
Lok. 8: Svarttjønnå, Brennan				1	
Lok. 9: S Lokmyrtjern, Smistad				1	1
Lok.72: Dam v/S Lokmyrtjern, Smistad				1	
Lok.10: N Lokmyrtjern, Smistad				1	1
Lok.11: Smistad-Sørem vegkryss		1	1		
Lok.12: V/park.pl. langs vei til Sørem				1	1
Lok. 13: Smistadkrysset, Leirbrua	1				
Lok.14: N f Kolsås, Flatåsen			1		
Lok.15: NØ f Lund, Heimdal	1				
Lok. 16: SV på Nordmyra		1	1		
Lok. 17: N på Nordmyra			1		1
Lok.18-21: Skytebane, Heimdal	4				
Lok. 22: Skytebane, Heimdal			1		1
Lok. 23: Kråkmo, Heimdal	1				
Lok. 24: Vegkant, Huseby	1				
Lok. 26: N f E6, Selsbakk	1				
Lok. 27: Kyvatnet, NØ bukt			1		
Lok. 28: Folkemuseet, Sverresborg				1	
Lok. 29: Stokkedammen, Sverresborg				1	
Lok. 30: S og N f Theisendammen	1				
Lok. 31: N vegkant, N f Sommersetra	1				
Lok. 32: Vegkant, Tempervoll (1)			1		
Lok. 33: Vegkant, Tempervoll (2)		1	1		
Lok. 34: Munkauntjønnå				1	
Lok. 35: Tyandalsdammen				1	
Lok. 36: Svarttjønnå, Trolla				1	1
Lok. 37: Stokkedammen, Stavne	1				
TILLER					
Lok. 25: Rasm.Buenget-Rønningen,Tiller				1	
ØST FOR NIDELVA (ekskl. Jonsvannaområdet)					
Lok. 38: Ved Ladebekken, Lade	1				
Lok. 39: Kristiansten festning	1				
Lok. 40: Kuhaugen	1				
Lok. 41: Lilleberget, Tunga	1				
Lok. 42: Madsjø, Tunga	1				
Lok. 43: Heistaddammen, Tunga	1				
Lok. 44: Ormhaugdammen, Moholt	1				
Lok. 45: "Tropica", Loholt				1	
Lok. 46: Estenstaddam, østre basseng				1	1

LOKALITET/OMRÅDE	ØDELAGT	UTTØRKET 2007	DELVIS INTAKT	INTAKT	SALAMANDER- FUNN 2007-2008
Lok. 47: Tomsetmyra, Estenstadmarka (te)*					
Lok. 48: V f V Estenstaddam (te)*					
Lok. 49: Styggdalstj., Estenstad		1	1		
Lok. 50: Lomtjønna, Estenstadmarka				1	
Lok. 51: Austlitjønna, Estenstadmarka				1	
Lok. 52: Ø f Kastbrekka				1	
Lok. 53: Ø f Bjørka				1	
JONSVANNSOMRÅDET					
Lok. 54: Katttjønna, Reinås	1				
Lok. 55: SØ f Engelsåstrøa				1	1
Lok. 56: Litlj.tjønna, Espås				1	1
Lok. 57: NØ f Espås, Jonsvatnet				1	1
Lok. 73: Nidaros Jaktskytterklubb, Digresmyra			1		1
Lok. 58: Åsgjerdj. V f Stokkdal, Solemsvåtten			1		1
Lok. 59: Kjerringtjønna, N f Tripynten				1	
Lok. 60: Lomtjønna, Øvre Jervan				1	1
Lok. 61: Brattstijtjønna, Øvre Jervan				1	1
Lok. 62: Store Hokmyra, Øvre Jervan	1				
Lok. 63: Tuvmyra, Øvre Jervan	1				
Lok. 64: Oppdemt dam, Tuvmyra			1		1
Lok. 65: SØ f Haukåsvollen, Hestsjøberget				1	
Lok. 66: S f Krokjtjørna, Hammer				1	1
Lok. 67: Pytt i kanten av myrtj., S f Krokjtj.			1		
Lok. 68: Hammermyran, SØ f Spillerbakken (1)				1	1
Lok. 69: SØ f Spillerbakken (2)				1	1
Lok. 70 Lokmyra, SØ f Spillerbakken (3)				1	1
Totalt 71 lokaliteter (ekskl. 2 terristriske)	24	7	16	31	20

*) "te" betyr terrestrisk (på land), at salamander er observert på land. De 2 terristriske Lok. 47 og Lok. 48, er ikke tatt med her.

Av tabellen fremgår det at av de 71 dammene på lista (73 minus de 2 terristriske), var 24 dammer fylt igjen og ødelagt. Når det gjelder Lok. 18-22: Skytebane, Heimdal, velger jeg å anta at den dammen/grøfta hvor jeg fant salamanderlarver her er restene av en av de 5 tidligere dammene (restene karakteriseres som en delvis intakt dam, og registreres som Lok. 22), men at 4 av de 5 dammene er fylt igjen og ødelagt som salamanderlokaliteter. Dette vet jeg ikke sikkert ettersom området er såpass mye forandret på grunn av utbygging av Saupstad skisenter, og at salamanderne i området kan ha flyttet seg etter som dammene ble ødelagt.

Av de 47 intakte/delvis intakte dammene i tabell 1, var 6 helt uttørket sommeren 2007, pluss 1 uttørket i 2008. Dette betyr at det var 40 (47 minus 7 uttørket) dammer som hadde mer eller mindre vann og derved minimumsforutsetninger for salamandernes reproduksjon. Det ble funnet salamander (larver/ad) i 20 av de 40 dammene, det utgjør 50 %. Hvis man i tillegg plusser på de lokalitetene hvor Jon Kristian Skei fant salamander i 2001-2002; 2 lokaliteter (hvor jeg ikke fant salamander i 2007 - 2008; Lok. 50 og Lok. 65), er det siden 2001 funnet salamander i 22 av disse 40 dammene. Dette utgjør 55 %.

De 7 dammene som var uttørket, tar jeg med videre i statistikken som gjelder andre faktorer i registreringsskjemaet (vedlegg 2). Disse blir definert som "delvis intakt" i skjemaet, for da jeg oppsøkte dem (utenom Lok. 49: Styggdalstj. Estenstadmarka og Lok. 33: Vegkant, Tempervoll) senere på sommeren (aug. - sept. 2007), hadde de vann.

Av de 47 dammene var 31 intakte og 16 delvis intakte (tabell 1). "Intakt" er definert som at det ikke er gjort noen observerbare menneskelige fysiske inngrep i dem eller omgivelsene. "Delvis intakt" er definert som at det er gjort inngrep i dammen eller i omgivelsene som har påvirket dammen (eks. grøfting av myr, anlegging av stier ol.), men dammen er ikke ødelagt (fullstendig) som salamanderlokalitet. Det at en dam karakteriseres som intakt, betyr ikke nødvendigvis at den er i god forfatning, for det skjer naturlige endringsprosesser i naturen over år (gjengroing ol.), og de fleste av disse dammene er sannsynligvis betydelig eldre enn 50 - 60 år, som er første gang det ble registrert salamander i mange av dem. "Dammens alder" i registreringsskjemaet (vedlegg 2) er sjelden utfylt, for det er vanskelig å vite hvor gamle de er. Rubrikken er likevel hensiktsmessig i de tilfeller hvor man anlegger nye dammer og skal følge dem opp med kartlegging i fremtiden.

Tabell 2. Totalt registrerte lokaliteter, ødelagte lokaliteter, og gjenværende lokaliteter minus lokaliteter i dårlig forfatning.*

OMRÅDER	TOTALT REGISTRERTE LOKALITETER	ØDELAGTE LOKALITETER	GJENVÆRENDE LOKALITETER	GJENVÆRENDE LOKALITETER (minus lok. i dårlig forfatning)	MERKNAD
BYNESET	8	2	6	3	Jordbrukslandskap
BYMARKA	30	12	18	10	Bystrøk, skog- og myrområder. Inkl. Heimdalsområdet
TILLER	1		1	1	Rasmark, skog- og myrområder, jordbruk
ØST FOR NIDELVA (ekskl. Jonsvannsområdet)	14	7	7	5	Bystrøk, jordbruk, skog- og myromr., Strindamarka
JONSVANNSOMRÅDET	18	3	15	11	Skog- og myrområder
Tot.	71	24	47	30	

* De 2 terrestriske lokalitetene er ikke tatt med i denne tabellen.

Når det gjelder det totale antall lokaliteter (for både stor og liten salamander) som er registrert fra ca. 1900 til i dag (minus de 2 terrestriske, disse tas ikke med i statistikken nedenfor), er 34 % av disse nå ødelagt (se tabell 2 og kart; figur 1, sort trekant). Hvis man inkluderer de lokalitetene som er i dårlig forfatning som salamanderlokaliteter; 16 stk. (tabell 4), er 56 % av de opprinnelige lokalitetene i dag ødelagt/nesten ødelagt som leve-/yngleområder for salamander.

Hvis man sammenligner antall lokaliteter som har eksistert og lokaliteter som er ødelagt/nesten ødelagt i de ulike naturområder og utbyggingsområder, så viser det seg følgende mønster:

I jordbrukslandskapet på Byneset er det ca. 3 lokaliteter igjen av 8, dvs. ca. 37 % eksisterer i dag. I skog- og myrområdene i Bymarka er det ca. 7 lokaliteter igjen av 9, dvs. ca. 78 % eksisterer i dag. I utbyggingsområder på vest- og østsiden av Nidelva er det ca. 4 lokaliteter igjen av 21, dvs. ca. 19 % eksisterer i dag. I skog- og myrområdene på østsiden av Nidelva (Strindamarka og Jonsvannsområdet), er det ca. 17 lokaliteter igjen av 22, dvs. ca. 77 % eksisterer i dag. Det viser seg med andre ord at i de områdene hvor det har vært menneskelige inngrep i form av jordbruk og utbygging, er salamanderartenes lokaliteter svært truet av total ødeleggelse. Dette i motsetning til lokalitetene i relativt uberørte skog- og myrområder, hvor de menneskelige inngrep har vært begrenset, her er nesten 80 % av lokalitetene fremdeles intakt.

3.3 Trusler for lokalitetene

Tabell 3. Oversikt over hvilke typer trusler de 47 lokalitetene står overfor. Alle lokalitetene er tatt med, også de som ikke har åpenbare trusler.

LOKALITET/OMRÅDE	GJEN-GROING	FERDSEL/STIER/LØYPER	FISKE-UTSETT/FISK	UT-SKYGGING	DRENER.	UT-BYGGING	VANN-FUGLER	GJEN-FYLLING	FOR-URENSN.	MASSE-UTTAK
BYNESET										
Lok. 1: Mulbergdam, Byneset		X		X						
Lok. 2: Leirfalldam, Byneset	X			X						
Lok. 3: Stranddam, Byneset	X	X		X						
Lok. 5: Raustan, Byneset	X			X						
Lok. 6: V f Prestgjerdet, Byneset				X						
Lok. 71: NV f Hangerås Vestre, Byneset				X						
BYMARKA										
Lok. 8: Svarttjønn Brennan,			X							

LOKALITET/ OMRÅDE	GJEN- GROING	FERDSEL/ STIER/ LØYPER	FISKE- UTSETT/ FISK	UT- SKYGG- ING	DRENER.	UT- BYGGING	VANN- FUGLER	GJEN- FYLLING	FOR- URENSN.	MASSE- UTTAK
Lok. 9: S Lokmyrtjern Smistad		X								
Lok. 72: Dam v/S Lokmyrtjern Smistad		X								
Lok. 10: N Lokmyrtjern, Smistad		X								
Lok. 11: Smistad- Sørem, vegkryss	X				X					
Lok. 12: ved parkeringspl langs vei til Sørem		X	X	X						
Lok. 14: N f Kolsås, Flatåsen	X	X				X				
Lok. 16: SV på Nordmyra	X				X					
Lok. 17: N på Nordmyra	X				X					
Lok. (18-) 22: Skytebane, Heimdal	X	X			X	X		X		
Lok. 27: Kyvatnet, NØ bukt		X	X			X			X	
Lok. 28: Folkemuseet, Sverresborg	X	X					X			
Lok. 29: Stokke- dammen, Sverresborg		X	X							
Lok. 32: Vegkant, Tempervoll (1)	X	X								
Lok. 33: Vegkant, Tempervoll (2)	X	X								
Lok. 34: Munkauntj			X							
Lok. 35: Tyandals- dammen		X	X							
Lok. 36: Svartjønna, Trolla		X	X							
TILLER										
Lok. 25: Rasmark Buenget- Rønningen, Tiller		X				X		X		X
ØST FOR NIDELVA (ekskl. Jonsv.omr.)										
Lok. 45: "Tropica", Loholt	X			X			X			
Lok. 46: Etenstaddam, østre basseng		X	X				X			
Lok. 49: Styggdalstj, Etenstad	X				X					
ØST FOR NIDELVA (ekskl. Jonsvanssomr.)										
Lok. 50: Lomtjønna, Etenstadmarka										
Lok. 51: Austlitjønna Etenstad			X							
Lok. 52: Ø f Kastbrekka	X			X					X	
Lok. 53: Ø f Bjørka	X			X						
JONSVANNS- OMRÅDET										
Lok. 55: SØ f Engelsåstrøa			X							
Lok. 56: Litj.tjønna, Espås			X							
Lok. 57: NØ f Espås, Jonsvatnet										

LOKALITET/ OMRÅDE	GJEN- GROING	FERDSEL/ STIER/ LØYPER	FISKE- UTSETT/ FISK	UT- SKYGG- ING	DRENER.	UT- BYGGING	VANN- FUGLER	GJEN- FYLLING	FOR- URENSN.	MASSE- UTTAK
Lok. 73: Nidaros Jaktsk.klubb, Digresmyra						X		X	X	
Lok. 58: Åsgjerdj. V f Stokkdal, Solemsvåtten		X	X							
Lok. 59: Kjerringtj. N f Tripynten			X							
Lok.60: Lomtj. Øvre Jervan			X							
Lok. 61: Brattstij, Øvre Jervan			X							
Lok. 64: Oppdemt dam, Tuvmyra	X				X					
Lok. 65: SØ f Haukåsvollen, Hestsjøberget				X						
Lok. 66: S f Kroktjørna, Hammer			X							
Lok. 67: Pytt i kanten av myrtj., S f Kroktj.	X									
Lok. 68: Hammermyran, SØ f Spillerbakken (1)										
Lok. 69: SØ f Spillerbakken (2)	X									
Lok. 70 Lokmyra, SØ f Spillerbakken (3)										
Tot. 47	18	18	16	11	6	5	3	3	3	1

Flest dammer er truet av gjengroing (18) og ferdsel/stier/løyper (18). Fiskeutsetting/ fisk (16), og utskygging (11) berører relativt mange av dammene. Drenering (6), utbygging (5), vannfugler (3), gjenfylling (3), forurensning (3), og masseuttak (1) gjelder færre dammer, men det må tas forbehold her, for fremtidige utbyggingsplaner i disse områdene er ikke kartlagt i denne sammenheng. Det er viktig å understreke at hver lokalitet må sees som en helhet, og i forhold til hvilket område den ligger i, og hvilke planer som foreligger for området. Som det fremgår av tabellen har flere av dammene flere av truslene samtidig, og dette gjør selvsagt situasjonen mer alvorlig når det gjelder mulighetene for salamandernes overlevelse. Truslene er vurderinger gjort på stedet ved besøkene, og det kan sikkert være flere og andre trusler i tillegg til disse, særlig når det gjelder vannkvalitet (forurensning, pH ol.). Vannkvalitet er i registreringsskjemaet vurdert som god dersom vannet ikke var grumset, hadde oljefilm, lukt ol.

3.4 Samlet vurdering av lokalitetene

Tabell 4. En samlet vurdering av hver av de 47 dammene som salamanderlokaliteter i nåværende tilstand.

LOKALITET/OMRÅDE	GOD	MIDDELS	DÅRLIG
BYNESET			
Lok. 1: Mulbergdam, N. Mule, Byneset		X	
Lok. 2: Leirfalldam, N. Mule, Byneset			X
Lok. 3: Stranddam, N. Mule, Byneset			X
Lok. 5: Raustan, Byneset			X
Lok. 6: V f Prestgjerdet, Byneset		X	
Lok. 71: NV f Hangerås Vestre, Byneset	X		
BYMARKA			
Lok. 8: Svartjønna Brennan, Bymarka	X		
Lok. 9: S Lokmyrtjern, Smistad, Bymarka	X		
Lok. 72: Dam v/S Lokmyrtjern, Smistad,	X		
Lok. 10: N Lokmyrtjern, Smistad, Bymarka	X		
Lok. 11: Smistad-Sørem, vegkryss			X

	LOKALITET/OMRÅDE	GOD	MIDDELS	DÅRLIG
Lok. 12:	Ved park.plass langs vei til Søreim	X		
Lok. 14:	N f Kolsås, Flatåsen		X	
Lok. 16:	SV på Nordmyra			X
Lok. 17:	N på Nordmyra			X
Lok. (18-) 22:	Skytebane, Heimdal			X
Lok. 27:	Kyvatnet, NØ bukt		X	
Lok. 28:	Folkemuseet, Sverresborg		X	
Lok. 29:	Stokkedammen, Sverresborg			X
Lok. 32:	Vegkant, Tempervoll (1)			X
Lok. 33:	Vegkant, Tempervoll (2)			X
Lok. 34:	Munkauntjønna		X	
Lok. 35:	Tyandalsdammen			X
Lok. 36:	Svarttjønna, Trolla		X	
TILLER				
Lok. 25:	Rasm. Buenget-Rønningen, Tiller		X	
ØST FOR NIDELVA (ekskl. Jonsvannsområdet)				
Lok. 45:	"Tropica", Loholt			X
Lok. 46:	Estenstaddam, østre basseng		X	
Lok. 49:	Styggdalstjønna, Estenstadmarka		X	
Lok. 50:	Lomtjønna, Estenstadmarka	X		
Lok. 51:	Austlitjønna, Estenstadmarka			X
Lok. 52:	Ø f Kastbrekka		X	
Lok. 53:	Ø f Bjørka		X	
JONSVANNSOMRÅDET				
Lok. 55:	SØ f Engelsåstrøa	X		
Lok. 56:	Litlj.tjønna, Espås	X		
Lok. 57:	NØ f Espås, Jonsvatnet	X		
Lok. 73:	Nidaros Jakttskytterklubb, Digresmyra	X		
Lok. 58:	Åsgjerdj. V f Stokkdal, Solemsvåtten		X	
Lok. 59:	Kjerringtjønna, N f Tripynten		X	
Lok. 60:	Lomtjønna, Øvre Jervan			X
Lok. 61:	Brattstittjønna, Øvre Jervan	X		
Lok. 64:	Oppdemt dam, Tuvmyra			X
Lok. 65:	SØ f Haukåsvollen, Hestsjøberget	X		
Lok. 66:	S f Kroktjørna, Hammer	X		
Lok. 67:	Pytt i kanten av myrtj., S f Kroktj.			X
Lok. 68:	Hammermyran, SØ f Spillerbakken (1)	X		
Lok. 69:	SØ f Spillerbakken (2)	X		
Lok. 70:	Lokmyra, SØ f Spillerbakken (3)	X		
Tot. 47		17	14	16

Ca. 2/3 av de "gode" lokalitetene ligger i Jonsvannsområdet, hvor det er større relativt uberørte naturområder og mindre utbyggingspress enn nærmere byen. I alt 17 dammer vurderes som "god", 14 dammer som "middels" og 16 dammer som "dårlig". Dette er en grov inndeling som viser hvordan lokalitetene vurderes på dette tidspunktet, før det er satt i gang tiltak for å bedre deres tilstand. Det er imidlertid i realiteten et mer komplekst bilde her: en dam kan for eks. ha stort potensiale, selv om den betegnes som "dårlig". En slik dam er Lok. 60: Lomtjønna, Øvre Jervan, som nå har ørret. Hvis fisken fjernes, vil dette være en utmerket lokalitet i sammenheng med Lok. 61: Brattstittjønna, Øvre Jervan.

Ikke alle dammer som har fisk er vurdert som "dårlig", noen (lok. 27, 34, 36, 46, 58, 59) er vurdert som "middels". Eksempel på det er Lok. 46: Svarttjønna, Trolla, som har røye og småsalamander. Generelt sett er fisk en belastning for salamanderen, men situasjonen er noe ulik avhengig av hvilken fiskeart det er. Det er f. eks. verre for salamanderne å leve sammen med ørret, stingsild og muligens gjedde, enn røye eller karuss. Man bør gå nærmere inn på vurderinger av fisk i salamanderlokaliteter, i planleggingen av tiltak for å ivareta salamanderen. Det er 10 av de 47 dammene som man antar har fisk i dag (lok. 27, 29, 34, 35, 36, 46, 51, 58, 59, 60).

Det at en salamanderlokalitet vurderes som "god", betyr ikke at den ikke trenger å følges opp og skjøttes. Som tidligere nevnt skjer det naturlige (og menneskeskapt) endringer over tid, og alle lokalitetene bør holdes under oppsyn og skjøttes dersom man ønsker å sikre dem for salamanderne.

4 FORSLAG TIL TILTAK

4.1 Tiltak generelt

Tiltakene i denne rapporten foreslås på bakgrunn av kartleggingen av salamanderlokalitetene sommeren 2007 og 2008, samt tiltak foreslått av Skei (Skei2002) og tiltak nevnt i Handlingsplan for stor salamander (DN 2008). Rapporten er ment å bidra til ytterligere å bedre kommunens beslutningsgrunnlag for å ivareta lokalitetene, for både stor og liten salamander, inkludert også å legge til rette for at bestandene skal kunne vokse. Når det gjelder tiltak i forhold til den enkelte lokalitet, har Friluftsetaten i Oslo kommune opparbeidet erfaring på området (Strand 2006). Det er viktig å gå systematisk til verks og kartlegge forholdene før og etter inngrepene. Det er gode muligheter for å få til vellykkede opplegg som fremmer amfibienes overlevelsesmuligheter. Planlegging og det praktiske arbeid med de konkrete tiltak må skje i forståelse og samarbeid med grunneierne. De aller fleste grunneiere som undertegnede har vært i kontakt med i forbindelse med kartleggingen har vært svært positive og interesserte.

Tiltak som planlegges bør ikke kun gjelde de eksisterende dammene, men også tiltak som går lenger, som å grave opp nye dammer, restaurere ødelagte områder og bevare/verne viktige naturområder. Det kan også være aktuelt å gjøre forsøk med utsetting av salamander til egnede områder, som Lok. 8: Svarttjønn, Brennan, se pkt. 4.3 Konkrete tiltak. Et langsiktig tiltak kan være å fremme forslag til bevaring/vern av spesielle områder i tråd med foreliggende forslag til strategier for regionalt vernearbeid av ferskvannsbiotoper (Dolmen 1995), Handlingsplan for stor salamander (DN 2008) og Handlingsplan for naturmiljøet i Trondheim. Et prosjekt i tråd med den nasjonale Handlingsplan for storsalamander vil kunne være et samarbeid mellom Trondheim kommune og de tilgrensende kommunene Malvik og Klæbu. En regional tiltaksplan for storsalamander er aktuell her, og målsettingen vil være å ivareta/ restaurere/utvikle et større viktig naturområde for denne arten. Utgangspunktet for Trondheim kommune vil være hovedområdet for storsalamander på syd- og østsiden av Jonsvannet. I forbindelse med planlegging og gjennomføring av ulike tiltak er det viktig at fagkompetanse på amfibier trekkes inn/konsulteres når det er behov for det. Andre samarbeidstiltak kan også være aktuelle, for blant annet å skape nettverk og utveksle erfaringer vedrørende ivaretagelse av salamanderlokalitetene. I tillegg er informasjonstiltak overfor publikum, grunneiere oa. svært viktig, for å skape forståelse for behovet for i verne om salamanderartene og deres leveområder.

I forbindelse med tiltak som favner videre enn den enkelte dam er det viktig å betrakte lokalitetene på landskapsnivå, i stedet for kun å fokusere på lokalitetene isolert sett (Wells 2007). Dette fordi sammenhengen mellom lokalitetene, som sikrer et større nettverk og hindrer fragmentering, kan ødelegges av veier, utbygging ol. Det er avgjørende for salamanderbestandens opprettholdelse og vekst i de ulike områdene at dammene ikke blir for isolerte, små og sårbare. Man må sikre at salamanderne ikke blir truet av innavl og at yngre individer kan ha mulighet til å vandre ut og finne nye leveområder via "korridorer" i terrenget. Det foreslås korridorer på 20-50 m bredde eller mer (DN 2008). Dette betyr at man bør ivareta et naturlig nettverk av dammer med gunstige leveområder for salamanderen, som gir utveksling av individer og gener (Skei 2002). Større sammenhengende områder på 500 daa eller mer med flere dammer synes gunstig for at stor salamander skal trives (DN 2008). I England foreslår Oldham (1994) at tettheten av dammer bør være minimum 0,7 dammer pr. km², for å sikre spredningsmuligheter for stor salamander. Det tilsvarer en middelvstand mellom dammene på 1,2 km (Skei 2002). Dette bør anses som en maksimal avstand. Størrelsen på dammenes vannspeil bør være fra 10 x 10 m til 50 x 50 m (Dolmen 1991). I forbindelse med tema "utgraving av nye dammer" i Handlingsplan for stor salamander (DN 2008), hevdes det at det ideelt sett bør være opp imot 10 dammer eller flere i et lite salamanderområde. Se forøvrig pkt. 5.5. "Nærmere om habitatforbedring, nye dammer og eventuelle utsetninger" i handlingsplanen. Når det gjelder sikring av området rundt den enkelte dam, antar man at salamanderen sjelden forflytter seg lenger enn 400 m fra dammen (Skei 2002). Man har imidlertid gjort forsøk med å fjerne stor salamander 800 m fra dammen (liten salamander 600 m), og den vendte tilbake (Fog et al.1997). Skei foreslår å sikre omgivelsene (urørt skogsone) på minst 100 m rundt dammen (Skei 2002). Det er med andre ord to hensyn her, det ene er å sikre salamanderens muligheter for utvandring til nye/andre dammer, som innebærer sammenhengende spredningskorridorer og nye dammer. Det andre er å sikre området rundt den enkelte dam for salamanderens terrestriske liv, som vil si uberørt (skjøttet) skog, nedfalte trær, steinur og lignende i en sone rundt dammen.

Hvis man betrakter den ovennevnte problematikk i et større perspektiv, så haster det, på blant annet kommunalt nivå i forvaltningen, med å ta styring på utviklingen. Riksrevisjonen har gjort en undersøkelse av bærekraftig arealplanlegging og arealdisponering i Norge, og avdekket at dagens arealforvaltning bidrar til en nedbygging av områder som Stortinget har vektlagt skal ivaretas (Riksrevisjonen 2007). Dette har konsekvenser som at store sammenhengende naturområder ytterligere reduseres, og det har igjen negative konsekvenser for det biologiske mangfoldet og blant annet salamanderens fremtidsutsikter. Ifølge Direktoratet for naturforvaltning er 640 km² av urørt natur tapt på fem år (1998-2003). Rundt forrige århundreskifte var ca. 50 % av Norge villmarkspreget natur, mens nå har vi ca. 11,7 % igjen av disse områdene (www.dirnat.no). I den norske Rødlista fra 2006 slås det fast at arealendringer var den viktigste årsaken til at arter ble kategorisert som truede eller sårbare på lista. Naturinngrep kan ofte være årsak til at arter dør ut, presset på naturen er stort, og tapet av det biologiske mangfoldet fortsetter. DN gjorde sin siste ION -kartlegging (kartlegging av inngrepsfrie naturområder) 2003, og vil i 2008 igangsette ny kartlegging for å gjøre opp status på nytt. Trondheim kommune er med i et nordisk naturvernprosjekt som har som mål å stanse tapet av biologisk mangfold innen 2010 (www.trondheimkommune.no). Salamanderartene står på Rødlista for truede arter, og Midt-Norge er på nordgrensen av deres globale utbredelse. Dette sammen med kommunens målsetting om å stoppe tapet av det biologiske mangfold innen 2010, gir et særlig ansvar for å igangsette og følge opp tiltak for å ta vare på lokalitetene som sikrer salamanderne gode leve- og ynglemuligheter i fremtiden. Salamanderartene kan betraktes som indikatorarter, det vil si at der de trives er det også gode miljøforhold for et høyt antall andre arter amfibier og invertebrater. Med andre ord hvis salamanderartene og deres leveområder blir ivaretatt og vernet, vil man også ivareta og verne et variert biologisk mangfold i disse naturområdene.

4.2 Konkrete tiltak

Når det gjelder hvilke tiltak det kan være behov for i forbindelse med de kartlagte lokalitetene, fremgår det av tabell 5. Tiltakene dreier seg hovedsakelig om skjøtsel av lokalitetene, men i rubrikken "andre tiltak" i tabellen er det tatt med noen typer tiltak som favner videre enn den enkelte dam og som vil være viktige for salamandernes utbredelse og overlevelse på lengre sikt. Det er fire typer tiltak som er nevnt her: regulerings-/vernetiltak, utsetting av salamander, restaurering av myrområder og dessuten regional tiltaksplan for storsalamander. Tiltakene er kommentert etter tabell 5 nedenfor.

Tabell 5. Lokaliteter kartlagt 2007-2008, og forslag til tiltak

LOKALITETER/ OMRÅDER	HOGST	OPP- GRAVING	UTRYDDE FISK	RYDD VANN/ LAND	RENS VANN- VEGETASJ.	GRAVE NYE DAMMER I OMRÅDET	HINDRE/ REGULERE UT- BYGGING	FLYTTE LØYPE- TRASE	AVGR. DRENER. GRØFT	ANDRE TILTAK
BYNESET										
Lok. 1: Mulbergdam, Byneset	X					X				Reguler./ vern inkl. i Apoteket naturres. utsetting salamander
Lok. 2: Leirfalldam, Byneset	X	X		X		X				Reguler./ vern inkl. i Apoteket naturres. utsetting salamander
Lok. 3: Stranddam, Byneset	X	X		X		X				Reguler./ vern inkl. i Apoteket naturres. utsetting salamander
Lok. 5: Raustan, Byneset	X	X		X		X				Utsetting salamander
Lok. 6: V f Prestgjerdet, Byneset	X					X				Utsetting salamander
Lok. 71: NV f Hangerås Vestre, Byneset	X									

LOKALITETER/ OMRÅDER	HOGST	OPP- GRAVING	UTRYDDE FISK	RYDD VANN/ LAND	RENS VANN- VEGETASJ.	GRAVE NYE DAMMER I OMRÅDET	HINDRE/ REGULERE UT- BYGGING	FLYTTE LØYPE- TRASÉ	AVGR. DRENER. GRØFT	ANDRE TILTAK
BYYMARKA										
Lok. 8: Svarttjønna Brennan,										Utsetting salamander
Lok. 9: S Lokmyrtjern, Smistad						X		X		Reguler./ vern av Lokmyra- området
Lok. 72: Dam v/S Lokmyrtjern, Smistad						X		X		Reguler./ vern av Lokmyra- området
Lok. 10: N Lokmyrtjern, Smistad						X				Reguler./ vern av Lokmyra- området
Lok. 11: Smistad- Sørem, vegkryss		X								
Lok. 12: Ved parkeringspl langs vei til Sørem	X			X						
Lok. 14: N f Kolsås, Flatåsen		X			X		X			
BYMARKA										
Lok. 16: SV på Nordmyra		X		X		X				Reguler./ vern av Nordmyra Restaurere Nordmyra
Lok. 17: N på Nordmyra				X		X			X	Reguler./ vern av Nordmyra Restaurere Nordmyra
Lok. (18-) 22: Skytebane, Heimdal		X				X	X			
Lok. 27: Kyvatnet, NØ bukt			X				X			
Lok. 28: Folkemuseet, Sverresborg		X			X					
Lok. 29: Stokke- dammen, Sverresborg			X							Utsetting salamander
Lok. 32: Vegkant, Tempervoll (1)		X								
Lok. 33: Vegkant, Tempervoll (2)		X								
Lok. 34: Munkauntjønna										
Lok. 35: Tyandals- dammen			X							Utsetting salamander
Lok. 36: Svarttjønna, Trolla										
TILLER										
Lok. 25: Rasmark Buenget- Rønningen, Tiller						X	X			
ØST FOR NIDELVA (ekskl. Jonsvannet)										
Lok. 45: "Tropica", Loholt	X	X			X					
Lok. 46: Estenstaddam, østre basseng										
Lok. 49: Styggdalstj, Estenstad		X								Utsetting salamander
Lok. 50: Lomtjønna, Estenstadmarka										
Lok. 51: Austlitjønna Estenstad			X							Utsetting salamander
Lok. 52: Ø f Kastbrekka	X	X			X					Utsetting salamander

LOKALITETER/ OMRÅDER	HOGST	OPP- GRAVING	UTRYDDE FISK	RYDD VANN/ LAND	RENS VANN- VEGETASJ.	GRAVE NYE DAMMER I OMRÅDET	HINDRE/ REGULERE UT- BYGGING	FLYTTE LØYPE- TRASE	AVGR. DRENER. GRØFT	ANDRE TILTAK
Lok. 53: Ø f Bjørka	X	X								Utsetting salamander
JONSVANNS- OMRÅDET										
Lok. 55: SØ f Engelsåstrøa										Regional tiltakspl. stor- salamander,
Lok. 56: Litlj. tjønna, Espås										Regional tiltakspl. stor- salamander,
Lok. 57: NØ f Espås, Jonsvatnet										Regional tiltakspl. stor- salamander,
Lok. 73: Nidaros Jaktsk.klubb, Digresmyra				X		X				Regional tiltakspl. stor- salamander,
Lok. 58: Åsgjerdj. V f Stokkdal, Solemsvåtten			X							
Lok. 59: Kjerringtj, N f Tripynten										Regional tiltakspl. stor- salamander,
Lok. 60: Lomtjønna, Øvre Jervan			X							Regional tiltakspl. stor- salamander,
Lok. 61: Brattstij, Øvre Jervan										Regional tiltakspl. stor- salamander,
Lok. 64: Oppdemt dam, Tuvmyra		X				X			X	Regional tiltakspl. stor- salamander, Restaurere Tuvmyra og Hokmyra,
Lok. 65: SØ f Haukåsvollen, Hestsjøberget	X									Regional tiltakspl. stor- salamander,
Lok. 66: S f Kroktjønna, Hammer										Regional tiltakspl. stor- salamander,
Lok. 67: Pytt i kanten av myrtj., S f Kroktj.		X								Regional tiltakspl. stor- salamander,
Lok. 68: Hammermyran, SØ f Spillerbakken (1)										Regional tiltakspl. stor- salamander,
Lok. 69: SØ f Spillerbakken (2)		X								Regional tiltakspl. stor- salamander,
Lok. 70 Lokmyra, SØ f Spillerbakken (3)										Regional tiltakspl. stor- salamander,
Tot. 47	11	13	9	7	4	8	4	2	2	

Når det gjelder skjøtselstiltak i/ved dammene er situasjonen slik at noen av dammene trenger flere av tiltakene samtidig, og noen trenger flere tiltak, men ikke nødvendigvis samtidig. Eksempel på det siste er Lok. 64: Oppdemt dam, Tuvmyra. Her vil oppgraving av nye dammer og restaurering av myra kreve mer planlegging, ressurser og tid, enn å grave opp en del av selve dammen evt. grave en tilleggsdam og avgrense dreneringsgrøfta. Det sistnevnte haster mest, og dette har konsekvenser for prioriteringen, se pkt. 4.3 nedenfor. I forbindelse med "oppgraving" av dammer generelt sett, bør man vurdere om man bør satse på oppgraving av en del av selve dammen eller graving av en ny dam like ved. Dette fordi man ved oppgraving av en eksisterende dam vil komme til å forstyrre dyreliv og planteliv unødig, og det kan ta tid før artene reetablerer seg.

Når det gjelder å fjerne fisk, så kan dette være problematisk noen steder, og kanskje heller ikke ønskelig (lok.: 34, 36, 46, 59). Eksempel på dette er Lok. 59: Kjerringtjønnen N f Tripynten; her er det gjedde som tar ørret hvis noen setter ut det. Hvis gjedda blir fjernet, kan ørret bli satt ut med hell, eller nye gjedder kan vandre opp bekkesystemet fra Gjeddjønnen/Gjeddvatnet/Jonsvannet til Kjerringtjønnen. Som nevnt ovenfor er det kanskje bedre med gjedde enn ørret for salamanderne og definitivt for det øvrige biomangfoldet, og man bør vurdere nærmere situasjonen for salamander sammen med visse fiskeslag, og veie det opp mot andre faktorer. Det er i alle fall ønskelig å fjerne fisk i fire lokaliteter: lok. 29, 35, 51 og 60. Fjerning av fisk kan også være aktuelt i andre brukbare dammer som ikke står på lokalitetslista (vedlegg 1), i f.eks. Lokmyraområdet (lok. 9, 72, 10), som Kotatjønnen og Sølvsakkeltjønnen, for å bedre salamanderartenes spredningsmuligheter. Se kommentarer i registreringsskjema for den enkelte lokalitet (vedlegg 2).

Under "andre tiltak" i tabellen som favner videre enn den enkelte lokalitet, er det tatt med forslag til en regional tiltaksplan for storsalamander. I mars 2008 ble den nasjonale handlingsplanen for storsalamander i Norge vedtatt, og i denne er storsalamanderområdet på syd- og østsiden av Jonsvannet utpekt som særlig viktig. Området strekker seg over 3 kommuner; Trondheim, Malvik og Klæbu, og det ville være hensiktsmessig med et regionalt samarbeid om ivaretagelse, restaurering og utvikling av dette større leveområdet for storsalamander for fremtiden. Planen vil kunne innebære samarbeid mellom kommunene, grunneiere, Fylkesmannen, Direktoratet for naturforvaltning og NTNU Vitenskapsmuseet. Tiltak vil være restaurering av gamle lokaliteter, fjerning av fisk og graving av nye dammer for å skape et hensiktsmessig nettverk av lokaliteter for salamandernes overlevelse og spredning. Steg 1 i en slik plan, som er kartlegging/revisitering av storsalamanderlokaliteter, er i ferd med å bli fullført. Trondheim kommune har fullført kartleggingen gjennom det foreliggende arbeidet som undertegnede har gjort i 2007-2008, og som fremstilles i denne rapporten. Kartlegging/revisitering i Malvik kommune vil foregå i 2009 og kanskje i Klæbu kommune i 2009.

Utsetting av salamander er også tatt med under "andre tiltak"; Lok. 8: Svarttjønnen, Brennan, Bymarka, er blant annet aktuell her. Lokaliteten er svært godt egnet for salamander, og det har vært salamander her tidligere, men utsetting av ørret har kanskje utryddet den (det er ikke ørret her nå). Den ligger skjermet og lite tilgjengelig til og vil ikke være truet av ferdsel. I tillegg er grunneieren positiv til å holde området uberørt og vannet fritt for fisk. Det er også andre brukbare dammer i området, som Heisjøen (hvor det hevdes at det har vært salamander, se vedlegg 2, Lok. 8, kommentarer) og Bykleivvatnet, dette med tanke på salamandernes spredningsmuligheter. Utsetting av salamander bør betraktes som et forsøk, og studeres/følges opp, i samarbeid med fagfolk ved f. eks. NTNU Vitenskapsmuseet. Når det gjelder de andre lokalitetene hvor det er foreslått utsetting av salamander (på lang sikt, se tabell 6 nedenfor), dreier det seg om lokaliteter hvor det er usikkert om salamanderne er utryddet. Dersom man restaurerer lokalitetene, vil det over noe tid vise seg om eventuelle salamandere i området reetablerer seg. Skjer ikke dette, kan utsetting av salamander være aktuelt.

Det er videre tatt med restaurering av myrområdene på Nordmyra og Tuvmyra/ Hokmyra under "andre tiltak", dette vil være svært viktige tiltak for salamandernes fremtid her. De små rester av tidligere salamanderpopulasjoner som er funnet er helt marginale, og vil sannsynligvis forsvinne i nær fremtid hvis ingenting blir gjort. På Tuvmyra dreier det seg i tillegg om stor salamander. Her vil eventuelle restaureringstiltak kunne tas med i den ovennevnte "regional tiltaksplan for storsalamander" på syd- og østsiden av Jonsvannet. Det er viktig at restaureringstiltak på Tuvmyra inkluderer Store Hokmyra, der det også har vært stor salamander (Lok. 62: Store Hokmyra, Øvre Jervan, som er ødelagt). Når det gjelder restaurering av myrområder vil det være viktig å initiere samarbeid/ forskning med fagpersoner ved NTNU, for å få til et faglig forsvarlig opplegg som kan kontrolleres og følges opp i flere år fremover. Professor i botanikk, Kjell Ivar Flatberg, NTNU Vitenskapsmuseet, har kartlagt Nordmyra i slutten av 1960-årene, se kommentarer i registreringsskjemaet til Lok. 16: SV på Nordmyra, Heimdal.

Når det gjelder regulering/vernetiltak, er tre områder tatt med under "andre tiltak" i tabell 5. Det er naturlig å vurdere regulering/vern av lok. 1-3 på Mule i forbindelse med det allerede vernede Apoteket naturreservat på Byneset. Disse lokalitetene er noen av de få som er igjen innenfor landbruksområdene på Byneset og ligger i kanten av Apoteket. Det er uklart om det er salamander her fremdeles, og det kan evt. være aktuelt å sette ut en ny populasjon og legge tilrette for flere dammer. De to myrområdene Lokmyra og Nordmyra i Bymarka er også områder som bør vurderes regulert/vernet. Lokmyra har stor salamander, og er definert som "svært viktig" på kommunens viltkart. Nordmyra har ennå liten salamander (marginale rester av tidligere lokalitet)

og ligger i et område med stort ferdsels- og utbyggingspress. Det er viktig at regulering/vern av naturområder blir vurdert som aktuelle tiltak på linje med og i sammenheng med de andre tiltakene, se pkt. 4.1; Tiltak generelt, ovenfor.

En annen type tiltak som ikke henger så konkret sammen med den enkelte lokalitet og derfor ikke er med i tabell 5, er tatt med i prioriteringen av tiltak nedenfor. Det er tiltak som henvender seg til publikum, grunneiere, kommuner, forvaltningen forøvrig og andre: informasjonstiltak, dammer som pedagogisk objekt, samarbeidstiltak, nettverksbygging, kunnskapsutveksling etc. Slike tiltak er vesentlige for å få til et bredere samarbeid og bedre forståelse for viktigheten av å ta vare på salamanderlokalitetene på kort og lang sikt. Friluftsetaten i Oslo kommune har opparbeidet erfaring på noe av dette, i 2002 utarbeidet de en informasjonsbrosjyre om amfibier i en dam som kan anvendes som pedagogisk objekt; "Amfibier i Alnaparken". (www.friluftsetaten.oslo.kommune.no).

Alle de ovennevnte tiltak som favner videre enn tiltak rettet mot den enkelte lokalitet vil bidra vesentlig til salamanderens overlevelse og utbredelse på lengre sikt. De blir tatt med sammen med de andre tiltakene når det gjelder prioritering under pkt. 4.3; Oppsummering og prioritering av tiltak, nedenfor. Forslagene til tiltak er fremkommet gjennom vurderinger som er gjort på stedet igjennom kartleggingen og etterpå, da hele materialet skulle sammenfattes i denne rapporten. Det kan sikkert være flere og andre tiltak som kan settes i gang i tillegg til de som er foreslått (eks. kalking av for sure vann).

4.3 Oppsummering og prioritering av tiltak

I denne rapporten er det redegjort for kartleggingen og revisiteringen av salamanderlokaliteter i Trondheim kommune, som foregikk sommeren 2007 og 2008. Salamanderfunn, lokalitetenes tilstand og trusler er beskrevet, og det er gjort en samlet vurdering av hver lokalitet. Deretter er det listet opp tiltak som det er hensiktsmessig å sette i gang, og utarbeidet et forslag til prioritering av tiltakene. Det er et noe komplekst bilde som tegner seg. Dette blant annet på grunn av at det i stor grad dreier seg om gamle salamanderlokaliteter som ikke har vært fulgt opp, skjøttet eller ivarettatt i planleggings/ utbyggings-sammenheng. Det innebærer at det nå er noen lokaliteter som trenger akutte tiltak for ikke å bli helt ødelagt i nær fremtid, og mange lokaliteter som trenger å bli tatt hånd om i form av skjøtsel på sikt. Dette vil måtte prege prioriteringen av tiltak i relativt stor grad. For å sikre salamanderartenes overlevelse og utbredelse på lang sikt, er det viktig også å legge vekt på tiltak som favner videre enn den enkelte dam. Et særlig viktig tiltak i denne sammenheng vil være den regionale tiltaksplanen for storsalamander som er omtalt ovenfor.

Når det gjelder prioritering av tiltak bør artenes status tas med i vurderingen. Storsalamander er vurdert som VU (sårbar) og småsalamander er vurdert som NT (nær truet) på den norske Rødlista (2006). Det foreligger også som nevnt ovenfor en nasjonal Handlingsplan for storsalamander (DN 2008), med føringer for igangsetting av tiltak for denne arten. Dette betyr igjen at de lokaliteter i denne kartleggingen som har storsalamander og som er utsatt for vesentlige trusler, bør komme høyt opp på prioriteringslisten. En slik lokalitet er Lok. 64: Oppdemt dam, Tuvmyra. De fleste lokaliteter med storsalamander ligger imidlertid hovedsakelig i høyereliggende relativt uberørte myrområder (Skei 2002), som har få trusler utenom fiskeutsetting, skogkultivering, drenering av myr og veibygging. Småsalamander lever i de samme typene myrdammer som den store. I tillegg lever den i lavereliggende områder i skogsdammer og gårdsdammer. Disse områdene har flere trusler i form av utbygging av veier, boliger, gjenfylling etc. Eksempler på det siste er Lokalitet 18 - 22: Skytebane, Heimdal og Lokalitet 25: Rasmark, Buenget-Rønningen, Tiller.

Når det gjelder prioritering av type tiltak på kort og lang sikt i tilknytning til de ulike lokalitetene nedenfor (tabell 6), er dette å betrakte som en veiledende anbefaling hvor det blant annet er lagt vekt på først å få satt i gang det som haster mest. En del av tiltaksarbeidet vil være prosesser som kan gå over flere år.

"På kort sikt" defineres som et tidsperspektiv på 1 – 3 år.

"På lang sikt" defineres som et tidsperspektiv på 4 - 8 år.

Tabell 6. Prioritering av type tiltak på kort og lang sikt på de aktuelle lokaliteter.

Koder i tabellen: **K** = kort sikt, **L** = lang sikt.

I kolonnen "andre tiltak" kan kodene også være: **R** = regulering/vern, **T** = tiltaksplan storsalamander, **M** = restaurering myrområder, **U** = utsetting av salamander. Tiltakene kan være på kort eller lang sikt.

LOKALITETER OG OMRÅDER	HOGST	OPP- GRAVING	UTRYDDE FISK	RYDD VANN/ LAND	RENS VANN- VEGETASJ	GRAVE NYE DAMMER I OMRÅDET	HINDRE/ REGULERE UT- BYGGING	FLYTTE LØYPE- TRASÉ	AVGR. DRENER. GRØFT	ANDRE TILTAK
BYNESET										
Lok. 1: Mulbergdam, Byneset	K					L				R UL
Lok. 2: Leirfalldam, Byneset	K	K		K		L				R UL
Lok. 3: Stranddam, Byneset	K	K		K		L				R UL
Lok. 5: Raustan, Byneset	K	K		K		L				UL
Lok. 6: V f Prestgjerdet, Byneset	L					L				UL
Lok. 71: NV f Hangerås Vestre, Byneset	L									
BYMARKA										
Lok. 8: Svartjønna, Brennan, Bymarka										UL (K)
Lok. 9: S Lokmyrtj, Smistad						L		K		RL
Lok.72: Dam v/S Lokmyrtj, Smistad						L		K		RL
Lok. 10: N Lokmyrtj, Smistad						L				RL
Lok. 11: Smistad-Sørem, vegkryss		K								
Lok. 12: Ved parkpl langs vei til Sørem	K			K						
Lok. 14: N f Kolsås, Flatåsen		L			L		K			
Lok. 16: SV på Nordmyra		K		K		L				R ML
Lok. 17: N på Nordmyra				K		L			K	R ML
Lok. (18 -)22: Skytebane, Heimdal		K				L	K			
Lok. 28: Folkemuseet, Sverresborg		K			K					
Lok. 29: Stokkedammen, Sverresborg			L							UL
Lok. 32: Vegkant, Tempervoll (1)		L								
Lok. 33: Vegkant, Tempervoll (2)		L								
Lok. 35: Tyandalsdammen			L							UL

LOKALITETER OG OMRÅDER	HOGST	OPP- GRAVING	UTRYDDE FISK	RYDD VANN/ LAND	RENS VANN- VEGETASJ	GRAVE NYE DAMMER I OMRÅDET	HINDRE/ REGULERE UT- BYGGING	FLYTTE LØYPE- TRASÉ	AVGR. DRENER. GRØFT	ANDRE TILTAK
TILLER										
Lok. 25: Rasmark, Buenget- Rønningen, Tiller						L	K			
ØST FOR NIDELVA (elskl. Jonsv.omr.)										
Lok. 45: "Tropica", Loholt	K	K			K					
Lok. 49: Styggdalstj, Estenstad		K								UL
Lok. 51: Austlitjønna Estenstad			K							UL
Lok. 52: Ø f Kastbrekka	K	K			K					UL
Lok. 53: Ø f Bjørka	K	K								UL
JONSVANNS- OMRÅDET										
Lok. 55: SØ f Engelsåstrøa										TK
Lok. 56: Litlj.tjønna, Espås										TK
Lok. 57: NØ f Espås, Jonsvatnet										TK
Lok. 73: Nidaros Jaktskytterklubb Digresmyra				L		L				TK
Lok. 58: Åsgjerdjtj. V f Stokkdal, Solemsvåtten			L							
Lok. 59: Kjerringtjønna, N f Tripynten										TK
Lok. 60: Lomtjønna, Øvre Jervan			K							TK
Lok. 61: Brattstijtjønna, Øvre Jervan										TK
Lok. 64: Oppdemt dam, Tuvmyra		K				L			K	TM K
Lok. 65: SØ f Haukåsvollen, Hestsjøberget	L									TK
Lok. 66: S f Kroktj. Hammer										TK
Lok. 67: Pytt i kanten av myrtj.. S f Kroktj.		L								TK
Lok.68: Hammermyran, SØ f Spillerbakken (1)										TK
Lok. 69: SØ f Spillerbakken (2)		K								TK
Lok. 70 Lokmyra, SØ f Spillerbakken (3)										TK

I tillegg til tiltakene i tabellen er det på kort sikt også viktig å ta fatt i informasjonstiltak og samarbeidstiltak. Det kan for eksempel dreie seg om å utarbeide informasjonsmateriell overfor grunneiere, publikum oa. (inkl. reklame for landbrukstilskudd for oppgraving av dammer), definere/etablere dammer som pedagogisk objekt (f.eks. Kotatjønna ved Lokmyra i Bymarka og en dam ved Skivevollen, Hestsjøen Jonsvannet), og vurdere

skilting av visse dammer for å hindre utsetting av fisk/forurensning. Initiativ til samarbeid bør på kort sikt tas overfor berørte grunneiere og omkringliggende kommuner (Malvik, Klæbu), blant annet for å få i gang regionalt samarbeid og tiltaksplan for storsalamander på syd- og østsiden av Jonsvannet (se pkt 4.1: Tiltak generelt). Andre samarbeidstiltak kan være nettverksbygging og kunnskapsutveksling overfor andre ledd i forvaltningen, organisasjoner oa., med tanke på å få til et bredere samarbeid og bedre forståelse for viktigheten av å ta vare på salamanderlokalitetene på kort og lang sikt.

Det er viktig at man ser geografiske områder i sammenheng når man skal sette i gang tiltak, og det er noen områder som peker seg ut som særlig viktige å satse på.

- På Byneset er det området ved Mule som ligger i tilknytning til Apoteket naturreservat, og området ved Hangeråsen i jordbrukslandskapet ved Raustan/Langlo. Ved Mule bør en vurdere vern i sammenheng med det eksisterende edelløvskogreservatet, og ved Hangeråsen er det en sammenheng mellom eldre lokaliteter (lok. 5, 6) og ny lokalitet (lok. 71) som bør utvikles. Der er viktig at det ikke dannes fysiske sperrer mellom lokalitetene.
- I Bymarka er det et viktig område som strekker seg fra Lokmyra, via Smistad og ned til Nordmyra og Saupstad skisenter. Her er det foruten småsalamander, også storsalamander, som de eneste registrerte lokaliteter i kommunen på vestsiden av Nidelva. Innenfor dette området bør en vurdere myrområdet med Lokmyra inkl. Kotajtønna og Sølvsakkeltjønna samlet, som ett storsalamanderområde for utvikling og vern. Kotajtønna kan som nevnt utvikles i pedagogisk sammenheng. Resten av området, fra Smistad og ned via Nordmyra til Saupstad skisenter, er under sterkt press for utbygging. Lokalitetene bør skjermes for videre utbygging
- I Jonsvannsområdet ligger Trondheims viktigste område for storsalamander, og her bør det som nevnt vurderes en regional tiltaksplan for storsalamander i samarbeid med nabokommunene Malvik og Klæbu.

For mer utfyllende informasjon om tiltakene på de ulike lokalitetene, se vedlegg 2, feltregistreringsskjema for hver lokalitet.

5.0 REFERANSER

Trykte referanser:

Dolmen, D. 1983: A survey of the Norwegian newts (*Triturus*, Amphibia); their distribution and habitats. Medd. fra Norsk Viltforskning 3. (12): 1-72.

Dolmen, D. 1991: Dammer i kulturlandskapet – makroinvertebrater, fisk og amfibier i 31 dammer i Østfold. NINA Forskningsrapport 20: 1-63.

Dolmen, D. (red.) 1995: Ferskvannslokaliteter og verneverdi. UNIT Vitenskapsmuseet, Rapport Zoologisk Serie 1995-6: 1-105.

DN 2008: Handlingsplan for stor salamander *Triturus cristatus*. DN rapport 2008: 1- 34. Direktoratet for naturforvaltning, Trondheim.

Fog, K., A. Schmedes & D. Rosenørn de Lasson. 1997. Nordens padder og krypdyr. G.E.C. Gads Forlag. København.

Oldham, R.S. 1994: Habitat assessment and population ecology; s. 45-67 i: T. Gent & R. Bray (red.): Conservation and management of great crested newts. Proceedings of a symposium 11 Jan. 1994, Kew Gardens, Richmonds, Surrey. English Nature 20.

Riksrevisjonen 2007: Riksrevisjonens undersøkelse av bærekraftig arealplanlegging og arealdisponering i Norge. Dok. 3:11 (2006-2007)

Skei, J. K. 1991: Habitatpreferanse hos akvatisk fase av stor salamander *Triturus cristatus* og liten salamander *T. vulgaris* i Midt-Norge. Hovedfagsoppgave i zoologi, ferskvannsökologi. Zoologisk institutt, Universitetet i Trondheim.

Skei, J. K., A. Lohrmann & O.K. Berg 1991: Enkelte vannkjemiske målemetoder. Kompendium i vannkjemi. Zoologisk institutt, AVH, Universitetet i Trondheim.

Skei, J. K. 2002: Utbredelse og status for stor salamander *Triturus cristatus* og liten salamander *Triturus vulgaris* i Trondheim kommune 2001 – 2002. Trondheim kommune Rapport TM 02/06: 1-41.

Strand, L. Å. 2006: Vurdering av effekt av restaureringstiltak i 5 dammer og undersøkelse av nyanlagte dammer i Oslos byggesone. Oslo kommune, Friluftsetaten. (www.friluftsetaten.oslo.kommune.no)

Wells, K. D. 2007: The ecology and behaviour of amphibians. The University of Chicago Press, Chicago, Illinois, U.S.A.

Elektroniske referanser:

Direktoratet for naturforvaltning 2007: Kart og miljødata; Naturbasen. Kartlegging og overvåking; Håndbok 11. Vedlegg 1: Viltkartlegging. Registreringsskjema for innsamling av data for viltkartlegging og naturtypekartlegging. <http://www.dirnat.no>

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 2007: Miljøstatus Sør-Trøndelag; Tema Dyr og Planter. Ferskvannsdyr. Trua arter. Rødlista for pattedyr og amfibier. <http://www.fylkesmannen.no>

Friluftsetaten Oslo kommune 2002: Amfibier i Alnaparken.
<http://www.friluftsetaten.oslo.kommune.no>

<Http://www.dirnat.no>: Direktoratet gjør opp status for uberørt natur (280308).

Meteorologisk Institutt 2007: <http://www.dnmi.no>

Statens kartverk 2007: <http://www.statkart.no>

Trondheim kommune 2007: Karttjeneste. <http://www.trondheim.kommune.no>

Trondheim kommune: <http://www.trondheim.kommune.no>; Faktark 22/2002: Tillermarka og Faktaark 12B/2002: Byneset.

Trondheim kommune: <http://www.trondheim.kommune.no>; Nyheter 110906: Trondheim med i nordisk naturvernprosjekt.

Vedlegg 1: Oversikt over samtlige kjente salamanderforekomster i Trondheim kommune pr. november 2008

Nr	Navn	UTM	Hoh	Type	Dato	Salamander		pH	K25	Pt	Farge vann	KMnO4 forbruk mg/l	Tot. Hardh. %dH	CaO-Hardh. mg/l	CT mg/l	Alkalinitet mmol/l	Fisk	
						stor	liten											
1-377	Mulbergdam, N. Mule, Byneset	32V NR EUREF89 583246	20	gd	1969	-	obs											-
		N7024657 Ø558299			130674	-	-	7,3	279		grågr	15,2	7	49,5	19,5		-	
2-378	Leirfalldam, N. Mule, Byneset	582245	10	gd	1973	-	obs										-	
		N7024555 Ø558242			130674	-	-	6,9	1031		grågr	86,3	20,6	84,5	127		-	
					130707	-	-				tørr						-	
					290807	-	-				grågr						-	
3-379	Stranddam, N. Mule, Byneset	582244	2	gd	1973	-	obs										-	
		N7024500 Ø558239			130674	-	-	7,2	343		grågr	21,5	7,3	41	32		-	
					130707	-	-				tørr						-	
4-380	N f Brå, Byneset	591253	50	gd	1975	-	obs										-	
					080977			6,8	589		grønn	77,7	18,85	94	11		-	
		N7025469 Ø559036			060807	-	-										-	
5-381	Raustan, Byneset	556275	110	gd	1964	-	obs										-	
					130674			7,5	177		grågr	34,8	4,75	34,5	13		-	
		N7027545 Ø555708			130707	-	-				tørr						-	
					060807	-	-				grågr						-	
6-382	V f Prestgjerdet, Byneset	563275	90	gd	1964	-	obs										-	
					130674			7,2	68		grønn	58,1	1,05	4	10		-	
		N7027583 Ø556336			210807	-	-				brun						-	

Nr	Navn	UTM	Hoh	Type	Dato	Salamander		pH	K25	Pt	Farge vann	KMnO4 forbruk mg/l	Tot. Hardh. °dH	CaO-Hardh. mg/l	CT mg/l	Alkalinitet mmol/l	Fisk
						stor	liten		µS/cm	mg/l		mg/l	°dH	mg/l	mg/l	mmol/l	
71	NV f Hangerås Vestre, Byneset	32V NR EUREF89 N7028092 Ø554818	m	gd	060807	-	8 L				brun						-
7-383	SØ f bru, Engan, Byneset (†)	569280	60	gd	ukjent	-	obs										
8-384	Svarttj. Brennan, Bymarka	599294	360	mt	1975	-	obs										X
	Riktig navn: Svartvatnet	N7029392 Ø559880			080977	-		6,8	74		grønn	52,5	1,95	15	7,5		X
9-385	S Lokmyrtj., Smistad, Bymarka	646281	225	mt	1974, 1975, 1977	obs	-										-
					260975	-		6,3	75	30		63,2	2,3	18,5	5		-
					040901	-	1 L										-
					060707	23 L 4 ad ♂♂ 1 ad	-				brun						-
72	Dam N v/ S Lokmyrtj., Smistad, Bymarka	N7028152 Ø564548	225	md	060707	-	-										-
10-386	N Lokmyrtj., Smistad, Bymarka	645285	225	mt	1975	obs	-										-
					260975	-		6,9	26		grønn	78,4	0,5	3	3,5		-
					040901	-	1 L										-
					060707	22 L 2 ad ♂♂	2 L				Brunlig gul						-
11-387	Smistad-Sørem vegkryss	654275	230	md	1975	-	obs										-
					051077	-		5,6	33	200		142	0,75	5	3,5		-
					140707	-	-				tørr						-
					110907	-	-				brun						-
12	Ved park.plass langs vei til Sørem	659275	260	dam	1991	-	obs										-
					110907	-	>25 L				klar grå						-

Nr	Navn	UTM	Hoh	Type	Dato	Salamander		pH	K25	Pt	Farge vann	KMnO4 forbruk mg/l	Tot. Hardh. °dH	CaO-Hardh. mg/l	CT mg/l	Alkalinitet mmol/l	Fisk
		32V NR EUREF89	m			stor	liten		µS/cm	mg/l		mg/l	°dH	mg/l	mg/l	mmol/l	
13-388	Smistadkryssset, Leitbrua (†)	658284	170	md	Ca. 1947	-	obs										
14-389	N f Kolsås, Flatåsen	662284	220	md	1975	-	obs										-
								6,8	108	85		61	0,3	25	8,5		-
		N7028557 Ø566297			051077 050907	-	-				brunlig gul						-
15-390	NØ f Lund, Heimdal (†)	664261	190	md	1975	-	obs										-
																	-
		N7026134 Ø566494															-
16-391	SV på Nordmyra, Heimdal	656259	180	md	1974	-	obs										-
																	-
		N7025796 Ø565565			140707	-	-				tørr						-
					190907	-	-				lys brungul						-
17-392	N på Nordmyra, Heimdal	662268	170	md	1975	-	obs										-
																	-
		N7026840 Ø566370			080977 160807	-	2 L	7	117		grønn	47,1	3,8	31	5		-
											lys brun						-
18-393	Skytebane, Heimdal	671 261-6	170		1972, 1974	-	obs										-
																	-
	(1) †			an	080977			6,5	83		grågr	66,4	1,95	16	6,5		-
19-394	(2) †			md	150674			6,6	64		grønn	101	1,75	14	1,5		-
20-395	(3) †			md	150674			6,7	108		grønn	115,3	2,85	20	6		-
21-396	(4) †			sd-an	150674			6,7	79		grågr	50,6	2,05	13,5	4		-
22-397	(5)			md-an	150674			6,6	68	85		76,5	1,8	14	3,5		-
		N7026518 Ø567038		md/ grøft	200807	-	4 L				mørke brun						-

Nr	Navn	UTM	Hoh	Type	Dato	Salamander		pH	K25 µS/cm	Pt mg/l	Farge vann	KMnO4 forbruk mg/l	Tot. Hardh. °dH	CaO- Hardh. mg/l	CT mg/l	Alkal- initet mmol/l	Fisk
						stor	liten										
23-398	Kråkmo, Heimdal (†)	32V NR EUREF89 677251	130	an	1972	-	obs										
24-399	Vegkant, Huseby (†)	672272	160	md	ukjent	-	obs										
25-400	Rasmark, Buenget-Rønningen, Tiller	696245	160	gd?	1974	-	obs										-
		N7024691 Ø569444			170707	-	-				gullig brun						-
26-401	N f E6, Selsbakk (†)	688292	110	sd	Ca. 1956	-	obs										
27-402	Kyvannet, NØ bukt	670318	186	in	1979	-	obs										X
		N7031776 567024			270808	-	-				klart						X
28-403	Folkemuseet, Sverresborg	676329	150	an	1974, 1975	-	obs										X
		N7032847 Ø567621			080977 020807	-	-	7,1	68	20	lys brun	49	1,35	10	6		X
29-404	Stokkedammen, Sverresborg	670330	170	gd	1972	-	obs										
		N7032952 Ø567009			080977 020807	-	-	7	74	15	klar grå	59	1,8	7	9		X
30-405	S og N f Theisendammen (†)	669 331-5	160	an	Ca. 1915	-	obs										
31-406	N vegkant N f Sommersr. (†)	666335	200	md	1955, ca. 1963	-	obs										

Nr	Navn	UTM	Hoh	Type	Dato	Salamander		pH	K25	Pt	Farge vann	KMnO4 forbruk mg/l	Tot. Hardh. %dH	CaO- Hardh. mg/l	CT	Alkalinitet mmol/l	Fisk	
						stor	liten											
32-407	Vegkant, Tempervoll (1)	650336 EUREF89	270	sd	Ca. 1968, 1973	-	obs										-	
					080977													
					080802	-	-											
		N7033518 Ø565075			270808	-	-											-
33-408	(2)				080977			5,8	275	20		25,6	6,25	46	81			
					080802	-	-											
		N7033534 Ø565073			270808	-	-											-
34	Munkauntønna	653358	172	dam	Ca. 1992	-	obs										X	
					080802	-	-										X	
		N7035770 Ø565505			300707	-	-				brunlig gul						X	
35-409	Tyandalsdammen, Trolla	654355	199	in	1958, 1973	-	obs										X	
					300677	-	-	6,9	49	35		28,4	1,05	3,5	7,5		X	
		N7035485 Ø565409			300707	-	-				brunlig gul						X	
36-410	Svarttj. Trolla	649355	239	mt	1973	-	obs										X	
					300677	-	-	6,5	42	50		37,9	0,55	2	7,5		X	
					080802	-	1 L										X	
		N7035397 Ø564873			090607	-	>6 ad. ♂♂♀♀				brunlig gul						X	
37-411	Stokkedammen, Stavne (†)	693317	10	gd	1968	-	obs											
					080977	-	-	6,4	152	100		82,2	3,15	20,5	13			
38-412	Ved Ladebekken, Lade (†)	7235	20	an	Ca. 1955	-	obs											
39-413	Kristiansten Festing (†)	705340	50	an	1905	-	obs											
40-414	Kuhaugen (†)	712343	90	an	ukjent	-	obs											
41-415	Lilleberget, Tunga (†)	734341	50	sd	Ca. 1956	-	obs											

Nr	Navn	UTM	Hoh	Type	Dato	Salamander		pH	K25 µS/cm	Pt mg/l	Farge vann	KMnO4 forbruk mg/l	Tot. Hardh. °dH	CaO- Hardh. mg/l	CT mg/l	Alkal- initet mmol/l	Fisk
						stor	liten										
42-416	Madsjø, Tunga (†)	32V NR EUREF89 736339	60	ld	Ca. 1958	-	obs	7,2	255		grøgr	52,8	3,35	15,5	53,5		
43-417	Heistaddammen, Tunga (†)	738333	90	gd	Ca. 1958	-	obs										
44-418	Ornhaugdammen Moholt (†)	724326	110	ld	1964	-	obs										
45-419	"Tropica", Loholt	727319	180	an	1970	-	obs										-
		N7031839 Ø572844			220807	-	-				Lys grønn						-
46-189	Estenstaddam, østre basseng	743300	248	in	070689	-	1 egg	7,5	110	5-	gul	7,9	3,3	30	7,8	1,05	X
					080889	-	-										X
					060802	-	-										X
		N7030144 Ø574397			230807	-	1 ad ?				klart						X
47-420	Tomsetmyra, Estenstaddam	730299	190	te	1975	-	obs										
48-421	V f V Estenstaddam	735299	245	te	1978	-	obs										
49-422	Styggdalslj., Estenstaddam	746297	283	sd	1971, 1972	-	obs										-
					061077			6,7	106	30		22,8	2,7	23,5	6		-
					070689	-	-	7,1	110	5+	gul	7,7	2,9	22,5	8	0,95	-
					080889	-	-										-
					060802	-	-										-
		N7029708 Ø574670			030707	-	-				tørr						-
50-423	Lomtjønna, Estenstaddam	738290	375	mt	1967, 1977	-	obs										-
					160774			6,9	25	85		59,4	0,35	2	3,5		-
					070689	-		6,4	16	60-	brun	38,9	0,30	1,5	3,3	0,05	-
					080889	-	7 L										-
					060802	-	1 L										-
		N7028969 Ø573819			220808	-	-				gullig brun						-

Nr	Navn	UTM	Hoh	Type	Dato	Salamander		pH	K25	Pt	Farge vann	KN/MnO4 forbruk mg/l	Tot. Hardh. °dH	CaO-Hardh. mg/l	CT	Alkalinitet mmol/l	Fisk
						stor	liten										
51-424	Austlitjømma, Estenstadmarka	32V NR EUREF89 752293	313	mt	1975	-	obs										X
					120977	-		6,6	21		grønn	28,8	0,3	2	4		X
					070689	-	-	6,7	24	20-	gul	17,4	0,3	2	6	0,06	X
					060802	-	-										X
		N7029207 Ø575192			220807	-	-				lys brun						X
52-425	Ø f Kastbrekka	724292	225	md- gd	1969, 1972	-	obs										-
					120977	-		7,6	73	380		149,8	1,1	7,5	9		-
					070689	-	3 ♂ 8 ♀ emb	6,5	25	160	brun	66	0,5	3,5	2,3	0,16	-
					080889	-	34 L										-
		N7029202 Ø572362			230707	-	-				gullig brun						-
53-426	Ø f Bjørka	724282	220	sd- md	1973	-	obs										
					150774	-		6,8	46		grønn	60,4	0,8	4,5	7		-
					070689	-	1 ♂+ 1 ad obs	6,9	54	45	gulbr	31,9	1,1	7,5	7,8	0,26	-
					080889	-	3 L										-
					060802	-	-										-
		N7028021 Ø572362			270707	-	-				gullig brun						-
54-427	Kattjømma, Reinås (†)	751274	255	md	1973	-	obs										
					150774	-	6,9	18	100		57,8	0,20	0,5	3,5			
				dren	280689	-	-										
				dren	290801	-	-										

Nr	Navn	UTM	Hoh	Type	Dato	Salamander		pH	K25	Pt	Farge vann	KMnO4 forbruk	Tot. Hardh. °dH	CaO-Hardh. mg/l	CT	Alkalinitet mmol/l	Fisk
		32V NR EUREF89	m			stor	liten		µS/cm	mg/l		mg/l		mg/l	mg/l		
55-428	SØ f Engelsåstrøa, Jonsvatnet	772271	230	mt	1963, 1965	obs	Obs										-
					150774			6,8	66	100		52,8	1,65	12,5	5,5		-
					280689	-	-	7	60	70	gulbr	50,6	1,5	11,5	4,5	0,45	-
					080889	6 L	-										-
					290801	11 L+ 2 L obs	2 L										-
					280508	-	3 ♀ 1 ♂ obs 2 2 egg										-
					300508	1 ♀	4 ♀ 2 ♂										-
56-429	Litlji., Espås, Jonsvatnet	N7027100 Ø577125	221	mt	Ca. 1960	-	obs										-
					150774			7,2	54		grønn	35,1	1,3	9,5	5,5		-
					280689	-	-	7,2	60	60	grøgu	25,3	1,3	10	7,3	0,4	-
					080889	-	-										-
					290801	-	5 L										-
					310708	-	2 L				lys gullig						-
57-430	NØ f Espås, Jonsvatnet	777256	171	md	Ca. 1960	-	obs										-
					150774			6,9	41		grønn	40,4	0,90	6,5	4		-
					280689	-	-	6,8	50	40	gubru	31,8	1	7,5	4	0,30	-
					080889	-	4 L										-
					290801	2 L	7 L										-
					300708	1 (juv?) > 18 L	-				gullig brun						-
73	Nidaros Jaktstyrtter-klubb, Digresmyra	N7025936 Ø577114		te (md)	290708	-	1 ad										-

Nr	Navn	UTM	Hoh	Type	Dato	Salamander		pH	K25	Pt	Farge vann	KMnO4 forbruk mg/l	Tot. Hardh. °dH	CaO-Hardh. mg/l	CT	Alkalinitet mmol/l	Fisk
						stor	liten										
58-431	Åsgjerdjtj., V f Stokkdal, Solemsv.	32V NR EUREF89 795316	281	mt- sd	1968	-	obs										X
					180674			6,9	143		grønn	60,4	3,45	24	6		X
					080689	-	-	7	115	60	gubru	50,6	3,75	27	7,8	1,24	X?
					060802		3L										-
		N7031639 Ø581011			310708		7L				lys gul						X
59-160	Kjerringtj., N f Tripynten	810289	160	mt	060689	-	-	6,6	72	80	grøgu	61,9	2,10	15,5	7,8	0,64	X
					050889	-	1 L										X
					060802	-	-										X
		N7028984 Ø581011			210707	-	-				gullig brun						X
60-432	Lomtjønnna, Øvre Jervan	842242	294	mt	1968	obs	obs										X
					180674			7	63		grønn	49	1,75	8	5,5		X
					060689	-	1 emb	6,4	29	80	brgul	65,1	0,55	4	3,3	0,17	X
					050889	-	-										X
					310801	-	-										X
		N7024236 Ø584026			040807	-	-				lys brun						X
					110807	-	-				Lys brun						X
					280508	-	3 ad										X

Nr	Navn	UTM	Hoh	Type	Dato	Salamander		pH	K25	Pt	Farge vann	KMnO4 forbruk mg/l	Tot. Hardh. %dH	CaO-Hardh. mg/l	CT mg/l	Alkalinitet mmol/l	Fisk
			m			stor	liten		µS/cm	mg/l		mg/l		mg/l	mg/l		
61-433	Brattstijønna, Øvre Jervan	836240 EUREF89	297	mt	1968	obs	obs										-
					180674			6,7	41	100		78,4	0,65	3,5	4,5		-
					060689	-	1 emb + lad obs	5,9	21	100	brun	78,1	0,50	3,5	3	0,11	-
					050889	2 L +2-3L obs	1 L obs										-
					160592	obs	-										-
					310801	-	1 L										-
		N7024022 Ø583687			040807	-	-				brunlig gul						-
					110807	-	-				brunlig gul						-
					280508	3 ♀ 3 ♂	4 ad										-
62-434	Store Hokmyra, Øvre Jervan (†)	824231	260	te	1968	obs	-										
63-435	Tuvmyra, Øvre Jervan (†)	828227	290	te	1968	obs	-										
64	Oppdemt dam, Tuvmyra	828228	292	md	060689		1 ♂+ 1 ♀ obs	6,7	41	200	brun	96,4	1,3	9	2,5	0,31	-
					080889	1 L obs	2 ♂ obs										-
					310889	-	-										-
		N7022806 Ø582752			110807	1 ad					grønnl. brun						-
					160807	1 ad					grønnl. brun						-
65-436	SØ f Haukåsvollen, Hestsjøberget	821224	303	md	1968	obs	-										
					180674			6,9	39	85		57,5	0,95	7,5	2,5		-
					280689	1 L	2 L	6,2	24	95	gubru	56,2	0,55	3,5	0,8	0,13	-
					090889	1 L	-										-
					310801	5 L	-										-
		N7022440 Ø582057			250808	-	-				lys brungr						-

Nr	Navn	UTM	Hoh	Type	Dato	Salamander		pH	K25 µS/cm	Pt mg/l	Farge vann	KMnO4 forbruk mg/l	Tot. Hardh. °dH	CaO- Hardh. mg/l	CT mg/l	Alkal- initet mmol/l	Fisk
						stor	liten										
66-437	S f Krokthj., Hammer	805239	235	mt	1968	obs	-	6,8	21	100		35,1	0,25	1,5	3		-
					150774												-
					080689	-	-										X
					280689	-	-	6,5	25	45	gubru	29,2	0,35	2,5	3,3	0,06	X
					060889	-	-										X
					040901	2 L											-
		N7023909 Ø580538			160808	> 32 L	-				lys brun						-
67	Pytt i kanten av myrtj. S f Krokthj.	805239	235	md	080689	1♂	-										-
					280689	-	-	5,7	34	125-	brun	75,2	0,45	3,5	4,3	0,10	-
					060889	-	-										-
					040901	-	-										-
		N7023891 Ø58515			060808	-	-				brun						-
68-438	Hammermyran SØ f Spillerbakken (1)	799236	265	mt	1968	obs	obs										-
					150774			6,8	30	110		59,4	0,40	2,5	3,5		-
					280689	5 L	-	6,8	30	85	gubru	62,9	0,50	3,5	3,8	0,10	-
					090889	5 L + flere obs	-										-
					040901	1 L	-										-
		N7023650 Ø579885			150808	2 L	-				gullig brun						-
69-439	SØ f Spillerbakken (2)	794238	260	md	1968	obs	-										-
					150774			7,4	59	35		52,1	1,25	8	7		-
					280689	5 L	-	7,5	60	40+	brgul	36,3	1,15	8,5	4	0,33	-
					090889	1 L	-										-
					040901	1-2 L obs	-										-
		N7023877 Ø579352			150808	6 L	2 L (?)				grønlig gul						-

Nr	Navn	UTM	Hoh	Type	Dato	Salamander		pH	K25 µS/cm	Pt mg/l	Farge vann	KMnO4 forbruk mg/l	Tot. Hardh. °dH	CaO- Hardh. mg/l	CT mg/l	Alkal- initet mmol/l	Fisk	
						stor	liten											
70-440	Lokmyra SØ f Spillerbakken (3)	32V NR EUREF89 796241	m 252	mt	1968	obs	-											-
					150774			6,8	39		grønn	49,9	0,65	4,5	5,5		-	
					280689	3 L +4 L obs	1 L? (liten)	6,7	47	55	brgul	39,3	0,75	4,5	6,3	0,18	-	
					090889	9 L	-										-	
					040901	2 L obs	1 L										-	
		N7024148 Ø579543			150808	1 ad (uv?) 9 L	1 L				brunlig gul						-	

Tegnforklaring:

- Nr.:** Første tall angir lokalitetens nummer ved undersøkelsen i 2001-2002 (Skei 2002). Nummer bak bindestrek angir samme lokalitets nummer hos Dolmen (1983).
- Navn:** Lokalitetens navn. † bak navnet betyr at lokaliteten nå er ødelagt.
- UTM:** "32V NR." gjelder tidligere koordinater i svart rutenett (Dolmen 1983). "EUREF89" i er nye oppdaterte koordinater i henhold til felles Europeisk kartreferansesystem tilpasset det amerikanske satellitnavigasjonssystemet GPS.
- Type:** gd = gårdsdam, mt = myrtjern, md = myrdam, sd = skogsdam, ld = leirdam, in = innsjø, te = terrestrisk (på land), an = annet, dren = drenert/uttørket
- Dato:** Når lokaliteten er kartlagt
- Farge:** Angivelser følger en modifisert Strøm-skala (se Skei et al. 1991, og Skei 2002)
- Vannkjemi:** Vannkjemiske analyser er forklart i teksten hos Skei 2002.
- Fisk:** X = fisk finnes, - = fisk er ikke kjent fra lokaliteten. Aktuelle arter i området er ørret, røye, gjedde, trepigget stingsild, karuss, ål, mort, sik.

Vedlegg 2

Byneset:	lok. 1, 2, 3, 5, 6, 71	side	41 - 70
Bymarka:	lok. 8, 9, 72, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, (18-)22, 27, 28, 29, 32, 33, 34, 35, 36	side	71 - 146
Tiller:	lok. 25	side	147 - 150
Øst for Nidelva:	lok. 45, 46, 49, 50, 51, 52, 53	side	151 - 178
Jonsvanns- området:	lok. 55, 56, 57, 73, 58, 59, 60, 61, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70	side	179 - 238

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim		Fylke: Sør-Trøndelag		Dato: 29.08.07	
Feltarbeidere: Eva Tilseth,			Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land		
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 6°					Dag Natt
Type: gd					
Lokalitet nr: 1		Lokalitetsnavn: Mulbergdam, N. Mule, Byneset			
Grunneier/kontakt:				Gnr/Bnr:	
Høyde over havet: 20		UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7024657 Ø558299			
Funnet nå					
Arter:	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad
Voksne					
Larver					
Egg					
I vann					
På land					
Funnet før*					
S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad	
	obs				
*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)					
Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor					
Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:					
Insekter:					
Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:					
Vannareal (anslått): ca. 3 x 6 = 18 m ²			Digitalt: m ² (fra kart)		
Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd					
Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn					
Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun					
Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun					
Annet: leire, sand, mudderbunn					
Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig					
Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen					
Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknopt/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras, Andre:					
Eksponering: Åpent Halvåpent		mot: Syd Øst Vest Nord			
Lukket Sol(1-6): 2		Jorder mot syd, men skog tett rundt hele dammen			
Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)					
Annet:					
Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 0 m					
Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødning gjengroing utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdse (mennesker)					
Annet:					
Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet		Annet:			
Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst		Annet: Dammen ligger innenfor/i kanten av Apoteket naturreservat, og vern/skjøtsel kan kanskje reguleres			
Dammens alder:					
Samlet vurdering:		God	Middels	Dårlig	

Kommentarer:

Denne dammen virker å være intakt, og ligger i sydkanten av Apoteket naturreservat (edelløvsskog) som strekker seg fra øst til vest i den bratte hellingen ned mot Nedremule. Den ligger ved foten av berget, med tett løvskog på alle sider. Det var vanskelig å komme til for håving på grunn av den tette løvskogen, og bratte leirekanter. Det er så godt som ingen vegetasjon i dammen. Det er helt nylig hogd ut en passasje fra veien (øst for dammen) og bortover i skogen vestover til dammen. Traff ikke grunneier hjemme, så jeg vet ikke hvorfor dette er gjort. Dette har gjort at dammen har fått litt mer lys fra sør, hvor det er dyrka mark. Denne dammen har sannsynligvis hatt vann i hele sommer til tross for tørken, den virker såpass dyp. Fikk ikke sjekket den ved besøk i området den 13.07.07, på grunn av uklarheter vedr. beliggenheten. Senere (i august) har det vært betydelige mengder regn, og sannsynligvis stort tilsig til denne dammen fra det bratte terrenget ovenfor. Den ligger svært skyggefullt inne i skogen og trussel her er utskygging, og kanskje årsaken til at det er vanskelig å finne salamander her nå. Tiltak vil kunne være å hugge ut/tynne ut en del skog, for å tilføre dammen lys. Da vil det kanskje komme noe vegetasjon også, hvis det ikke er andre årsaker til at det ikke gror noe. Dammen ligger ca.150 m fra de to andre dammene med tidligere registrert liten salamander i området (se Lok. 2 og 3), og bør sees i sammenheng med disse. De var uttørket i sommer. Ettersom lokaliteten er innenfor/i kanten av naturreservatet, bør vern/regulert skjøtsel vurderes for dette området (evt. også legge til rette for flere dammer), og dersom salamanderen er utryddet her, kan det vurderes å gjeninnføre den.

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra vest mot øst

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim		Fylke: Sør-Trøndelag		Dato: (13.07.07) 29.08.07	
Feltarbeidere: (Haldor Sesseng, Eva Tilseth 130707) Eva Tilseth 290807			Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land		
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 6°					Dag Natt
Type: gd					
Lokalitet nr: 2		Lokalitetsnavn: Leirfalldam, N. Mule, Byneset			
Grunneier/kontakt:				Gnr/Bnr:	
Høyde over havet: 10		UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7024555 Ø558242			

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne							obs			
Larver										
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Sletsnog Firfisle Ståloorm

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:

Insekter:

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:

Vannareal (anslått): ca. 3 x 6 = 18 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Annet: tørr 130707

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun

Annet: leire, sand, jord, mudderbunn

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > ½ ½ - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggnopp/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannasøtgras,

Andre: Det er div. planter, kvist og småskog etc. i dammen, den har bare litt vann etter å ha vært uttørket i juli.

Eksponering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket Sol(1-6): 2

Løvsskog tett rundt hele dammen

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet:

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 0 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)

Annet:

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: Dammen ligger rett utenfor Apoteket naturreservat, og vern/skjøtsel kan kanskje reguleres

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Kommentarer:

Dammen er i dårlig forfatning. Den ligger inne i en liten skog syd for Apoteket naturreservat, skogen grenser til sjøen. Den ligger i en grop, inne i tett løvskog, og med en bratt skråning på østsiden, som grenser til dyrka mark. Den er delvis intakt, og det er sannsynlig at den er påvirket av jordbruksvirksomheten i området. Dammen har vært tørr i sommer, hele denne skogen var tørr ved besøk den 130707. Det var litt vann her den 290807, etter mye regn i august. Den er preget av at det har vært tørt, og den er veldig grunn og gjengrodd. Den er truet av gjengroing og utskygging. Tiltak kan være rydding i dammen (evt. grave ut noe), og hugge noe skog for å få lys.

Dammen ligger mellom Lok. 1 og 3 mot sjøen, og disse tre dammene og evt. andre vannkilder i området bør sees i sammenheng. Vern/regulert skjøtsel bør vurderes for dette området (evt. også legge til rette for flere dammer), og dersom salamanderen er utryddet her, kan det vurderes å gjeninnføre den.

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra vest mot øst

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim		Fylke: Sør-Trøndelag		Dato: (13.07.07) 29.08.07	
Feltarbeidere: (Haldor Sesseng, Eva Tilseth 130707) Eva Tilseth 290807			Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land		
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 6°					Dag Natt
Type: gd					
Lokalitet nr: 3		Lokalitetsnavn: Stranddam, N. Mule, Byneset			
Grunneier/kontakt:				Gnr/Bnr:	
Høyde over havet: 2		UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7024500 Ø558239			

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne							obs			
Larver										
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Sletsnog Firlfisle Ståloorm

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:

Insekter:

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:

Vannareal (anslått): ca.4 x 4 = 16 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun

Annet: leire, sand, jord, mudderbunn

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggnopp/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre: Det er kvist og ulike gress og plantearter i dammen, den har bare litt vann etter å ha vært uttørket i juli

Eksponering: Åpent Halvåpent

Lukket Sol(1-6): 2/3

mot: Syd Øst Vest Nord

Skog tett rundt hele dammen, men litt åpnere mot syd (sjøen)

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet: strandsone og sjøen kun få meter unna mot syd.

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 0 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsl (mennesker)

Annet:

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: Dammen ligger nedenfor Apoteket naturreservat, og vern/skjøtsel kan kanskje reguleres

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Kommentarer:

Denne dammen er som Lok. 2, Leirfalldam, i dårlig forfatning. Den ligger inne i den samme lille skogen syd for Apoteket naturreservat, som grenser til sjøen. Den ligger nederst, rett inn fra stranda, inne i tett løvskog, og i ganske flatt terreng, som grenser til dyrka mark på østsiden. Den er delvis intakt, og sannsynligvis påvirket av jordbruksvirksomheten i området. Dammen har vært tørr i sommer, hele denne skogen var tørr ved besøk den 130707. Det var litt vann her nå, den 290807, etter mye regn i august. Den er preget av at det har vært tørt, og den er veldig grunn og gjengrodd. Den er truet av gjengroing og utskygging.

Den bør sees i sammenheng med de to andre dammene i området; Lok.1 og 2. Tiltak kan være rydding i dammen (evt. grave ut noe), og hugge/tynde ut skog for å få lys. Vern/regulert skjøtsel bør vurderes for dette området (evt. også legge til rette for flere dammer), og dersom salamanderen er utryddet her, kan det vurderes å gjeninnføre den.

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra syd (sjøen) mot nord

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim		Fylke: Sør-Trøndelag		Dato: 06.08.07	
Feltarbeidere: Eva Tilseth			Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land		
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol					Dag Natt
Skyet: litt mye		nedbør: litt mye byger		vind: lite mye	
temperatur: 23°					
Type: gd					
Lokalitet nr: 4		Lokalitetsnavn: N f Brå, Byneset			
Grunneier/kontakt: Lars H. Braa				Gnr/Bnr:	
Høyde over havet: 50		UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7025469 Ø558239			

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne							obs			
Larver										
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firlfisle Stålorrn

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:

Insekter:

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:

Vannareal (anslått): ca. x = m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun **Annet:**

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggnopp/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre:

Eksponering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket **Sol(1-6):**

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) **Jordbruk (åker/beite)**

Annet:

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m):

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)

Annet:

Inngrep: Intakt Delvis intakt **Ødelagt** Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet:

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Kommentarer:

Denne dammen har tidligere eksistert nordøst for gården til Lars H. Braa. Den er fylt igjen i forbindelse med utvidelse av dyrka mark. Han orienterte om alle tidligere dammer i området, og de er alle fylt igjen. Den eneste åpne vannkilde i dette området nå er Bråbekken, som renner i en bekkedal med orreskog ned til sjøen. Visse deler av den er lagt i rør.

Foto:

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim		Fylke: Sør-Trøndelag		Dato: (13.07.07) 06.08.07	
Feltarbeidere: Eva Tilseth, Haldor Sesseng 130707, Eva Tilseth, Ole Kristian Røstum 060807			Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land		
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 23°				Dag Natt	
Type: gd					
Lokalitet nr: 5		Lokalitetsnavn: Raustan, Byneset			
Grunneier/kontakt: Ole Kristian Røstum (grunneier er Ola Røstum)				Gnr/Bnr:	
Høyde over havet: 110		UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7025469 Ø559036			
Funnet nå					
Arter:	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad
Voksne					
Larver					
Egg					
I vann					
På land					
Funnet før*					
Arter:	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad
Voksne					
Larver					
Egg					
I vann					
På land					
*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)					
Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor					
Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:					
Insekter:					
Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:					
Vannareal (anslått): ca. 3 x 3 = 9 m ²			Digitalt: m ² (fra kart)		
Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd					
Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun Annet: leire, mudderbunn					
Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig					
Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen					
Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknopt/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras, Andre: Det er ulike gress og plantearter i dammen, den har bare litt vann etter å ha vært uttørket i juli					
Eksponering: Åpent Halvåpent Lukket Sol(1-6): 3			mot: Syd Øst Vest Nord Middels høy løvskog tett rundt hele dammen		
Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite) Annet:					
Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 0 m					
Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødning gjengroing utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker) Annet:					
Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet Annet:					
Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst Annet:					
Dammens alder:					
Samlet vurdering:		God		Middels	
				Dårlig	

Kommentarer:

Dammen er delvis intakt og ligger midt inne i en liten blandingskog (ca. 200x225 m), med jordbruksland på alle sider. Den var helt tørr ved besøk den 130707, og den hadde noe vann den 060807, etter at det hadde kommet noen regnskyll. Den var svært preget av gjengroing og var veldig grunn. Rundt dammen hadde en del av skogen blitt hugget for en tid siden, og det har etter dette vokst opp tett kratt av løvtrær. Disse var ikke så altfor høye ennå, så dammen fikk noe sol. Trusler her er gjengroing og utskygging.

Dersom denne dammen skal reddes, bør den graves ut noe og skogen rundt bør tynnes ut/skjøttes jevnlig. Det gror til svært hurtig med krattskog. Det skal ifølge Ole Kristian Røstum være to små dammer til i denne skogen, men vi var ikke i stand til å finne dem, skogen er svært tett. Disse kan være interessante dersom man ønsker å redde Lok. 5. Dette bør også sees i sammenheng med Lok. 6: V f Prestgjerdet, denne dammen ligger ca. 600 m unna og er intakt. Det er uklart om det er salamander i dette området fremdeles, og dersom man skjøtter dammene og evt. graver nye, så er en mulighet å gjeninnføre salamander her. Grunneier er positiv til dette. Den nærmeste lokalitet med ny registrering (2007) av småsalamander er Lok. 71: NV f Hangerås Vestre, som ligger ca. 1000 m unna, se omtale av denne. Disse lokalitetene og nye dammer vil kunne danne et nettverk av lokaliteter for salamander i dette området.

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra syd mot nord

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim	Fylke: Sør-Trøndelag	Dato: 21.08.07
Feltarbeidere: Eva Tilseth	Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land	
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 20°		Dag Natt
Type: gd		
Lokalitet nr: 6 Lokalitetsnavn: V f Prestgjerdet, Byneset		
Grunneier/kontakt: Nevø til grunneier Skjervold		Gnr/Bnr:
Høyde over havet: 90	UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7027583 Ø556336	

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne							obs			
Larver				>5	v/hver håving					
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:

Insekter:

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:

Vannareal (anslått): ca. 5 x 5 = 15 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun **Annet:**

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre:

Eksponering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket Sol(1-6): 2-3

Løvsskog rundt hele dammen

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet:

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 0 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)

Annet:

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: Uttyning av skog for solinnstråling

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Kommentarer:

Dammen ligger i utkanten av en blandingskog, med løvskog på alle sider. Forøvrig er det dyrka mark. Den er intakt og har lite vann på grunn av tørkesommeren. Den har så godt som ingen vegetasjon i dammen, og det er lite liv her utenom rumpetroll. Nevøen til grunneieren forteller at det alltid har vært frosk og rumpetroll her, men han har ikke visst at det har vært salamander. Grunneier var ikke hjemme, så jeg fikk ikke spurt ham. Trusler her er utskygging. Dammen burde hatt mer lys, og det kunne vært positivt å tynne ut noe skog rundt den. Kanskje den da vil få litt vegetasjon, hvis det ikke er andre årsaker til at det ikke gror noe her. Den bærer preg av at unger bruker å leke her, og det ligger kvister, colaboks ol. i dammen. Det er en liten idrettsplass i skogen like ved. Til tross for det er den nokså skjermet, for dette er et tynt befolket landbruksområde. Den bør sees i sammenheng med Lok. 5: Raustan (ca. 600 m unna), og Lok. 71: NV f Hangerås Vestre (ca. 1600 m unna), se omtale av disse. Disse lokalitetene og evt. oppgraving av nye dammer kunne danne et nettverk for salamander i dette området, og det kan være aktuelt å gjeninnføre salamander hvis den er forsvunnet herfra.

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra syd mot nord

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim		Fylke: Sør-Trøndelag		Dato: 060807 (200808)	
Feltarbeidere: Eva Tilseth, Ole Kristian Røstum 060807, Eva Tilseth 200808			Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land		
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 23°				Dag Natt	
Type: gd					
Lok. nr: 71		Lokalitetsnavn: NV f Hangerås Vestre, Byneset (Ny lokalitet 2007)			
Grunneier/kontakt: Inga Granhaug Braa				Gnr/Bnr:	
Høyde over havet:		UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7028092 Ø554818			

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne										
Larver		2007:8 L 2008:4L								
Egg										
I vann										
På land										
*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)										
Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firlis Stålorm										
Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:										
Insekter: <i>Aeshna juncea</i> , <i>Notonecta glauca</i> , <i>Dytiscus marginalis</i> (?), <i>Acilius sulcatus</i> (?)										
Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:										
Vannareal (anslått): ca. 14 x 22 = 308 m ²						Digitalt: m ² (fra kart)				
Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd										
Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun Annet:										
Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig										
Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen										
Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannasøtgras, Andre: Noe undervannsplanter og gress på bredden										
Eksposering: Åpent Halvåpent				mot: Syd Øst Vest Nord						
Lukket Sol(1-6): 4				Løvskog rundt hele dammen						
Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite) Annet:										
Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 0 m										
Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker) Annet:										
Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet Annet:										
Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst Annet: Uttyning av løvkratt i syd										
Dammens alder:										
Samlet vurdering:			God		Middels			Dårlig		

Kommentarer 2007:

Dette er en ny lokalitet som er intakt. Det var Ole Kristian Røstum (se Lok. 6) som visste om dammen, han har vokst opp i området og fortalte at det ikke var funnet salamander her tidligere. Vi kontrollerte den likevel. Grunneier Inga Granhaug Braa fortalte at dammen alltid hadde eksistert her (kunne ikke si hvor lenge), og at den var en utgravd gårdsdam. Dammen ligger oppe i skogkanten NV for gården, på et platå med skrånende terreng mot sydvest. Det går et naturlig våtdrag her, som kommer ut i dammen. Dette våtdraget fortsetter nedover i sydøstlig retning, og lenger ned nærmere gården er det et gammelt brønnhus med en stor åpen dam inni. Her er det ikke vanskelig for amfibier å komme seg inn, men det er ganske mørkt. Huset var låst, og vi sjekket ikke denne dammen. Det er også en liten dam ved veien opp mellom gården og lok. 71, men det var ikke tegn til salamander her.

Lok. 71 er omkranset av tett løvskogkratt, forøvrig er det blandingsskog. I sydvest er det noe solinnstråling, og som nevnt skråner terrenget her. Det var for tett kratt til å håve andre steder enn ved nordøstlig ende av dammen, hvor våtdraget kommer inn. Her kom også solen til, og det var larver av liten salamander her. Denne dammen har ikke mange trusler, den er intakt, ligger skjernet og hadde mye vann til tross for tørken. Det ville være positivt å skjøtte dammen ved å jevnlig tynne ut løvskogkrattet noe mot syd/vest, så den er sikret lys. Denne lokaliteten bør sees i sammenheng med Lok. 5: Raustan (ca. 1000 m unna) og Lok. 6: V f Prestgjerdet (ca. 1600 m unna), og inngå i en vurdering av muligheten for å etablere et nettverk av lokaliteter og nytutgravede dammer i dette området.

Det er flere interessante dammer og våtdrag i/ved Hangervåttån, og alle andre kjente slike er blitt sjekket, uten at jeg fant salamander. De er:

Vannkilden til John Hanger N7028499 Ø553850, Stordammen midt på Hangervåttån (John Hanger) N7028698 N554604, Vannkilden til Konrad Haugum N på Hangervåttån N7029055 Ø554597, Dam v/rundballskur NV for Hangervåttån N7029352 Ø554277, Dam v/veien til fellesbeitet Bjørnhaug N7030651 Ø554369, og Dam bak fjøset fellesbeitet Bjørnhaug N7030574 Ø554869.

Kommentarer 2008:

Besøkte dammen den 200808, det var gode observasjonsforhold, sol, 18° og stille. Dammen hadde litt mindre vann enn i fjor, ca. 15 cm, og det var vanskeligere å håve i nordøst hvor det var larver den gangen. Ellers ingen forandringer, utenom at det er tatt noen trær langs kanten i nordøst, så det er litt åpnere der. Fikk ikke snakket med grunneier, da det ikke var noen hjemme. Håvet opp 2 larver liten salamander i nordøst og 2 i vest (veldig tett kratt her). Virker som gode forhold for salamanderlarvene langs hele dammen i vest og nord, der det er litt vegetasjon og sol. Fant ryggsvømmer, *Notonecta glauca*, både ad. og larver (tror det er larver av den). Mange små vannkalver ca. 1,5 cm (*Acilius sulcatus?*) og 1 stor (*Dytiscus marginalis?*)

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra nordøst mot sydvest

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim		Fylke: Sør-Trøndelag		Dato: 26.07.07	
Feltarbeidere: Eva Tilseth, Gunnar Skjøstad			Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land		
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol					Dag Natt
Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye					
temperatur: 20°					
Type: mt					
Lokalitet nr: 8		Lokalitetsnavn: Svarttjønna, Brennan, Bymarka (Riktig navn: Svartvatnet)			
Grunneier/kontakt: Gunnar Skjøstad				Gnr/Bnr:	
Høyde over havet: 360		UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7029392 Ø559880			

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne							obs			
Larver										
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog **Firfisle** Ståloorm

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:

Grunneier mener det ikke er fisk her nå, den har ikke gytebekk heller

Insekter: *Aeshna grandis*, *Aeshna juncea* el. *caerulea*, *Pyrrosoma nymphula*, *Leucorrhinia dubia*, *Coenagrionidae*

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, **musling**, snegl - andre: **krepsdyr**

Vannareal (anslått): ca. 30 x 70 = 2100 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): **God** Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul **Gullig brun** Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun **Annet:**

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 **1,0-2,0** > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknopp/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, **vannlilje gul/hvit**, andemat stor/liten, **elvesnelle**, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre: litt bukkeblad, en del siv/starr i sydenden

Eksponering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket **Sol(1-6):** 5

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet: **Høyde med barskog på østsiden, myr med flytetorv på vestsiden**

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 5 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing
utskygging forsuring **fiskeutsetting** vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)

Annet:

Inngrep: **Intakt** Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: **Passe på at det ikke blir satt ut fisk**

Dammens alder:

Samlet vurdering: **God** **Middels** **Dårlig**

Kommentarer:

Tjønna ligger oppe på et myrplåtå, det er ganske bratt terreng å gå i opp hit. På østsiden er det en høyde med granskog, forøvrig er det spredt med furu. Myra er vanskelig passerbar på vestsiden av tjønna, her er det flytetorv. På nord og østsiden er det fast breidd og lett å håve. I syd er det et område med siv/starr. Tjønna er ikke truet av gjengroing, og den er intakt. Trusselen her er fiskeutsetting. Det har for mange år siden blitt satt ut ørret (uten grunneiers samtykke), men ifølge grunneier Gunnar Skjøstad (som var med på turen), ble den fisket opp ganske fort. Fisken har heller ikke noen gytebekk her. Tjønna ligger relativt godt beskyttet mot ferdsel på grunn av bratt terreng opp hit, og det er rikt dyreliv i området. Vi så 3 fjellvåk på vei opp, og også blant annet en larve av stor vannkalv (under en stein ved en bekk), en firfisle, frosker (ad,juv) og andre øyenstikkerarter enn de nevnt ovenfor. Tjønna er ganske stor, og selv om det ikke var mulig å håve opp salamanderlarver, så er det sannsynlig at det fremdeles er salamander i dette området, hvis den ikke ble utryddet av ørreten. Dette virker som en svært god lokalitet, og det kan være aktuelt å evt. gjeninnføre salamander her. Grunneier er positiv til å ta vare på tjønna som den er, og han vil hindre at det blir satt ut ørret/fisk her.

Vi besøkte også Heisjøen N7029348 Ø558972, som ligger litt lenger ned (ca. 800 m unna), og Bykleivvatnet N7029948 Ø560041 (ca. 550 m unna), som ligger litt lenger opp. Fant heller ikke salamanderlarver her. I Heisjøen er det fisk (overbefolket av røye), men vannet er stort (ca. 300x100 m), og Ole Kristian Røstum (se lok. 5) fortalte at det var salamander her i alle fall for 10-15 år siden. Det var buksvømmere her, og flere øyenstikkerarter. Bykleivvatnet er en myrdam (ca. 25x15 m), med torvmose, mudder, flytetorv og ca. 40% gjengrodd med noe bukkeblad, mye siv, starr og snelle. Men det var buksvømmere, vannkalver og libellelarver her, og flere arter øyenstikkere. Jeg har i tillegg også besøkt Bosbergdammen N7032452 Ø558202, som ligger nærmere Rye, men fant ikke salamander her heller.

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra nord mot syd

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim	Fylke: Sør-Trøndelag	Dato: 06.07.07
Feltarbeidere: Dag Dolmen, Haldor Sesseng, Eva Tilseth	Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land	
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 25°		Dag Natt
Type: mt		
Lokalitet nr: 9 Lokalitetsnavn: S Lokmyrtjern, Smistad, Bymarka		
Grunneier/kontakt:		Gnr/Bnr:
Høyde over havet: 225	UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7028097 Ø564614	

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne	4 ♂+ 1					obs				
Larver	23						1L			
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Sletsnog Firfisle Stålmorm

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:

Insekter: *Lestes sponsa*, *Notonecta lutea*

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer>25, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre: Hesteigle

Vannareal (anslått): ca. 30 x 30 = 900 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun **Annet:**

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre: litt bukkeblad

Eksponering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket **Sol(1-6):** 6

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet: Barskog både på øst- og vestsiden, ligger i torvmyrområde som strekker seg nordover til Lok.10 (ca. 300 m)

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): ca. 60m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsl (mennesker)

Annet: Skiløype

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: Flytte skiløype trasé, grave flere dammer i området

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Kommentarer:

Denne tjønna ligger i et myrdrag som strekker seg nordover til Lok. 10, N. Lokmyrtj (ca. 300 m unna). Lokmyra er samlet sett et fint og viktig område for salamander, og både stor og liten. Det var stor salamander i S. Lokmyrtjern, både voksne og larver. Tjønna virker å være intakt, og beliggenheten er god, ganske skjermet for ferdsel til tross for at det går turvei til Rønningen i nærheten (ca. 350 m unna). Trusler her er ferdsel/tur/skiløype. Det er et problem at det går en tur/skiløype over området, og sist vinter kjørte en løypemaskin ut i myrdammen nordvest for tjønna (se Lok. 72). Det ville være en fordel å flytte denne traséen, så området blir liggende i fred. Det er blaut torvmyr ca. 200 m vest for tjønna med litt skog imellom, og det kunne være et tiltak til fordel for salamanderne at man gravde opp en dam til her. Både Kåttåtjønna SV for Lokmyra (N7027931 Ø564306) og Sølvtakkeltjønna i NV (N7028736 Ø564150) ble sjekket den 010807, men ingen salamander, de har begge fisk; henholdsvis ørret og mort (muligens ørret også). Fjerning av fisken vil være gunstig for salamanderen i dette området. Kåttåtjønna ligger tett ved veien til Rønningen, og kan egne seg som pedagogisk dam når det gjelder salamander og andre dyr i ferskvann. Det betinger fjerning av fisken. Lokmyra og området her bør sees samlet når det gjelder skjøtselstiltak. Lokmyra er definert som svært viktig på kommunens viltkart, og det bør vurderes vern av dette området. Området bør også sees i sammenheng med Smistadområdet (lok. 11-12), Nordmyra (lok. 16-17) og Saupstad skisenter (lok. 18-22), hvor det finnes småsalamander.

Se også Jon Kristian Skei (2002), side 26 pkt. 6, om forslag til skjøtselstiltak på Lokmyra og i hele dette området. Han foreslår fjerning av fisk og kalking av for sure vann, og mener at tiltak må settes i gang snarest, for bestanden av stor salamander vest for Nidelva er svært isolert og utsatt.

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra sydøst mot nordvest

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim		Fylke: Sør-Trøndelag		Dato: 06.07.07	
Feltarbeidere: Dag Dolmen, Haldor Sesseng, Eva Tilseth			Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land		
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 25°					Dag Natt
Type: md					
Lok. nr: 72		Lokalitetsnavn: Dam V/S Lokmyrtjern, Smistad, Bymarka			
Grunneier/kontakt:				Gnr/Bnr:	
Høyde over havet: 225		UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7028152 Ø564548			

Arter:	Funnet nå					Funnet før*					
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad	
Voksne											
Larver											
Egg											
I vann											
På land											
*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)											
Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Sletsnog Firfisle Stålor											
Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:											
Insekter: <i>Lestes sponsa</i> , <i>Notonecta lutea</i>											
Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer >25, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:											
Vannareal (anslått): ca. 6 x 6 = 36 m ²						Digitalt: m ² (fra kart)					
Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd											
Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun Annet:											
Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig											
Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen											
Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras, Andre: litt bukkeblad											
Eksponering: Åpent Halvåpent Lukket Sol(1-6): 6			mot: Syd Øst Vest Nord								
Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite) Annet: Barskog både på øst-, vest- og nordsiden, ligger i samme myrområde som Lok. 9											
Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): ca. 100m											
Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdse (mennesker) Annet: Skiløype											
Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet Annet:											
Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst Annet: Flytte skiløypepetrasé, grave flere dammer i området											
Dammens alder:											
Samlet vurdering:			God			Middels			Dårlig		

Kommentarer:

Denne myrdammen er intakt og ligger ca. 50 m NV for Lok. 9, S Lokmyrtjern. Her ble det ikke funnet salamander eller larver. De kommentarer som er skrevet i forbindelse med Lok. 9 gjelder for denne dammen også, de tre dammene på Lokmyra må sees i sammenheng. Det er uklart hvorfor det ikke ble funnet larver eller voksne her, det kan være årsvariasjoner, surhetsgraden på vannet el. Dette bør undersøkes nærmere, og forsiktig kalking kan evt. være et tiltak. Det var her løypemaskina kjørte uti sist vinter, for skiløypa går over dammen. Det er viktig at denne løypa flyttes og at dammene her får ligge i fred.

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra sydøst mot nordvest

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim	Fylke: Sør-Trøndelag	Dato: 06.07.07
Feltarbeidere: Dag Dolmen, Haldor Sesseng, Eva Tilseth	Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land	
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 25°		Dag Natt
Type: mt		
Lokalitet nr: 10	Lokalitetsnavn: N Lokmyrtjern, Smistad, Bymarka	
Grunneier/kontakt:		Gnr/Bnr:
Høyde over havet: 225	UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7028435 Ø564548	

Arter:	Funnet nå					Funnet før*					
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad	
Voksne	2 ♂					obs					
Larver	22	2					1L				
Egg											
I vann											
På land											
*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)											
Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Fjirfisle Stålmorm											
Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:											
Insekter: <i>Enallagma cyathigerum</i> >10, <i>Coenagrion hastulatum</i> >10, <i>Leucorrhinia dubia</i> >10, <i>Libellula quadrimaculata</i> , <i>Aeshna juncea</i> (el. <i>Aeshna subarctica</i>), <i>Corduliidae</i> , <i>Notonecta lutea</i>											
Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer>25, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:											
Vannareal (anslått): ca. 30 x 30 = 900 m ²					Digitalt: m ² (fra kart)						
Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd											
Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun Annet:											
Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig											
Vegetasjon dekning overflate: Helt > ½ ½ - 1/3 < 1/3 ingen											
Vannplanter (dominerende arter): Takrør , tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknopp/kjempe, starr , blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannasøtgras, Andre: bukkeblad											
Eksponering: Åpent Halvåpent Lukket Sol(1-6): 6					mot: Syd Øst Vest Nord						
Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite) Annet: Barskog nord og øst nærmest											
Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): ca. 10 m											
Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker) Annet: Ski/turløyper											
Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet Annet:											
Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst Annet: Ikke lage stier/løyper her, grave flere dammer i området											
Dammens alder:											
Samlet vurdering:			God			Middels			Dårlig		

Kommentarer:

Denne tjønna er intakt og ligger lengst nord i myrdraget opp fra Lok. 9 og 72 (ca. 300 m unna). Trusler her er også ferdsel og turløyper. Den virker som en noe grunnere myrtjønn enn Lok.9. Den har mye blaut- og flytemyr. Også her fant vi storsalamander; voksne og larver, og larver av småsalamander. Det som er skrevet som kommentar til Lok. 9 og 72 gjelder også for denne lokaliteten, og de må sees i sammenheng.

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra sydvest mot nordøst

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim		Fylke: Sør-Trøndelag		Dato: 14.07.07, 11.09.07	
Feltarbeidere: Eva Tilseth			Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land		
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 20°					Dag Natt
Type: md					
Lokalitet nr: 11		Lokalitetsnavn: Smistad-Sørem, vegkryss			
Grunneier/kontakt:				Gnr/Bnr:	
Høyde over havet: 225		UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7027388 Ø565483			

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne							obs			
Larver										
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålmorm

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:

Insekter

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:

Vannareal (anslått): ca. 10 x 1,5 = 15 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun

Annet: Uttørket den 140707

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre: bukkeblad

Eksponering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket **Sol(1-6):** 5

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet: Skog mot syd og øst

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 1 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)

Annet: skianlegg/løyper

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: grave ut

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Kommentarer:

Denne lille myra som ligger ved avkjørselen til Sørem, og har et vådrag i kanten i sør og øst. Her var det helt tørt den 140707, men spor etter to dammer (mudder, bukkeblad, starr) som er delvis intakt. Den ene er merket av med koordinater på flyfotoet, den andre ligger i kanten av myra litt lenger nordøst (se bilder nedenfor). Trusler her er drenering/gjengroing/turløyper. Myra er nok påvirket av aktivitet i området i form av skiløyper i tilknytning til Granåsen Skisenter. Ved besøk den 110907, etter at det hadde regnet mye i august, var det vann i begge dammene. De er ikke store, og har nok grodd til en del, så et aktuelt tiltak kunne være å grave dem ut, så de under normale værforhold kanskje vil ha mulighet for vann hele sommeren. Dersom vegetasjonen rundt myra beholdes, vil lokaliteten være nokså beskyttet selv om det er veier og skiløype rett ved. Det er ikke sannsynlig at mennesker i området har noen interesse av å ferdes på denne lille myra.

Man bør se disse dammene i sammenheng med Lok. 12, dammen ved parkeringsplass langs vei til Sørem, ca. 330 m unna, (og gårdsdam ved Sørem gård, se kommentarer under Lok.12, ca. 460 m unna), og også med Lokmyralokalitetene, ca. 1100 m unna i luftlinje.

Notater tiltak:

Foto:

Bildene er tatt fra nordøst mot sydvest (mot veien til Sørem), det første den 140707 da dammen var tørr, det andre den 110907.

Dette er dammen litt lenger nordøst i kanten av myra, bildet er tatt fra syd mot nord den 110907, etter at det hadde kommet nedbør.

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim		Fylke: Sør-Trøndelag		Dato: 11.09.07, 230508	
Feltarbeidere: Eva Tilseth			Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land		
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol					Dag Natt
Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye					
temperatur: 10°					
Type: skogsdam					
Lokalitet nr: 12		Lokalitetsnavn: Ved parkeringsplass langs vei til Sørem			
Grunneier/kontakt:			Gnr/Bnr:		
Høyde over havet: 260		UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7027232 Ø565799			

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne		2008:3♂, 2♀			Obs. vårlek		obs			
Larver		2007:>25		1						
Egg										
I vann		X								
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Fjellfiske Ståloorm

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:

Insekter

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:

Vannareal (anslått): ca. 15 x 20 = 300 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun **Annet:**

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannasøtgras,

Andre: bukkeblad

Eksposering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket Sol(1-6): 3/4

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet: Skog mot syd og vest, turvei/skiløype mot øst og nord

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 0 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsl (mennesker)

Annet:

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet:

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Kommentarer 2007:

Denne dammen er en relativt stor intakt skogsdam med sand/leirebunn, som har hatt vann i hele sommer til tross for tørken. Den ligger svært nær vei til Sørem, og skiløyper/turvei fra Granåsen. Det er derfor en del ferdsel tett forbi dammen, antagelig hele året. Det er en tynn stripe med orreskog mellom turveien og dammen som skjerner noe, men det er hogd trær her helt nylig. Vet ikke hvorfor eller hvem som har gjort det. Alt er heldigvis ikke tatt, og hogsten betyr også mer lys til dammen fra nord og øst. Det er imidlertid laget en adkomst til dammen som er blitt en slags strand i sydøst (se foto). Her var det mange larver av småsalamander. Det bar preg av at folk har oppholdt seg her, og en del kvist og trær var kastet uti dammen. I syd og vest er det blandingsskog/stor granskog tett rundt dammen. I sydvest er det et område med siv/starr. Det bør hugges trær (uttynnes) i syd og vest for å gi dammen mer sol, og beholdes trær/vegetasjon i nord og øst for å beskytte dammen.

Lok. 12 virker å være i relativt god stand, og har en høy tetthet av larver av småsalamander. Det betyr at den er en viktig dam for i hvertfall småsalamander i området, og bør ivaretas og skjøttes. Den største trussel for dammen er ferdsel av folk, og hva de kan finne på i form av forurensning (søppel, fisk etc.) av dammen. Nå er dette imidlertid ikke et særlig folketett område, og det er heller ikke noen egnet parkeringsplass ved Søremveien her. Det vil muligens for det meste være folk som trener i løypene her, og de har kanskje ikke så stor interesse av dammen.

Ved Sørem gård ligger det en gårdsdam som jeg besøkte den 010807. Den står ikke på lokalitetslista. Den var stor (ca. 15x40 m) med relativt mye vann, og ganske gjengrodd (se foto nedenfor). Det er muligens gjødsling fra jordbruket som preger dammen, og det var vanskelig å håve her. Fant ikke salamander. Vet ikke om det har vært/er salamander her. Den ligger i en slags grop og har forbindelse med et vådrag som fortsetter nordover, og det er blandingsskog rundt den. Gården med jorder ligger ca. 40 m unna. Det kunne med fordel vært ryddet opp i denne dammen, og hvis den skjøttes kan den være en egnet tilleggslokalitet for salamander i området. Sørem gårdsdam bør sees i sammenheng med Lok. 12: Ved park.pl. langs vei til Sørem (ca. 230 m unna), Lok. 11: Smistad-Sørem vegkryss (ca. 460 m unna), Lok.9-10 Lokmyralokalitetene (ca. 1500 m unna) og også Lok. 16-17 Nordmyra (ca. 700 m unna), og Lok. 18-22 Skytebane Heimdal (ca. 1400 m).

Kommentarer 2008:

Dro til denne lokaliteten 230508 for å observere voksne salamandere i vårlek. Det var sol, lettskyet, lite vind og 11°. Vannet var litt grumset grått. Observerte småsalamander 2 ad. ♀ og 3 ad. ♂ ute i vannet ved "stranden" i sydøst. Det var 2-3 froskeeggklaser i nordvest, gamle grønne med larver (ca. 15 mm). Det så ut som det var tatt ned noen flere trær i nordøst, mot treningsløypa. Noen nye trær og søppel var kastet ut i dammen.

Notater tiltak:

Foto (Lok. 12):

Bildet er tatt fra sørøst mot nordvest, jeg står på turveien.

Foto (Dammen ved Søreim gård):

Bildet er tatt fra sørøst mot nordvest

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim	Fylke: Sør-Trøndelag	Dato: 05.09.07
Feltarbeidere: Eva Tilseth	Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land	
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 8°		Dag Natt
Type: md		
Lokalitet nr: 14	Lokalitetsnavn: N f Kolsås, Flatåsen	
Grunneier/kontakt:		Gnr/Bnr:
Høyde over havet: 220	UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7028557 Ø566297	

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne							obs			
Larver										
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:

Insekter

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer>25, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:

Vannareal (anslått): ca. 50 x 15 = 750 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun **Annet:**

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggnopp/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre:

Eksponering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket Sol(1-6): 5

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet: Blandingsskog rundt hele dammen

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 0 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsl (mennesker)

Annet:

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: Den bør kanskje graves opp

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Kommentarer:

Denne dammen er delvis intakt og ligger vest for det øverste boligfeltet på Flatåsen. Den er omkranset av blandingsskog, men det har vært hogd ut her og gjenveksten er ikke så høy. Derfor ligger den ganske åpent for solinnstråling. Trusler her er boligbygging, ferdsel og gjengroing. Det går turstier tett ved, og da jeg besøkte dammen var det stor ferdsel av skoleklasser her. Den bærer preg av dette, det er kastet plast og skrot uti den. Den er en stor dam, som er svært gjengrodd, i alle fall på det tidspunkt (050907) jeg var der. Det kunne være interessant å se denne dammen tidligere på sommeren, når den kanskje ikke er så gjengrodd. Det var ikke mulig å håve noe særlig, bare i noen pytter, og det var ikke liv. Det hadde vært kaldt og en del regn i tiden før jeg besøkte den. Det er vanskelig å vurdere denne dammen, og det ville kanskje være riktig å besøke den til våren igjen. I tilfelle den skulle skjøttes, burde den ryddes og graves opp. Å opprettholde denne dammen kan imidlertid være et problem ettersom den ligger så nær store boligfelt, skoler og barnehager. Jeg vet ikke hvilke planer det er for videre utbygging i området. Dersom man ønsker å ta vare på den, kunne den f.eks bli en ekskursjonsdam for skoleklasser.

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra nord mot syd

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim	Fylke: Sør-Trøndelag	Dato: 16.08.07
Feltarbeidere: Eva Tilseth	Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land	
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol		Dag Natt
Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye		
temperatur: 19°		
Type: md		
Lokalitet nr: 15	Lokalitetsnavn: NØ f Lund, Heimdal	
Grunneier/kontakt:		Gnr/Bnr:
Høyde over havet: 190	UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7026134 Ø566494	

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne							obs			
Larver										
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Ståloorm

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:

Insekter:

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:

Vannareal (anslått): ca. x = m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun **Annet:**

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsvivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre:

Eksponering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket **Sol**(1-6):

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet:

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m):

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)

Annet:

Inngrep: Intakt Delvis intakt **Ødelagt** Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet:

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Kommentarer:

Denne lokaliteten var noe problematisk å finne, på grunn av de gamle kartkoordinatenes unøyaktighet. Konklusjonen ble imidlertid (etter samtaler med Dag Dolmen) at den sannsynligvis ble fylt igjen da man anla rullleskiløypa her (se flyfotoet nedenfor), og må derfor anses som ødelagt.

Foto:

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim	Fylke: Sør-Trøndelag	Dato: 14.07.07, 140807, 190907
Feltarbeidere: Eva Tilseth	Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land	
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 20°		Dag Natt
Type: md		
Lokalitet nr: 16 Lokalitetsnavn: SV på Nordmyra		
Grunneier/kontakt:		Gnr/Bnr:
Høyde over havet: 180	UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7025796 Ø565565	

	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne							obs			
Larver										
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Ståloorm

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:

Insekter

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer>25, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:

Vannareal (anslått): tørr (ca.10 x 2 =20 m²;190907) **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun

Annet: Uttørket 140707, lys brungul 190907

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > ½ ½ - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggnopp/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre:

Eksponering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket Sol(1-6): 3/4

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet:

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 0 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødning gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)

Annet:

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: Graves opp

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

--	--	--	--

Kommentarer:

Jeg har besøkt området 140707, 140807 og 190907, fordi det var problematisk å finne lokaliteten. Etter å ha snakket med professor Kjell Ivar Flatberg (120907) som var den som observerte salamander her i 1974, mener jeg at lokaliteten er funnet. Den ligger i kanten av myra på vestsiden, ca. 100 m nordover fra sydvestenden, inntil en skråning med blandingsskog på vest- og nordsiden. Her var det tørt i juli da jeg var her første gangen, men i september var det vann her, se foto. Dammen er lang og smal, ca. 10 x 2 m og veldig gjengrodd. Det går et våtdrag langs myra her, og lenger nord fant jeg en annen brukbar dam, se foto nedenfor. Dette var den 140807, så jeg vet ikke om den har vært tørr i juli. Det var ikke liv her heller, så det er sannsynlig.

Nordmyra har vært oppgrøftet og ca. halvparten (på langs sydvest-nordøst) på østsiden er nå dyrka mark. Resten ligger som myr med mange store dype grøfter. Dette har forandret myra vesentlig siden Kjell Ivar Flatberg kartla den (hovedfagsoppgave i botanikk) i slutten av 1960-årene. Da var den intakt, og det var en rik myr som han forsøkte å få fredet, men lyktes ikke. I dag er det likevel mange dammer, bekker og våtdrag her, tildels i de grøftene som er utgravd, og det er fremdeles salamander (og huggorm) i alle fall nord på myra (se Lok. 17: N på Nordmyra, ca. 1300 m unna). Det ville vært interessant å vurdere om det er mulig å restaurere det som er igjen av myra, og anlegge flere dammer for salamander. Flatberg mener at det kanskje er mulig i et langtidsperspektiv. Det som er unikt her er at myra er så godt kartlagt i sin opprinnelige tilstand av Flatberg, og at han som ekspert på området kanskje kunne bidra når det gjelder et slikt prosjekt.

Nordmyra som lokalitet for salamander bør også sees i sammenheng med lokalitetene på Lokmyra (Lok. 9, 72, 10), Smistad-Sørem-området (Lok. 12 er ca. 700 m unna) og Skytebane, Heimdal (Lok.: 18-22, ca. 1400 m unna). Når det gjelder restaurering av myrområder, er dette noe som man også bør vurdere når det gjelder Hokmyra/Tuvmyra ved Dragstenveien, Jonsvannet (Lok.. 62-64). Her har man en tilsvarende problematikk; myra er oppgrøftet, har blitt liggende slik, og salamander finnes fremdeles, men under svært dårlige forhold. Se kommentarer i forbindelse med Lok. 64: Oppdemt dam, Tuvmyra.

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra syd mot nord

Dam litt lenger nord:

Bildet er tatt fra sør mot nord

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim	Fylke: Sør-Trøndelag	Dato: 16.08.07
Feltarbeidere: Eva Tilseth	Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land	
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 19°		Dag Natt
Type: md		
Lokalitet nr: 17	Lokalitetsnavn: N på Nordmyra	
Grunneier/kontakt:		Gnr/Bnr:
Høyde over havet: 170	UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7026840 Ø566370	

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne							obs			
Larver		2		>5						
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:

Insekter:

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer>25, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:

Vannareal (anslått): ca.10 x 7 =70 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun

Annet: vannet er lys brunt, det renner igjennom, så det utskiftes stadig

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > ½ ½ - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre:

Eksponering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket **Sol(1-6):** 6

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet:

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): ca. 25 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)

Annet:

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: Avgrensning fra dreneringsgrøft

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Kommentarer:

Det har vært problematisk å finne denne lokaliteten (har vært der 160707, 160807, 110907,190907) og etter å ha snakket med Professor Kjell Ivar Flatberg, NTNU Vitenskapsmuseet (som har kartlagt denne myra), er jeg kommet til at dette er dammen. Den er delvis intakt, og den ligger med oppgrøftet myr på alle kanter, midt i en dreneringsgrøft som går tvers igjennom den fra nordøst til sydvest. Det renner vann gjennom her hele tiden, og det var i innløpet til dammen jeg fant larver av liten salamander. Selve dammen er på dette tidspunkt (160807) svært gjengrodd av starr. Det kunne vært interessant å se den om våren når den er mindre gjengrodd. Den er ikke dyp, under 30 cm vann på det dypeste nå. I nærheten er det takrør, og hoggorm. Det går mange dype grøfter i området her, og i noen av dem er det blitt dammer med starr/siv. Håvet flere steder, men fant ikke noe. Denne lokaliteten ligger nær lysløype/turløyper, men det er nok ikke ferdsel som er trusselen her, det er dreneringen av myra og gjengroing.

Nordmyra bør sees på som en helhet, og i sammenheng med lokalitetene på Lokmyra (Lok. 9, 72, 10) og i Smistad-Sørem-området (Lok. 12 er ca.700 m unna), og 18-22 (Skytebane, Heimdal, ca. 750 m unna).

Se forøvrig under kommentar til Lok.16, SV på Nordmyra (ca. 1300 m unna), om Nordmyra og restaurering av myra og drøfting av mulige planer for salamanderlokalitetene på Nordmyra

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra nordøst mot sydvest

Bildet er tatt fra sydvest mot nordøst (lysmastene i lysløypa kan skimtes i bakgrunnen)

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim	Fylke: Sør-Trøndelag	Dato: 20.08.07
Feltarbeidere: Eva Tilseth	Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land	
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 19°		Dag Natt
Type: md/grøft		
Lokalitet nr: 18-22	Lokalitetsnavn: Skytebane, Heimdal	
Grunneier/kontakt:	Gnr/Bnr:	
Høyde over havet: 170	UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7026518 Ø567038	

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne				>4			obs			
Larver		4		>8						
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Sletsnog Fjrfisle Ståloorm

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:

Insekter: *Aeshna juncea*, *Sympetrum danae*

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:

Vannareal (anslått): **ca.10 x 3 =30 m²** **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels **Dårlig** + klart **grumset** oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun **Mørkebrun**

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun

Annet:

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > ½ ½ - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjævla, tusenblad, piggeknope/kjempe, **starr**, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre: **gras, siv, starr dekker mye av grøfta**

Eksponering: Åpent **Halvåpent** **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket Sol(1-6): 4

Omgivelser: Myr **Skog (bar/løv)** Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet: **Opparbeidet skistadion**

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 0 m

Trusler: Forurensning forsøpling **gjenfylling** **drenering** overgjødning **gjengroing**
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl **utbygging** **ferdsel (mennesker)**

Annet:

Inngrep: Intakt Delvis intakt **Ødelagt** Forsvunnet

Annet: **De opprinnelige lokalitetene her er antagelig fylt igjen**

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: **Utgraving av nye dammer litt unna skistadion**

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels **Dårlig**

--	--	--	--

Kommentarer:

De opprinnelige lokalitetene her (Lok. 18-22) er antagelig fylt igjen og ødelagt gjennom byggingen av Saupstad skisenter. De dammene som finnes nå er kanskje rester etter en opprinnelig dam, og ligger i grøfta i nordøst og nord langs kanten av det store planerte skistadionområdet. Jeg definerer disse restene som lok. 22, og det var her jeg fant salamanderlarver av småsalamander. Det har opprinnelig gått en bekk midt i det området som er utbygd og den er delvis lagt i rør. Det er også en dam litt lenger syd/vest på andre siden av rulleskiløypa, se foto nedenfor. Her er bekken lagt i rør under løypa, og det er en dam inni orreskogen. Fant ikke larver her. Forholdene for salamanderen er dårlig slik området har blitt, og det er viktig å gjøre noe raskt for å redde restene av lokaliteten. Trusler her er ytterligere utbygging, drenering, gjengroing, ferdsel ol., og det bør drøftes om man kan grave opp noen nye dammer litt lenger unna skistadion i samme området (i nord/vest/øst hvor det er myr og skog). Dessuten kan man også grave opp og skjøtte de dammene som er her og grave nye, hvis det er muligheter for å legge til rette for at de får ligge i fred.

Denne lokaliteten bør sees i sammenheng med lokalitetene på Lokmyra (Lok. 9, 72, 10), Smistad-Sørem-området (Lok. 11, 12) og Nordmyra (Lok.16, 17). Nærmeste lokalitet med småsalamander er Lok. 17: N på Nordmyra, som er ca. 750 m unna.

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra sydøst mot nordvest

Bildet er tatt fra syd mot nord i nordenden av skistadion

Bildet er tatt fra vest mot øst (dammen i orreskogen på vestsiden av rulleskiløypa)

Feltregistrering av amfibiedammer 2008

Kommune: Trondheim			Fylke: Sør Trøndelag			Dato: 270808					
Feltarbeidere: Eva Tilseth				Metode: Håv		Lykt Leting på land					
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol							Dag Natt				
Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye											
temperatur: 15°											
Type: in											
Lokalitet nr: 27			Lokalitetsnavn: Kyvatnet, NØ bredd								
Grunneier/kontakt:						Gnr/Bnr:					
Høyde over havet: 186			UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7031776 Ø567024								
Funnet nå					Funnet før*						
Arter:	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad	
Voksne							obs			1979	
Larver											
Egg											
I vann											
På land											
*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)											
Krypdyr i området:		Buorm		Hoggorm		Slettsnog		Firfisle		Stålorm	
Fiskearter nå/før: Ørret?/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:											
Insekter: <i>Notonecta glauca</i> (og larve, mulig glauca), <i>Aeshna juncea</i> , <i>L sponsa</i> >4											
Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre: stökkender											
Vannareal (anslått): ca. x = m ²					Digitalt: 607 x 240 = ca. 146000 m ² (fra kart)						
Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd											
Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn											
Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun											
Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun											
Annet: Klart											
Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig											
Vegetasjon dekning overflate: Helt > ½ ½ - 1/3 < 1/3 ingen (gjelder i n/nø, se foto)											
Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknopt/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras, Andre:											
Eksponering: Åpent Halvåpent			mot: Syd Øst Vest Nord								
Lukket Sol(1-6): 5											
Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)											
Annet: Det er skog tett inntil innsjøen utenom der det er laget strand ol. Det er likevel åpent for den er så stor.											
Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 2 m											
Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)											
Annet: Forurensning/forsøpling kan også være trusler på grunn av bebyggelse og ferdsel											
Inngrep: Intakt Delvis intakt			Ødelagt		Forsvunnet						
Annet:											
Skjøtsel: Mudring-sediment			Rensk-vannvegetasjon			Rydding-vann-land			Hogst		
Annet: begrense fisk											
Dammens alder:											
Samlet vurdering:			God			Middels			Dårlig		

Kommentarer:

Dette er et stort intakt vann, utenom noen anlagte strender med brygger/"molo". Det er skog tett rundt hele vannet, og noen veier og stier. Bebyggelse og veier er anlagt litt unna på alle sider, utenom i nord, der det er forbindelse til Bymarka. Det er fisk her; mort, gjedde og muligens ørret. Ifølge Trondheim kommune (Andreas Glimstad, Adresseavisen 230908) er det flere tiår siden det har vært en naturlig produksjon av en livskraftig ørretbestand i Kyvatnet. Ved prøvefiske har man funnet at det er klare indikasjoner på at ørreten er utkonkurrert av en nå ekstremt tett bestand av mort. Det var mye mort å se fra land; yngel og større (ca. 20 cm). Fisken betyr at det antagelig ikke vil bli noen stor bestand av liten salamander her. Fant ikke salamanderlarver. Det var mye vegetasjon i nord, og det er bra. Her har det tidligere vært observert liten salamander, og på grunn av fisken trenger larvene vegetasjonsrike gruntvannsområder å gjemme seg i. Trusler her er fisk/fiskeutsetting, ferdsel (mennesker), videre utbygging og forurensing/forsøpling.

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra nørøst mot nordvest.

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim	Fylke: Sør-Trøndelag	Dato: 02.08.07
Feltarbeidere: Eva Tilseth	Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land	
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 18°		Dag Natt
Type: an		
Lokalitet nr: 28	Lokalitetsnavn: Folkemuseet, Sverresborg	
Grunneier/kontakt: Petter Søholt, Svein Ove Hojem		Gnr/Bnr:
Høyde over havet: 150	UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7032847 Ø567621	

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne							obs			
Larver										
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps –
andre: Er ikke fisk her nå, det hevdes at dammen bunnfryser om vinteren

Insekter: Aeshna juncea, Sympetrum danae >8, Lestes sponsa

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl -
andre: To tamme ender

Vannareal (anslått): ca. 15 x 45 = 675 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun

Annet: Lys brun ganske klart

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre: Veldig tett med all slags vegetasjon i dammen (se foto)

Eksponering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord
Lukket Sol(1-6): 5

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet: Dammen ligger innenfor Folkemuseets område, med litt løvtrær/hekk, plen og gamle bygninger

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): ca.30 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsl (mennesker)

Annet:

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: Grave den opp

Dammens alder: Minst 73 år

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Kommentarer:

Denne dammen (etablert i 30-årene) ligger innenfor området til Sverresborg folkemuseum, med plener, hekk mot veien i syd, noe løvtrær, stier og gamle bygninger i nærheten. De nærmeste bygningene ligger bare ca. 10-20 m unna. Ca. 30 m unna i øst er det skog (bar/løv) innenfor området til museet. Dammen ligger i utkanten av området, og det er ikke mer enn ca. 4 m til hovedvei med mye trafikk på sydsiden (gjerde og hekk her). Dammen virker intakt, men det er veldig tett vegetasjon i den, og svært vanskelig å håve. De hadde tidligere fisk her (karuss, ref. Dag Dolmen/Bjørn O. Johnsen), men ikke nå lenger. Det hevdes at dammen bunnfryser om vinteren. Det har vært satt ut tamme ender her som man mater; nå er det to som holder til her. En vill toppand dykket i tillegg etter mat i dammen, og det er ikke gunstig for eventuelle salamanderlarver. Trusler for salamanderen i forbindelse med denne lokaliteten er gjengroing, ender og ferdsel.

Det er kjent blant de som jobber ved museet at det er/har vært salamander her. De fortalte at folk som har vært ansatt her lenge husket at salamander gikk inn i de gamle husene og overvintret. I den gamle administrasjonsbygningen (ca. 85 m unna dammen nordover) hadde de toaletter i kjelleren. Her var det påtruffet salamander, derfor festet de en lapp med "se opp for salamander" på veggen. Eldre ansatte påstår at det er salamander her i dag også, ifølge Petter Søholt, men jeg traff dem ikke da jeg var der.

Folkemuseet har planer om å renske vegetasjon/grave opp dammen, kanskje til neste år, dette er avhengig av om de klarer å skaffe penger. De var svært interesserte i å få råd (og tilskudd) når det gjelder restituering av dammen, og positive til å gjøre inngrep på en slik måte at salamanderen blir ivaretatt. Det ville heller ikke være noe problem å slutte med ender i tilknytning til dammen. De har også planer om å ta ned hekken mot hovedveien i syd, da folk har klaget på at de ikke ser inn på området. Dette bør etter min mening revurderes på grunn av salamanderen, da det ikke er gunstig for den å fjerne hekken mot veien. Det kan resultere i mer forurensning fra trafikken og mindre beskyttelse. Folkemuseet er svært interessert i å fremme biologisk mangfold på sitt område, og å være fremtidsrettet når det gjelder miljø. De ønsket derfor også råd når det gjelder å ivareta skogen på området. Jeg ga dem noe informasjonsmateriell om restaurering av amfibiedammer (skrevet av Dag Dolmen) og bilder av blant annet salamander og firfisle.

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra sydøst mot nordvest

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim	Fylke: Sør-Trøndelag	Dato: 02.08.07
Feltarbeidere: Eva Tilseth	Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land	
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 18°	Dag Natt	
Type: gd		
Lokalitet nr: 29	Lokalitetsnavn: Stokkedammen, Sverresborg	
Grunneier/kontakt:	Gnr/Bnr:	
Høyde over havet: 170	UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7032952 Ø567009	

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne							obs			
Larver										
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps –
andre: **Også annen uidentifisert fisk, muligens karuss. Tidligere (2003) renset for mort.**

Insekter: *Aeshna juncea*, *Aeshna grandis*, *Sympetrum danae*, *Lestes sponsa*

Vanndyr: Libeller/larver, **vannymfe/larver**, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, **vannløper**, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl -
andre:

Vannareal (anslått): **ca. 100 x 20 = 2000 m²** **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): **God** Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: **Klargrå** Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun

Annet:

Dybde (m, målt/anslått, maks): < 0,5 **0,5 – 1,0** 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > ½ ½ - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, **tjønnaks**, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre: **siv langs kanten, undervannsplanter**

Eksponering: Åpent **Halvåpent** **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket **Sol(1-6): 4**

Omgivelser: Myr **Skog (bar/løv)** Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet: **løvskog rundt hele dammen**

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 0 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing
utskygging forsuring **fiskeutsetting** vannfugler/tamfugl utbygging **ferdsel (mennesker)**

Annet: **fisk**

Inngrep: **Intakt** Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: **Fjerne fisk**

Dammens alder:

Samlet vurdering: **God** **Middels** **Dårlig**

Kommentarer:

Dammen er intakt og ligger i et mye brukt turområde, med mye ferdsel. Det er ca. 100 m til Theisendammen i nord. Hovedveien til Skistua går ca. 25 m unna og det er flere turstier her. Den ligger imidlertid ikke ved den mest brukte turstien, og den har løvskog rundt, så den er noe skjermet. Det er lite liv her, lite vekster (utenom noe siv og litt undervannsplanter på bunnen) og helt klart vann. Dammen ble rensset for fisk (mort) i 2003, men det er imidlertid fisk på nytt her nå; flere hoppet (ørret) og det var også mulig å se andre (muligens karuss) i det klare vannet. Det er uklart om det er salamander her fremdeles, eller om fisken har utryddet den. Den største trusselen for salamanderen er fisk/fiskeutsetting, og fjerning av fisken vil være et tiltak for å bedre forholdene, og da kunne gjenutsetting av salamander være aktuelt.

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra vest mot øst

Feltregistrering av amfibiedammer 2008

Kommune: Trondheim			Fylke: Sør-Trøndelag			Dato: 270808					
Feltarbeidere: Eva Tilseth				Metode: Håv		Lykt Leting på land					
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol							Dag Natt				
Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye											
temperatur: 15°											
Type: sd											
Lokalitet nr: 32			Lokalitetsnavn: Vegkant Tempervoll (1)								
Grunneier/kontakt:						Gnr/Bnr:					
Høyde over havet:			UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7033518 Ø565075								
Funnet nå						Funnet før*					
Arter:	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad	
Voksne							obs			ad el. larv	
Larver											
Egg											
I vann											
På land											
*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)											
Krypdyr i området:			Buorm		Hoggorm		Slettsnog		Firfisle		Stålorm
Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:											
Insekter:											
Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:											
Vannareal (anslått): ca. 2 x 1,5 = 3 m ²						Digitalt: m ² (fra kart)					
Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd											
Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn											
Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun											
Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun											
Annet:											
Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig (ca. 20 cm)											
Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen											
Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras, Andre: gress											
Eksponering: Åpent Halvåpent			mot: Syd Øst Vest Nord								
Lukket Sol(1-6): 3											
Omgivelser: Myr Skog (bar/løv)			Hage/tun (hard overflate)			Jordbruk (åker/beite)					
Annet: vei											
Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 2 m											
Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødning gjengroing utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdseil (mennesker)											
Annet:											
Inngrep: Intakt Delvis intakt			Ødelagt		Forsvunnet						
Annet:											
Skjøtsel: Mudring-sediment			Rensk-vannvegetasjon			Rydding-vann-land			Hogst		
Annet: oppgraving											
Dammens alder:											
Samlet vurdering:			God			Middels			Dårlig		

Kommentarer:

Denne dammen er liten og veldig grunn, ca. 20 cm. Det er ikke helt sikkert at dette er dammen hvor det var gjort salamanderobservasjon i ca. 1968/1973, for de gamle kartkoordinatene er unøyaktige i forhold til våre nåværende kart, og det var også en liten dam den gangen. Det er ikke andre dammer her, utenom en liten kulp i en bekk som krysser veien litt lenger nordvest, før veien som tar av til Tempervollen. Har konferert med Dag Dolmen og Jon Kristian Skei om dette og vi er kommet til at dette kanskje er dammen. Det var ikke dyreliv her. Den har trusler som gjengroing og ferdsel og ligger rett ved veien. Hvis den skal kunne ha noen betydning som salamanderdam, bør den utvides ved å graves opp og vurderes i sammenheng med andre dammer i området. Se Lok. 33.

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra sydøst mot nordvest.

Feltregistrering av amfibiedammer 2008

Kommune: Trondheim			Fylke: Sør-Trøndelag			Dato: 270808				
Feltarbeidere: Eva Tilseth				Metode: Håv		Lykt Leting på land				
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol							Dag Natt			
Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye										
temperatur: 15°										
Type: md										
Lokalitet nr: 33			Lokalitetsnavn: Vegkant Tempervoll (2)							
Grunneier/kontakt:						Gnr/Bnr:				
Høyde over havet:			UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7033534 Ø565073							
Funnet nå					Funnet før*					
Arter:	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne							obs			
Larver										
Egg										
I vann										
På land										
*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)										
Krypdyr i området:		Buorm		Hoggorm		Slettsnog		Firfisle		Stålorm
Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:										
Insekter:										
Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:										
Vannareal (anslått): ca. 2 x 3 = 6 m ²					Digitalt: m ² (fra kart)					
Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd										
Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn										
Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun										
Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun										
Annet:										
Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig (ca. 20 cm)										
Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen										
Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknopt/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannasøtgras, Andre: gress, bukkeblad										
Eksponering: Åpent Halvåpent			mot: Syd Øst Vest Nord							
Lukket Sol(1-6): 3										
Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)										
Annet: vei										
Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 2 m										
Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødning gjengroing utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdseil (mennesker)										
Annet:										
Inngrep: Intakt Delvis intakt			Ødelagt		Forsvunnet					
Annet:										
Skjøtsel: Mudring-sediment			Rensk-vannvegetasjon			Rydding-vann-land			Hogst	
Annet: oppgraving										
Dammens alder:										
Samlet vurdering:			God			Middels			Dårlig	

Kommentarer:

Denne dammen ligger på andre siden av veien for Lok. 32, parallelt med veien. Det er heller ikke sikkert om dette er den riktige lokaliteten (samme tvil som ved Lok. 32), på grunn av de gamle kartkoordinatenes unøyaktighet i forhold til våre nåværende kart. Dette synes imidlertid å ha vært en mulig dam, og det kan tenkes at det er noe vann her i år med mer nedbør og tidligere på sommeren. Det er et myrdrag som kommer ned her, og vegetasjonen kan tilsi at dette er dammen. Den er i alle fall gjengrodd og tørr nå, og det er ikke dyreliv her. Den har trusler som gjengroing og ferdsel og ligger rett ved veien. Hvis den skal kunne ha noen betydning som salamanderdam, bør den graves opp og vurderes i sammenheng med andre dammer i området. Se Lok. 32.

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra sydøst til nordvest.

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim	Fylke: Sør-Trøndelag	Dato: 30.07.07
Feltarbeidere: Eva Tilseth	Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land	
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 18°	Dag Natt	
Type: mt		
Lokalitet nr: 34	Lokalitetsnavn: Munkauntjønna	
Grunneier/kontakt:	Gnr/Bnr:	
Høyde over havet: 172	UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7035770 Ø565505	

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne				1			obs			
Larver										
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, **karuss**, suter, gjedde, kreps –
andre:

Insekter: *Aeshna juncea* ♂♀, *Aeshna grandis*, *Libellula quadrimaculata*, *Enallagma cyathigerum*, *Cordulia aena*?

Vanndyr: **Libeller/larver**, vannymfe/larver, vannkalv/larver, **ryggsvømmer**, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl -
andre:

Vannareal (anslått): **ca. 30 x 40 = 1200 m²** **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): **God** Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul **Brunlig gul** Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun

Annet:

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 **1,0-2,0** > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > ½ ½ - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, **tjønnaks**, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, **starr**, blærerot, vasslirekne, **vannlilje gul/hvit**, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre: **litt siv/starr langs kanten, flytetorv**

Eksponering: **Åpent** Halvåpent **mot:** **Syd Øst Vest Nord**

Lukket **Sol(1-6): 6**

Omgivelser: **Myr Skog (bar/løv)** Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet:

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 10 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing
utskygging forsuring **fiskeutsetting** vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)

Annet:

Inngrep: **Intakt** Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet:

Dammens alder:

Samlet vurdering: **God** **Middels** **Dårlig**

Kommentarer:

Munkaunjønna virker som en fin lokalitet og ligger godt skjermet fra ferdsel, ute på ei myr med skog (hovedsakelig barskog) rundt. Den er intakt, og lite gjengrodd. Det er et rikt insektliv her. Den har karuss, men det er verre for salamanderen å leve sammen med ørret, stingsild og muligens gjedde, enn røye og karuss. Det er kanskje ikke nødvendig å fjerne karussen. Det er imidlertid viktig å forhindre at det blir satt ut f. eks. ørret, som vil være en stor trussel for salamanderen. Det er mulig at det er salamander her fremdeles, og tjønna ligger ca. 270 m unna Lok. 35: Tyandalsdammen, ca. 660 m unna Lok. 36: Svarttjønna (påvist salamander 2007) og ca. 630 m unna Lykkdammen. Alle disse dammene ligger innenfor et område som er avmerket som "viktig viltområde" på kommunens viltkart, og de bør sees i sammenheng.

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra syd mot nord

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim	Fylke: Sør-Trøndelag	Dato: 30.07.07
Feltarbeidere: Eva Tilseth	Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land	
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 18°		Dag Natt
Type: in		
Lokalitet nr: 35	Lokalitetsnavn: Tyandalsdammen	
Grunneier/kontakt:		Gnr/Bnr:
Høyde over havet: 199	UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7035485 Ø565409	

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne				2			obs			
Larver				>10						
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps –
andre: trepigget stingsild

Insekter: Coenagrionidae

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl -
andre:

Vannareal (anslått): ca. 30 x 120 = 3600 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun

Annet:

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > ½ ½ - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggnopp/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre: siv/starr i sydøst

Eksponering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord
Lukket Sol(1-6): 4

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet:

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 0 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdse (mennesker)

Annet:

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: Fjerne fisk

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Kommentarer:

Dammen er intakt og ligger nær driftsveien i forbindelse med Elsterparken. Den ligger ca. 460 m unna Lok. 36: Svarttjønna, og ca. 270 m unna Lok. 34: Munkauntjønna. Alle disse dammene ligger innenfor et område som er avmerket som "viktig viltområde" på kommunens viltkart. Det er skog (blandingskog) rundt Tyandalsdammen utenom i sydøst der det er myr. Den var veldig oversvømt da jeg var der, for det hadde regnet mye i to dager før. Vannet fosset inn fra innløpsbekken, og vannliljebladene sto under vann. Langt inne på grunna i forbindelse med myra i sydøst var det rumpetroll og litt lenger ut stimer med fiskeyngel. Fikk trepigget stingsild i håven. Iflg. Skei (2002) er det ørret og trepigget stingsild her, og iflg. TOFA er det satt ut ørret her så sent som høsten 2006. Trusselen for salamanderen er fisk og fiskeutsetting, og det ville vært gunstig å fjerne fisken, men det er altså en tydelig konflikt mellom interesser her. Dammen ligger også svært tilgjengelig til når det gjelder ferdsel på driftsveien. Dersom man fjerner fisken, kan salamander gjenutsettes her.

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra sydøst mot nordvest

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim		Fylke: Sør-Trøndelag		Dato: 09.06.07 (30.07.07)	
Feltarbeidere: Eva Tilseth, Olav Karlgård			Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land		
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol					Dag Natt
Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye					
temperatur: 25°					
Type: mt					
Lokalitet nr: 36		Lokalitetsnavn: Svarttjønna, Trola			
Grunneier/kontakt:				Gnr/Bnr:	
Høyde over havet: 239		UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7035397 Ø564873			

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne		>6♀♂					obs			
Larver										
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps –
andre: røye iflg. J.K.Skei 2002, småfisk hopper

Insekter: *Libellula quadrimaculata*, *Phryrosoma nymphula*, *Leucorrhinia dubia*, *Lestes sponsa*

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl -
andre:

Vannareal (anslått): ca. 190 x 70 = 13300 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun

Annet:

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggnopp/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannasøtgras,

Andre: lite vegetasjon, bukkeblad, siv, vannlilje

Eksponering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket Sol(1-6): 6

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet:

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 10 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsl (mennesker)

Annet: Folk bader i denne tjønna

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: Kanskje fjerne fisk

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Kommentarer:

Svarttjønna er intakt og virker som en fin lokalitet. Den ligger noen minutter unna driftsveien litt høyere og lenger vest for Lok. 34 (Munkauntjønna, ca. 660 m unna) og Lok. 35 (Tyandalsdammen, ca. 460 m unna). Alle disse dammene ligger innenfor et område som er avmerket som "viktig viltområde" på kommunens viltkart. Det går flere turstier i dette området, rett forbi tjønna. Det er myr (spesielt i nordvest) og hovedsakelig barskog rundt tjønna. Det er lite vannplanter, kun litt bukkeblad, siv og vannlilje. Det var rikt insektliv; libeller og vannymfer. Trusselen for salamanderen her er fiskeutsetting (spesielt ørret) og ferdsel av folk. De bader i tjønna. Det er røye her, iflg. Skei (2002). Det er verre for salamanderen å leve sammen med ørret, stingsild og muligens gjedde, enn røye og karuss. Det ville vært gunstig å fjerne røya likevel. Jeg besøkte denne tjønna før jeg startet kartleggingsprosjektet, den 090607, og hadde ikke håv. Observerte og fotograferte voksne småsalamandere i vårlek ute i vannet.

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra sydøst mot nordvest

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim	Fylke: Sør-Trøndelag	Dato: 17.07.07 (og 010808)
Feltarbeidere: Eva Tilseth	Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land	
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 18°		Dag Natt
Type: gd (?)		
Lokalitet nr: 25	Lokalitetsnavn: Rasmak , Buenget-Rønningen, Tiller	
Grunneier/kontakt:		Gnr/Bnr:
Høyde over havet: 160	UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7024691 Ø569444	

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne				>3	Nye småfrosk		obs			
Larver				>10	Rumpetroll, m + u /ben					
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Fjirfisle Stålorm

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:

Insekter: *Aeshna grandis*, *Aeshna juncea*, *Dytiscidae*, *Notonecta glauca* larver (se kommentar nedenfor)

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer larver, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:

Vannareal (anslått): ca. 3 x 4 = 12 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun **Annet:**

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > ½ ½ - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknopp/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannasøtgras,
Andre:

Eksposering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket Sol(1-6): 6

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet: grus/sanduttak, rasmak

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): ca. 3 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsl (mennesker)

Annet: videre grus/sanduttak

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: hindre påvirkning av ytterligere boligbygging/grusuttak

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Kommentarer 2007:

Denne dammen virker å være intakt, og ligger i utkanten av grus/sanduttaket. Syd for den er det bratt skråning ned til videre rasmark. Den står i forbindelse med en dam til (mulig vådrag) i vest som var ganske gjengrodd av starr og hadde lite vann (muligens pga. tørr sommer). Jeg antar at det en vanlig sommer vil være vann her også. Det var lett å komme til for håving i dammen da bredden på nord/øst/syd-siden er hard, men det var lite vann og en god del vegetasjon. Bredden i vest er mudder med starr. Dammen er nå truet av boligbygging, det er helt nylig bygd boliger ca. 130 m unna. Det betyr ferdsel av mennesker og mulig ytterligere utbygging. Det kan i denne sammenheng også lett komme krav om gjenfylling fordi dammen kan representere en fare for barn i området. Det vil være viktig snarest å ta standpunkt til dammens fremtid. Videre grus/sanduttak kan også være en trussel og det er viktig å avklare hvilke planer som foreligger i denne sammenheng også. Dersom det kan bli aksept for å ta vare på lokaliteten, ville det vært gunstig å anlegge flere dammer i tilknytning til vannkilder i området.

Dette området er en del av Tillermarka, og det er flere dammer og vådrag her, så området kan være egnet for salamander. Det er behov for å kartlegge salamanderforekomster i hele dette området, og kommunen har definert Tillermarka som et område med viktige/svært viktige viltområder.

Kommentarer 2008:

Lok. 25 har en liten dam i øst som står i forbindelse med den når det er mye vann. Her var det libellelarver, vannkalver (små og store), rompetroll og larver av ryggsvømmer. Antar at det er larver av *Notonecta glauca*. Fant *N. glauca* ad. i en liten dam litt lenger nede i rasmarka, sydøst for Lok. 25, koordinater N7024608 Ø569712. Se flyfoto. Her var det *Lestes sponsa* og *Aeshna juncea* ♂. Det er to små dammer til langs veien nedenfor denne; i dam 2 (N7024533 Ø569719) var det 1 voksen frosk, *A. juncea* ♀ (1a egg) og ♂, og (antagelig) larve av *Notonecta glauca*. I dam 3 (N7024528 Ø569732) var det stor tetthet av libellelarver, 7 stk. på et håvslag. Også mange vannymfelarver.

Når det gjelder den øvrige kartleggingen av Tillermarka, er den gjennomført, se omtale i denne rapportens innledning.

Notater tiltak:

Foto Lok. 25:

Bildet er tatt fra nord mot syd

Bildet er tatt fra øst mot vest (nybygde boliger i bakgrunnen)

Dam 1 v/vei i rasmarka, sydøst for Lok. 25.:

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim	Fylke: Sør-Trøndelag	Dato: 220807
Feltarbeidere: Eva Tilseth,	Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land	
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 18°		Dag Natt
Type: an		
Lokalitet nr: 45	Lokalitetsnavn: "Tropica", Loholt	
Grunneier/kontakt: Optoplan v/Steinar Lauritzen		Gnr/Bnr:
Høyde over havet: 180	UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7031839 Ø572844	

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne							obs			
Larver										
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps –
andre:

Insekter:

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl -
andre:

Vannareal (anslått): ca. 10 x 25 = 250 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun

Annet: lys grønn

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > ½ ½ - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre:

Eksponering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket Sol(1-6): 2/3

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet:

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 0 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)

Annet:

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: Grave opp, vurdere vanntilsiget

Dammens alder: Minst 37 år

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Kommentarer:

Denne dammen ble etablert av eieren av den tidligere dyrebutikken "Tropica" i Trondheim. Tidligere eier hadde blant annet fisk her. Dammen ligger ved siden av de tidligere adm./lager/ fugleoppdrett-lokalene og boligen til den tidligere eier. "Tropica" gikk konkurs, og i 1992 ble hele eiendommen solgt til firmaet Optoplan, og eieren av "Tropica" flyttet sørover. Optoplan fjernet eneboligen (på vestsiden av adm.bygget, dammen ligger på østsiden av adm.bygget), og bygget ny bolig til daglig leder. De satte også opp et gjerde rundt dammen med låst port av hensyn til barn i strøket. De har fremdeles kontorlokaler i nabohuset til dammen, men har også lokaler på Lade. De forteller at dammen noen år er helt uttørket, og at den som oftest er nesten uttørket i juli hver sommer. Den bærer preg av at det har vært en tørr sommer i år men har ikke vært helt tørr, den hadde noe vann (ca. 40 cm) da jeg besøkte den. De sier at det bruker å være rumpetroll her, og en and om våren, men vet ikke noe om salamander. De har ikke gjort noe med dammen, og har ingen planer for den.

Dammen karakteriseres under tvil som intakt, og ligger med blindvei og eneboligområde i syd og løvskog/ blandingsskog i nord. Den ligger på toppen av høyden, med tilknytning til et myraktig våtdrag innover i skogen i nord. Den er delt i to med en tredemning. Den har løvskog tett rundt, med en liten plen på sydsiden. Den bærer preg av at den ikke er skjøttet, og barn har kastet kvist, fotball og lignende i den. Den har et tykt lag med andemat og det er ikke andre planter der. Jeg kan ikke registrere liv her, og det er vanskelig å håve. Ansatte ved Optoplan sier at tilgroingen har skjedd gradvis, men at det ikke har vært så tilgrodd som i år. Trusselen for eventuell salamander i denne dammen er tilgroing, utskygging, vannfugler og evt. mangel på vann. Det er bra at den er inngjerdet. Den trenger å restaureres, og det kunne med fordel hugges/tynnes ut skog rundt den. Kanskje vil den ha mer vann hele sommeren dersom den ble gravd noe dypere, og det bør vurderes om det er et godt nok naturlig tilsig av vann her. En ansatt i Optoplan foreslo at de kunne lede takrennesystemet fra kontorbygget (som ligger bare noen få meter unna) ut i dammen for å sikre den mer vann.

En fare for denne lokaliteten er også at den har blitt veldig isolert, det har vært utstrakt vei- og boligutbygging i hele dette området. Optoplan har nå (februar 2008) fått nye lokaler på Rosten, hvor de skal flytte virksomheten fra Lade, men de har ikke på dette tidspunkt konkrete planer for salg av eiendommen på Loholt. Deres eiendom grenser til skogen i nord, og de tror det er Universitetet som denne skogen. Dersom salamanderen skal ha en sjanse i dette området, bør all resterende skog i hele området bevares, og det bør vurderes å grave flere dammer. Steinar Lauritzen hos Optoplan sier at et er små pytter i forbindelse med våtdraget innover i skogen. Området her (skogen) bør derfor undersøkes nærmere. Det er usikkert om det er salamander her fremdeles, og det er viktig å ta et standpunkt til denne lokalitetens fremtid ganske raskt hvis den skal kunne reddes.

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra syd mot nord

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim	Fylke: Sør-Trøndelag	Dato: 230807
Feltarbeidere: Eva Tilseth,	Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land	
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 20°		Dag Natt
Type: in		
Lokalitet nr: 46	Lokalitetsnavn: Estenstaddam, østre basseng	
Grunneier/kontakt:		Gnr/Bnr:
Høyde over havet: 248	UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7030144 Ø574397	

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne		1 ad?								
Larver										
Egg							1			
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps –
andre:

Insekter: *Aeshna grandis*, *Aeshna juncea*

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl –
andre:

Vannareal (anslått): ca. 175 x 270 = 45900 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun

Annet:

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > ½ ½ - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre: snelle, bukkeblad, siv ved bredden i nord og øst

Eksponering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket Sol(1-6): 4/5

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet: Planert rekreasjonsområde med badestrand i nord

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): ca.2 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsl (mennesker)

Annet:

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet:

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Kommentarer:

Estenstaddammen er intakt og har vært drikkevann, men ikke lenger, og det er tilrettelagt for bading og rekreasjon her. Det betyr at det forrige vinter ble fylt på med sand (på isen) ved nordbredden for å anlegge en badestrand. Dette er et av de stedene hvor frosk legger egg om våren i store mengder og det er antagelig frosk som overvintrer nede i mudderet her. Det var her jeg observerte en ad. liten salamander ute i vannet, observasjonen tatt med noe forbehold. Det er sol på denne siden og isen går opp først her. Det er også her i nord og øst at det er noe vannplanter å gjemme seg i for salamanderlarvene. Ettersom det er fisk (ørret) i Estenstaddammen, så vil salamanderen være mer avhengig av slik vegetasjon. Jeg observerte en stim med fiskeyngel (ca. 10 cm store). Det er også fugler her; hegre og kvinand, som har larver/amfibier som føde. Å gjøre noe med disse truslene er kanskje vanskelig, og heller ikke ønskelig, da det vil være for store konflikter med fritidsinteressene. Det vil antagelig aldri bli noen stor bestand av salamander her, særlig på grunn av ørreten.

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra øst mot vest

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim		Fylke: Sør-Trøndelag		Dato: 030707 (040708, 270708)	
Feltarbeidere: Eva Tilseth,			Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land		
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 24°					Dag Natt
Type: sd					
Lokalitet nr: 49		Lokalitetsnavn: Styggdalsjønnen, Estenstadmarka			
Grunneier/kontakt:				Gnr/Bnr:	
Høyde over havet: 283		UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7029708 Ø573818			

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne							obs			
Larver										
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:

Insekter:

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:

Vannareal (anslått): ca. 20 x 80 = 1600 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun

Annet: uttørket

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre: helt gjenngrodd med flere arter starr ol.

Eksponering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket Sol(1-6): 3

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet:

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 0 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødning gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)

Annet: uttørking

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: grave opp

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Kommentarer 2007:

Styggdalstjønna er delvis intakt, og ligger i en dal, med bratt terreng på begge sider (nord og syd). En av Estenstadmarkas mange turstier går rett forbi, og lokaliteten er nok påvirket av denne stien. Tjønna er ganske grunn, og den var uttørket tidlig i juli. Den var også uttørket i 2002 (2002), og trusler her er drenering, uttørking og gjengroing. Utgraving av en del av den slik at det blir et dypere område kan være et mulig tiltak her, og da kan det vurderes gjenutsetting av salamander her dersom den ikke er i området lenger. Denne tjønna bør sees i sammenheng med de andre lokalitetene i Estenstadmarka, den nærmeste er Lok. 46: Estenstaddam, ca. 400 m unna, Lok. Lok. 51: Austlitjønna er ca. 700 m unna og Lok. 50: Lomtjønna er ca. 1100 m unna.

Kommentarer 2008:

Besøkte lokaliteten to ganger i 2008, for å se om det var vann i den. Den 040708 var det vann i den, men det var lite, og konsentrert i vestenden. Her var det maksimalt 0,5 m dypt, og forøvrig var det veldig gjengrodd med starr. Det var rumpetroll i vannet, som var helt klart. Den 270708 var Styggdalstjønna helt uttørket og tilgrodd av hovedsakelig starr.

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra vest mot øst

Feltregistrering av amfibiedammer 2008

Kommune: Trondheim		Fylke: Sør-Trøndelag		Dato: 220808 (040708)	
Feltarbeidere: Eva Tilseth			Metode: Håv		Lykt Leting på land
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur:					Dag Natt
Type: mt					
Lokalitet nr: 50		Lokalitetsnavn: Lomtjønna, Estenstadmarka			
Grunneier/kontakt:				Gnr/Bnr:	
Høyde over havet: 375		UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7028969 Ø573819			
Funnet nå					
Arter:	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad
Voksne					
Larver					obs, 7L, 1L
Egg					
I vann					
På land					
*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)					
Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Ståloorm					
Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:					
Insekter: <i>Cordulia aena, Leucorrhnia dubia, Libellula quadrimaculata, Notonecta lutea</i>					
Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:					
Vannareal (anslått): ca. x = m ²			Digitalt: 47 x 37 m = 1739 m ² (fra kart)		
Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd					
Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun					
Annet:					
Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig					
Vegetasjon dekning overflate: Helt > ½ ½ - 1/3 < 1/3 ingen					
Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannasøtgras, Andre: bukkeblad					
Eksposering: Åpent Halvåpent Lukket Sol(1-6): 6			mot: Syd Øst Vest Nord		
Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite) Annet:					
Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 25 m					
Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødning gjengroing utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker) Annet:					
Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet Annet:					
Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst Annet:					
Dammens alder:					
Samlet vurdering:		God		Middels	
				Dårlig	

Kommentarer:

Lomtjønna ligger ute på ei myr oppe på et platå i Estenstadmarka. Det går to turløyper forbi, en på vest- og en østsiden, men dette er et relativt skjermet område likevel. Tjønna er intakt, og i god forfatning. Ingen umiddelbare trusler. Fant ikke salamanderlarver, men det er sannsynlig at det fremdeles er reproduksjon her. Jon Kristian Skei fant 1 larve i 2002, og det ble funnet 7 larver i 1989. Nærmeste lokaliteter hvor det tidligere er registrert liten salamander er Estenstaddammen 1035 m unna, Styggdalstjønna 1105 m unna og Austlitjønna som ligger 1388 m unna.

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra syd mot nord.

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim	Fylke: Sør-Trøndelag	Dato: 220807 (220808)
Feltarbeidere: Eva Tilseth,	Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land	
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 15°		Dag Natt
Type: mt		
Lokalitet nr: 51 Lokalitetsnavn: Austlitjønna, Estenstadmarka		
Grunneier/kontakt:		Gnr/Bnr:
Høyde over havet: 313	UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7029207 Ø575192	

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne							obs			
Larver										
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss ?, suter, gjedde, kreps –
andre: Så ikke fisk eller vak 2007. Iflg. Skei (2002) er det gjedde, karuss ? her. Så en gjedde 2008 (15-20 cm)

Insekter: *Lestes sponsa*, *Aeshna juncea* ♀(la egg), *Dytiscus lapponicus* (?),

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvler, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl -
andre:

Vannareal (anslått): ca. 65 x 100 = 6500 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun

Annet: lys brun

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre: litt bukkeblad, siv ved bredden i syd og vest

Eksponering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket **Sol(1-6):** 6

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet:

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): ca.20 m i øst

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødning gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)

Annet:

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: Fjerne fisk

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Kommentarer:

Austlitjønna er intakt og ligger oppe på et platå, høyt og fritt med myr rundt. Det går en bratt tursti opp hit, og den fortsetter langs myra på vestsiden av tjønna der det er ca. 40 m mellom tjønna og skogen. Stien er antagelig skiløype om vinteren. Det meste av bredden er hard, det er lite vegetasjon og lett å håve. Det er flere fine ”grunner” langs kanten, og det er små pytter i myra rundt. Fant ikke salamanderlarver. Det skal være fisk her, jeg så ikke fisk eller fiskevak i 2007, men så ei gjedde i 2008. Den virker ganske dyp og har ikke noen gytebekk for fisk. Trusselen her er fisk/fiskeutsetting, og det ville være viktig å fjerne fisken.

Denne tjønna bør sees i sammenheng med de andre lokalitetene i Estenstadmarka; den nærmeste er Lok. 49: Styggdalstjønna ca. 700 m unna, Lok. 46: Estenstaddam er ca. 1100 m unna, og Lok. 50: Lomtjønna er ca. 1300 m unna.

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra syd mot nord

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim		Fylke: Sør-Trøndelag		Dato: 230707	
Feltarbeidere: Eva Tilseth, Karl Larsen			Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land		
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 20°					Dag Natt
Type: md/gd					
Lokalitet nr: 52		Lokalitetsnavn: Ø f Kastbrekka			
Grunneier/kontakt: Halvard Grøset, Einar Grøset				Gnr/Bnr:	
Høyde over havet: 225		UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7029202 Ø572170			

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne				>30	småfrosk		Obs, 11			
Larver				>100			34			
Egg							emb			
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps –
andre:

Insekter:

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl -
andre:

Vannareal (anslått): ca. 30 x 7 = 210 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun

Annet:

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt (90%) > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre: gras, siv, ulike planter

Eksponering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket Sol(1-6): 2

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet:

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 0 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødning gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)

Annet:

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: Grave opp

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Kommentarer:

Dammen er intakt, men ikke i særlig god forfatning. Den ligger inne i skogen, det er tett blandingskog rundt hele dammen, og den virker grunn og gjengrodd. Den brukes som vannkilde for grunneierens krøtter, og de trækker oppi og mudrer til. Det er dyremøkk i dammen, og vannet er grumset. Vanskelig å håve. Til tross for dette var det stor tetthet av småfrosk og rumpetroll i sydenden (sola kom til litt her) der krøtterne hadde tråkket opp. De har også tilgang i nordenden. Grunneier har planer om å grave den opp og rydde skog, men vet ikke når. Trusler for denne dammen er gjengroing, utskygging og forurensning av krøtter. Et samarbeid med grunneier om hogst og oppgraving kunne vært gunstig for salamanderen, og det går antagelig rimelig bra og "dele" dammen mellom salamander og krøtter. Landbrukstilskudd kan muligens være aktuelt her.

Avstand til nærmeste lokalitet med småsalamander er ca. 1300 m, det er Lok. 53: Ø f Bjørka.

Jeg har besøkt flere dammer i dette området som ikke står på lokalitetslista, men har ikke funnet salamander:

NØ for Tomset gård N7030042 Ø572399, S for Steinåsen (SV f Fuglemyra) N7030516 Ø572495 og 3 dammer ved gården Øver-Blekk: N7028740 Ø572841, N7028628 Ø572741 og N7028489 Ø572808.

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra syd mot nord

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim		Fylke: Sør-Trøndelag		Dato: 230707	
Feltarbeidere: Eva Tilseth			Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land		
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 22°					Dag Natt
Type: sd/md					
Lokalitet nr: 53		Lokalitetsnavn: Ø f Bjørka			
Grunneier/kontakt:				Gnr/Bnr:	
Høyde over havet: 220		UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7028021 Ø572362			

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne				2			Obs,obs, 2+			
Larver							3			
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:

Insekter: *Aeshna grandis*, *Lestes sponsa*

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:

Vannareal (anslått): ca. 15 x 30 = 450 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun

Annet:

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknopt/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre: gras, siv, starr, vannlilje

Eksposering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket Sol(1-6): 3/4

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet: industri

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 0 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)

Annet: uttørking, krøtter/elg? har tråkket uti

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: Grave opp

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Kommentarer:

Dammen er intakt, men muligens på grunn av tørkesommeren er det veldig lite vann i den. Den var også nesten uttørket i 2002, Skei beskriver upasserbare mudderflater som gjør det vanskelig å håve. Det er ca. 15-20 cm vann midt i dammen, og ca. 10 cm i sydenden. Hele dammen virker ganske grunn. Det er blandingsskog rundt den og litt tynnere skog mot vest, der terrenget går bratt ned (ca. 25 m fra dammen). Trusler her er at den er grunn og gror igjen, den kunne med fordel graves opp. Skogen er tett, og kunne tynnes ut. Det ser ut som det har vært krøtter eller elg som har tråkket uti og forurenset noe.

Avstand til nærmeste lokalitet med småsalamander er ca. 1300 m, det er Lok. 52: Ø f Kastbrekka.

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra nord mot syd

Feltregistrering av amfibiedammer 2008

Kommune: Trondheim			Fylke: Sør-Trøndelag			Dato: 300508 (280508)						
Feltarbeidere: Eva Tilseth 300508, Dag Dolmen, Irvin Kilde 280508				Metode: Håv		Lykt Leting på land						
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 20°								Dag			Natt	
Type: md												
Lokalitet nr: 55			Lokalitetsnavn: SØ f Engelsåstrøa									
Grunneier/kontakt: Nabo til grunneier: Jon Engelsåstrø						Gnr/Bnr:						
Høyde over havet: 230			UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7027100 Ø577125									
Funnet nå												
Arter:	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad		
Voksne	1 ♀ (300508)	2 ♂4 ♀ (300508) 3 ♀1 ♂ obs 2 (280508)			(L sal. kan være juv. stor)	obs obs	obs					
Larver						>13	2L					
Egg		2										
I vann	x	x										
På land												
*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)												
Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Ståloorm												
Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, krepss – andre:												
Insekter: <i>Libellula quadrimaculata</i> , <i>Acilius sulcatus</i> (?), (Se Skei 2002 for flere arter)												
Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvler, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårflyer/larver, mudderflyer/larver, igler, musling, snegl - andre:												
Vannareal (anslått): ca. x = m ²						Digitalt: 70 x 40 = 2800 m ² (fra kart)						
Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd												
Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun Annet:												
Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig												
Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen												
Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras, Andre: (se Skei 2002 for arter her)												
Eksponering: Åpent Halvåpent				mot: Syd Øst Vest Nord								
Lukket Sol(1-6): 6												
Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite) Annet:												
Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 10 m østsiden												
Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødning gjengroing utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsl (mennesker) Annet:												
Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet Annet:												
Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst Annet: hindre fiskeutsetting												
Dammens alder:												
Samlet vurdering:			God			Middels			Dårlig			

Kommentarer:

Lok. 55 ligger bratt opp på en høyde på et platå, og er godt skjermet. Den er en intakt fin lokalitet, og ligger med myr og skog rundt, med god solinnstråling. Skogen er tettest inntil på østsiden, ca. 10 m unna. Det er ingen åpenbare trusler her, men man har forsøkt å sette ut fisk og det fungerer ikke. Den overlever ikke vinteren (iflg. Dag Dolmen) og har ikke gytebekk. Det er likevel viktig å hindre fremtidig fiskeutsetting her. Dro til hit så tidlig på året for å observere ad. storsalamander i vårlek. Observerte 3 liten salamander (1♂2♀) på sydøstsiden, 3 liten salamander (1♂2♀) litt nord for midten på østsiden og 1 stor salamander (♀) på nordøstsiden. De små salamandrene jeg observerte kan ha vært juv. stor salamander, men jeg tror ikke det. På grunn av at det var så tidlig, så jeg ikke mye dyr eller planter. Skei beskriver mer, han var her senere på sommeren, den 290801 (Skei 2002). Dag Dolmen og Irvin Kilde oppsøkte denne lokaliteten den 280508 og fant 3♀, 1♂, og 2 obs., alle liten salamander. Det ble også funnet 2 egg av liten salamander.

Dette er lokaliteten hvor man gjorde det første funn av stor salamander i Trondheim kommune; 2♀♀ ble fanget på markline den 9.7. 1963 (Dolmen 1972). Jon Engelsåstrø (nabo til grunneier) fortalte dessuten at en gutt hadde fisket en salamander på markline for ca. 50-60 år tilbake. Han torde ikke ta den av kroken, og tok med seg fiskestanga med salamanderen hjem for å få hjelp. Engelsåstrø visste ikke salamanderens videre skjebne.

Avstand til nærmeste lokalitet med registrert stor salamander er 1550 m unna; det er Lok. 57: NØ f Espås.

På området til Nidaros Jakttskytterklubb (N7025936 Ø576281, 1119 m unna) på Digresmyra sydvest for Lok. 55 er det i 2008 registrert en ny lokalitet med liten salamander; se Lok. 73: Nidaros Jakttskytterklubb, Digresmyra.

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra syd mot nord.

Feltregistrering av amfibiedammer 2008

Kommune: Trondheim			Fylke: Sør-Trøndelag			Dato: 310708				
Feltarbeidere: Eva Tilseth				Metode: Håv		Lykt Leting på land				
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol							Dag Natt			
Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye										
temperatur: 22°										
Type: mt										
Lokalitet nr: 56			Lokalitetsnavn: Litttjønna, Espås, Jonsvatnet							
Grunneier/kontakt:						Gnr/Bnr:				
Høyde over havet: 221			UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7025321 Ø576552							
Funnet nå					Funnet før*					
Arter:	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne				3	årets småfrosk		obs			
Larver		2L					5L			
Egg										
I vann										
På land										
*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)										
Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor										
Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:										
Insekter: <i>Aeshna grandis</i> , <i>Aeshna juncea</i> ♀ legger egg, <i>Lestes sponsa</i> >10 parring, <i>Coenagrion</i> sp., <i>Sympetrum danae</i> ♀♂ parring og egglegg. i tandem, <i>Aeshna caerulea</i> (?).										
Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:										
Vannareal (anslått): ca. x = m ²					Digitalt: 155x77= 11935 m ² (fra kart)					
Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd										
Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn										
Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun										
Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun										
Annet: Lyst gullig										
Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig										
Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen Ca. 10%										
Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggnopp/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannasøtgras,										
Andre: litt bukkeblad										
Eksponering: Åpent Halvåpent			mot: Syd Øst Vest Nord							
Lukket Sol(1-6): 6										
Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)										
Annet:										
Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 30 m										
Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødning gjengroing										
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)										
Annet:										
Inngrep: Intakt Delvis intakt			Ødelagt		Forsvunnet					
Annet:										
Skjøtsel: Mudring-sediment			Rensk-vannvegetasjon			Rydding-vann-land			Hogst	
Annet: hindre fiskeutsetting										
Dammens alder:										
Samlet vurdering:			God			Middels			Dårlig	

Kommentarer:

Litljønna ligger med myr rundt og barskog. Den nærmeste skogen er ca. 30 m unna og det er god solinnstråling. Det er starr i nord, syd og vest, og flytetorv, særlig i nord. Lite vegetasjon ellers, ca. 10% dekning. Fin skjermet beliggenhet, med ingen åpenbare trusler, utenom fiskeutsetting. Det er ikke fisk her, iflg. Skei 2002, og det er viktig å hindre fremtidig fiskeutsetting. Håvet 2 larver av liten salamander i sydenden, i tett starr, hvor det er en slags utløpsbekk. Tror det hekker trane her, et par fløy opp da jeg kom (har sett og hørt trane her flere ganger tidligere). En kvinand ♀ dykket etter mat.

Denne tjønna ligger 650 m fra Lok. 73: Nidaros Jaktskyteklubb, hvor det er observert liten salamander.

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra syd mot nord.

Feltregistrering av amfibiedammer 2008

Kommune: Trondheim			Fylke: Sør-Trøndelag			Dato: 300708				
Feltarbeidere: Eva Tilseth				Metode: Håv		Lykt Leting på land				
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol							Dag Natt			
Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye										
temperatur: 25°										
Type: md										
Lokalitet nr: 57			Lokalitetsnavn: NØ f Espås							
Grunneier/kontakt: Per Arne Espås						Gnr/Bnr:				
Høyde over havet: 171			UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7025607 Ø577714							
Funnet nå					Funnet før*					
Arter:	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne	1 (juv?)			3						
Larver	>18					2	11, obs			
Egg										
I vann	x									
På land										
*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)										
Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor										
Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:										
Insekter: <i>Aeshna grandis</i> ♀ legger egg, <i>Aeshna juncea</i> ♂♀ legger egg, <i>Lestes sponsa</i> parring, <i>Libellula quadrimaculata</i> , <i>Sympetrum danae</i> ♂, <i>Somatochlora metallica</i> (?), <i>Notonecta lutea</i>										
Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:										
Vannareal (anslått): ca. x = m ²					Digitalt: 46x40= 1840 m ² (fra kart)					
Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd										
Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn										
Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun										
Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun										
Annet:										
Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig										
Vegetasjon dekning overflate: Helt > ½ ½ - 1/3 < 1/3 ingen										
Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggnopp/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannasøtgras,										
Andre: bukkeblad										
Eksponering: Åpent Halvåpent			mot: Syd Øst Vest Nord							
Lukket Sol(1-6): 6										
Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)										
Annet:										
Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 25 m										
Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing										
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)										
Annet:										
Inngrep: Intakt Delvis intakt			Ødelagt		Forsvunnet					
Annet:										
Skjøtsel: Mudring-sediment			Rensk-vannvegetasjon			Rydding-vann-land		Hogst		
Annet:										
Dammens alder:										
Samlet vurdering:			God		Middels			Dårlig		

Kommentarer:

Dette er en fin lokalitet som ligger skjermet til med myr rundt og barskog. Den er dyp, og godt egnet for stor salamander. Det er god solinnstråling, og avstand til nærmeste sammenhengende skog er 25 m. Ifølge grunneier Espås har det ikke vært forandringer her, og tjønna ligger slik den alltid har vært. Det er heller ingen planer for området, da det er mange restriksjoner her på grunn av Jonsvatnet som drikkevannskilde. Det er ingen åpenbare trusler. Det var lett å håve mange steder rundt bredden, og det var lett å se larver av stor salamander i det klare vannet. Observerte larver av stor salamander i syd, øst, nord og nordvest. Denne lokaliteten bør bevares slik den er. Grunneier er positiv til salamander, og fikk bilder og skriftlig informasjon. Avstand til nærmeste lokalitet med stor salamander er 1550 m, det er Lok. 55: SØ f Engelsåstrøa.

Kontrollerte også Espåstjønna, som ikke står på lokalitetslista, den ligger lenger nordvest (N7025658 Ø577292) for gården Espås. Den er ca. $188 \times 52 = 9776 \text{ m}^2$, se tjønna til venstre på flyfotoet og foto nedenfor. Fant ikke salamanderlarver. I denne tjønna var det lite dyreliv, den har fisk (gjedde), og det har ikke vært funnet salamander her ifølge Skei (2002). Det er en liten dam på myra syd for tjønna, men de står i forbindelse med hverandre, så det er fisk her også. Her kunne det vært interessant å fjerne fisken, og tjønna kunne bli del av nettverket av dammer for stor salamander i området, Skei foreslår også dette.

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra syd mot nord.

Foto Espåstjønna:

Feltregistrering av amfibiedammer 2008

Kommune: Trondheim			Fylke: Sør-Trøndelag			Dato: 290708 (200708, 130808)					
Feltarbeidere: Observatør Sverre Ekli (Eva Tilseth)				Metode: (Håv)		Lykt Leting på land					
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 24°							Dag		Natt		
Type: te (md)											
Lokalitet nr: 73			Lokalitetsnavn: Nidaros Jakttskytterklubb, Digresmyra (ny lok. 2008)								
Grunneier/kontakt: Sverre Ekli, Nidaros Jakttskytterklubb						Gnr/Bnr:					
Høyde over havet:			UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7025936 Ø576281								
Funnet nå											
Arter:	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad	
Voksne		1									
Larver											
Egg											
I vann											
På land		x									
*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)											
Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor											
Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:											
Insekter: <i>Aeshna juncea</i> , <i>Aeshna caerulea</i> (?), <i>Leucorrhinia dubia</i> (muligens også <i>rubicunda</i>), <i>Libellula quadrimaculata</i> , <i>Aeshna grandis</i> .											
Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:											
Vannareal (anslått): ca. x = m ² (se komm. nedenfor)						Digitalt: m ² (fra kart)					
Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd											
Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun Annet:											
Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig											
Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen											
Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras, Andre:											
Eksponering: Åpent Halvåpent Lukket Sol(1-6): 6				mot: Syd Øst Vest Nord							
Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite) Annet:											
Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m):											
Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker) Annet: Forurensning av leirdueskyting på en del av myra											
Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet Annet:											
Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst Annet: grave flere dammer i området											
Dammens alder:											
Samlet vurdering:			God			Middels			Dårlig		

Kommentarer:

På området til Nidaros Jakttskyteklubb på Digresmyra er det observert liten salamander flere ganger. Sverre Ekli, som er aktiv skytter her, forteller (den 070808) om den siste observasjonen, den 290708; da de så en ad. salamander inne på gulvet i en av båsene på standplass (foto nedenfor). Det var sannsynligvis en liten salamander ♀, jeg viste ham bilder både av stor og liten salamander og firfisle. Han vet helt klart forskjell på salamander og firfisle. De glemte å ta bilde av den med f.eks. en mobiltelefon. De observerte at den gikk sakte bortover gulvet, og begynte å klatre oppover veggen. Veggene der er dekket med Glava med hønsenetting utenpå (se foto nedenfor). De tok den opp og la den på en treplate for å se på den. Den var i underkant av ca. 10 cm, mørk brun med mørkere flekker, hadde glatt hud og var ikke rødorange under (litt gul). Deretter slapp de den ut på myra. Ekli har også sett voksen liten salamander foran standplass 3 ganger tidligere (juni-juli 2006). To ganger på myra og en gang på plankestien østover fra standplass mot der de har blinkene. De var ca. 8-10 cm lange, ganske mørk brun på ryggen, og 2 var røde under, en var det ikke.

Jeg kontrollerte alle dammer og grøfter på myra den 200708 og 130808, også de tre litt større dammene som ligger lenger nord (N7026462 Ø576379, se flyfoto nedenfor), men fant ikke larver. I disse dammene kan det tenkes å være reproduksjon av salamander. Deres størrelse var (fra syd mot nord) ca. 209 m², 171 m² og 40 m², og ca. 1-1,5 m dype. Det var vanskelig å håve på grunn av flytetorv, og det var endel buksvømmere, vannymfelarver og flygende øyenstikkere. Myra har dreneringsgrøfter, men dette er det beste partiet. Ellers i grøftene på myra var det en del libellelarver, rumpetroll, 1 *Dytiscus lapponicus* (sannsynligvis) og på land myrgresshoppe (*Mecostethus grossus*).

Det er ikke noen vesentlige trusler her nå bortsett fra skytebanen. På grunn av drenering og skytebanen karakteriseres lokaliteten som delvis intakt, men likevel god. Det burde ikke være noe problem for salamanderen å sameksistere med skytebanen. Det kunne likevel vært en fordel at man rydder opp etter leirdueskytingen for å hindre forurensning, det ligger et tykt lag med nedskutte leirduer på myra foran denne skytebanen. Den vender mot nord, mot de tre dammene lenger nord på myra. Det kunne også vært en fordel for salamanderen at man graver opp noen flere dammer på denne myra, og ser den i sammenheng med de andre lokalitetene i området.

På noe sikt kan det være trusler som ytterligere drenering av myra og gjenfylling av dammene. Dette fordi skytterklubbene har ønske om å utvide anleggene, og det er tatt opp politisk et ønske om en reguleringsplan for området. En reguleringsplan er ikke avklart på det nåværende tidspunkt.

De nærmeste lokaliteter med små- og storsalamander er Lok. 55: SØ f Engelsåstrøa og Lok. 57: NØ f Espås, henholdsvis 1119 m og 1538 m unna. Nærmeste lokalitet med småsalamander er Lok. 56: Litltjønna, Espås, 1085 m unna, se flyfoto nedenfor. Alle avstander er målt digitalt på kartet til de ovenfor omtalte dammene lenger nord på Digresmyra.

Notater tiltak:

Foto:

Koordinatene N7025936 Ø576281 er standplass på skytebanen og N7026462 Ø576379 er dammene lenger nord på myra.

Observasjonen av salamanderen den 290708 ble gjort inne i en av båsene på standplass. Huset er vendt mot øst.

Feltregistrering av amfibiedammer 2008

Kommune: Trondheim			Fylke: Sør-Trøndelag			Dato: 310708					
Feltarbeidere: Eva Tilseth				Metode: Håv		Lykt Leting på land					
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol							Dag Natt				
Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye											
temperatur: 22°											
Type: mt-sd											
Lokalitet nr: 58		Lokalitetsnavn: Åsgjerd tjønna, V f Stokkdal, Solemsvåtta									
Grunneier/kontakt: Waldemar Schanche						Gnr/Bnr:					
Høyde over havet: 281			UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7031639 Ø579509								
Funnet nå					Funnet før*						
Arter:	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad	
Voksne				>5	fra i år		obs				
Larver		7					3				
Egg											
I vann											
På land											
*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)											
Krypdyr i området:		Buorm		Hoggorm		Slettsnog		Firfisle		Stålorm	
Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre: røye											
Insekter: Vannymfelarver >15, <i>Aeshna juncea</i> , <i>Aeshna grandis</i> , <i>Sympetrum danae</i> , <i>Somatochlora metallica</i> (?), <i>Coenagrion hastulatum</i> el. <i>Enallagma cyathigerum</i> ,											
Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl – andre: kvinand ♀ med 1 unge											
Vannareal (anslått): ca.					Digitalt: 76x60= 4560 m ² inkl. vegetasjonsbelte på 8-10m rundt hele bredden (fra kart)						
Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd											
Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun Annet: lys gul											
Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig. iflg. grunneier 8 m dyp											
Vegetasjon dekning overflate: Helt > ½ ½ - 1/3 < 1/3 ingen											
Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknopp/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannasøtgras, Andre: bukkeblad											
Eksponering: Åpent Halvåpent			mot: Syd Øst Vest Nord			Lukket Sol(1-6): 4					
Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite) Annet:											
Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 2 m											
Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdseil (mennesker) Annet: Røye er satt ut											
Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet			Annet: Myra er grøftet i nærheten (øst) og dette har senket vannstanden noe og det er anlagt strand.								
Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst			Annet: Hindre fiskeutsetting								
Dammens alder:											
Samlet vurdering:			God			Middels			Dårlig		

Kommentarer:

Denne dammen ligger rett ved en privat vei som er adkomsten til grunneies gård. Det trenes traverhester her, og hunder og folk bader i dammen. Det er satt opp en benk ved veien, og det er anlagt en liten strand her. Myra er grøftet litt øst for dammen, hvilket har senket vannstanden noe. Det er blandingsskog rundt dammen, og et vannspeil på ca. $66 \times 50 = 3300 \text{ m}^2$, med (i tillegg) et bredt (8-10 m) belte med vegetasjon langs bredden utenom den lille stranda. I denne tette vegetasjonen håvet jeg larver av liten salamander, på vestsiden, der skogen var nærmest. Ifølge grunneier øker dette beltet av vegetasjon over tid, men dammen er svært dyp, 8 m, så den vil ikke gro igjen. Trusler her er ferdsel og fiskeutsetting. Det er satt ut røye her, for å fiske på isen om vinteren. Fisken overlever ikke hele året, kanskje fordi oksygeninnholdet er for lavt om vinteren når isen legger seg som et lokk over dammen. Det ser ut til at larver av liten salamander overlever på grunn av gode muligheter for å gjemme seg i det tette vegetasjonsbeltet. Det er gitt skriftlig informasjon til grunneier om salamander. Det bør motiveres mht. å hindre videre fiskeutsetting, og dessuten ferdsel i for stor grad i alle fall i tiden for salamandrenes vårlek. En kvinand med 1 unge dykket etter mat. Det var stor tetthet av vannmylfelarver i tjønnaksbeltet litt øst for stranda.

Det er muligens huggorm i området, en hund ble iflg. grunneier bitt for en uke siden, ved gården som ligger lenger sydvest, hvor veien går under låvebrua (N7031311 Ø579252). Dyrlegen mente det var huggorm. Det skal også være observert et huggormbol i fjor vår (juni/juli) mellom Solemsvåttan og Malvik av en turgåer. Denne informasjonen er meldt inn til Dag Dolmen

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra sydvest mot nordøst. Veien går på sydsiden her. Nærmest, en liten anlagt strand.

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim		Fylke: Sør-Trøndelag		Dato: 210707	
Feltarbeidere: Eva Tilseth			Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land		
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol					Dag Natt
Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye					
temperatur: 20°					
Type: mt					
Lokalitet nr: 59		Lokalitetsnavn: Kjerringtjøna, N f Tripynten			
Grunneier/kontakt:				Gnr/Bnr:	
Høyde over havet: 160		UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7028984 Ø581011			

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne			1		Liten ny					
Larver							1			
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firlfisle Stålmorm

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:

Insekter: *Coenagrionidae*, *Cordulia aena?*, *Aeshna grandis* >3, *Aeshna juncea*, *Leucorrhinia dubia*, *Ephemeroptera*, *Trichoptera*

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjer, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre: *Hydrocarina*, *Malacostraca*, *Hirudinea*

Vannareal (anslått): ca. 60 x 100 = 6000 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun

Annet:

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): **Takrør**, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggnopp/kjempe, **starr**, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannasøtgras,

Andre: **bukkeblad**

Eksponering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket Sol(1-6): 4/5

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet:

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): ca. 5 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing
utskygging forsuring **fiskeutsetting** vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)

Annet:

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet:

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Kommentarer:

Denne tjønna er intakt og en fin lokalitet som bør sees i sammenheng med Gjeddjtønna (ca. 470 m unna) og Gjeddvatnet (ca. 740 m unna) som ligger lenger vestover mot Jonsvannet. Den ligger med myr på alle kanter, og blandingsskog (mest barskog), og i nord/nordvest gror det til med takrør, siv og starr utover sommeren. Fant ikke salamanderlarver her. Dette området (alle tre vannene) har et rikt insektliv med libeller og vannymfer. Området er avmerket som "svært viktig viltområde" på kommunens viltkart. På våren/forsommeren er det en del hegre og trane som tar amfibier/larver her, og det hekker trane ved Gjeddvatnet. I tillegg til salamander er det frosk og padde, og det er fisken (gjedde) som er den største trusselen. Observerte minst 4 gjedder inne på grunt vann, noen ca. 20 cm lange.

Når det gjelder å fjerne fisk, så kan dette være problematisk noen steder, og kanskje heller ikke ønskelig. Eksempel på dette er denne lokaliteten; her er det gjedde som tar ørret hvis noen setter ut det. Hvis gjedda blir fjernet, kan ørret bli satt ut med hell, eller nye gjedder kan vandre opp bekkesystemet fra Jonsvannet/Gjeddvatnet/ Gjeddjtønna/ til Kjerringtjønna. Det vurderes som bedre med gjedde enn ørret for salamanderen og definitivt bedre for det øvrige biomangfoldet. Man bør vurdere nærmere situasjonen for salamander sammen med visse fiskeslag, og veie det opp mot andre faktorer, slik som i dette tilfellet.

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra nord mot syd

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim	Fylke: Sør-Trøndelag	Dato: 110807 (240607,040807), 280508
Feltarbeidere: Eva Tilseth 110807 (240607, 040807), Dag Dolmen, Irvin Kilde 280508	Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land	
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 20°	Dag Natt	
Type: mt		
Lokalitet nr: 60	Lokalitetsnavn: Lomtjønna, Øvre Jervan	
Grunneier/kontakt:		Gnr/Bnr:
Høyde over havet: 294	UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7024236 Ø584026	

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne		3		1	(sal. 280508)	obs	obs			
Larver				2						
Egg							1 emb			
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firlisle Stålorm

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps –
andre: Så ikke vak, ørret iflg. Skei (2002).

Insekter: *Lestes sponsa*, *Leucorrhinia dubia*, *Aeshna caerulea*, *Coenagrion hastulatum*

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl –
andre:

Vannareal (anslått): ca. 100 x 70 = 7000 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun

Annet: lys brun

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknoopp/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannasøtgras,

Andre: bukkeblad

Eksponering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket **Sol(1-6):** 5

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet:

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 20 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)

Annet:

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: Fjerne fisk

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Kommentarer 2007:

Denne tjønna er intakt og en fin lokalitet som bør sees i sammenheng med Lok. 61: Brattstijtjønna lenger sydvest (ca. 340 m), hvor det tidligere også er funnet både stor og liten salamander. Dette området er avmerket som "svært viktig viltområde" på kommunens viltkart. Fant ikke salamanderlarver. Trusselen her er fisk/fiskeutsetting (ørret). Jeg har ikke sett vak, men det er tydelig at folk fisker her (fiske-/bålplass) og jeg så en person med fiskestang (fikk ikke snakket med ham). Det er et rikt insektliv ved Lomtjønna. Den ligger med myr på alle kanter, og blandingsskog. Lite vegetasjon, litt siv, starr i syd/sydøst. Litt flytetorv og små grunner i nord/nordvest. Dette er en viktig lokalitet/område for både stor og liten salamander, og det er avgjørende for salamanderens fremtid her at fisken blir fjernet.

Kommentarer 2008:

Den 280508 besøkte Dag Dolmen og Irvin Kilde Lomtjønna, og fant 3 ad. liten salamander (på sydvestsiden) og 1 *Dytiscus lapponicus*. Så muligens et fiskevak. Dette betyr at det fremdeles kanskje er en begrenset reproduksjon av liten salamander her.

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra nordøst mot sydvest

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim	Fylke: Sør-Trøndelag	Dato: 110807 (240607,040807), 280508
Feltarbeidere: Eva Tilseth 110807 (240607,040807), Dag Dolmen, Irvin Kilde 280508	Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land	
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 20°	Dag Natt	
Type: mt		
Lokalitet nr: 61 Lokalitetsnavn: Brattstijønna, Øvre Jervan		
Grunneier/kontakt:		Gnr/Bnr:
Høyde over havet: 297	UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7024022 Ø583687	

Arter:	Funnet nå					Funnet før*					
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad	
Voksne	3♂3♀	4		1ad, 1ny	sal.: 280508	Obs,obs	Obs,obs, 1ad				
Larver						2, 2-3	2				
Egg							1 emb				
I vann											
På land											
*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)											
Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Sletsnog Firlfisle Ståloorm											
Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:											
Insekter: <i>Lestes sponsa, Leucorrhinia dubia, Aeshna caerulea, Sympetrum danae, Coenagrionidae</i>											
Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:											
Vannareal (anslått): ca. 25 x 40 = 1000 m ²					Digitalt: m ² (fra kart)						
Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd											
Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun Annet:											
Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig											
Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen											
Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknopp/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannasøtgras, Andre: bukkeblad											
Eksposering: Åpent Halvåpent Lukket Sol(1-6): 6					mot: Syd Øst Vest Nord						
Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite) Annet:											
Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): ca. 5 m											
Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødning gjengroing utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker) Annet:											
Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet Annet:											
Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst Annet:											
Dammens alder:											
Samlet vurdering:			God			Middels			Dårlig		

Kommentarer 2007:

Denne tjønna er intakt og en fin lokalitet som bør sees i sammenheng med Lok. 60: Lomtjønna lenger nordøst (ca. 340 m unna), hvor det tidligere også er funnet både stor og liten salamander. Området er avmerket som "svært viktig viltområde" på kommunens viltkart. Tjønna ligger med myr på alle kanter, og blandingsskog. Litt vegetasjon; siv, starr i øst, elvesnelle i vest. Litt flytetorv. Mye øyestikkere, særlig *Lestes sponsa*. I nærheten var det orkideer. Kan ikke se at det er noen trusler her hvis det ikke blir satt ut fisk. Litt uventet at det ikke var mulig å finne salamanderlarver her (har besøkt den 3 ganger), ettersom forholdene virker gode. Skei fant kun 1 larve av liten salamander her i 2001 (Skei 2002). Denne lokaliteten sammen med Lomtjønna er viktige lokaliteter/område for både stor og liten salamander.

Kommentarer 2008:

Den 280508 besøkte Dag Dolmen og Irvin Kilde Brattstijtjønna, og fant 4 ad. liten salamander, og 3♂ plus 3♀ stor salamander. Dette betyr at det sannsynligvis fremdeles er reproduksjon av både stor og liten salamander her.

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra øst mot vest

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim	Fylke: Sør-Trøndelag	Dato: 110807 (160807)
Feltarbeidere: Eva Tilseth	Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land	
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 20°		Dag Natt
Type: md		
Lokalitet nr: 64	Lokalitetsnavn: Oppdemt dam, Tuvmyra	
Grunneier/kontakt:		Gnr/Bnr:
Høyde over havet: 292	UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7022806 Ø582752	

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne	1				(juv.?)	Obs	Obs,obs, 3♂ 1♀			
Larver						1				
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:

Insekter: *Aeshna caerulea* el. *juncea*, *Sympetrum danae* ♂, *Trichius fasciatus*

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:

Vannareal (anslått): ca. 20 x 25 = 500 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun

Annet: grønnlig brun

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre:

Eksposering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket Sol(1-6): 5

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet:

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): ca. 5 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)

Annet:

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: Graves opp

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Kommentarer:

”Oppdemt dam” på Tuvmyra er en grunn myrdam som egentlig er en oppdemt grøft. Hele Tuvmyra er grøftet opp, og dammen ligger med myr rundt og ellers vesentlig barskog. Nærmeste skog er ca. 5 m unna på sydøstsiden, og det er god solinnstråling. Den har noe vann til tross for den tørre sommeren, men det er mye mudder og bløtmyr. Det var på vestsiden i vannet på grunna med mudderbunn at jeg observerte en stor salamander (muligens juv.). Det var på samme sted jeg så en (kanskje den samme) da jeg var der igjen senere, den 160807. Trusler her er at myra er oppgrøftet, og at dammen er grunn og kan få for lite vann og gro igjen. Oppgraving/rensing av dammen eller graving av en tilleggsdam vil være et gunstig tiltak.

Tuvmyra har også dammer i sydenden (3 dammer i området N7022483 Ø582757) i noenlunde samme forfatning, de ligger fint til med sol og skog i nærheten. Fant ikke salamander/larver her, men håvet opp libellelarver. Man bør se hele Tuvmyra og Store Hokmyra (tidl. obs. stor salamander) i sammenheng, og det ville være gunstig for salamandrene at man vurderer å restaurere myrene og etablere flere dammer. Skei foreslår i sin rapport (2002) å grave opp flere dammer i dette området for å sikre salamandrenes (stor og liten) overlevelse her. Tuvmyra er avmerket som "svært viktig viltområde" og Store Hokmyra som "viktig viltområde" på kommunens viltkart. Når det gjelder oppgraving av dammer og restaurering av myrområder som er oppgrøftet, er det tilsvarende problematikk på Nordmyra ved Heimdal. (Se kommentarer til Lok. 16: S V på Nordmyra).

Jeg har besøkt to dammer som ikke står på lokalitetslista; i området lenger vest:

Loken S for Hestsjøberget N7021739 Ø581983 og NØ for Loken N7021774 Ø582276. Fine lokaliteter, men fant ikke salamander/larver her. Vet ikke om det er satt ut fisk i disse dammene.

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra nordøst mot sydvest ("demningen" ligger i forgrunnen til høyre her). Se den lyse tørre furustammen i bakgrunnen.

Bildet er tatt fra sydøst mot nordvest. Se den lyse furustammen i bakgrunnen. Nå er ”demningen” i bakgrunnen til høyre. Det var i nordvest i vannet ved furustammen at jeg observerte salamanderen.

Feltregistrering av amfibiedammer 2008

Kommune: Trondheim		Fylke: Sør-Trøndelag		Dato: 250808 (170808)	
Feltarbeidere: Eva Tilseth			Metode: Håv		Lykt Leting på land
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 18°					Dag Natt
Type: md					
Lokalitet nr: 65		Lokalitetsnavn: SØ f Haukåsvollen, Hestsjøberget			
Grunneier/kontakt:				Gnr/Bnr:	
Høyde over havet: 303		UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7022440 Ø582057			
Funnet nå					
Arter:	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad
Voksne					
Larver				7	2
Egg					
I vann					
På land					
*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)					
Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor					
Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:					
Insekter: Aeshna juncea ♂♀ la egg,					
Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvler, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:					
Vannareal (anslått): ca. 15 x 6 = 90 m ²			Digitalt: m ² (fra kart)		
Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd					
Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn					
Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun					
Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun					
Annet: lys brungrønn					
Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig					
Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen					
Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras, Andre: bukkeblad					
Eksponering: Åpent Halvåpent		mot: Syd Øst Vest Nord			
Lukket Sol(1-6): 3					
Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite) Annet:					
Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 2 m					
Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker) Annet:					
Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet Annet:					
Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst Annet:					
Dammens alder:					
Samlet vurdering:		God		Middels	
				Dårlig	

Kommentarer:

Denne dammen ligger godt skjermet inne i marka vestover inn fra Dragstenveien, og er vanskelig å finne fordi den ikke kunne sees på kartet/flyfoto, og at de gamle koordinatene er unøyaktige i forhold til det nåværende kartsystemet. Det foreligger imidlertid et orienteringskart for området her, og der vises dammen. Det er ei lita myr her, og plantet furuskog tett rundt dammen. Den er intakt, men den er truet av utskygging, for skogen vil etter hvert hindre mye av solinnstrålingen. Den er også nokså gjengrodd, og den er ganske grunn, så det kan bli en trussel på sikt. Besøkte dammen to ganger (170808, 250808), da jeg var usikker på om dette var lokaliteten, og begge gangene var det veldig lite dyreliv her. I 2001 fant Skei 5 larver av stor salamander her, men det var ikke tegn til larver nå hverken av stor eller liten. Tiltak her bør etter hvert være å hugge skog for å gi den mer lys.

Avstand til nærmeste lokalitet med stor salamander er ca. 765 m, det er Lok. 64: Oppdemt dam, Tuvmyra.

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra sydvest mot nordøst.

Feltregistrering av amfibiedammer 2008

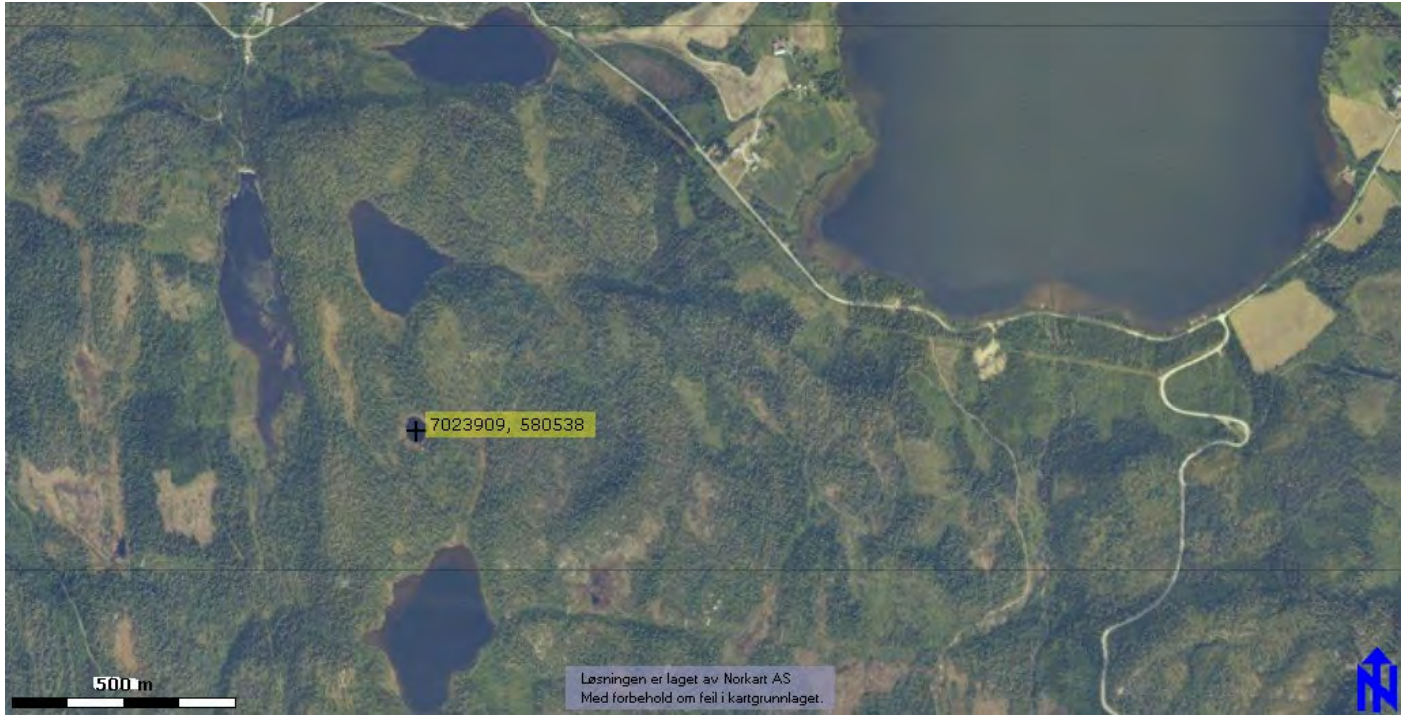
Kommune: Trondheim			Fylke: Sør-Trøndelag			Dato: 160808					
Feltarbeidere: Eva Tilseth				Metode: Håv		Lykt Leting på land					
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol							Dag Natt				
Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye											
temperatur: 15°											
Type: mt											
Lokalitet nr: 66			Lokalitetsnavn: Sør for Kroktjørna, Hammer								
Grunneier/kontakt:						Gnr/Bnr:					
Høyde over havet: 235			UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7023909 Ø580538								
Funnet nå					Funnet før*						
Arter:	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad	
Voksne						obs					
Larver	>32					2					
Egg											
I vann											
På land											
*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)											
Krypdyr i området:		Buorm		Hoggorm		Slettsnog		Firfisle		Stålorm	
Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:											
Insekter: <i>Lestes sponsa</i> , <i>Aeshna grandis</i> , <i>Aeshna juncea</i> el. <i>Aeshna caerulea</i> <i>Notonecta lutea</i> (?), <i>Acilius sulcatus</i>											
Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:											
Vannareal (anslått): ca. x = m ²					Digitalt: 54 x 45= 2430 m ² (fra kart)						
Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd											
Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn											
Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun											
Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun											
Annet: lys brun											
Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig											
Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen											
Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras, Andre:											
Eksponering: Åpent Halvåpent			mot: Syd Øst Vest Nord								
Lukket Sol(1-6): 6											
Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)											
Annet:											
Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 20 m											
Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing											
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)											
Annet:											
Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet											
Annet:											
Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst											
Annet: Hindre ny utsetting av fisk											
Dammens alder:											
Samlet vurdering:			God			Middels			Dårlig		

Kommentarer:

Dette er en fin lokalitet, som ligger bra skjermet. Den ligger på ei myr, med barskog rundt et stykke unna (ca. 20 m), og med god solinnstråling. Det har tidligere vært satt ut ørret her. Ifølge Skei (2002) ble det funnet storsalamander i 1968, og i 1989 ble det observert ørret her, og ingen salamander. Det ble derimot funnet en voksen storsalamander i en pytt ca. 5 m sør for tjønna. Fisken ble utryddet, og i 2001 ble det igjen funnet larver av storsalamander i tjønna. Det er tydelig at storsalamanderne nå trives her, for jeg observerte mer enn 32 larver langs bredden, særlig i øst/nordøst. Dette er den lokaliteten hvor jeg har observert størst tetthet av larver av stor salamander i Trondheim kommune. Den eneste åpenbare trusselen som eksisterer her er fiskeutsetting, og det er et viktig tiltak å hindre dette. Avstand til nærmeste lokaliteter med storsalamander er 5 m til Lok.67: Pytt i kanten av myrtjern sør for Kroktjørna, og 670 m til Lok. 68: Hammermyran sørøst for Spillerbakken (1)

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra syd mot nord.

Feltregistrering av amfibiedammer 2008

Kommune: Trondheim			Fylke: Sør-Trøndelag			Dato: 060808				
Feltarbeidere: Eva Tilseth				Metode: Håv		Lykt Leting på land				
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol							Dag Natt			
Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye										
temperatur: 15°										
Type: md										
Lokalitet nr: 67			Lokalitetsnavn: Pytt i kanten av myrtjern sør for Kroktjørna							
Grunneier/kontakt:						Gnr/Bnr:				
Høyde over havet: 235			UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7023891 Ø58515							
Funnet nå						Funnet før*				
Arter:	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne						1♂				
Larver										
Egg										
I vann										
På land										
*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)										
Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor										
Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:										
Insekter: Aeshna juncea										
Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:										
Vannareal (anslått): ca. 2 x 2 = 4 m ²						Digitalt: m ² (fra kart)				
Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd										
Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn										
Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun										
Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun										
Annet:										
Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig										
Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen										
Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras, Andre: bukkeblad										
Eksponering: Åpent Halvåpent			mot: Syd Øst Vest Nord							
Lukket Sol(1-6): 6										
Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)										
Annet:										
Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 10 m										
Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødning gjengroing										
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)										
Annet:										
Inngrep: Intakt Delvis intakt			Ødelagt		Forsvunnet					
Annet:										
Skjøtsel: Mudring-sediment			Rensk-vannvegetasjon			Rydding-vann-land			Hogst	
Annet: oppgraving										
Dammens alder:										
Samlet vurdering:			God			Middels			Dårlig	

Kommentarer:

Dette er den lille pytten som ligger ca. 5 m sørvest for lok. 66, og hvor den voksne salamanderen ble funnet den gangen det var satt ut fisk i lok. 66 (se kommentarer, lok. 66). Den er i ferd med å gro igjen, for den er veldig grunn, og det var lite dyreliv her. Den kunne med fordel vært gravd ut så den kunne fungere som en "reservedam" for salamanderen i lok. 66.

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra sydvest mot nordøst.

Feltregistrering av amfibiedammer 2008

Kommune: Trondheim			Fylke: Sør-Trøndelag			Dato: 150808				
Feltarbeidere: Eva Tilseth				Metode: Håv		Lykt Leting på land				
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol							Dag Natt			
Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye										
temperatur: 13 °										
Type: mt										
Lokalitet nr: 68		Lokalitetsnavn: Hammermyran sørøst for Spillerbakken (1)								
Grunneier/kontakt: Leieboer hos grunneier						Gnr/Bnr:				
Høyde over havet: 265		UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7023650 Ø579885								
Funnet nå					Funnet før*					
Arter:	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne										
Larver	2					11, obs				
Egg										
I vann										
På land										
*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)										
Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor										
Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:										
Insekter: <i>Lestes sponsa</i> , <i>Aeshna juncea</i> ♀ la egg, <i>Mecostethus grossus</i> (myrgresshoppe)										
Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:										
Vannareal (anslått): ca. x = m ²					Digitalt: 47 x 17 = 800 m ² (fra kart)					
Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd										
Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn										
Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun										
Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun										
Annet:										
Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig										
Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen										
Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras, Andre: bukkeblad										
Eksponering: Åpent Halvåpent				mot: Syd Øst Vest Nord						
Lukket Sol(1-6): 5										
Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)										
Annet:										
Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 8 m										
Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødning gjengroing utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)										
Annet:										
Inngrep: Intakt Delvis intakt			Ødelagt		Forsvunnet					
Annet:										
Skjøtsel: Mudring-sediment			Rensk-vannvegetasjon			Rydding-vann-land			Hogst	
Annet:										
Dammens alder:										
Samlet vurdering:			God			Middels			Dårlig	

Kommentarer:

Tjønnna ligger skjermet til med myr og skog rundt, med god solinnstråling. Skogen nærmest (8 m) i øst. Den er intakt, relativt stor og dyp, og lite gjengrodd. En kraftlinje går rett ved i syd. Ingen åpenbare trusler her. Observerte 2 salamanderlarver av stor salamander i syd/sydøst. Lite flygende øyenstikkere på grunn av været som hadde vært kaldt (8°) med regn om natten/morgenen. Etter besøket i området meldte jeg tilbake til leieboer hos grunneier at jeg hadde funnet larver av stor salamander i alle dammene (lok. 68, 69 og 70), og han skulle informere grunneier. Avstand til nærmeste lokalitet med stor salamander, 550 m, det er Lok. 69: SØ f Spillerbakken (2).

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra syd mot nord.

Feltregistrering av amfibiedammer 2008

Kommune: Trondheim			Fylke: Sør-Trøndelag			Dato: 150808					
Feltarbeidere: Eva Tilseth				Metode: Håv		Lykt Leting på land					
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 13 °								Dag Natt			
Type: md											
Lokalitet nr: 69			Lokalitetsnavn: Sørøst for Spillerbakken (2)								
Grunneier/kontakt: Leieboer hos grunneier						Gnr/Bnr:					
Høyde over havet: 260			UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7023877 Ø579352								
Funnet nå						Funnet før*					
Arter:	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad	
Voksne											
Larver	6	2?				9, obs					
Egg											
I vann											
På land											
*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)											
Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor											
Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:											
Insekter: <i>Notonecta lutea</i>											
Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:											
Vannareal (anslått): ca. x = m ²						Digitalt: 15 x 10 = 150 m ² (fra kart)					
Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd											
Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun Annet:											
Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig											
Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen											
Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras, Andre: bukkeblad											
Eksponering: Åpent Halvåpent Lukket Sol(1-6): 4			mot: Syd Øst Vest Nord								
Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite) Annet:											
Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 15 m											
Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødning gjengroing utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker) Annet:											
Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet Annet:											
Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst Annet: oppgraving											
Dammens alder:											
Samlet vurdering:			God			Middels			Dårlig		

Kommentarer:

Dette er en liten relativt grunn myrdam med myr og skog rundt. Den har endel flytemyr, og brede bredder som er gjengrodd. Den ligger skjermet og er intakt. Trussel her er gjengroing, og den kunne med fordel graves opp noe for å motvirke dette. Observerte larver av både stor og liten (tror det) salamander i vest, sydvest og i midten av dammen. Lite flygende øyenstikkere på grunn av været som hadde vært kaldt (8°) med regn om natten/morgenen. Etter besøket i området meldte jeg tilbake til leieboer hos grunneier at jeg hadde funnet larver av stor salamander i alle dammene (lok. 68, 69 og 70), og han skulle informere grunneier. Avstand til nærmeste lokalitet med stor salamander er 315 m, det er Lok. 70: Lokmyra sørøst for Spillerbakken (3).

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra sydøst mot nordvest.

Feltregistrering av amfibiedammer 2008

Kommune: Trondheim			Fylke: Sør-Trøndelag			Dato: 150808				
Feltarbeidere: Eva Tilseth				Metode: Håv		Lykt Leting på land				
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol							Dag Natt			
Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye										
temperatur: 13 °										
Type: mt										
Lokalitet nr: 70			Lokalitetsnavn: Lokmyra sørøst for Spillerbakken (3)							
Grunneier/kontakt: Leieboer hos grunneier						Gnr/Bnr:				
Høyde over havet: 252			UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7024148 Ø579543							
Funnet nå					Funnet før*					
Arter:	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne	1?				juv.?					
Larver	9	1				18, obs, obs	1?, 1			
Egg										
I vann										
På land										
*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)										
Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålorm										
Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:										
Insekter: <i>Aeshna caerulea</i> (?), <i>Aeshna juncea</i> , <i>Sympetrum danae</i> ♂, <i>Lestes sponsa</i> , <i>Notonecta lutea</i>										
Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:										
Vannareal (anslått): ca. x = m ²					Digitalt: 35 x 17 = 595 m ² (fra kart)					
Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd										
Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun										
Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun										
Annet:										
Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig										
Vegetasjon dekning overflate: Helt > ½ ½ - 1/3 < 1/3 ingen										
Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggnopp/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannasøtgras, Andre: bukkeblad										
Eksponering: Åpent Halvåpent					mot: Syd Øst Vest Nord					
Lukket Sol(1-6): 6										
Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)										
Annet:										
Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 50 m										
Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)										
Annet:										
Inngrep: Intakt			Delvis intakt			Ødelagt		Forsvunnet		
Annet:										
Skjøtsel: Mudring-sediment			Rensk-vannvegetasjon			Rydding-vann-land		Hogst		
Annet: oppgraving										
Dammens alder:										
Samlet vurdering:			God			Middels		Dårlig		

Kommentarer:

Dette er en fin dyp myrtjønn med endel flytemyr, og den ligger åpent til med myr rundt og skog et stykke unna (ca. 50 m). Den ligger skjermet og intakt med god solinnstråling og er lite gjengrodd. Ingen åpenbare trusler. Observerte larver av stor og liten salamander i syd, sydøst og øst. Det hadde vært lite flygende øyestikkere på grunn av været (som hadde vært kaldt (8°) med regn om natten/morgenen) tidligere på dagen, men nå senere, var været bedre og det var flere som fløy. Etter besøket i området meldte jeg tilbake til leieboer hos grunneier at jeg hadde funnet larver av stor salamander i alle dammene (lok. 68, 69 og 70), og han skulle informere grunneier. Avstand til nærmeste lokalitet med stor salamander er 315 m, det er Lok. 69: Sørøst for spillerbakken (2).

Notater tiltak:

Foto:

Bildet er tatt fra syd mot nord.

Foto:

Bildet er tatt fra syd mot nord.

Kommentarer:

Dette er en fin dyp myrtjønn med endel flytemyr, og den ligger åpent til med myr rundt og skog et stykke unna (ca. 50 m). Den ligger skjermet og intakt med god solinnstråling og er lite gjengrodd. Ingen åpenbare trusler. Observerte larver av stor og liten salamander i syd, sydøst og øst. Det hadde vært lite flygende øyestikkere på grunn av været (som hadde vært kaldt (8°) med regn om natten/morgenen) tidligere på dagen, men nå senere, var været bedre og det var flere som fløy. Etter besøket i området meldte jeg tilbake til leieboer hos grunneier at jeg hadde funnet larver av stor salamander i alle dammene (lok. 68, 69 og 70), og han skulle informere grunneier. Avstand til nærmeste lokalitet med stor salamander er 315 m, det er Lok. 69: Sørøst for spillerbakken (2).

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2008

Kommune: Trondheim			Fylke: Sør-Trøndelag			Dato: 150808				
Feltarbeidere: Eva Tilseth				Metode: Håv		Lykt Leting på land				
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol							Dag Natt			
Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye										
temperatur: 13 °										
Type: mt										
Lokalitet nr: 70			Lokalitetsnavn: Lokmyra sørøst for Spillerbakken (3)							
Grunneier/kontakt: Leieboer hos grunneier						Gnr/Bnr:				
Høyde over havet: 252			UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7024148 Ø579543							
Funnet nå					Funnet før*					
Arter:	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne	1?				juv.?					
Larver	9	1				18, obs, obs	1?, 1			
Egg										
I vann										
På land										
*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)										
Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålorm										
Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:										
Insekter: <i>Aeshna caerulea</i> (?), <i>Aeshna juncea</i> , <i>Sympetrum danae</i> ♂, <i>Lestes sponsa</i> , <i>Notonecta lutea</i>										
Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:										
Vannareal (anslått): ca. x = m ²					Digitalt: 35 x 17 = 595 m ² (fra kart)					
Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd										
Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun										
Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun										
Annet:										
Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig										
Vegetasjon dekning overflate: Helt > ½ ½ - 1/3 < 1/3 ingen										
Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggnopp/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannasøtgras, Andre: bukkeblad										
Eksponering: Åpent Halvåpent					mot: Syd Øst Vest Nord					
Lukket Sol(1-6): 6										
Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)										
Annet:										
Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 50 m										
Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)										
Annet:										
Inngrep: Intakt			Delvis intakt			Ødelagt		Forsvunnet		
Annet:										
Skjøtsel: Mudring-sediment			Rensk-vannvegetasjon			Rydding-vann-land		Hogst		
Annet: oppgraving										
Dammens alder:										
Samlet vurdering:			God			Middels		Dårlig		

Foto:

Bildet er tatt fra sydøst mot nordvest.

Kommentarer:

Dette er en liten relativt grunn myrdam med myr og skog rundt. Den har endel flytemyr, og brede bredder som er gjengrodd. Den ligger skjermet og er intakt. Trussel her er gjengroing, og den kunne med fordel graves opp noe for å motvirke dette. Observerte larver av både stor og liten (tror det) salamander i vest, sydvest og i midten av dammen. Lite flygende øyenstikkere på grunn av været som hadde vært kaldt (8°) med regn om natten/morgenen. Etter besøket i området meldte jeg tilbake til leieboer hos grunneier at jeg hadde funnet larver av stor salamander i alle dammene (lok. 68, 69 og 70), og han skulle informere grunneier. Avstand til nærmeste lokalitet med stor salamander er 315 m, det er Lok. 70: Lokmyra sørøst for Spillerbakken (3).

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2008

Kommune: Trondheim			Fylke: Sør-Trøndelag			Dato: 150808					
Feltarbeidere: Eva Tilseth				Metode: Håv		Lykt Leting på land					
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol							Dag Natt				
Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye											
temperatur: 13 °											
Type: md											
Lokalitet nr: 69			Lokalitetsnavn: Sørøst for Spillerbakken (2)								
Grunneier/kontakt: Leieboer hos grunneier						Gnr/Bnr:					
Høyde over havet: 260			UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7023877 Ø579352								
Funnet nå					Funnet før*						
Arter:	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad	
Voksne											
Larver	6	2?				9, obs					
Egg											
I vann											
På land											
*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)											
Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor											
Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:											
Insekter: <i>Notonecta lutea</i>											
Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:											
Vannareal (anslått): ca. x = m ²					Digitalt: 15 x 10 = 150 m ² (fra kart)						
Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd											
Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn											
Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun											
Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun											
Annet:											
Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig											
Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen											
Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras, Andre: bukkeblad											
Eksponering: Åpent Halvåpent			mot: Syd Øst Vest Nord								
Lukket Sol(1-6): 4											
Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)											
Annet:											
Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 15 m											
Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødning gjengroing											
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)											
Annet:											
Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet											
Annet:											
Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst											
Annet: oppgraving											
Dammens alder:											
Samlet vurdering:			God			Middels			Dårlig		

Foto:

Bildet er tatt fra syd mot nord.

Kommentarer:

Tjønnna ligger skjermet til med myr og skog rundt, med god solinnstråling. Skogen nærmest (8 m) i øst. Den er intakt, relativt stor og dyp, og lite gjengrodd. En kraftlinje går rett ved i syd. Ingen åpenbare trusler her. Observerte 2 salamanderlarver av stor salamander i syd/sydøst. Lite flygende øyenstikkere på grunn av været som hadde vært kaldt (8°) med regn om natten/morgenen. Etter besøket i området meldte jeg tilbake til leieboer hos grunneier at jeg hadde funnet larver av stor salamander i alle dammene (lok. 68, 69 og 70), og han skulle informere grunneier. Avstand til nærmeste lokalitet med stor salamander, 550 m, det er Lok. 69: SØ f Spillerbakken (2).

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2008

Kommune: Trondheim			Fylke: Sør-Trøndelag			Dato: 150808					
Feltarbeidere: Eva Tilseth				Metode: Håv		Lykt Leting på land					
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 13 °								Dag Natt			
Type: mt											
Lokalitet nr: 68			Lokalitetsnavn: Hammermyran sørøst for Spillerbakken (1)								
Grunneier/kontakt: Leieboer hos grunneier						Gnr/Bnr:					
Høyde over havet: 265			UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7023650 Ø579885								
Funnet nå											
Arter:	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad	
Voksne											
Larver	2					11, obs					
Egg											
I vann											
På land											
*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)											
Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor											
Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:											
Insekter: <i>Lestes sponsa</i> , <i>Aeshna juncea</i> ♀ la egg, <i>Mecostethus grossus</i> (myrgresshoppe)											
Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:											
Vannareal (anslått): ca. x = m ²						Digitalt: 47 x 17 = 800 m ² (fra kart)					
Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd											
Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun											
Annet:											
Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig											
Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen											
Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras, Andre: bukkeblad											
Eksponering: Åpent Halvåpent Lukket Sol(1-6): 5				mot: Syd Øst Vest Nord							
Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite) Annet:											
Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 8 m											
Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker) Annet:											
Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet Annet:											
Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst Annet:											
Dammens alder:											
Samlet vurdering:			God			Middels			Dårlig		

Foto:

Bildet er tatt fra sydvest mot nordøst.

Kommentarer:

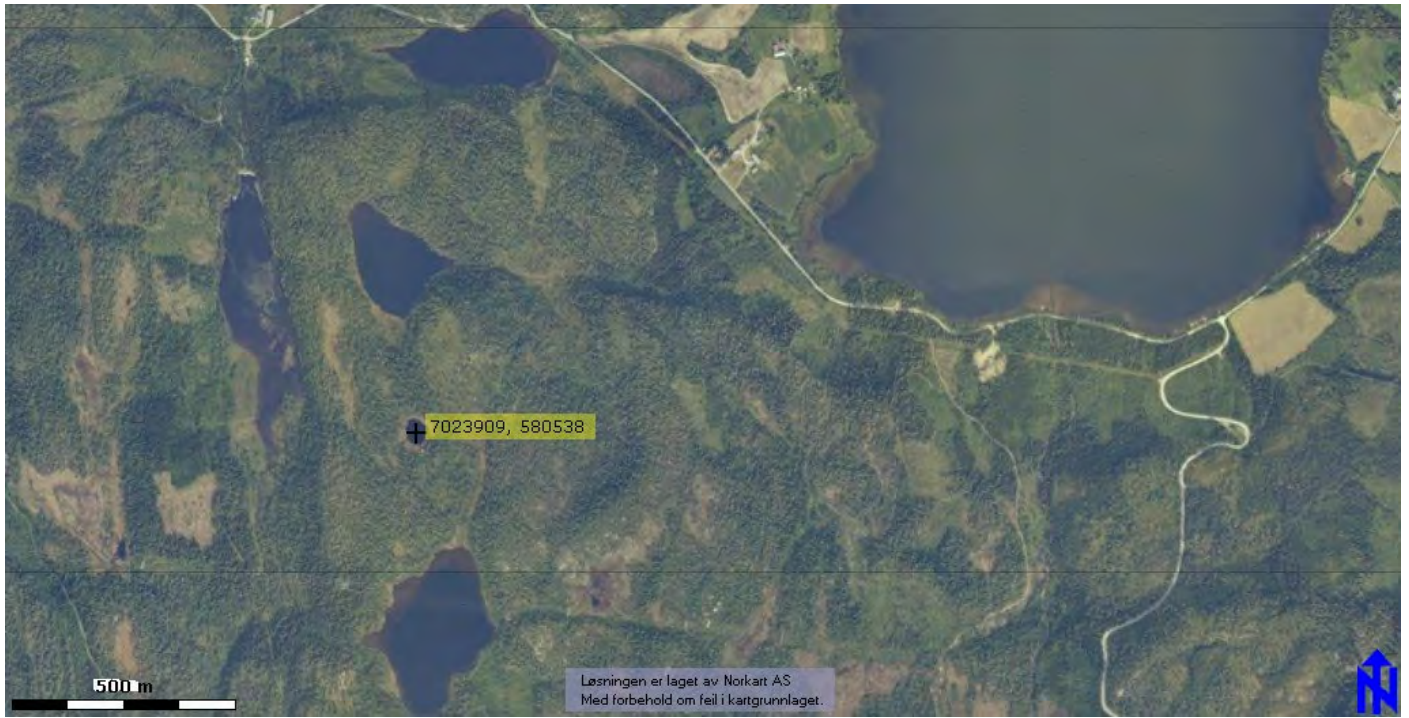
Dette er den lille pytten som ligger ca. 5 m sørvest for lok. 66, og hvor den voksne salamanderen ble funnet den gangen det var satt ut fisk i lok. 66 (se kommentarer, lok. 66). Den er i ferd med å gro igjen, for den er veldig grunn, og det var lite dyreliv her. Den kunne med fordel vært gravd ut så den kunne fungere som en "reservedam" for salamanderen i lok. 66.

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2008

Kommune: Trondheim			Fylke: Sør-Trøndelag			Dato: 060808					
Feltarbeidere: Eva Tilseth				Metode: Håv		Lykt Leting på land					
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol							Dag Natt				
Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye											
temperatur: 15°											
Type: md											
Lokalitet nr: 67			Lokalitetsnavn: Pytt i kanten av myrtjern sør for Kroktjørna								
Grunneier/kontakt:						Gnr/Bnr:					
Høyde over havet: 235			UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7023891 Ø58515								
Funnet nå						Funnet før*					
Arter:	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad	
Voksne						1♂					
Larver											
Egg											
I vann											
På land											
*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)											
Krypdyr i området:		Buorm		Hoggorm		Slettsnog		Firfisle		Stålorm	
Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:											
Insekter: <i>Aeshna juncea</i>											
Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:											
Vannareal (anslått): ca. 2 x 2 = 4 m ²						Digitalt: m ² (fra kart)					
Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd											
Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn											
Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun											
Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun											
Annet:											
Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig											
Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen											
Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras, Andre: bukkeblad											
Eksponering: Åpent Halvåpent			mot: Syd Øst Vest Nord								
Lukket Sol(1-6): 6											
Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)											
Annet:											
Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 10 m											
Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødning gjengroing utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)											
Annet:											
Inngrep: Intakt Delvis intakt			Ødelagt		Forsvunnet						
Annet:											
Skjøtsel: Mudring-sediment			Rensk-vannvegetasjon			Rydding-vann-land			Hogst		
Annet: oppgraving											
Dammens alder:											
Samlet vurdering:			God			Middels			Dårlig		

Foto:

Bildet er tatt fra syd mot nord.

Kommentarer:

Dette er en fin lokalitet, som ligger bra skjermet. Den ligger på ei myr, med barskog rundt et stykke unna (ca. 20 m), og med god solinnstråling. Det har tidligere vært satt ut ørret her. Ifølge Skei (2002) ble det funnet storsalamander i 1968, og i 1989 ble det observert ørret her, og ingen salamander. Det ble derimot funnet en voksen storsalamander i en pytt ca. 5 m sør for tjønna. Fisken ble utryddet, og i 2001 ble det igjen funnet larver av storsalamander i tjønna. Det er tydelig at storsalamanderne nå trives her, for jeg observerte mer enn 32 larver langs bredden, særlig i øst/nordøst. Dette er den lokaliteten hvor jeg har observert størst tetthet av larver av stor salamander i Trondheim kommune. Den eneste åpenbare trusselen som eksisterer her er fiskeutsetting, og det er et viktig tiltak å hindre dette. Avstand til nærmeste lokaliteter med storsalamander er 5 m til Lok.67: Pytt i kanten av myrtjern sør for Kroktjørna, og 670 m til Lok. 68: Hammermyran sørøst for Spillerbakken (1)

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2008

Kommune: Trondheim			Fylke: Sør-Trøndelag			Dato: 160808					
Feltarbeidere: Eva Tilseth				Metode: Håv		Lykt Leting på land					
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol							Dag Natt				
Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye											
temperatur: 15°											
Type: mt											
Lokalitet nr: 66			Lokalitetsnavn: Sør for Kroktjørna, Hammer								
Grunneier/kontakt:						Gnr/Bnr:					
Høyde over havet: 235			UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7023909 Ø580538								
Funnet nå					Funnet før*						
Arter:	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad	
Voksne						obs					
Larver	>32					2					
Egg											
I vann											
På land											
*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)											
Krypdyr i området:		Buorm		Hoggorm		Slettsnog		Firfisle		Stålorm	
Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:											
Insekter: <i>Lestes sponsa</i> , <i>Aeshna grandis</i> , <i>Aeshna juncea</i> el. <i>Aeshna caerulea</i> <i>Notonecta lutea</i> (?), <i>Acilius sulcatus</i>											
Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:											
Vannareal (anslått): ca. x = m ²					Digitalt: 54 x 45= 2430 m ² (fra kart)						
Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd											
Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn											
Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun											
Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun											
Annet: lys brun											
Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig											
Vegetasjon dekning overflate: Helt > ½ ½ - 1/3 < 1/3 ingen											
Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknopt/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras, Andre:											
Eksponering: Åpent Halvåpent			mot: Syd Øst Vest Nord								
Lukket Sol(1-6): 6											
Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)											
Annet:											
Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 20 m											
Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing											
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)											
Annet:											
Inngrep: Intakt		Delvis intakt		Ødelagt		Forsvunnet					
Annet:											
Skjøtsel: Mudring-sediment			Rensk-vannvegetasjon			Rydding-vann-land		Hogst			
Annet: Hindre ny utsetting av fisk											
Dammens alder:											
Samlet vurdering:			God			Middels			Dårlig		

Foto:

Bildet er tatt fra sydvest mot nordøst.

Kommentarer:

Denne dammen ligger godt skjermet inne i marka vestover inn fra Dragstenveien, og er vanskelig å finne fordi den ikke kunne sees på kartet/flyfoto, og at de gamle koordinatene er unøyaktige i forhold til det nåværende kartsystemet. Det foreligger imidlertid et orienteringskart for området her, og der vises dammen. Det er ei lita myr her, og plantet furuskog tett rundt dammen. Den er intakt, men den er truet av utskygging, for skogen vil etter hvert hindre mye av solinnstrålingen. Den er også nokså gjengrodd, og den er ganske grunn, så det kan bli en trussel på sikt. Besøkte dammen to ganger (170808, 250808), da jeg var usikker på om dette var lokaliteten, og begge gangene var det veldig lite dyreliv her. I 2001 fant Skei 5 larver av stor salamander her, men det var ikke tegn til larver nå hverken av stor eller liten. Tiltak her bør etter hvert være å hugge skog for å gi den mer lys.

Avstand til nærmeste lokalitet med stor salamander er ca. 765 m, det er Lok. 64: Oppdemt dam, Tuvmyra.

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2008

Kommune: Trondheim			Fylke: Sør-Trøndelag			Dato: 250808 (170808)					
Feltarbeidere: Eva Tilseth				Metode: Håv		Lykt Leting på land					
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol								Dag			Natt
Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye											
temperatur: 18°											
Type: md											
Lokalitet nr: 65			Lokalitetsnavn: SØ f Haukåsvollen, Hestsjøberget								
Grunneier/kontakt:						Gnr/Bnr:					
Høyde over havet: 303			UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7022440 Ø582057								
Funnet nå						Funnet før*					
Arter:	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad	
Voksne											
Larver						7	2				
Egg											
I vann											
På land											
*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)											
Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor											
Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:											
Insekter: Aeshna juncea ♂♀ la egg,											
Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvler, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:											
Vannareal (anslått): ca. 15 x 6 = 90 m ²						Digitalt: m ² (fra kart)					
Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd											
Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn											
Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun											
Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun											
Annet: lys brungrønn											
Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig											
Vegetasjon dekning overflate: Helt > ½ ½ - 1/3 < 1/3 ingen											
Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras, Andre: bukkeblad											
Eksponering: Åpent Halvåpent			mot: Syd Øst Vest Nord								
Lukket Sol(1-6): 3											
Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)											
Annet:											
Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 2 m											
Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødning gjengroing											
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)											
Annet:											
Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet											
Annet:											
Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst											
Annet:											
Dammens alder:											
Samlet vurdering:			God			Middels			Dårlig		

Bildet er tatt fra sydøst mot nordvest. Se den lyse furustammen i bakgrunnen. Nå er ”demningen” i bakgrunnen til høyre. Det var i nordvest i vannet ved furustammen at jeg observerte salamanderen.

Foto:

Bildet er tatt fra nordøst mot sydvest ("demningen" ligger i forgrunnen til høyre her). Se den lyse tørre furustammen i bakgrunnen.

Kommentarer:

”Oppdemt dam” på Tuvmyra er en grunn myrdam som egentlig er en oppdemt grøft. Hele Tuvmyra er grøftet opp, og dammen ligger med myr rundt og ellers vesentlig barskog. Nærmeste skog er ca. 5 m unna på sydøstsiden, og det er god solinnstråling. Den har noe vann til tross for den tørre sommeren, men det er mye mudder og bløtmyr. Det var på vestsiden i vannet på grunna med mudderbunn at jeg observerte en stor salamander (muligens juv.). Det var på samme sted jeg så en (kanskje den samme) da jeg var der igjen senere, den 160807. Trusler her er at myra er oppgrøftet, og at dammen er grunn og kan få for lite vann og gro igjen. Oppgraving/rensing av dammen eller graving av en tilleggsdam vil være et gunstig tiltak.

Tuvmyra har også dammer i sydenden (3 dammer i området N7022483 Ø582757) i noenlunde samme forfatning, de ligger fint til med sol og skog i nærheten. Fant ikke salamander/larver her, men håvet opp libellelarver. Man bør se hele Tuvmyra og Store Hokmyra (tidl. obs. stor salamander) i sammenheng, og det ville være gunstig for salamandrene at man vurderer å restaurere myrene og etablere flere dammer. Skei foreslår i sin rapport (2002) å grave opp flere dammer i dette området for å sikre salamandrenes (stor og liten) overlevelse her. Tuvmyra er avmerket som "svært viktig viltområde" og Store Hokmyra som "viktig viltområde" på kommunens viltkart. Når det gjelder oppgraving av dammer og restaurering av myrområder som er oppgrøftet, er det tilsvarende problematikk på Nordmyra ved Heimdal. (Se kommentarer til Lok. 16: S V på Nordmyra).

Jeg har besøkt to dammer som ikke står på lokalitetslista; i området lenger vest:

Loken S for Hestsjøberget N7021739 Ø581983 og NØ for Loken N7021774 Ø582276. Fine lokaliteter, men fant ikke salamander/larver her. Vet ikke om det er satt ut fisk i disse dammene.

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim		Fylke: Sør-Trøndelag		Dato: 110807 (160807)	
Feltarbeidere: Eva Tilseth			Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land		
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 20°					Dag Natt
Type: md					
Lokalitet nr: 64		Lokalitetsnavn: Oppdemt dam, Tuvmyra			
Grunneier/kontakt:				Gnr/Bnr:	
Høyde over havet: 292		UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7022806 Ø582752			

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne	1				(juv.?)	Obs	Obs,obs, 3♂ 1♀			
Larver						1				
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:

Insekter: *Aeshna caerulea* el. *juncea*, *Sympetrum danae* ♂, *Trichius fasciatus*

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:

Vannareal (anslått): ca. 20 x 25 = 500 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun

Annet: grønnlig brun

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre:

Eksposering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket Sol(1-6): 5

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet:

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): ca. 5 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)

Annet:

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: Graves opp

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Foto:

Bildet er tatt fra øst mot vest

Kommentarer 2007:

Denne tjønna er intakt og en fin lokalitet som bør sees i sammenheng med Lok. 60: Lomtjønna lenger nordøst (ca. 340 m unna), hvor det tidligere også er funnet både stor og liten salamander. Området er avmerket som "svært viktig viltområde" på kommunens viltkart. Tjønna ligger med myr på alle kanter, og blandingsskog. Litt vegetasjon; siv, starr i øst, elvesnelle i vest. Litt flytetorv. Mye øyenstikkere, særlig *Lestes sponsa*. I nærheten var det orkideer. Kan ikke se at det er noen trusler her hvis det ikke blir satt ut fisk. Litt uventet at det ikke var mulig å finne salamanderlarver her (har besøkt den 3 ganger), ettersom forholdene virker gode. Skei fant kun 1 larve av liten salamander her i 2001 (Skei 2002). Denne lokaliteten sammen med Lomtjønna er viktige lokaliteter/område for både stor og liten salamander.

Kommentarer 2008:

Den 280508 besøkte Dag Dolmen og Irvin Kilde Brattstijtjønna, og fant 4 ad. liten salamander, og 3♂ plus 3♀ stor salamander. Dette betyr at det sannsynligvis fremdeles er reproduksjon av både stor og liten salamander her.

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim	Fylke: Sør-Trøndelag	Dato: 110807 (240607,040807), 280508
Feltarbeidere: Eva Tilseth 110807 (240607,040807), Dag Dolmen, Irvin Kilde 280508	Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land	
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 20°	Dag Natt	
Type: mt		
Lokalitet nr: 61 Lokalitetsnavn: Brattstijønna, Øvre Jervan		
Grunneier/kontakt:		Gnr/Bnr:
Høyde over havet: 297	UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7024022 Ø583687	

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne	3♂3♀	4		1ad, 1ny	sal.: 280508	Obs,obs	Obs,obs, 1ad			
Larver						2, 2-3	2			
Egg							1 emb			
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Sletsnog Firlfisle Stålmorm

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps –
andre:

Insekter: *Lestes sponsa*, *Leucorrhinia dubia*, *Aeshna caerulea*, *Sympetrum danae*, *Coenagrionidae*

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl -
andre:

Vannareal (anslått): ca. 25 x 40 = 1000 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun

Annet:

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknopp/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannasøtgras,

Andre: bukkeblad

Eksposering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket **Sol(1-6):** 6

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet:

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): ca. 5 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødning gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)

Annet:

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst Annet:

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Foto:

Bildet er tatt fra nordøst mot sydvest

Kommentarer 2007:

Denne tjønna er intakt og en fin lokalitet som bør sees i sammenheng med Lok. 61: Brattstijtjønna lenger sydvest (ca. 340 m), hvor det tidligere også er funnet både stor og liten salamander. Dette området er avmerket som "svært viktig viltområde" på kommunens viltkart. Fant ikke salamanderlarver. Trusselen her er fisk/fiskeutsetting (ørret). Jeg har ikke sett vak, men det er tydelig at folk fisker her (fiske-/bålplass) og jeg så en person med fiskestang (fikk ikke snakket med ham). Det er et rikt insektliv ved Lomtjønna. Den ligger med myr på alle kanter, og blandingsskog. Lite vegetasjon, litt siv, starr i syd/sydøst. Litt flytetorv og små grunner i nord/nordvest. Dette er en viktig lokalitet/område for både stor og liten salamander, og det er avgjørende for salamanderens fremtid her at fisken blir fjernet.

Kommentarer 2008:

Den 280508 besøkte Dag Dolmen og Irvin Kilde Lomtjønna, og fant 3 ad. liten salamander (på sydvestsiden) og 1 *Dytiscus lapponicus*. Så muligens et fiskevak. Dette betyr at det fremdeles kanskje er en begrenset reproduksjon av liten salamander her.

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim	Fylke: Sør-Trøndelag	Dato: 110807 (240607,040807), 280508
Feltarbeidere: Eva Tilseth 110807 (240607, 040807), Dag Dolmen, Irvin Kilde 280508	Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land	
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 20°	Dag Natt	
Type: mt		
Lokalitet nr: 60	Lokalitetsnavn: Lomtjønna, Øvre Jervan	
Grunneier/kontakt:		Gnr/Bnr:
Høyde over havet: 294	UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7024236 Ø584026	

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne		3		1	(sal. 280508)	obs	obs			
Larver				2						
Egg							1 emb			
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firlisle Stålorm

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps –
andre: Så ikke vak, ørret iflg. Skei (2002).

Insekter: *Lestes sponsa*, *Leucorrhinia dubia*, *Aeshna caerulea*, *Coenagrion hastulatum*

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl –
andre:

Vannareal (anslått): ca. 100 x 70 = 7000 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun

Annet: lys brun

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknoopp/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannasøtgras,

Andre: bukkeblad

Eksponering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket **Sol(1-6):** 5

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet:

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 20 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)

Annet:

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: Fjerne fisk

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Foto:

Bildet er tatt fra nord mot syd

Kommentarer:

Denne tjønna er intakt og en fin lokalitet som bør sees i sammenheng med Gjeddjtønna (ca. 470 m unna) og Gjeddvatnet (ca. 740 m unna) som ligger lenger vestover mot Jonsvannet. Den ligger med myr på alle kanter, og blandingsskog (mest barskog), og i nord/nordvest gror det til med takrør, siv og starr utover sommeren. Fant ikke salamanderlarver her. Dette området (alle tre vannene) har et rikt insektliv med libeller og vannymfer. Området er avmerket som "svært viktig viltområde" på kommunens viltkart. På våren/forsommeren er det en del hegre og trane som tar amfibier/larver her, og det hekker trane ved Gjeddvatnet. I tillegg til salamander er det frosk og padde, og det er fisken (gjedde) som er den største trusselen. Observerte minst 4 gjedder inne på grunt vann, noen ca. 20 cm lange.

Når det gjelder å fjerne fisk, så kan dette være problematisk noen steder, og kanskje heller ikke ønskelig. Eksempel på dette er denne lokaliteten; her er det gjedde som tar ørret hvis noen setter ut det. Hvis gjedda blir fjernet, kan ørret bli satt ut med hell, eller nye gjedder kan vandre opp bekkesystemet fra Jonsvannet/Gjeddvatnet/ Gjeddjtønna/ til Kjerringtjønna. Det vurderes som bedre med gjedde enn ørret for salamanderen og definitivt bedre for det øvrige biomangfoldet. Man bør vurdere nærmere situasjonen for salamander sammen med visse fiskeslag, og veie det opp mot andre faktorer, slik som i dette tilfellet.

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim	Fylke: Sør-Trøndelag	Dato: 210707
Feltarbeidere: Eva Tilseth	Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land	
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 20°	Dag Natt	
Type: mt		
Lokalitet nr: 59	Lokalitetsnavn: Kjerringtjønn, N f Tripynten	
Grunneier/kontakt:	Gnr/Bnr:	
Høyde over havet: 160	UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7028984 Ø581011	

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne			1		Liten ny					
Larver							1			
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Fjrfisla Stålmorm

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, **gjedde**, kreps – andre:

Insekter: *Coenagrionidae*, *Cordulia aena?*, *Aeshna grandis* >3, *Aeshna juncea*, *Leucorrhinia dubia*, *Ephemeroptera*, *Trichoptera*

Vanndyr: Libeller/larver, **vannymfe/larver**, **vannkalv/larver**, ryggsvømmer, **buksvømmer**, virvlere, vannkjær, vannskorpion, **vannløper**, stavtege, mygg/larver, **vårfluer/larver**, mudderfluer/larver, **igler**, musling, snegl - andre: *Hydrocarina*, *Malacostraca*, *Hirudinea*

Vannareal (anslått): ca. 60 x 100 = 6000 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): **God** Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul **Gullig brun** Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun

Annet:

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 **1,0-2,0** > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): **Takrør**, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggnopp/kjempe, **starr**, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannasøtgras,

Andre: **bukkeblad**

Eksponering: **Åpent** Halvåpent **mot:** **Syd** Øst **Vest** **Nord**

Lukket **Sol(1-6): 4/5**

Omgivelser: **Myr** **Skog (bar/løv)** Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet:

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): ca. 5 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing
utskygging forsuring **fiskeutsetting** vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)

Annet:

Inngrep: **Intakt** Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet:

Dammens alder:

Samlet vurdering: **God** **Middels** **Dårlig**

Foto:

Bildet er tatt fra sydvest mot nordøst. Veien går på sydsiden her. Nærmest, en liten anlagt strand.

Kommentarer:

Denne dammen ligger rett ved en privat vei som er adkomsten til grunneies gård. Det trenes traverhester her, og hunder og folk bader i dammen. Det er satt opp en benk ved veien, og det er anlagt en liten strand her. Myra er grøftet litt øst for dammen, hvilket har senket vannstanden noe. Det er blandingsskog rundt dammen, og et vannspeil på ca. $66 \times 50 = 3300 \text{ m}^2$, med (i tillegg) et bredt (8-10 m) belte med vegetasjon langs bredden utenom den lille stranda. I denne tette vegetasjonen håvet jeg larver av liten salamander, på vestsiden, der skogen var nærmest. Ifølge grunneier øker dette beltet av vegetasjon over tid, men dammen er svært dyp, 8 m, så den vil ikke gro igjen. Trusler her er ferdsel og fiskeutsetting. Det er satt ut røye her, for å fiske på isen om vinteren. Fisken overlever ikke hele året, kanskje fordi oksygeninnholdet er for lavt om vinteren når isen legger seg som et lokk over dammen. Det ser ut til at larver av liten salamander overlever på grunn av gode muligheter for å gjemme seg i det tette vegetasjonsbeltet. Det er gitt skriftlig informasjon til grunneier om salamander. Det bør motiveres mht. å hindre videre fiskeutsetting, og dessuten ferdsel i for stor grad i alle fall i tiden for salamandrenes vårlek. En kvinand med 1 unge dykket etter mat. Det var stor tetthet av vannmylfelarver i tjønnaksbeltet litt øst for stranda.

Det er muligens huggorm i området, en hund ble iflg. grunneier bitt for en uke siden, ved gården som ligger lenger sydvest, hvor veien går under låvebrua (N7031311 Ø579252). Dyrlegen mente det var huggorm. Det skal også være observert et huggormbol i fjor vår (juni/juli) mellom Solemsvåttan og Malvik av en turgåer. Denne informasjonen er meldt inn til Dag Dolmen

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2008

Kommune: Trondheim			Fylke: Sør-Trøndelag			Dato: 310708					
Feltarbeidere: Eva Tilseth				Metode: Håv		Lykt Leting på land					
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol							Dag Natt				
Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye											
temperatur: 22°											
Type: mt-sd											
Lokalitet nr: 58		Lokalitetsnavn: Åsgjerd tjønna, V f Stokkdal, Solemsvåtten									
Grunneier/kontakt: Waldemar Schanche						Gnr/Bnr:					
Høyde over havet: 281			UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7031639 Ø579509								
Funnet nå											
Arter:	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	Funnet før*					
Voksne				>5	fra i år	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad	
Larver		7					obs				
Egg							3				
I vann											
På land											
*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)											
Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor											
Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre: røye											
Insekter: Vannymfelarver >15, <i>Aeshna juncea</i> , <i>Aeshna grandis</i> , <i>Sympetrum danae</i> , <i>Somatochlora metallica</i> (?), <i>Coenagrion hastulatum</i> el. <i>Enallagma cyathigerum</i> ,											
Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl – andre: kvinand ♀ med 1 unge											
Vannareal (anslått): ca.						Digitalt: 76x60= 4560 m ² inkl. vegetasjonsbelte på 8-10m rundt hele bredden (fra kart)					
Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd											
Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun Annet: lys gul											
Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig. iflg. grunneier 8 m dyp											
Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen											
Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknopp/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannasøtgras, Andre: bukkeblad											
Eksponering: Åpent Halvåpent			mot: Syd Øst Vest Nord								
Lukket Sol(1-6): 4											
Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite) Annet:											
Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 2 m											
Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdse (mennesker) Annet: Røye er satt ut											
Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet Annet: Myra er grøftet i nærheten (øst) og dette har senket vannstanden noe og det er anlagt strand.											
Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst											
Annet: Hindre fiskeutsetting											
Dammens alder:											
Samlet vurdering:			God			Middels			Dårlig		

Foto:

Koordinatene N7025936 Ø576281 er standplass på skytebanen og N7026462 Ø576379 er dammene lenger nord på myra.

Observasjonen av salamanderen den 290708 ble gjort inne i en av båsene på standplass. Huset er vendt mot øst.

Kommentarer:

På området til Nidaros Jakttskyteklubb på Digresmyra er det observert liten salamander flere ganger. Sverre Ekli, som er aktiv skytter her, forteller (den 070808) om den siste observasjonen, den 290708; da de så en ad. salamander inne på gulvet i en av båsene på standplass (foto nedenfor). Det var sannsynligvis en liten salamander ♀, jeg viste ham bilder både av stor og liten salamander og firfisle. Han vet helt klart forskjell på salamander og firfisle. De glemte å ta bilde av den med f.eks. en mobiltelefon. De observerte at den gikk sakte bortover gulvet, og begynte å klatre oppover veggen. Veggene der er dekket med Glava med hønsenetting utenpå (se foto nedenfor). De tok den opp og la den på en treplate for å se på den. Den var i underkant av ca. 10 cm, mørk brun med mørkere flekker, hadde glatt hud og var ikke rødorange under (litt gul). Deretter slapp de den ut på myra. Ekli har også sett voksen liten salamander foran standplass 3 ganger tidligere (juni-juli 2006). To ganger på myra og en gang på plankestien østover fra standplass mot der de har blinkene. De var ca. 8-10 cm lange, ganske mørk brun på ryggen, og 2 var røde under, en var det ikke.

Jeg kontrollerte alle dammer og grøfter på myra den 200708 og 130808, også de tre litt større dammene som ligger lenger nord (N7026462 Ø576379, se flyfoto nedenfor), men fant ikke larver. I disse dammene kan det tenkes å være reproduksjon av salamander. Deres størrelse var (fra syd mot nord) ca. 209 m², 171 m² og 40 m², og ca. 1-1,5 m dype. Det var vanskelig å håve på grunn av flytetorv, og det var endel buksvømmere, vannymfelarver og flygende øyenstikkere. Myra har dreneringsgrøfter, men dette er det beste partiet. Ellers i grøftene på myra var det en del libellelarver, rumpetroll, 1 *Dytiscus lapponicus* (sannsynligvis) og på land myrgresshoppe (*Mecostethus grossus*).

Det er ikke noen vesentlige trusler her nå bortsett fra skytebanen. På grunn av drenering og skytebanen karakteriseres lokaliteten som delvis intakt, men likevel god. Det burde ikke være noe problem for salamanderen å sameksistere med skytebanen. Det kunne likevel vært en fordel at man rydder opp etter leirdueskytingen for å hindre forurensning, det ligger et tykt lag med nedskutte leirduer på myra foran denne skytebanen. Den vender mot nord, mot de tre dammene lenger nord på myra. Det kunne også vært en fordel for salamanderen at man graver opp noen flere dammer på denne myra, og ser den i sammenheng med de andre lokalitetene i området.

På noe sikt kan det være trusler som ytterligere drenering av myra og gjenfylling av dammene. Dette fordi skytterklubbene har ønske om å utvide anleggene, og det er tatt opp politisk et ønske om en reguleringsplan for området. En reguleringsplan er ikke avklart på det nåværende tidspunkt.

De nærmeste lokaliteter med små- og storsalamander er Lok. 55: SØ f Engelsåstrøa og Lok. 57: NØ f Espås, henholdsvis 1119 m og 1538 m unna. Nærmeste lokalitet med småsalamander er Lok. 56: Litltjønna, Espås, 1085 m unna, se flyfoto nedenfor. Alle avstander er målt digitalt på kartet til de ovenfor omtalte dammene lenger nord på Digresmyra.

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2008

Kommune: Trondheim			Fylke: Sør-Trøndelag			Dato: 290708 (200708, 130808)					
Feltarbeidere: Observatør Sverre Ekli (Eva Tilseth)				Metode: (Håv)		Lykt Leting på land					
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 24°						Dag Natt					
Type: te (md)											
Lokalitet nr: 73			Lokalitetsnavn: Nidaros Jakttskytterklubb, Digresmyra (ny lok. 2008)								
Grunneier/kontakt: Sverre Ekli, Nidaros Jakttskytterklubb						Gnr/Bnr:					
Høyde over havet:			UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7025936 Ø576281								
Funnet nå					Funnet før*						
Arter:	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad	
Voksne		1									
Larver											
Egg											
I vann											
På land		x									
*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)											
Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor											
Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:											
Insekter: <i>Aeshna juncea</i> , <i>Aeshna caerulea</i> (?), <i>Leucorrhinia dubia</i> (muligens også <i>rubicunda</i>), <i>Libellula quadrimaculata</i> , <i>Aeshna grandis</i> .											
Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:											
Vannareal (anslått): ca. x = m ² (se komm. nedenfor)					Digitalt: m ² (fra kart)						
Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd											
Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun Annet:											
Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig											
Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen											
Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras, Andre:											
Eksponering: Åpent Halvåpent Lukket Sol(1-6): 6				mot: Syd Øst Vest Nord							
Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite) Annet:											
Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m):											
Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker) Annet: Forurensning av leirdueskyting på en del av myra											
Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet Annet:											
Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst Annet: grave flere dammer i området											
Dammens alder:											
Samlet vurdering:			God			Middels			Dårlig		

Foto Espåstjønna:

Foto:

Bildet er tatt fra syd mot nord.

Kommentarer:

Dette er en fin lokalitet som ligger skjermet til med myr rundt og barskog. Den er dyp, og godt egnet for stor salamander. Det er god solinnstråling, og avstand til nærmeste sammenhengende skog er 25 m. Ifølge grunneier Espås har det ikke vært forandringer her, og tjønna ligger slik den alltid har vært. Det er heller ingen planer for området, da det er mange restriksjoner her på grunn av Jonsvatnet som drikkevannskilde. Det er ingen åpenbare trusler. Det var lett å håve mange steder rundt bredden, og det var lett å se larver av stor salamander i det klare vannet. Observerte larver av stor salamander i syd, øst, nord og nordvest. Denne lokaliteten bør bevares slik den er. Grunneier er positiv til salamander, og fikk bilder og skriftlig informasjon. Avstand til nærmeste lokalitet med stor salamander er 1550 m, det er Lok. 55: SØ f Engelsåstrøa.

Kontrollerte også Espåstjønna, som ikke står på lokalitetslista, den ligger lenger nordvest (N7025658 Ø577292) for gården Espås. Den er ca. $188 \times 52 = 9776 \text{ m}^2$, se tjønna til venstre på flyfotoet og foto nedenfor. Fant ikke salamanderlarver. I denne tjønna var det lite dyreliv, den har fisk (gjedde), og det har ikke vært funnet salamander her ifølge Skei (2002). Det er en liten dam på myra syd for tjønna, men de står i forbindelse med hverandre, så det er fisk her også. Her kunne det vært interessant å fjerne fisken, og tjønna kunne bli del av nettverket av dammer for stor salamander i området, Skei foreslår også dette.

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2008

Kommune: Trondheim			Fylke: Sør-Trøndelag			Dato: 300708					
Feltarbeidere: Eva Tilseth				Metode: Håv		Lykt Leting på land					
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol							Dag Natt				
Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye											
temperatur: 25°											
Type: md											
Lokalitet nr: 57			Lokalitetsnavn: NØ f Espås								
Grunneier/kontakt: Per Arne Espås						Gnr/Bnr:					
Høyde over havet: 171			UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7025607 Ø577714								
Funnet nå					Funnet før*						
Arter:	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad	
Voksne	1 (juv?)			3							
Larver	>18					2	11, obs				
Egg											
I vann	x										
På land											
*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)											
Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor											
Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:											
Insekter: <i>Aeshna grandis</i> ♀ legger egg, <i>Aeshna juncea</i> ♂♀ legger egg, <i>Lestes sponsa</i> parring, <i>Libellula quadrimaculata</i> , <i>Sympetrum danae</i> ♂, <i>Somatochlora metallica</i> (?), <i>Notonecta lutea</i>											
Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:											
Vannareal (anslått): ca. x = m ²					Digitalt: 46x40= 1840 m ² (fra kart)						
Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd											
Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn											
Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun											
Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun											
Annet:											
Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig											
Vegetasjon dekning overflate: Helt > ½ ½ - 1/3 < 1/3 ingen											
Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras, Andre: bukkeblad											
Eksponering: Åpent Halvåpent			mot: Syd Øst Vest Nord								
Lukket Sol(1-6): 6											
Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)											
Annet:											
Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 25 m											
Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing											
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)											
Annet:											
Inngrep: Intakt Delvis intakt			Ødelagt		Forsvunnet						
Annet:											
Skjøtsel: Mudring-sediment			Rensk-vannvegetasjon			Rydding-vann-land		Hogst			
Annet:											
Dammens alder:											
Samlet vurdering:			God			Middels			Dårlig		

Foto:

Bildet er tatt fra syd mot nord.

Kommentarer:

Litljønna ligger med myr rundt og barskog. Den nærmeste skogen er ca. 30 m unna og det er god solinnstråling. Det er starr i nord, syd og vest, og flytetorv, særlig i nord. Lite vegetasjon ellers, ca. 10% dekning. Fin skjermet beliggenhet, med ingen åpenbare trusler, utenom fiskeutsetting. Det er ikke fisk her, iflg. Skei 2002, og det er viktig å hindre fremtidig fiskeutsetting. Håvet 2 larver av liten salamander i sydenden, i tett starr, hvor det er en slags utløpsbekk. Tror det hekker trane her, et par fløy opp da jeg kom (har sett og hørt trane her flere ganger tidligere). En kvinand ♀ dykket etter mat.

Denne tjønna ligger 650 m fra Lok. 73: Nidaros Jaktskyteklubb, hvor det er observert liten salamander.

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2008

Kommune: Trondheim			Fylke: Sør-Trøndelag			Dato: 310708				
Feltarbeidere: Eva Tilseth				Metode: Håv		Lykt Leting på land				
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol							Dag Natt			
Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye										
temperatur: 22°										
Type: mt										
Lokalitet nr: 56			Lokalitetsnavn: Litttjønna, Espås, Jonsvatnet							
Grunneier/kontakt:						Gnr/Bnr:				
Høyde over havet: 221			UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7025321 Ø576552							
Funnet nå					Funnet før*					
Arter:	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne				3	årets småfrosk		obs			
Larver		2L					5L			
Egg										
I vann										
På land										
*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)										
Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor										
Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:										
Insekter: <i>Aeshna grandis</i> , <i>Aeshna juncea</i> ♀ legger egg, <i>Lestes sponsa</i> >10 parring, <i>Coenagrion</i> sp., <i>Sympetrum danae</i> ♀♂ parring og egglegg. i tandem, <i>Aeshna caerulea</i> (?).										
Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:										
Vannareal (anslått): ca. x = m ²					Digitalt: 155x77= 11935 m ² (fra kart)					
Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd										
Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn										
Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun										
Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun										
Annet: Lyst gullig										
Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig										
Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen Ca. 10%										
Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggnopp/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannasøtgras, Andre: litt bukkeblad										
Eksponering: Åpent Halvåpent			mot: Syd Øst Vest Nord							
Lukket Sol(1-6): 6										
Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)										
Annet:										
Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 30 m										
Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)										
Annet:										
Inngrep: Intakt Delvis intakt			Ødelagt		Forsvunnet					
Annet:										
Skjøtsel: Mudring-sediment			Rensk-vannvegetasjon			Rydding-vann-land			Hogst	
Annet: hindre fiskeutsetting										
Dammens alder:										
Samlet vurdering:			God			Middels			Dårlig	

Foto:

Bildet er tatt fra syd mot nord.

Kommentarer:

Lok. 55 ligger bratt opp på en høyde på et platå, og er godt skjermet. Den er en intakt fin lokalitet, og ligger med myr og skog rundt, med god solinnstråling. Skogen er tettest inntil på østsiden, ca. 10 m unna. Det er ingen åpenbare trusler her, men man har forsøkt å sette ut fisk og det fungerer ikke. Den overlever ikke vinteren (iflg. Dag Dolmen) og har ikke gytebekk. Det er likevel viktig å hindre fremtidig fiskeutsetting her. Dro til hit så tidlig på året for å observere ad. storsalamander i vårlek. Observerte 3 liten salamander (1♂2♀) på sydøstsiden, 3 liten salamander (1♂2♀) litt nord for midten på østsiden og 1 stor salamander (♀) på nordøstsiden. De små salamandrene jeg observerte kan ha vært juv. stor salamander, men jeg tror ikke det. På grunn av at det var så tidlig, så jeg ikke mye dyr eller planter. Skei beskriver mer, han var her senere på sommeren, den 290801 (Skei 2002). Dag Dolmen og Irvin Kilde oppsøkte denne lokaliteten den 280508 og fant 3♀, 1♂, og 2 obs., alle liten salamander. Det ble også funnet 2 egg av liten salamander.

Dette er lokaliteten hvor man gjorde det første funn av stor salamander i Trondheim kommune; 2♀♀ ble fanget på markline den 9.7. 1963 (Dolmen 1972). Jon Engelsåstrø (nabo til grunneier) fortalte dessuten at en gutt hadde fisket en salamander på markline for ca. 50-60 år tilbake. Han torde ikke ta den av kroken, og tok med seg fiskestanga med salamanderen hjem for å få hjelp. Engelsåstrø visste ikke salamanderens videre skjebne.

Avstand til nærmeste lokalitet med registrert stor salamander er 1550 m unna; det er Lok. 57: NØ f Espås.

På området til Nidaros Jakttskytterklubb (N7025936 Ø576281, 1119 m unna) på Digresmyra sydvest for Lok. 55 er det i 2008 registrert en ny lokalitet med liten salamander; se Lok. 73: Nidaros Jakttskytterklubb, Digresmyra.

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2008

Kommune: Trondheim			Fylke: Sør-Trøndelag			Dato: 300508 (280508)						
Feltarbeidere: Eva Tilseth 300508, Dag Dolmen, Irvin Kilde 280508				Metode: Håv		Lykt Leting på land						
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 20°								Dag			Natt	
Type: md												
Lokalitet nr: 55			Lokalitetsnavn: SØ f Engelsåstrøa									
Grunneier/kontakt: Nabo til grunneier: Jon Engelsåstrø						Gnr/Bnr:						
Høyde over havet: 230			UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7027100 Ø577125									
Funnet nå												
Arter:	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad		
Voksne	1 ♀ (300508)	2 ♂4 ♀ (300508) 3 ♀1 ♂ obs 2 (280508)			(L sal. kan være juv. stor)	obs obs	obs					
Larver						>13	2L					
Egg		2										
I vann	x	x										
På land												
*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)												
Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Ståloorm												
Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, krepss – andre:												
Insekter: <i>Libellula quadrimaculata</i> , <i>Acilius sulcatus</i> (?), (Se Skei 2002 for flere arter)												
Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvler, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårflyer/larver, mudderflyer/larver, igler, musling, snegl - andre:												
Vannareal (anslått): ca. x = m ²						Digitalt: 70 x 40 = 2800 m ² (fra kart)						
Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd												
Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun Annet:												
Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig												
Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen												
Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras, Andre: (se Skei 2002 for arter her)												
Eksponering: Åpent Halvåpent				mot: Syd Øst Vest Nord								
Lukket Sol(1-6): 6												
Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite) Annet:												
Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 10 m østsiden												
Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødning gjengroing utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsl (mennesker) Annet:												
Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet Annet:												
Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst Annet: hindre fiskeutsetting												
Dammens alder:												
Samlet vurdering:			God			Middels			Dårlig			

Foto:

Bildet er tatt fra nord mot syd

Kommentarer:

Dammen er intakt, men muligens på grunn av tørkesommeren er det veldig lite vann i den. Den var også nesten uttørket i 2002, Skei beskriver upasserbare mudderflater som gjør det vanskelig å håve. Det er ca. 15-20 cm vann midt i dammen, og ca. 10 cm i sydenden. Hele dammen virker ganske grunn. Det er blandingsskog rundt den og litt tynnere skog mot vest, der terrenget går bratt ned (ca. 25 m fra dammen). Trusler her er at den er grunn og gror igjen, den kunne med fordel graves opp. Skogen er tett, og kunne tynnes ut. Det ser ut som det har vært krøtter eller elg som har tråkket uti og forurenset noe.

Avstand til nærmeste lokalitet med småsalamander er ca. 1300 m, det er Lok. 52: Ø f Kastbrekka.

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim		Fylke: Sør-Trøndelag		Dato: 230707	
Feltarbeidere: Eva Tilseth			Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land		
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 22°					Dag Natt
Type: sd/md					
Lokalitet nr: 53		Lokalitetsnavn: Ø f Bjørka			
Grunneier/kontakt:				Gnr/Bnr:	
Høyde over havet: 220		UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7028021 Ø572362			

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne				2			Obs,obs, 2+			
Larver							3			
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:

Insekter: *Aeshna grandis*, *Lestes sponsa*

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:

Vannareal (anslått): ca. 15 x 30 = 450 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun

Annet:

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknopt/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre: gras, siv, starr, vannlilje

Eksposering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket Sol(1-6): 3/4

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet: industri

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 0 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)

Annet: uttørking, krøtter/elg? har tråknet uti

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: Grave opp

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Foto:

Bildet er tatt fra syd mot nord

Kommentarer:

Dammen er intakt, men ikke i særlig god forfatning. Den ligger inne i skogen, det er tett blandingskog rundt hele dammen, og den virker grunn og gjengrodd. Den brukes som vannkilde for grunneierens krøtter, og de trækker oppi og mudrer til. Det er dyremøkk i dammen, og vannet er grumset. Vanskelig å håve. Til tross for dette var det stor tetthet av småfrosk og rumpetroll i sydenden (sola kom til litt her) der krøtterne hadde tråkket opp. De har også tilgang i nordenden. Grunneier har planer om å grave den opp og rydde skog, men vet ikke når. Trusler for denne dammen er gjengroing, utskygging og forurensning av krøtter. Et samarbeid med grunneier om hogst og oppgraving kunne vært gunstig for salamanderen, og det går antagelig rimelig bra og "dele" dammen mellom salamander og krøtter. Landbrukstilskudd kan muligens være aktuelt her.

Avstand til nærmeste lokalitet med småsalamander er ca. 1300 m, det er Lok. 53: Ø f Bjørka.

Jeg har besøkt flere dammer i dette området som ikke står på lokalitetslista, men har ikke funnet salamander:

NØ for Tomset gård N7030042 Ø572399, S for Steinåsen (SV f Fuglemyra) N7030516 Ø572495 og 3 dammer ved gården Øver-Blekk: N7028740 Ø572841, N7028628 Ø572741 og N7028489 Ø572808.

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim	Fylke: Sør-Trøndelag	Dato: 230707
Feltarbeidere: Eva Tilseth, Karl Larsen	Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land	
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 20°		Dag Natt
Type: md/gd		
Lokalitet nr: 52	Lokalitetsnavn: Ø f Kastbrekka	
Grunneier/kontakt: Halvard Grøset, Einar Grøset		Gnr/Bnr:
Høyde over havet: 225	UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7029202 Ø572170	

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne				>30	småfrosk		Obs, 11			
Larver				>100			34			
Egg							emb			
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps –
andre:

Insekter:

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl -
andre:

Vannareal (anslått): ca. 30 x 7 = 210 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun

Annet:

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt (90%) > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre: gras, siv, ulike planter

Eksponering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket Sol(1-6): 2

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet:

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 0 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)

Annet:

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: Grave opp

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Foto:

Bildet er tatt fra syd mot nord

Kommentarer:

Austlitjønna er intakt og ligger oppe på et platå, høyt og fritt med myr rundt. Det går en bratt tursti opp hit, og den fortsetter langs myra på vestsiden av tjønna der det er ca. 40 m mellom tjønna og skogen. Stien er antagelig skiløype om vinteren. Det meste av bredden er hard, det er lite vegetasjon og lett å håve. Det er flere fine ”grunner” langs kanten, og det er små pytter i myra rundt. Fant ikke salamanderlarver. Det skal være fisk her, jeg så ikke fisk eller fiskevak i 2007, men så ei gjedde i 2008. Den virker ganske dyp og har ikke noen gytebekk for fisk. Trusselen her er fisk/fiskeutsetting, og det ville være viktig å fjerne fisken.

Denne tjønna bør sees i sammenheng med de andre lokalitetene i Estenstadmarka; den nærmeste er Lok. 49: Styggdalstjønna ca. 700 m unna, Lok. 46: Estenstaddam er ca. 1100 m unna, og Lok. 50: Lomtjønna er ca. 1300 m unna.

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim		Fylke: Sør-Trøndelag		Dato: 220807 (220808)	
Feltarbeidere: Eva Tilseth,			Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land		
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol					Dag Natt
Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye					
temperatur: 15°					
Type: mt					
Lokalitet nr: 51		Lokalitetsnavn: Austlitjønna, Estenstadmarka			
Grunneier/kontakt:			Gnr/Bnr:		
Høyde over havet: 313		UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7029207 Ø575192			

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne							obs			
Larver										
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss ?, suter, gjedde, kreps –
andre: Så ikke fisk eller vak 2007. Iflg. Skei (2002) er det gjedde, karuss ? her. Så en gjedde 2008 (15-20 cm)

Insekter: *Lestes sponsa*, *Aeshna juncea* ♀(1a egg), *Dytiscus lapponicus* (?),

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvler, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl -
andre:

Vannareal (anslått): ca. 65 x 100 = 6500 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun

Annet: lys brun

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre: litt bukkeblad, siv ved bredden i syd og vest

Eksponering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket Sol(1-6): 6

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet:

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): ca.20 m i øst

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)

Annet:

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: Fjerne fisk

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Foto:

Bildet er tatt fra syd mot nord.

Kommentarer:

Lomtjønna ligger ute på ei myr oppe på et platå i Estenstadmarka. Det går to turløyper forbi, en på vest- og en østsiden, men dette er et relativt skjermet område likevel. Tjønna er intakt, og i god forfatning. Ingen umiddelbare trusler. Fant ikke salamanderlarver, men det er sannsynlig at det fremdeles er reproduksjon her. Jon Kristian Skei fant 1 larve i 2002, og det ble funnet 7 larver i 1989. Nærmeste lokaliteter hvor det tidligere er registrert liten salamander er Estenstaddammen 1035 m unna, Styggdalstjønna 1105 m unna og Austlitjønna som ligger 1388 m unna.

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2008

Kommune: Trondheim		Fylke: Sør-Trøndelag		Dato: 220808 (040708)						
Feltarbeidere: Eva Tilseth			Metode: Håv		Lykt Leting på land					
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol					Dag Natt					
Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye										
temperatur:										
Type: mt										
Lokalitet nr: 50		Lokalitetsnavn: Lomtjønna, Estenstadmarka								
Grunneier/kontakt:			Gnr/Bnr:							
Høyde over havet: 375		UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7028969 Ø573819								
	Funnet nå					Funnet før*				
Arter:	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne										
Larver							obs, 7L, 1L			
Egg										
I vann										
På land										
*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)										
Krypdyr i området:		Buorm	Hoggorm	Slettsnog	Firfisle	Stålorm				
Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:										
Insekter: <i>Cordulia aena, Leucorrhnia dubia, Libellula quadrimaculata, Notonecta lutea</i>										
Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:										
Vannareal (anslått): ca. x = m ²					Digitalt: 47 x 37 m = 1739 m ² (fra kart)					
Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd										
Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn										
Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun										
Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun										
Annet:										
Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig										
Vegetasjon dekning overflate: Helt > ½ ½ - 1/3 < 1/3 ingen										
Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknopp/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsvaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannasøtgras, Andre: bukkeblad										
Eksposering: Åpent Halvåpent			mot: Syd Øst Vest Nord							
Lukket Sol(1-6): 6										
Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)										
Annet:										
Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 25 m										
Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing										
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)										
Annet:										
Inngrep: Intakt Delvis intakt			Ødelagt		Forsvunnet					
Annet:										
Skjøtsel: Mudring-sediment			Rensk-vannvegetasjon			Rydding-vann-land		Hogst		
Annet:										
Dammens alder:										
Samlet vurdering:			God		Middels			Dårlig		

Foto:

Bildet er tatt fra vest mot øst

Kommentarer 2007:

Styggdalstjønna er delvis intakt, og ligger i en dal, med bratt terreng på begge sider (nord og syd). En av Estenstadmarkas mange turstier går rett forbi, og lokaliteten er nok påvirket av denne stien. Tjønna er ganske grunn, og den var uttørket tidlig i juli. Den var også uttørket i 2002 (2002), og trusler her er drenering, uttørking og gjengroing. Utgraving av en del av den slik at det blir et dypere område kan være et mulig tiltak her, og da kan det vurderes gjenutsetting av salamander her dersom den ikke er i området lenger. Denne tjønna bør sees i sammenheng med de andre lokalitetene i Estenstadmarka, den nærmeste er Lok. 46: Estenstaddam, ca. 400 m unna, Lok. Lok. 51: Austlitjønna er ca. 700 m unna og Lok. 50: Lomtjønna er ca. 1100 m unna.

Kommentarer 2008:

Besøkte lokaliteten to ganger i 2008, for å se om det var vann i den. Den 040708 var det vann i den, men det var lite, og konsentrert i vestenden. Her var det maksimalt 0,5 m dypt, og forøvrig var det veldig gjengrodd med starr. Det var rumpetroll i vannet, som var helt klart. Den 270708 var Styggdalstjønna helt uttørket og tilgrodd av hovedsakelig starr.

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim	Fylke: Sør-Trøndelag	Dato: 030707 (040708, 270708)
Feltarbeidere: Eva Tilseth,	Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land	
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 24°		Dag Natt
Type: sd		
Lokalitet nr: 49	Lokalitetsnavn: Styggdalstjønnen, Estenstadmarka	
Grunneier/kontakt:		Gnr/Bnr:
Høyde over havet: 283	UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7029708 Ø573818	

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne							obs			
Larver										
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps –
andre:

Insekter:

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl –
andre:

Vannareal (anslått): ca. 20 x 80 = 1600 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun

Annet: uttørket

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > ½ ½ - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknoopp/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre: helt gjenngrodd med flere arter starr ol.

Eksponering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket Sol(1-6): 3

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet:

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 0 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødning gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)

Annet: uttørking

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: grave opp

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Foto:

Bildet er tatt fra øst mot vest

Kommentarer:

Estenstaddammen er intakt og har vært drikkevann, men ikke lenger, og det er tilrettelagt for bading og rekreasjon her. Det betyr at det forrige vinter ble fylt på med sand (på isen) ved nordbredden for å anlegge en badestrand. Dette er et av de stedene hvor frosk legger egg om våren i store mengder og det er antagelig frosk som overvintrer nede i mudderet her. Det var her jeg observerte en ad. liten salamander ute i vannet, observasjonen tatt med noe forbehold. Det er sol på denne siden og isen går opp først her. Det er også her i nord og øst at det er noe vannplanter å gjemme seg i for salamanderlarvene. Ettersom det er fisk (ørret) i Estenstaddammen, så vil salamanderen være mer avhengig av slik vegetasjon. Jeg observerte en stim med fiskeyngel (ca. 10 cm store). Det er også fugler her; hegre og kvinand, som har larver/amfibier som føde. Å gjøre noe med disse truslene er kanskje vanskelig, og heller ikke ønskelig, da det vil være for store konflikter med fritidsinteressene. Det vil antagelig aldri bli noen stor bestand av salamander her, særlig på grunn av ørreten.

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim	Fylke: Sør-Trøndelag	Dato: 230807
Feltarbeidere: Eva Tilseth,	Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land	
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 20°		Dag Natt
Type: in		
Lokalitet nr: 46	Lokalitetsnavn: Estenstaddam, østre basseng	
Grunneier/kontakt:		Gnr/Bnr:
Høyde over havet: 248	UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7030144 Ø574397	

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne		1 ad?								
Larver										
Egg							1			
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps –
andre:

Insekter: *Aeshna grandis*, *Aeshna juncea*

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl –
andre:

Vannareal (anslått): ca. 175 x 270 = 45900 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun

Annet:

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > ½ ½ - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre: snelle, bukkeblad, siv ved bredden i nord og øst

Eksponering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket Sol(1-6): 4/5

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet: Planert rekreasjonsområde med badestrand i nord

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): ca. 2 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsl (mennesker)

Annet:

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet:

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Foto:

Bildet er tatt fra syd mot nord

Kommentarer:

Denne dammen ble etablert av eieren av den tidligere dyrebutikken "Tropica" i Trondheim. Tidligere eier hadde blant annet fisk her. Dammen ligger ved siden av de tidligere adm./lager/ fugleoppdrett-lokalene og boligen til den tidligere eier. "Tropica" gikk konkurs, og i 1992 ble hele eiendommen solgt til firmaet Optoplan, og eieren av "Tropica" flyttet sørover. Optoplan fjernet eneboligen (på vestsiden av adm.bygget, dammen ligger på østsiden av adm.bygget), og bygget ny bolig til daglig leder. De satte også opp et gjerde rundt dammen med låst port av hensyn til barn i strøket. De har fremdeles kontorlokaler i nabohuset til dammen, men har også lokaler på Lade. De forteller at dammen noen år er helt uttørket, og at den som oftest er nesten uttørket i juli hver sommer. Den bærer preg av at det har vært en tørr sommer i år men har ikke vært helt tørr, den hadde noe vann (ca. 40 cm) da jeg besøkte den. De sier at det bruker å være rumpetroll her, og en and om våren, men vet ikke noe om salamander. De har ikke gjort noe med dammen, og har ingen planer for den.

Dammen karakteriseres under tvil som intakt, og ligger med blindvei og eneboligområde i syd og løvskog/ blandingsskog i nord. Den ligger på toppen av høyden, med tilknytning til et myraktig våtdrag innover i skogen i nord. Den er delt i to med en tredemning. Den har løvskog tett rundt, med en liten plen på sydsiden. Den bærer preg av at den ikke er skjøttet, og barn har kastet kvist, fotball og lignende i den. Den har et tykt lag med andemat og det er ikke andre planter der. Jeg kan ikke registrere liv her, og det er vanskelig å håve. Ansatte ved Optoplan sier at tilgroingen har skjedd gradvis, men at det ikke har vært så tilgrodd som i år. Trusselen for eventuell salamander i denne dammen er tilgroing, utskygging, vannfugler og evt. mangel på vann. Det er bra at den er inngjerdet. Den trenger å restaureres, og det kunne med fordel hugges/tynnes ut skog rundt den. Kanskje vil den ha mer vann hele sommeren dersom den ble gravd noe dypere, og det bør vurderes om det er et godt nok naturlig tilsig av vann her. En ansatt i Optoplan foreslo at de kunne lede takrennesystemet fra kontorbygget (som ligger bare noen få meter unna) ut i dammen for å sikre den mer vann.

En fare for denne lokaliteten er også at den har blitt veldig isolert, det har vært utstrakt vei- og boligutbygging i hele dette området. Optoplan har nå (februar 2008) fått nye lokaler på Rosten, hvor de skal flytte virksomheten fra Lade, men de har ikke på dette tidspunkt konkrete planer for salg av eiendommen på Loholt. Deres eiendom grenser til skogen i nord, og de tror det er Universitetet som denne skogen. Dersom salamanderen skal ha en sjanse i dette området, bør all resterende skog i hele området bevares, og det bør vurderes å grave flere dammer. Steinar Lauritzen hos Optoplan sier at et er små pytter i forbindelse med våtdraget innover i skogen. Området her (skogen) bør derfor undersøkes nærmere. Det er usikkert om det er salamander her fremdeles, og det er viktig å ta et standpunkt til denne lokalitetens fremtid ganske raskt hvis den skal kunne reddes.

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim	Fylke: Sør-Trøndelag	Dato: 220807
Feltarbeidere: Eva Tilseth,	Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land	
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 18°		Dag Natt
Type: an		
Lokalitet nr: 45	Lokalitetsnavn: "Tropica", Loholt	
Grunneier/kontakt: Optoplan v/Steinar Lauritzen		Gnr/Bnr:
Høyde over havet: 180	UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7031839 Ø572844	

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne							obs			
Larver										
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps –
andre:

Insekter:

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl -
andre:

Vannareal (anslått): ca. 10 x 25 = 250 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun

Annet: lys grønn

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > ½ ½ - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre:

Eksponering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord
Lukket Sol(1-6): 2/3

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet:

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 0 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)

Annet:

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: Grave opp, vurdere vanntilsiget

Dammens alder: Minst 37 år

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Bildet er tatt fra øst mot vest (nybygde boliger i bakgrunnen)

Dam 1 v/vei i rasmarka, sydøst for Lok. 25.:

Foto Lok. 25:

Bildet er tatt fra nord mot syd

Kommentarer 2007:

Denne dammen virker å være intakt, og ligger i utkanten av grus/sanduttaket. Syd for den er det bratt skråning ned til videre rasmark. Den står i forbindelse med en dam til (mulig vådrag) i vest som var ganske gjengrodd av starr og hadde lite vann (muligens pga. tørr sommer). Jeg antar at det en vanlig sommer vil være vann her også. Det var lett å komme til for håving i dammen da bredden på nord/øst/syd-siden er hard, men det var lite vann og en god del vegetasjon. Bredden i vest er mudder med starr. Dammen er nå truet av boligbygging, det er helt nylig bygd boliger ca. 130 m unna. Det betyr ferdsel av mennesker og mulig ytterligere utbygging. Det kan i denne sammenheng også lett komme krav om gjenfylling fordi dammen kan representere en fare for barn i området. Det vil være viktig snarest å ta standpunkt til dammens fremtid. Videre grus/sanduttak kan også være en trussel og det er viktig å avklare hvilke planer som foreligger i denne sammenheng også. Dersom det kan bli aksept for å ta vare på lokaliteten, ville det vært gunstig å anlegge flere dammer i tilknytning til vannkilder i området.

Dette området er en del av Tillermarka, og det er flere dammer og vådrag her, så området kan være egnet for salamander. Det er behov for å kartlegge salamanderforekomster i hele dette området, og kommunen har definert Tillermarka som et område med viktige/svært viktige viltområder.

Kommentarer 2008:

Lok. 25 har en liten dam i øst som står i forbindelse med den når det er mye vann. Her var det libellelarver, vannkalver (små og store), rompetroll og larver av ryggsvømmer. Antar at det er larver av *Notonecta glauca*. Fant *N. glauca* ad. i en liten dam litt lenger nede i rasmarka, sydøst for Lok. 25, koordinater N7024608 Ø569712. Se flyfoto. Her var det *Lestes sponsa* og *Aeshna juncea* ♂. Det er to små dammer til langs veien nedenfor denne; i dam 2 (N7024533 Ø569719) var det 1 voksen frosk, *A. juncea* ♀ (1a egg) og ♂, og (antagelig) larve av *Notonecta glauca*. I dam 3 (N7024528 Ø569732) var det stor tetthet av libellelarver, 7 stk. på et håvslag. Også mange vannymfelarver.

Når det gjelder den øvrige kartleggingen av Tillermarka, er den gjennomført, se omtale i denne rapportens innledning.

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim	Fylke: Sør-Trøndelag	Dato: 17.07.07 (og 010808)
Feltarbeidere: Eva Tilseth	Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land	
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 18°		Dag Natt
Type: gd (?)		
Lokalitet nr: 25	Lokalitetsnavn: Rasmak , Buenget-Rønningen, Tiller	
Grunneier/kontakt:		Gnr/Bnr:
Høyde over havet: 160	UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7024691 Ø569444	

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne				>3	Nye småfrosk		obs			
Larver				>10	Rumpetroll, m + u /ben					
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Fjrfisle Ståloorm

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:

Insekter: *Aeshna grandis*, *Aeshna juncea*, *Dytiscidae*, *Notonecta glauca* larver (se kommentar nedenfor)

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer larver, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:

Vannareal (anslått): ca. 3 x 4 = 12 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun **Annet:**

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > ½ ½ - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannasøtgras,
Andre:

Eksposering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket Sol(1-6): 6

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet: grus/sanduttak, rasmak

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): ca. 3 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødning gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsl (mennesker)

Annet: videre grus/sanduttak

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: hindre påvirkning av ytterligere boligbygging/grusuttak

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Foto:

Bildet er tatt fra sydøst mot nordvest

Kommentarer:

Svarttjønna er intakt og virker som en fin lokalitet. Den ligger noen minutter unna driftsveien litt høyere og lenger vest for Lok. 34 (Munkauntjønna, ca. 660 m unna) og Lok. 35 (Tyandalsdammen, ca. 460 m unna). Alle disse dammene ligger innenfor et område som er avmerket som "viktig viltområde" på kommunens viltkart. Det går flere turstier i dette området, rett forbi tjønna. Det er myr (spesielt i nordvest) og hovedsakelig barskog rundt tjønna. Det er lite vannplanter, kun litt bukkeblad, siv og vannlilje. Det var rikt insektliv; libeller og vannymfer. Trusselen for salamanderen her er fiskeutsetting (spesielt ørret) og ferdsel av folk. De bader i tjønna. Det er røye her, iflg. Skei (2002). Det er verre for salamanderen å leve sammen med ørret, stingsild og muligens gjedde, enn røye og karuss. Det ville vært gunstig å fjerne røya likevel. Jeg besøkte denne tjønna før jeg startet kartleggingsprosjektet, den 090607, og hadde ikke håv. Observerte og fotograferte voksne småsalamandere i vårlek ute i vannet.

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim		Fylke: Sør-Trøndelag		Dato: 09.06.07 (30.07.07)	
Feltarbeidere: Eva Tilseth, Olav Karlgård			Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land		
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol					Dag Natt
Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye					
temperatur: 25°					
Type: mt					
Lokalitet nr: 36		Lokalitetsnavn: Svarttjønna, Trola			
Grunneier/kontakt:				Gnr/Bnr:	
Høyde over havet: 239		UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7035397 Ø564873			

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne		>6♀♂					obs			
Larver										
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps –
andre: røye iflg. J.K.Skei 2002, småfisk hopper

Insekter: *Libellula quadrimaculata*, *Phyrosoma nymphula*, *Leucorrhinia dubia*, *Lestes sponsa*

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl -
andre:

Vannareal (anslått): ca. 190 x 70 = 13300 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun

Annet:

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > ½ ½ - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre: lite vegetasjon, bukkeblad, siv, vannlilje

Eksponering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket Sol(1-6): 6

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet:

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 10 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødning gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsl (mennesker)

Annet: Folk bader i denne tjønna

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: Kanskje fjerne fisk

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Foto:

Bildet er tatt fra sydøst mot nordvest

Kommentarer:

Dammen er intakt og ligger nær driftsveien i forbindelse med Elsterparken. Den ligger ca. 460 m unna Lok. 36: Svarttjønna, og ca. 270 m unna Lok. 34: Munkauntjønna. Alle disse dammene ligger innenfor et område som er avmerket som "viktig viltområde" på kommunens viltkart. Det er skog (blandingskog) rundt Tyandalsdammen utenom i sydøst der det er myr. Den var veldig oversvømt da jeg var der, for det hadde regnet mye i to dager før. Vannet fosset inn fra innløpsbekken, og vannliljebladene sto under vann. Langt inne på grunna i forbindelse med myra i sydøst var det rumpetroll og litt lenger ut stimer med fiskeyngel. Fikk trepigget stingsild i håven. Iflg. Skei (2002) er det ørret og trepigget stingsild her, og iflg. TOFA er det satt ut ørret her så sent som høsten 2006. Trusselen for salamanderen er fisk og fiskeutsetting, og det ville vært gunstig å fjerne fisken, men det er altså en tydelig konflikt mellom interesser her. Dammen ligger også svært tilgjengelig til når det gjelder ferdsel på driftsveien. Dersom man fjerner fisken, kan salamander gjenutsettes her.

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim	Fylke: Sør-Trøndelag	Dato: 30.07.07
Feltarbeidere: Eva Tilseth	Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land	
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 18°		Dag Natt
Type: in		
Lokalitet nr: 35	Lokalitetsnavn: Tyandalsdammen	
Grunneier/kontakt:		Gnr/Bnr:
Høyde over havet: 199	UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7035485 Ø565409	

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne				2			obs			
Larver				>10						
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps –
andre: trepigget stingsild

Insekter: Coenagrionidae

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl -
andre:

Vannareal (anslått): ca. 30 x 120 = 3600 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun

Annet:

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > ½ ½ - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggnopp/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre: siv/starr i sydøst

Eksponering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord
Lukket Sol(1-6): 4

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet:

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 0 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsl (mennesker)

Annet:

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: Fjerne fisk

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Foto:

Bildet er tatt fra syd mot nord

Kommentarer:

Munkaunjønna virker som en fin lokalitet og ligger godt skjermet fra ferdsel, ute på ei myr med skog (hovedsakelig barskog) rundt. Den er intakt, og lite gjengrodd. Det er et rikt insektliv her. Den har karuss, men det er verre for salamanderen å leve sammen med ørret, stingsild og muligens gjedde, enn røye og karuss. Det er kanskje ikke nødvendig å fjerne karussen. Det er imidlertid viktig å forhindre at det blir satt ut f. eks. ørret, som vil være en stor trussel for salamanderen. Det er mulig at det er salamander her fremdeles, og tjønna ligger ca. 270 m unna Lok. 35: Tyandalsdammen, ca. 660 m unna Lok. 36: Svarttjønna (påvist salamander 2007) og ca. 630 m unna Lykkdammen. Alle disse dammene ligger innenfor et område som er avmerket som "viktig viltområde" på kommunens viltkart, og de bør sees i sammenheng.

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim	Fylke: Sør-Trøndelag	Dato: 30.07.07
Feltarbeidere: Eva Tilseth	Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land	
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 18°		Dag Natt
Type: mt		
Lokalitet nr: 34	Lokalitetsnavn: Munkauntjønn	
Grunneier/kontakt:		Gnr/Bnr:
Høyde over havet: 172	UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7035770 Ø565505	

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne				1			obs			
Larver										
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps –
andre:

Insekter: *Aeshna juncea* ♂♀, *Aeshna grandis*, *Libellula quadrimaculata*, *Enallagma cyathigerum*, *Cordulia aena*?

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl -
andre:

Vannareal (anslått): ca. 30 x 40 = 1200 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun

Annet:

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre: litt siv/starr langs kanten, flytetorv

Eksponering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket Sol(1-6): 6

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet:

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 10 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)

Annet:

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet:

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Foto:

Bildet er tatt fra sydøst til nordvest.

Kommentarer:

Denne dammen ligger på andre siden av veien for Lok. 32, parallelt med veien. Det er heller ikke sikkert om dette er den riktige lokaliteten (samme tvil som ved Lok. 32), på grunn av de gamle kartkoordinatenes unøyaktighet i forhold til våre nåværende kart. Dette synes imidlertid å ha vært en mulig dam, og det kan tenkes at det er noe vann her i år med mer nedbør og tidligere på sommeren. Det er et myrdrag som kommer ned her, og vegetasjonen kan tilsi at dette er dammen. Den er i alle fall gjengrodd og tørr nå, og det er ikke dyreliv her. Den har trusler som gjengroing og ferdsel og ligger rett ved veien. Hvis den skal kunne ha noen betydning som salamanderdam, bør den graves opp og vurderes i sammenheng med andre dammer i området. Se Lok. 32.

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2008

Kommune: Trondheim			Fylke: Sør-Trøndelag			Dato: 270808					
Feltarbeidere: Eva Tilseth				Metode: Håv		Lykt Leting på land					
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol							Dag Natt				
Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye											
temperatur: 15°											
Type: md											
Lokalitet nr: 33			Lokalitetsnavn: Vegkant Tempervoll (2)								
Grunneier/kontakt:						Gnr/Bnr:					
Høyde over havet:			UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7033534 Ø565073								
Funnet nå					Funnet før*						
Arter:	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad	
Voksne							obs				
Larver											
Egg											
I vann											
På land											
*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)											
Krypdyr i området:		Buorm		Hoggorm		Slettsnog		Firfisle		Stålorm	
Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:											
Insekter:											
Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:											
Vannareal (anslått): ca. 2 x 3 = 6 m ²					Digitalt: m ² (fra kart)						
Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd											
Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn											
Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun											
Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun											
Annet:											
Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig (ca. 20 cm)											
Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen											
Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras, Andre: gress, bukkeblad											
Eksponering: Åpent Halvåpent			mot: Syd Øst Vest Nord								
Lukket Sol(1-6): 3											
Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)											
Annet: vei											
Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 2 m											
Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsl (mennesker)											
Annet:											
Inngrep: Intakt Delvis intakt			Ødelagt		Forsvunnet						
Annet:											
Skjøtsel: Mudring-sediment			Rensk-vannvegetasjon			Rydding-vann-land			Hogst		
Annet: oppgraving											
Dammens alder:											
Samlet vurdering:			God			Middels			Dårlig		

Foto:

Bildet er tatt fra sydøst mot nordvest.

Kommentarer:

Denne dammen er liten og veldig grunn, ca. 20 cm. Det er ikke helt sikkert at dette er dammen hvor det var gjort salamanderobservasjon i ca. 1968/1973, for de gamle kartkoordinatene er unøyaktige i forhold til våre nåværende kart, og det var også en liten dam den gangen. Det er ikke andre dammer her, utenom en liten kulp i en bekk som krysser veien litt lenger nordvest, før veien som tar av til Tempervollen. Har konferert med Dag Dolmen og Jon Kristian Skei om dette og vi er kommet til at dette kanskje er dammen. Det var ikke dyreliv her. Den har trusler som gjengroing og ferdsel og ligger rett ved veien. Hvis den skal kunne ha noen betydning som salamanderdam, bør den utvides ved å graves opp og vurderes i sammenheng med andre dammer i området. Se Lok. 33.

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2008

Kommune: Trondheim			Fylke: Sør-Trøndelag			Dato: 270808				
Feltarbeidere: Eva Tilseth				Metode: Håv		Lykt Leting på land				
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol								Dag Natt		
Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye										
temperatur: 15°										
Type: sd										
Lokalitet nr: 32			Lokalitetsnavn: Vegkant Tempervoll (1)							
Grunneier/kontakt:						Gnr/Bnr:				
Høyde over havet:			UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7033518 Ø565075							
Funnet nå						Funnet før*				
Arter:	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne							obs			ad el. larv
Larver										
Egg										
I vann										
På land										
*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)										
Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor										
Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:										
Insekter:										
Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:										
Vannareal (anslått): ca. 2 x 1,5 = 3 m ²						Digitalt: m ² (fra kart)				
Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd										
Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn										
Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun										
Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun										
Annet:										
Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig (ca. 20 cm)										
Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen										
Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,										
Andre: gress										
Eksponering: Åpent Halvåpent			mot: Syd Øst Vest Nord							
Lukket Sol(1-6): 3										
Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)										
Annet: vei										
Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 2 m										
Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødning gjengroing										
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdseil (mennesker)										
Annet:										
Inngrep: Intakt Delvis intakt			Ødelagt		Forsvunnet					
Annet:										
Skjøtsel: Mudring-sediment			Rensk-vannvegetasjon			Rydding-vann-land			Hogst	
Annet: oppgraving										
Dammens alder:										
Samlet vurdering:			God			Middels			Dårlig	

Foto:

Bildet er tatt fra vest mot øst

Kommentarer:

Dammen er intakt og ligger i et mye brukt turområde, med mye ferdsel. Det er ca. 100 m til Theisendammen i nord. Hovedveien til Skistua går ca. 25 m unna og det er flere turstier her. Den ligger imidlertid ikke ved den mest brukte turstien, og den har løvskog rundt, så den er noe skjermet. Det er lite liv her, lite vekster (utenom noe siv og litt undervannsplanter på bunnen) og helt klart vann. Dammen ble rensset for fisk (mort) i 2003, men det er imidlertid fisk på nytt her nå; flere hoppet (ørret) og det var også mulig å se andre (muligens karuss) i det klare vannet. Det er uklart om det er salamander her fremdeles, eller om fisken har utryddet den. Den største trusselen for salamanderen er fisk/fiskeutsetting, og fjerning av fisken vil være et tiltak for å bedre forholdene, og da kunne gjenutsetting av salamander være aktuelt.

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim	Fylke: Sør-Trøndelag	Dato: 02.08.07
Feltarbeidere: Eva Tilseth	Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land	
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 18°		Dag Natt
Type: gd		
Lokalitet nr: 29	Lokalitetsnavn: Stokkedammen, Sverresborg	
Grunneier/kontakt:		Gnr/Bnr:
Høyde over havet: 170	UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7032952 Ø567009	

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne							obs			
Larver										
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps –
andre: Også annen uidentifisert fisk, muligens karuss. Tidligere (2003) renset for mort.

Insekter: *Aeshna juncea*, *Aeshna grandis*, *Sympetrum danae*, *Lestes sponsa*

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl -
andre:

Vannareal (anslått): ca. 100 x 20 = 2000 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun

Annet:

Dybde (m, målt/anslått, maks): < 0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre: siv langs kanten, undervannsplanter

Eksponering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket Sol(1-6): 4

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet: løvskog rundt hele dammen

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 0 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødning gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdseil (mennesker)

Annet: fisk

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: Fjerne fisk

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Foto:

Bildet er tatt fra sydøst mot nordvest

Kommentarer:

Denne dammen (etablert i 30-årene) ligger innenfor området til Sverresborg folkemuseum, med plener, hekk mot veien i syd, noe løvtrær, stier og gamle bygninger i nærheten. De nærmeste bygningene ligger bare ca. 10-20 m unna. Ca. 30 m unna i øst er det skog (bar/løv) innenfor området til museet. Dammen ligger i utkanten av området, og det er ikke mer enn ca. 4 m til hovedvei med mye trafikk på sydsiden (gjerde og hekk her). Dammen virker intakt, men det er veldig tett vegetasjon i den, og svært vanskelig å håve. De hadde tidligere fisk her (karuss, ref. Dag Dolmen/Bjørn O. Johnsen), men ikke nå lenger. Det hevdes at dammen bunnfryser om vinteren. Det har vært satt ut tamme ender her som man mater; nå er det to som holder til her. En vill toppand dykket i tillegg etter mat i dammen, og det er ikke gunstig for eventuelle salamanderlarver. Trusler for salamanderen i forbindelse med denne lokaliteten er gjengroing, ender og ferdsel.

Det er kjent blant de som jobber ved museet at det er/har vært salamander her. De fortalte at folk som har vært ansatt her lenge husket at salamander gikk inn i de gamle husene og overvintret. I den gamle administrasjonsbygningen (ca. 85 m unna dammen nordover) hadde de toaletter i kjelleren. Her var det påtruffet salamander, derfor festet de en lapp med "se opp for salamander" på veggen. Eldre ansatte påstår at det er salamander her i dag også, ifølge Petter Søholt, men jeg traff dem ikke da jeg var der.

Folkemuseet har planer om å renske vegetasjon/grave opp dammen, kanskje til neste år, dette er avhengig av om de klarer å skaffe penger. De var svært interesserte i å få råd (og tilskudd) når det gjelder restituering av dammen, og positive til å gjøre inngrep på en slik måte at salamanderen blir ivaretatt. Det ville heller ikke være noe problem å slutte med ender i tilknytning til dammen. De har også planer om å ta ned hekken mot hovedveien i syd, da folk har klaget på at de ikke ser inn på området. Dette bør etter min mening revurderes på grunn av salamanderen, da det ikke er gunstig for den å fjerne hekken mot veien. Det kan resultere i mer forurensning fra trafikken og mindre beskyttelse. Folkemuseet er svært interessert i å fremme biologisk mangfold på sitt område, og å være fremtidsrettet når det gjelder miljø. De ønsket derfor også råd når det gjelder å ivareta skogen på området. Jeg ga dem noe informasjonsmateriell om restaurering av amfibiedammer (skrevet av Dag Dolmen) og bilder av blant annet salamander og firfisle.

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim	Fylke: Sør-Trøndelag	Dato: 02.08.07
Feltarbeidere: Eva Tilseth	Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land	
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 18°		Dag Natt
Type: an		
Lokalitet nr: 28	Lokalitetsnavn: Folkemuseet, Sverresborg	
Grunneier/kontakt: Petter Søholt, Svein Ove Hojem		Gnr/Bnr:
Høyde over havet: 150	UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7032847 Ø567621	

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne							obs			
Larver										
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps –

andre: Er ikke fisk her nå, det hevdes at dammen bunnfryser om vinteren

Insekter: Aeshna juncea, Sympetrum danae >8, Lestes sponsa

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl -

andre: To tamme ender

Vannareal (anslått): ca. 15 x 45 = 675 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun

Annet: Lys brun ganske klart

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre: Veldig tett med all slags vegetasjon i dammen (se foto)

Eksponering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket **Sol**(1-6): 5

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet: Dammen ligger innenfor Folkemuseets område, med litt løvtrær/hekk, plen og gamle bygninger

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): ca.30 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsl (mennesker)

Annet:

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: Grave den opp

Dammens alder: Minst 73 år

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Foto:

Bildet er tatt fra nørddøst mot nordvest.

Kommentarer:

Dette er et stort intakt vann, utenom noen anlagte strender med brygger/"molo". Det er skog tett rundt hele vannet, og noen veier og stier. Bebyggelse og veier er anlagt litt unna på alle sider, utenom i nord, der det er forbindelse til Bymarka. Det er fisk her; mort, gjedde og muligens ørret. Ifølge Trondheim kommune (Andreas Glimstad, Adresseavisen 230908) er det flere tiår siden det har vært en naturlig produksjon av en livskraftig ørretbestand i Kyvatnet. Ved prøvefiske har man funnet at det er klare indikasjoner på at ørreten er utkonkurrert av en nå ekstremt tett bestand av mort. Det var mye mort å se fra land; yngel og større (ca. 20 cm). Fisken betyr at det antagelig ikke vil bli noen stor bestand av liten salamander her. Fant ikke salamanderlarver. Det var mye vegetasjon i nord, og det er bra. Her har det tidligere vært observert liten salamander, og på grunn av fisken trenger larvene vegetasjonsrike gruntvannsområder å gjemme seg i. Trusler her er fisk/fiskeutsetting, ferdsel (mennesker), videre utbygging og forurensing/forsøpling.

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2008

Kommune: Trondheim			Fylke: Sør Trøndelag			Dato: 270808					
Feltarbeidere: Eva Tilseth				Metode: Håv		Lykt Leting på land					
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol								Dag Natt			
Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye											
temperatur: 15°											
Type: in											
Lokalitet nr: 27			Lokalitetsnavn: Kyvatnet, NØ bredd								
Grunneier/kontakt:						Gnr/Bnr:					
Høyde over havet: 186			UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7031776 Ø567024								
Funnet nå						Funnet før*					
Arter:	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad	
Voksne							obs			1979	
Larver											
Egg											
I vann											
På land											
*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)											
Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Sletsnog Firfisle Stålorm											
Fiskearter nå/før: Ørret?/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:											
Insekter: Notonecta glauca (og larve, mulig glauca), Aeshna juncea, L sponsa >4											
Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre: stökkender											
Vannareal (anslått): ca. x = m ²						Digitalt: 607 x 240 = ca. 146000 m ² (fra kart)					
Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd											
Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn											
Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun											
Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun											
Annet: Klart											
Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig											
Vegetasjon dekning overflate: Helt > ½ ½ - 1/3 < 1/3 ingen (gjelder i n/nø, se foto)											
Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknopp/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannasøtgras, Andre:											
Eksponering: Åpent Halvåpent				mot: Syd Øst Vest Nord							
Lukket Sol(1-6): 5											
Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)											
Annet: Det er skog tett inntil innsjøen utenom der det er laget strand ol. Det er likevel åpent for den er så stor.											
Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 2 m											
Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)											
Annet: Forurensning/forsøpling kan også være trusler på grunn av bebyggelse og ferdsel											
Inngrep: Intakt Delvis intakt				Ødelagt			Forsvunnet				
Annet:											
Skjøtsel: Mudring-sediment			Rensk-vannvegetasjon			Rydding-vann-land		Hogst			
Annet: begrense fisk											
Dammens alder:											
Samlet vurdering:			God			Middels			Dårlig		

Bildet er tatt fra syd mot nord i nordenden av skistadion

Bildet er tatt fra vest mot øst (dammen i orreskogen på vestsiden av rulleskiløypa)

Foto:

Bildet er tatt fra sydøst mot nordvest

--	--	--	--

Kommentarer:

De opprinnelige lokalitetene her (Lok. 18-22) er antagelig fylt igjen og ødelagt gjennom byggingen av Saupstad skisenter. De dammene som finnes nå er kanskje rester etter en opprinnelig dam, og ligger i grøfta i nordøst og nord langs kanten av det store planerte skistadionområdet. Jeg definerer disse restene som lok. 22, og det var her jeg fant salamanderlarver av småsalamander. Det har opprinnelig gått en bekk midt i det området som er utbygd og den er delvis lagt i rør. Det er også en dam litt lenger syd/vest på andre siden av rulleskiløypa, se foto nedenfor. Her er bekken lagt i rør under løypa, og det er en dam inni orreskogen. Fant ikke larver her. Forholdene for salamanderen er dårlig slik området har blitt, og det er viktig å gjøre noe raskt for å redde restene av lokaliteten. Trusler her er ytterligere utbygging, drenering, gjengroing, ferdsel ol., og det bør drøftes om man kan grave opp noen nye dammer litt lenger unna skistadion i samme området (i nord/vest/øst hvor det er myr og skog). Dessuten kan man også grave opp og skjøtte de dammene som er her og grave nye, hvis det er muligheter for å legge til rette for at de får ligge i fred.

Denne lokaliteten bør sees i sammenheng med lokalitetene på Lokmyra (Lok. 9, 72, 10), Smistad-Sørem-området (Lok. 11, 12) og Nordmyra (Lok.16, 17). Nærmeste lokalitet med småsalamander er Lok. 17: N på Nordmyra, som er ca. 750 m unna.

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim	Fylke: Sør-Trøndelag	Dato: 20.08.07
Feltarbeidere: Eva Tilseth	Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land	
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 19°	Dag Natt	
Type: md/grøft		
Lokalitet nr: 18-22	Lokalitetsnavn: Skytebane, Heimdal	
Grunneier/kontakt:	Gnr/Bnr:	
Høyde over havet: 170	UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7026518 Ø567038	

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne				>4			obs			
Larver		4		>8						
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Fjrfisle Stålmorm

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:

Insekter: *Aeshna juncea*, *Sympetrum danae*

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:

Vannareal (anslått): **ca.10 x 3 =30 m²** **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels **Dårlig** + klart **grumset** oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun **Mørkebrun**

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun

Annet:

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > ½ ½ - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjævla, tusenblad, piggeknope/kjempe, **starr**, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre: **gras, siv, starr dekker mye av grøfta**

Eksponering: Åpent **Halvåpent** **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket Sol(1-6): 4

Omgivelser: Myr **Skog (bar/løv)** Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet: **Opparbeidet skistadion**

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 0 m

Trusler: Forurensning forsøpling **gjenfylling** **drenering** overgjødning **gjengroing**
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl **utbygging** **ferdsel (mennesker)**

Annet:

Inngrep: Intakt Delvis intakt **Ødelagt** Forsvunnet

Annet: **De opprinnelige lokalitetene her er antagelig fylt igjen**

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: **Utgraving av nye dammer litt unna skistadion**

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels **Dårlig**

Bildet er tatt fra sydvest mot nordøst (lysmastene i lysløypa kan skimtes i bakgrunnen)

Foto:

Bildet er tatt fra nordøst mot sydvest

Kommentarer:

Det har vært problematisk å finne denne lokaliteten (har vært der 160707, 160807, 110907,190907) og etter å ha snakket med Professor Kjell Ivar Flatberg, NTNU Vitenskapsmuseet (som har kartlagt denne myra), er jeg kommet til at dette er dammen. Den er delvis intakt, og den ligger med oppgrøftet myr på alle kanter, midt i en dreneringsgrøft som går tvers igjennom den fra nordøst til sydvest. Det renner vann gjennom her hele tiden, og det var i innløpet til dammen jeg fant larver av liten salamander. Selve dammen er på dette tidspunkt (160807) svært gjengrodd av starr. Det kunne vært interessant å se den om våren når den er mindre gjengrodd. Den er ikke dyp, under 30 cm vann på det dypeste nå. I nærheten er det takrør, og hoggorm. Det går mange dype grøfter i området her, og i noen av dem er det blitt dammer med starr/siv. Håvet flere steder, men fant ikke noe. Denne lokaliteten ligger nær lysløype/turløyper, men det er nok ikke ferdsel som er trusselen her, det er dreneringen av myra og gjengroing.

Nordmyra bør sees på som en helhet, og i sammenheng med lokalitetene på Lokmyra (Lok. 9, 72, 10) og i Smistad-Sørem-området (Lok. 12 er ca.700 m unna), og 18-22 (Skytebane, Heimdal, ca. 750 m unna).

Se forøvrig under kommentar til Lok.16, SV på Nordmyra (ca. 1300 m unna), om Nordmyra og restaurering av myra og drøfting av mulige planer for salamanderlokalitetene på Nordmyra

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim	Fylke: Sør-Trøndelag	Dato: 16.08.07
Feltarbeidere: Eva Tilseth	Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land	
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 19°		Dag Natt
Type: md		
Lokalitet nr: 17	Lokalitetsnavn: N på Nordmyra	
Grunneier/kontakt:		Gnr/Bnr:
Høyde over havet: 170	UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7026840 Ø566370	

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne							obs			
Larver		2		>5						
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:

Insekter:

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer>25, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:

Vannareal (anslått): ca.10 x 7 =70 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun

Annet: vannet er lys brunt, det renner igjennom, så det utskiftes stadig

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > ½ ½ - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre:

Eksponering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket **Sol(1-6):** 6

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet:

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): ca. 25 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)

Annet:

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: Avgrensing fra dreneringsgrøft

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Dam litt lenger nord:

Bildet er tatt fra sør mot nord

Foto:

Bildet er tatt fra syd mot nord

--	--	--	--

Kommentarer:

Jeg har besøkt området 140707, 140807 og 190907, fordi det var problematisk å finne lokaliteten. Etter å ha snakket med professor Kjell Ivar Flatberg (120907) som var den som observerte salamander her i 1974, mener jeg at lokaliteten er funnet. Den ligger i kanten av myra på vestsiden, ca. 100 m nordover fra sydvestenden, inntil en skråning med blandingsskog på vest- og nordsiden. Her var det tørt i juli da jeg var her første gangen, men i september var det vann her, se foto. Dammen er lang og smal, ca. 10 x 2 m og veldig gjengrodd. Det går et vådrag langs myra her, og lenger nord fant jeg en annen brukbar dam, se foto nedenfor. Dette var den 140807, så jeg vet ikke om den har vært tørr i juli. Det var ikke liv her heller, så det er sannsynlig.

Nordmyra har vært oppgrøftet og ca. halvparten (på langs sydvest-nordøst) på østsiden er nå dyrka mark. Resten ligger som myr med mange store dype grøfter. Dette har forandret myra vesentlig siden Kjell Ivar Flatberg kartla den (hovedfagsoppgave i botanikk) i slutten av 1960-årene. Da var den intakt, og det var en rik myr som han forsøkte å få fredet, men lyktes ikke. I dag er det likevel mange dammer, bekker og vådrag her, tildels i de grøftene som er utgravd, og det er fremdeles salamander (og huggorm) i alle fall nord på myra (se Lok. 17: N på Nordmyra, ca. 1300 m unna). Det ville vært interessant å vurdere om det er mulig å restaurere det som er igjen av myra, og anlegge flere dammer for salamander. Flatberg mener at det kanskje er mulig i et langtidsperspektiv. Det som er unikt her er at myra er så godt kartlagt i sin opprinnelige tilstand av Flatberg, og at han som ekspert på området kanskje kunne bidra når det gjelder et slikt prosjekt.

Nordmyra som lokalitet for salamander bør også sees i sammenheng med lokalitetene på Lokmyra (Lok. 9, 72, 10), Smistad-Sørem-området (Lok. 12 er ca. 700 m unna) og Skytebane, Heimdal (Lok.: 18-22, ca. 1400 m unna). Når det gjelder restaurering av myrområder, er dette noe som man også bør vurdere når det gjelder Hokmyra/Tuvmyra ved Dragstenveien, Jonsvannet (Lok.. 62-64). Her har man en tilsvarende problematikk; myra er oppgrøftet, har blitt liggende slik, og salamander finnes fremdeles, men under svært dårlige forhold. Se kommentarer i forbindelse med Lok. 64: Oppdemt dam, Tuvmyra.

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim	Fylke: Sør-Trøndelag	Dato: 14.07.07, 140807, 190907
Feltarbeidere: Eva Tilseth	Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land	
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 20°		Dag Natt
Type: md		
Lokalitet nr: 16	Lokalitetsnavn: SV på Nordmyra	
Grunneier/kontakt:		Gnr/Bnr:
Høyde over havet: 180	UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7025796 Ø565565	

	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne							obs			
Larver										
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Ståloorm

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:

Insekter

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer>25, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:

Vannareal (anslått): tørr (ca.10 x 2 =20 m²;190907) **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun

Annet: Uttørket 140707, lys brungul 190907

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > ½ ½ - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggnopp/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannasøtgras,

Andre:

Eksponering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket Sol(1-6): 3/4

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet:

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 0 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødning gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)

Annet:

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: Graves opp

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Foto:

Kommentarer:

Denne lokaliteten var noe problematisk å finne, på grunn av de gamle kartkoordinatenes unøyaktighet. Konklusjonen ble imidlertid (etter samtaler med Dag Dolmen) at den sannsynligvis ble fylt igjen da man anla rullleskiløypa her (se flyfotoet nedenfor), og må derfor anses som ødelagt.

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim	Fylke: Sør-Trøndelag	Dato: 16.08.07
Feltarbeidere: Eva Tilseth	Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land	
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol		Dag Natt
Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye		
temperatur: 19°		
Type: md		
Lokalitet nr: 15	Lokalitetsnavn: NØ f Lund, Heimdal	
Grunneier/kontakt:		Gnr/Bnr:
Høyde over havet: 190	UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7026134 Ø566494	

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne							obs			
Larver										
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Ståloorm

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:

Insekter:

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:

Vannareal (anslått): ca. x = m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun **Annet:**

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsvaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre:

Eksponering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket **Sol**(1-6):

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet:

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m):

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)

Annet:

Inngrep: Intakt Delvis intakt **Ødelagt** Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet:

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Foto:

Bildet er tatt fra nord mot syd

Kommentarer:

Denne dammen er delvis intakt og ligger vest for det øverste boligfeltet på Flatåsen. Den er omkranset av blandingsskog, men det har vært hogd ut her og gjenveksten er ikke så høy. Derfor ligger den ganske åpent for solinnstråling. Trusler her er boligbygging, ferdsel og gjengroing. Det går turstier tett ved, og da jeg besøkte dammen var det stor ferdsel av skoleklasser her. Den bærer preg av dette, det er kastet plast og skrot uti den. Den er en stor dam, som er svært gjengrodd, i alle fall på det tidspunkt (050907) jeg var der. Det kunne være interessant å se denne dammen tidligere på sommeren, når den kanskje ikke er så gjengrodd. Det var ikke mulig å håve noe særlig, bare i noen pytter, og det var ikke liv. Det hadde vært kaldt og en del regn i tiden før jeg besøkte den. Det er vanskelig å vurdere denne dammen, og det ville kanskje være riktig å besøke den til våren igjen. I tilfelle den skulle skjøttes, burde den ryddes og graves opp. Å opprettholde denne dammen kan imidlertid være et problem ettersom den ligger så nær store boligfelt, skoler og barnehager. Jeg vet ikke hvilke planer det er for videre utbygging i området. Dersom man ønsker å ta vare på den, kunne den f.eks bli en ekskursjonsdam for skoleklasser.

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim		Fylke: Sør-Trøndelag		Dato: 05.09.07	
Feltarbeidere: Eva Tilseth			Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land		
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 8°					Dag Natt
Type: md					
Lokalitet nr: 14		Lokalitetsnavn: N f Kolsås, Flatåsen			
Grunneier/kontakt:				Gnr/Bnr:	
Høyde over havet: 220		UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7028557 Ø566297			

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne							obs			
Larver										
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:

Insekter

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer>25, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:

Vannareal (anslått): ca. 50 x 15 = 750 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun **Annet:**

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggnopp/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre:

Eksponering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket Sol(1-6): 5

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet: Blandingsskog rundt hele dammen

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 0 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsl (mennesker)

Annet:

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: Den bør kanskje graves opp

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Foto (Dammen ved Sørem gård):

Bildet er tatt fra sørøst mot nordvest

Foto (Lok. 12):

Bildet er tatt fra sørøst mot nordvest, jeg står på turveien.

Kommentarer 2007:

Denne dammen er en relativt stor intakt skogsdam med sand/leirebunn, som har hatt vann i hele sommer til tross for tørken. Den ligger svært nær vei til Sørem, og skiløyper/turvei fra Granåsen. Det er derfor en del ferdsel tett forbi dammen, antagelig hele året. Det er en tynn stripe med orreskog mellom turveien og dammen som skjerner noe, men det er hogd trær her helt nylig. Vet ikke hvorfor eller hvem som har gjort det. Alt er heldigvis ikke tatt, og hogsten betyr også mer lys til dammen fra nord og øst. Det er imidlertid laget en adkomst til dammen som er blitt en slags strand i sydøst (se foto). Her var det mange larver av småsalamander. Det bar preg av at folk har oppholdt seg her, og en del kvist og trær var kastet uti dammen. I syd og vest er det blandingsskog/stor granskog tett rundt dammen. I sydvest er det et område med siv/starr. Det bør hugges trær (uttynnes) i syd og vest for å gi dammen mer sol, og beholdes trær/vegetasjon i nord og øst for å beskytte dammen.

Lok. 12 virker å være i relativt god stand, og har en høy tetthet av larver av småsalamander. Det betyr at den er en viktig dam for i hvertfall småsalamander i området, og bør ivaretas og skjøttes. Den største trussel for dammen er ferdsel av folk, og hva de kan finne på i form av forurensning (søppel, fisk etc.) av dammen. Nå er dette imidlertid ikke et særlig folketett område, og det er heller ikke noen egnet parkeringsplass ved Søremveien her. Det vil muligens for det meste være folk som trener i løypene her, og de har kanskje ikke så stor interesse av dammen.

Ved Sørem gård ligger det en gårdsdam som jeg besøkte den 010807. Den står ikke på lokalitetslista. Den var stor (ca. 15x40 m) med relativt mye vann, og ganske gjengrodd (se foto nedenfor). Det er muligens gjødsling fra jordbruket som preger dammen, og det var vanskelig å håve her. Fant ikke salamander. Vet ikke om det har vært/er salamander her. Den ligger i en slags grop og har forbindelse med et vådrag som fortsetter nordover, og det er blandingsskog rundt den. Gården med jorder ligger ca. 40 m unna. Det kunne med fordel vært ryddet opp i denne dammen, og hvis den skjøttes kan den være en egnet tilleggslokalitet for salamander i området. Sørem gårdsdam bør sees i sammenheng med Lok. 12: Ved park.pl. langs vei til Sørem (ca. 230 m unna), Lok. 11: Smistad-Sørem vegkryss (ca. 460 m unna), Lok.9-10 Lokmyralokalitetene (ca. 1500 m unna) og også Lok. 16-17 Nordmyra (ca. 700 m unna), og Lok. 18-22 Skytebane Heimdal (ca. 1400 m).

Kommentarer 2008:

Dro til denne lokaliteten 230508 for å observere voksne salamandere i vårlek. Det var sol, lettskyet, lite vind og 11°. Vannet var litt grumset grått. Observerte småsalamander 2 ad. ♀ og 3 ad. ♂ ute i vannet ved "stranden" i sydøst. Det var 2-3 froskeeggklaser i nordvest, gamle grønne med larver (ca. 15 mm). Det så ut som det var tatt ned noen flere trær i nordøst, mot treningsløypa. Noen nye trær og søppel var kastet ut i dammen.

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim	Fylke: Sør-Trøndelag	Dato: 11.09.07, 230508
Feltarbeidere: Eva Tilseth	Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land	
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 10°		Dag Natt
Type: skogsdam		
Lokalitet nr: 12	Lokalitetsnavn: Ved parkeringsplass langs vei til Sørem	
Grunneier/kontakt:		Gnr/Bnr:
Høyde over havet: 260	UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7027232 Ø565799	

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne		2008:3♂, 2♀			Obs. vårlek		obs			
Larver		2007:>25		1						
Egg										
I vann		X								
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Fjirfisle Ståloorm

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:

Insekter

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:

Vannareal (anslått): ca. 15 x 20 = 300 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun **Annet:**

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknopp/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannasøtgras,

Andre: bukkeblad

Eksposering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket Sol(1-6): 3/4

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet: Skog mot syd og vest, turvei/skiløype mot øst og nord

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 0 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdse (mennesker)

Annet:

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet:

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Dette er dammen litt lenger nordøst i kanten av myra, bildet er tatt fra syd mot nord den 110907, etter at det hadde kommet nedbør.

Foto:

Bildene er tatt fra nordøst mot sydvest (mot veien til Sjørem), det første den 140707 da dammen var tørr, det andre den 110907.

Kommentarer:

Denne lille myra som ligger ved avkjørselen til Sørem, og har et vådrag i kanten i sør og øst. Her var det helt tørt den 140707, men spor etter to dammer (mudder, bukkeblad, starr) som er delvis intakt. Den ene er merket av med koordinater på flyfotoet, den andre ligger i kanten av myra litt lenger nordøst (se bilder nedenfor). Trusler her er drenering/gjengroing/turløyper. Myra er nok påvirket av aktivitet i området i form av skiløyper i tilknytning til Granåsen Skisenter. Ved besøk den 110907, etter at det hadde regnet mye i august, var det vann i begge dammene. De er ikke store, og har nok grodd til en del, så et aktuelt tiltak kunne være å grave dem ut, så de under normale værforhold kanskje vil ha mulighet for vann hele sommeren. Dersom vegetasjonen rundt myra beholdes, vil lokaliteten være nokså beskyttet selv om det er veier og skiløype rett ved. Det er ikke sannsynlig at mennesker i området har noen interesse av å ferdes på denne lille myra.

Man bør se disse dammene i sammenheng med Lok. 12, dammen ved parkeringsplass langs vei til Sørem, ca. 330 m unna, (og gårdsdam ved Sørem gård, se kommentarer under Lok.12, ca. 460 m unna), og også med Lokmyralokalitetene, ca. 1100 m unna i luftlinje.

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim		Fylke: Sør-Trøndelag		Dato: 14.07.07, 11.09.07	
Feltarbeidere: Eva Tilseth			Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land		
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 20°					Dag Natt
Type: md					
Lokalitet nr: 11		Lokalitetsnavn: Smistad-Sørem, vegkryss			
Grunneier/kontakt:				Gnr/Bnr:	
Høyde over havet: 225		UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7027388 Ø565483			

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne							obs			
Larver										
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålmorm

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:

Insekter

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:

Vannareal (anslått): ca. 10 x 1,5 = 15 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun

Annet: Uttørket den 140707

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre: bukkeblad

Eksponering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket **Sol(1-6):** 5

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet: Skog mot syd og øst

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 1 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødning gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)

Annet: skianlegg/løyper

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: grave ut

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Foto:

Bildet er tatt fra sydvest mot nordøst

Kommentarer:

Denne tjønna er intakt og ligger lengst nord i myrdraget opp fra Lok. 9 og 72 (ca. 300 m unna). Trusler her er også ferdsel og turløyper. Den virker som en noe grunnere myrtjønn enn Lok.9. Den har mye blaut- og flytemyr. Også her fant vi storsalamander; voksne og larver, og larver av småsalamander. Det som er skrevet som kommentar til Lok. 9 og 72 gjelder også for denne lokaliteten, og de må sees i sammenheng.

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim	Fylke: Sør-Trøndelag	Dato: 06.07.07
Feltarbeidere: Dag Dolmen, Haldor Sesseng, Eva Tilseth	Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land	
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 25°		Dag Natt
Type: mt		
Lokalitet nr: 10	Lokalitetsnavn: N Lokmyrtjern, Smistad, Bymarka	
Grunneier/kontakt:		Gnr/Bnr:
Høyde over havet: 225	UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7028435 Ø564548	

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne	2 ♂					obs				
Larver	22	2					1L			
Egg										
I vann										
På land										
*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)										
Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Fjirfisle Stålmorm										
Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:										
Insekter: <i>Enallagma cyathigerum</i> >10, <i>Coenagrion hastulatum</i> >10, <i>Leucorrhinia dubia</i> >10, <i>Libellula quadrimaculata</i> , <i>Aeshna juncea</i> (el. <i>Aeshna subarctica</i>), <i>Corduliidae</i> , <i>Notonecta lutea</i>										
Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer>25, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:										
Vannareal (anslått): ca. 30 x 30 = 900 m ²					Digitalt: m ² (fra kart)					
Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd										
Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun Annet:										
Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig										
Vegetasjon dekning overflate: Helt > ½ ½ - 1/3 < 1/3 ingen										
Vannplanter (dominerende arter): Takrør , tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknopp/kjempe, starr , blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannasøtgras, Andre: bukkeblad										
Eksponering: Åpent Halvåpent Lukket Sol(1-6): 6					mot: Syd Øst Vest Nord					
Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite) Annet: Barskog nord og øst nærmest										
Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): ca. 10 m										
Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker) Annet: Ski/turløyper										
Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet Annet:										
Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst Annet: Ikke lage stier/løyper her, grave flere dammer i området										
Dammens alder:										
Samlet vurdering:			God	Middels	Dårlig					

Foto:

Bildet er tatt fra sydøst mot nordvest

Kommentarer:

Denne myrdammen er intakt og ligger ca. 50 m NV for Lok. 9, S Lokmyrtjern. Her ble det ikke funnet salamander eller larver. De kommentarer som er skrevet i forbindelse med Lok. 9 gjelder for denne dammen også, de tre dammene på Lokmyra må sees i sammenheng. Det er uklart hvorfor det ikke ble funnet larver eller voksne her, det kan være årsvariasjoner, surhetsgraden på vannet el. Dette bør undersøkes nærmere, og forsiktig kalking kan evt. være et tiltak. Det var her løypemaskina kjørte uti sist vinter, for skiløypa går over dammen. Det er viktig at denne løypa flyttes og at dammene her får ligge i fred.

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim		Fylke: Sør-Trøndelag		Dato: 06.07.07	
Feltarbeidere: Dag Dolmen, Haldor Sesseng, Eva Tilseth			Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land		
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 25°					Dag Natt
Type: md					
Lok. nr: 72		Lokalitetsnavn: Dam V/S Lokmyrtjern, Smistad, Bymarka			
Grunneier/kontakt:				Gnr/Bnr:	
Høyde over havet: 225		UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7028152 Ø564548			

Arter:	Funnet nå					Funnet før*					
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad	
Voksne											
Larver											
Egg											
I vann											
På land											
*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)											
Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålorm											
Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:											
Insekter: <i>Lestes sponsa</i> , <i>Notonecta lutea</i>											
Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer >25, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:											
Vannareal (anslått): ca. 6 x 6 = 36 m ²						Digitalt: m ² (fra kart)					
Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd											
Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun Annet:											
Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig											
Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen											
Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras, Andre: litt bukkeblad											
Eksponering: Åpent Halvåpent Lukket Sol(1-6): 6			mot: Syd Øst Vest Nord								
Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite) Annet: Barskog både på øst-, vest- og nordsiden, ligger i samme myrområde som Lok. 9											
Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): ca. 100m											
Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdseil (mennesker) Annet: Skiløype											
Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet Annet:											
Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst Annet: Flytte skiløypepetrasé, grave flere dammer i området											
Dammens alder:											
Samlet vurdering:			God			Middels			Dårlig		

Foto:

Bildet er tatt fra sydøst mot nordvest

Kommentarer:

Denne tjønna ligger i et myrdrag som strekker seg nordover til Lok. 10, N. Lokmyrtj (ca. 300 m unna). Lokmyra er samlet sett et fint og viktig område for salamander, og både stor og liten. Det var stor salamander i S. Lokmyrtjern, både voksne og larver. Tjønna virker å være intakt, og beliggenheten er god, ganske skjermet for ferdsel til tross for at det går turvei til Rønningen i nærheten (ca. 350 m unna). Trusler her er ferdsel/tur/skiløype. Det er et problem at det går en tur/skiløype over området, og sist vinter kjørte en løypemaskin ut i myrdammen nordvest for tjønna (se Lok. 72). Det ville være en fordel å flytte denne traséen, så området blir liggende i fred. Det er blaut torvmyr ca. 200 m vest for tjønna med litt skog imellom, og det kunne være et tiltak til fordel for salamanderne at man gravde opp en dam til her. Både Kåttåtjønna SV for Lokmyra (N7027931 Ø564306) og Sølvtakkeltjønna i NV (N7028736 Ø564150) ble sjekket den 010807, men ingen salamander, de har begge fisk; henholdsvis ørret og mort (muligens ørret også). Fjerning av fisken vil være gunstig for salamanderen i dette området. Kåttåtjønna ligger tett ved veien til Rønningen, og kan egne seg som pedagogisk dam når det gjelder salamander og andre dyr i ferskvann. Det betinger fjerning av fisken. Lokmyra og området her bør sees samlet når det gjelder skjøtselstiltak. Lokmyra er definert som svært viktig på kommunens viltkart, og det bør vurderes vern av dette området. Området bør også sees i sammenheng med Smistadområdet (lok. 11-12), Nordmyra (lok. 16-17) og Saupstad skisenter (lok. 18-22), hvor det finnes småsalamander.

Se også Jon Kristian Skei (2002), side 26 pkt. 6, om forslag til skjøtselstiltak på Lokmyra og i hele dette området. Han foreslår fjerning av fisk og kalking av for sure vann, og mener at tiltak må settes i gang snarest, for bestanden av stor salamander vest for Nidelva er svært isolert og utsatt.

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim	Fylke: Sør-Trøndelag	Dato: 06.07.07
Feltarbeidere: Dag Dolmen, Haldor Sesseng, Eva Tilseth	Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land	
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 25°		Dag Natt
Type: mt		
Lokalitet nr: 9 Lokalitetsnavn: S Lokmyrtjern, Smistad, Bymarka		
Grunneier/kontakt:		Gnr/Bnr:
Høyde over havet: 225	UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7028097 Ø564614	

Arter:	Funnet nå					Funnet før*					
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad	
Voksne	4 ♂+1					obs					
Larver	23						1L				
Egg											
I vann											
På land											
*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)											
Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor											
Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:											
Insekter: <i>Lestes sponsa, Notonecta lutea</i>											
Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer>25, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre: <i>Hesteigle</i>											
Vannareal (anslått): ca. 30 x 30 = 900 m ²						Digitalt: m ² (fra kart)					
Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd											
Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun Annet:											
Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig											
Vegetasjon dekning overflate: Helt > ½ ½ - 1/3 < 1/3 ingen											
Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras, Andre: litt bukkeblad											
Eksponering: Åpent Halvåpent Lukket Sol(1-6): 6					mot: Syd Øst Vest Nord						
Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite) Annet: Barskog både på øst- og vestsiden, ligger i torvmyrområde som strekker seg nordover til Lok.10 (ca. 300 m)											
Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): ca. 60m											
Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsl (mennesker) Annet: Skiløype											
Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet Annet:											
Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst Annet: Flytte skiløype trasé, grave flere dammer i området											
Dammens alder:											
Samlet vurdering:			God			Middels			Dårlig		

Foto:

Bildet er tatt fra nord mot syd

Kommentarer:

Tjønna ligger oppe på et myrplåtå, det er ganske bratt terreng å gå i opp hit. På østsiden er det en høyde med granskog, forøvrig er det spredt med furu. Myra er vanskelig passerbar på vestsiden av tjønna, her er det flytetorv. På nord og østsiden er det fast breidd og lett å håve. I syd er det et område med siv/starr. Tjønna er ikke truet av gjengroing, og den er intakt. Trusselen her er fiskeutsetting. Det har for mange år siden blitt satt ut ørret (uten grunneiers samtykke), men ifølge grunneier Gunnar Skjøstad (som var med på turen), ble den fisket opp ganske fort. Fisken har heller ikke noen gytebekk her. Tjønna ligger relativt godt beskyttet mot ferdsel på grunn av bratt terreng opp hit, og det er rikt dyreliv i området. Vi så 3 fjellvåk på vei opp, og også blant annet en larve av stor vannkalv (under en stein ved en bekk), en firfisle, frosker (ad,juv) og andre øyenstikkerarter enn de nevnt ovenfor. Tjønna er ganske stor, og selv om det ikke var mulig å håve opp salamanderlarver, så er det sannsynlig at det fremdeles er salamander i dette området, hvis den ikke ble utryddet av ørreten. Dette virker som en svært god lokalitet, og det kan være aktuelt å evt. gjeninnføre salamander her. Grunneier er positiv til å ta vare på tjønna som den er, og han vil hindre at det blir satt ut ørret/fisk her.

Vi besøkte også Heisjøen N7029348 Ø558972, som ligger litt lenger ned (ca. 800 m unna), og Bykleivvatnet N7029948 Ø560041 (ca. 550 m unna), som ligger litt lenger opp. Fant heller ikke salamanderlarver her. I Heisjøen er det fisk (overbefolket av røye), men vannet er stort (ca. 300x100 m), og Ole Kristian Røstum (se lok. 5) fortalte at det var salamander her i alle fall for 10-15 år siden. Det var buksvømmere her, og flere øyenstikkerarter. Bykleivvatnet er en myrdam (ca. 25x15 m), med torvmose, mudder, flytetorv og ca. 40% gjengrodd med noe bukkeblad, mye siv, starr og snelle. Men det var buksvømmere, vannkalver og libellelarver her, og flere arter øyenstikkere. Jeg har i tillegg også besøkt Bosbergdammen N7032452 Ø558202, som ligger nærmere Rye, men fant ikke salamander her heller.

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim	Fylke: Sør-Trøndelag	Dato: 26.07.07
Feltarbeidere: Eva Tilseth, Gunnar Skjøstad	Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land	
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 20°		Dag Natt
Type: mt		
Lokalitet nr: 8	Lokalitetsnavn: Svarttjønna, Brennan, Bymarka (Riktig navn: Svartvatnet)	
Grunneier/kontakt: Gunnar Skjøstad		Gnr/Bnr:
Høyde over havet: 360	UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7029392 Ø559880	

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne							obs			
Larver										
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog **Firfisle** Stålor

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:

Grunneier mener det ikke er fisk her nå, den har ikke gytebekk heller

Insekter: *Aeshna grandis*, *Aeshna juncea* el. *caerulea*, *Pyrrosoma nymphula*, *Leucorrhinia dubia*, *Coenagrionidae*

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, **musling**, snegl - andre: **krepsdyr**

Vannareal (anslått): ca. 30 x 70 = 2100 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): **God** Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul **Gullig brun** Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun **Annet:**

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 **1,0-2,0** > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, **vannlilje gul/hvit**, andemat stor/liten, **elvesnelle**, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre: litt bukkeblad, en del siv/starr i sydenden

Eksponering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket **Sol(1-6):** 5

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet: **Høyde med barskog på østsiden, myr med flytetorv på vestsiden**

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 5 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødning gjengroing
utskygging forsuring **fiskeutsetting** vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)

Annet:

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

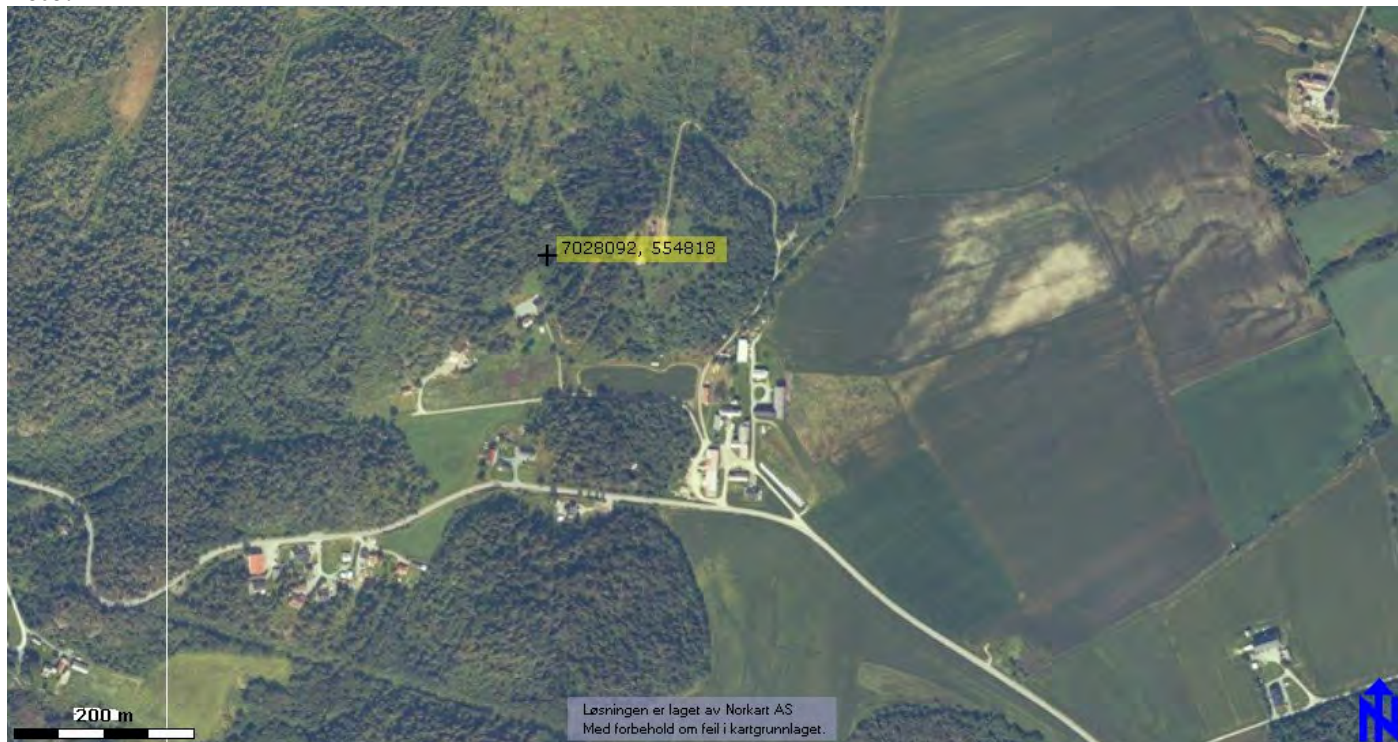
Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: **Passe på at det ikke blir satt ut fisk**

Dammens alder:

Samlet vurdering: **God** **Middels** **Dårlig**

Foto:

Bildet er tatt fra nordøst mot sydvest

Kommentarer 2007:

Dette er en ny lokalitet som er intakt. Det var Ole Kristian Røstum (se Lok. 6) som visste om dammen, han har vokst opp i området og fortalte at det ikke var funnet salamander her tidligere. Vi kontrollerte den likevel. Grunneier Inga Granhaug Braa fortalte at dammen alltid hadde eksistert her (kunne ikke si hvor lenge), og at den var en utgravd gårdsdam. Dammen ligger oppe i skogkanten NV for gården, på et platå med skrånende terreng mot sydvest. Det går et naturlig våtdrag her, som kommer ut i dammen. Dette våtdraget fortsetter nedover i sydøstlig retning, og lenger ned nærmere gården er det et gammelt brønnhus med en stor åpen dam inni. Her er det ikke vanskelig for amfibier å komme seg inn, men det er ganske mørkt. Huset var låst, og vi sjekket ikke denne dammen. Det er også en liten dam ved veien opp mellom gården og lok. 71, men det var ikke tegn til salamander her.

Lok. 71 er omkranset av tett løvskogkratt, forøvrig er det blandingsskog. I sydvest er det noe solinnstråling, og som nevnt skråner terrenget her. Det var for tett kratt til å håve andre steder enn ved nordøstlig ende av dammen, hvor våtdraget kommer inn. Her kom også solen til, og det var larver av liten salamander her. Denne dammen har ikke mange trusler, den er intakt, ligger skjernet og hadde mye vann til tross for tørken. Det ville være positivt å skjøtte dammen ved å jevnlig tynne ut løvskogkrattet noe mot syd/vest, så den er sikret lys. Denne lokaliteten bør sees i sammenheng med Lok. 5: Raustan (ca. 1000 m unna) og Lok. 6: V f Prestgjerdet (ca. 1600 m unna), og inngå i en vurdering av muligheten for å etablere et nettverk av lokaliteter og nytutgravede dammer i dette området.

Det er flere interessante dammer og våtdrag i/ved Hangervåttån, og alle andre kjente slike er blitt sjekket, uten at jeg fant salamander. De er:

Vannkilden til John Hanger N7028499 Ø553850, Stordammen midt på Hangervåttån (John Hanger) N7028698 N554604, Vannkilden til Konrad Haugum N på Hangervåttån N7029055 Ø554597, Dam v/rundballskur NV for Hangervåttån N7029352 Ø554277, Dam v/veien til fellesbeitet Bjørnhaug N7030651 Ø554369, og Dam bak fjøset fellesbeitet Bjørnhaug N7030574 Ø554869.

Kommentarer 2008:

Besøkte dammen den 200808, det var gode observasjonsforhold, sol, 18° og stille. Dammen hadde litt mindre vann enn i fjor, ca. 15 cm, og det var vanskeligere å håve i nordøst hvor det var larver den gangen. Ellers ingen forandringer, utenom at det er tatt noen trær langs kanten i nordøst, så det er litt åpnere der. Fikk ikke snakket med grunneier, da det ikke var noen hjemme. Håvet opp 2 larver liten salamander i nordøst og 2 i vest (veldig tett kratt her). Virker som gode forhold for salamanderlarvene langs hele dammen i vest og nord, der det er litt vegetasjon og sol. Fant ryggsvømmer, *Notonecta glauca*, både ad. og larver (tror det er larver av den). Mange små vannkalver ca. 1,5 cm (*Acilius sulcatus?*) og 1 stor (*Dytiscus marginalis?*)

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim		Fylke: Sør-Trøndelag		Dato: 060807 (200808)	
Feltarbeidere: Eva Tilseth, Ole Kristian Røstum 060807, Eva Tilseth 200808			Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land		
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 23°				Dag Natt	
Type: gd					
Lok. nr: 71		Lokalitetsnavn: NV f Hangerås Vestre, Byneset (Ny lokalitet 2007)			
Grunneier/kontakt: Inga Granhaug Braa				Gnr/Bnr:	
Høyde over havet:		UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7028092 Ø554818			

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne										
Larver		2007:8 L 2008:4L								
Egg										
I vann										
På land										
*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)										
Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firlis Stålorm										
Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:										
Insekter: <i>Aeshna juncea</i> , <i>Notonecta glauca</i> , <i>Dytiscus marginalis</i> (?), <i>Acilius sulcatus</i> (?)										
Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:										
Vannareal (anslått): ca. 14 x 22 = 308 m ²						Digitalt: m ² (fra kart)				
Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd										
Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun Annet:										
Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig										
Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen										
Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannasøtgras, Andre: Noe undervannsplanter og gress på bredden										
Eksposering: Åpent Halvåpent				mot: Syd Øst Vest Nord						
Lukket Sol(1-6): 4				Løvskog rundt hele dammen						
Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite) Annet:										
Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 0 m										
Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker) Annet:										
Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet Annet:										
Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst Annet: Uttyning av løvkratt i syd										
Dammens alder:										
Samlet vurdering:			God		Middels			Dårlig		

Foto:

Bildet er tatt fra syd mot nord

Kommentarer:

Dammen ligger i utkanten av en blandingskog, med løvskog på alle sider. Forøvrig er det dyrka mark. Den er intakt og har lite vann på grunn av tørkesommeren. Den har så godt som ingen vegetasjon i dammen, og det er lite liv her utenom rumpetroll. Nevøen til grunneieren forteller at det alltid har vært frosk og rumpetroll her, men han har ikke visst at det har vært salamander. Grunneier var ikke hjemme, så jeg fikk ikke spurt ham. Trusler her er utskygging. Dammen burde hatt mer lys, og det kunne vært positivt å tynne ut noe skog rundt den. Kanskje den da vil få litt vegetasjon, hvis det ikke er andre årsaker til at det ikke gror noe her. Den bærer preg av at unger bruker å leke her, og det ligger kvister, colaboks ol. i dammen. Det er en liten idrettsplass i skogen like ved. Til tross for det er den nokså skjermet, for dette er et tynt befolket landbruksområde. Den bør sees i sammenheng med Lok. 5: Raustan (ca. 600 m unna), og Lok. 71: NV f Hangerås Vestre (ca. 1600 m unna), se omtale av disse. Disse lokalitetene og evt. oppgraving av nye dammer kunne danne et nettverk for salamander i dette området, og det kan være aktuelt å gjeninnføre salamander hvis den er forsvunnet herfra.

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim	Fylke: Sør-Trøndelag	Dato: 21.08.07
Feltarbeidere: Eva Tilseth	Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land	
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 20°		Dag Natt
Type: gd		
Lokalitet nr: 6 Lokalitetsnavn: V f Prestgjerdet, Byneset		
Grunneier/kontakt: Nevø til grunneier Skjervold		Gnr/Bnr:
Høyde over havet: 90	UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7027583 Ø556336	

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne							obs			
Larver				>5	v/hver håving					
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:

Insekter:

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:

Vannareal (anslått): ca. 5 x 5 = 15 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun **Annet:**

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre:

Eksponering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket Sol(1-6): 2-3

Løvskog rundt hele dammen

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet:

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 0 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)

Annet:

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: Uttyning av skog for solinnstråling

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Foto:

Bildet er tatt fra syd mot nord

Kommentarer:

Dammen er delvis intakt og ligger midt inne i en liten blandingskog (ca. 200x225 m), med jordbruksland på alle sider. Den var helt tørr ved besøk den 130707, og den hadde noe vann den 060807, etter at det hadde kommet noen regnskyll. Den var svært preget av gjengroing og var veldig grunn. Rundt dammen hadde en del av skogen blitt hugget for en tid siden, og det har etter dette vokst opp tett kratt av løvtrær. Disse var ikke så altfor høye ennå, så dammen fikk noe sol. Trusler her er gjengroing og utskygging.

Dersom denne dammen skal reddes, bør den graves ut noe og skogen rundt bør tynnes ut/skjøttes jevnlig. Det gror til svært hurtig med krattskog. Det skal ifølge Ole Kristian Røstum være to små dammer til i denne skogen, men vi var ikke i stand til å finne dem, skogen er svært tett. Disse kan være interessante dersom man ønsker å redde Lok. 5. Dette bør også sees i sammenheng med Lok. 6: V f Prestgjerdet, denne dammen ligger ca. 600 m unna og er intakt. Det er uklart om det er salamander i dette området fremdeles, og dersom man skjøtter dammene og evt. graver nye, så er en mulighet å gjeninnføre salamander her. Grunneier er positiv til dette. Den nærmeste lokalitet med ny registrering (2007) av småsalamander er Lok. 71: NV f Hangerås Vestre, som ligger ca. 1000 m unna, se omtale av denne. Disse lokalitetene og nye dammer vil kunne danne et nettverk av lokaliteter for salamander i dette området.

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim		Fylke: Sør-Trøndelag		Dato: (13.07.07) 06.08.07	
Feltarbeidere: Eva Tilseth, Haldor Sesseng 130707, Eva Tilseth, Ole Kristian Røstum 060807			Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land		
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 23°				Dag Natt	
Type: gd					
Lokalitet nr: 5		Lokalitetsnavn: Raustan, Byneset			
Grunneier/kontakt: Ole Kristian Røstum (grunneier er Ola Røstum)				Gnr/Bnr:	
Høyde over havet: 110		UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7025469 Ø559036			
Funnet nå					
Arter:	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad
Voksne					
Larver					
Egg					
I vann					
På land					
Funnet før*					
Arter:	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad
Voksne					
Larver					
Egg					
I vann					
På land					
*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)					
Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor					
Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:					
Insekter:					
Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:					
Vannareal (anslått): ca. 3 x 3 = 9 m ²			Digitalt: m ² (fra kart)		
Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd					
Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun					
Annet: leire, mudderbunn					
Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig					
Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen					
Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknope/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras, Andre: Det er ulike gress og plantearter i dammen, den har bare litt vann etter å ha vært uttørket i juli					
Eksponering: Åpent Halvåpent Lukket Sol(1-6): 3		mot: Syd Øst Vest Nord Middels høy løvskog tett rundt hele dammen			
Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite) Annet:					
Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 0 m					
Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker) Annet:					
Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet Annet:					
Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst Annet:					
Dammens alder:					
Samlet vurdering:		God		Middels	
				Dårlig	

Foto:

Kommentarer:

Denne dammen har tidligere eksistert nordøst for gården til Lars H. Braa. Den er fylt igjen i forbindelse med utvidelse av dyrka mark. Han orienterte om alle tidligere dammer i området, og de er alle fylt igjen. Den eneste åpne vannkilde i dette området nå er Bråbekken, som renner i en bekkedal med orreskog ned til sjøen. Visse deler av den er lagt i rør.

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim		Fylke: Sør-Trøndelag		Dato: 06.08.07	
Feltarbeidere: Eva Tilseth			Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land		
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol					Dag Natt
Skyet: litt mye		nedbør: litt mye byger		vind: lite mye	
temperatur: 23°					
Type: gd					
Lokalitet nr: 4		Lokalitetsnavn: N f Brå, Byneset			
Grunneier/kontakt: Lars H. Braa				Gnr/Bnr:	
Høyde over havet: 50		UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7025469 Ø558239			

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne							obs			
Larver										
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firlfisle Stålorrn

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:

Insekter:

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:

Vannareal (anslått): ca. x = m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun **Annet:**

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggnopp/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre:

Eksponering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket **Sol(1-6):**

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) **Jordbruk (åker/beite)**

Annet:

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m):

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)

Annet:

Inngrep: Intakt Delvis intakt **Ødelagt** Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet:

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Foto:

Bildet er tatt fra syd (sjøen) mot nord

Kommentarer:

Denne dammen er som Lok. 2, Leirfalldam, i dårlig forfatning. Den ligger inne i den samme lille skogen syd for Apoteket naturreservat, som grenser til sjøen. Den ligger nederst, rett inn fra stranda, inne i tett løvskog, og i ganske flatt terreng, som grenser til dyrka mark på østsiden. Den er delvis intakt, og sannsynligvis påvirket av jordbruksvirksomheten i området. Dammen har vært tørr i sommer, hele denne skogen var tørr ved besøk den 130707. Det var litt vann her nå, den 290807, etter mye regn i august. Den er preget av at det har vært tørt, og den er veldig grunn og gjengrodd. Den er truet av gjengroing og utskygging.

Den bør sees i sammenheng med de to andre dammene i området; Lok.1 og 2. Tiltak kan være rydding i dammen (evt. grave ut noe), og hugge/tynde ut skog for å få lys. Vern/regulert skjøtsel bør vurderes for dette området (evt. også legge til rette for flere dammer), og dersom salamanderen er utryddet her, kan det vurderes å gjeninnføre den.

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim		Fylke: Sør-Trøndelag		Dato: (13.07.07) 29.08.07	
Feltarbeidere: (Haldor Sesseng, Eva Tilseth 130707) Eva Tilseth 290807			Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land		
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 6°					Dag Natt
Type: gd					
Lokalitet nr: 3		Lokalitetsnavn: Stranddam, N. Mule, Byneset			
Grunneier/kontakt:				Gnr/Bnr:	
Høyde over havet: 2		UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7024500 Ø558239			

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne							obs			
Larver										
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Sletsnog Firlfisle Ståloorm

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:

Insekter:

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:

Vannareal (anslått): ca.4 x 4 = 16 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun

Annet: leire, sand, jord, mudderbunn

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggnopp/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras,

Andre: Det er kvist og ulike gress og plantearter i dammen, den har bare litt vann etter å ha vært uttørket i juli

Eksponering: Åpent Halvåpent

Lukket Sol(1-6): 2/3

mot: Syd Øst Vest Nord

Skog tett rundt hele dammen, men litt åpnere mot syd (sjøen)

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet: strandsone og sjøen kun få meter unna mot syd.

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 0 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsl (mennesker)

Annet:

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: Dammen ligger nedenfor Apoteket naturreservat, og vern/skjøtsel kan kanskje reguleres

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Foto:

Bildet er tatt fra vest mot øst

Kommentarer:

Dammen er i dårlig forfatning. Den ligger inne i en liten skog syd for Apoteket naturreservat, skogen grenser til sjøen. Den ligger i en grop, inne i tett løvskog, og med en bratt skråning på østsiden, som grenser til dyrka mark. Den er delvis intakt, og det er sannsynlig at den er påvirket av jordbruksvirksomheten i området. Dammen har vært tørr i sommer, hele denne skogen var tørr ved besøk den 130707. Det var litt vann her den 290807, etter mye regn i august. Den er preget av at det har vært tørt, og den er veldig grunn og gjengrodd. Den er truet av gjengroing og utskygging. Tiltak kan være rydding i dammen (evt. grave ut noe), og hugge noe skog for å få lys.

Dammen ligger mellom Lok. 1 og 3 mot sjøen, og disse tre dammene og evt. andre vannkilder i området bør sees i sammenheng. Vern/regulert skjøtsel bør vurderes for dette området (evt. også legge til rette for flere dammer), og dersom salamanderen er utryddet her, kan det vurderes å gjeninnføre den.

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim		Fylke: Sør-Trøndelag		Dato: (13.07.07) 29.08.07	
Feltarbeidere: (Haldor Sesseng, Eva Tilseth 130707) Eva Tilseth 290807			Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land		
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 6°					Dag Natt
Type: gd					
Lokalitet nr: 2		Lokalitetsnavn: Leirfalldam, N. Mule, Byneset			
Grunneier/kontakt:				Gnr/Bnr:	
Høyde over havet: 10		UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7024555 Ø558242			

Arter:	Funnet nå					Funnet før*				
	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad	S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad
Voksne							obs			
Larver										
Egg										
I vann										
På land										

*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)

Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Sletsnog Firfisle Ståloorm

Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:

Insekter:

Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:

Vannareal (anslått): ca. 3 x 6 = 18 m² **Digitalt:** m² (fra kart)

Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd

Annet: tørr 130707

Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn

Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun

Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun

Annet: leire, sand, jord, mudderbunn

Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig

Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen

Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggnopp/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannasøtgras,

Andre: Det er div. planter, kvist og småskog etc. i dammen, den har bare litt vann etter å ha vært uttørket i juli.

Eksponering: Åpent Halvåpent **mot:** Syd Øst Vest Nord

Lukket Sol(1-6): 2

Løvskog tett rundt hele dammen

Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)

Annet:

Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 0 m

Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødsling gjengroing
utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdsel (mennesker)

Annet:

Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet

Annet:

Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst

Annet: Dammen ligger rett utenfor Apoteket naturreservat, og vern/skjøtsel kan kanskje reguleres

Dammens alder:

Samlet vurdering: God Middels Dårlig

Foto:

Bildet er tatt fra vest mot øst

Kommentarer:

Denne dammen virker å være intakt, og ligger i sydkanten av Apoteket naturreservat (edelløvsskog) som strekker seg fra øst til vest i den bratte hellingen ned mot Nedremule. Den ligger ved foten av berget, med tett løvskog på alle sider. Det var vanskelig å komme til for håving på grunn av den tette løvskogen, og bratte leirekanter. Det er så godt som ingen vegetasjon i dammen. Det er helt nylig hogd ut en passasje fra veien (øst for dammen) og bortover i skogen vestover til dammen. Traff ikke grunneier hjemme, så jeg vet ikke hvorfor dette er gjort. Dette har gjort at dammen har fått litt mer lys fra sør, hvor det er dyrka mark. Denne dammen har sannsynligvis hatt vann i hele sommer til tross for tørken, den virker såpass dyp. Fikk ikke sjekket den ved besøk i området den 13.07.07, på grunn av uklarheter vedr. beliggenheten. Senere (i august) har det vært betydelige mengder regn, og sannsynligvis stort tilsig til denne dammen fra det bratte terrenget ovenfor. Den ligger svært skyggefullt inne i skogen og trussel her er utskygging, og kanskje årsaken til at det er vanskelig å finne salamander her nå. Tiltak vil kunne være å hugge ut/tynne ut en del skog, for å tilføre dammen lys. Da vil det kanskje komme noe vegetasjon også, hvis det ikke er andre årsaker til at det ikke gror noe. Dammen ligger ca.150 m fra de to andre dammene med tidligere registrert liten salamander i området (se Lok. 2 og 3), og bør sees i sammenheng med disse. De var uttørket i sommer. Ettersom lokaliteten er innenfor/i kanten av naturreservatet, bør vern/regulert skjøtsel vurderes for dette området (evt. også legge til rette for flere dammer), og dersom salamanderen er utryddet her, kan det vurderes å gjeninnføre den.

Notater tiltak:

Feltregistrering av amfibiedammer 2007

Kommune: Trondheim		Fylke: Sør-Trøndelag		Dato: 29.08.07	
Feltarbeidere: Eva Tilseth,			Metode: Håv Observasjon Lykt Leting på land		
Observasjonsforhold: Gode middels dårlige + sol Skyet: litt mye nedbør: litt mye byger vind: lite mye temperatur: 6°					Dag Natt
Type: gd					
Lokalitet nr: 1		Lokalitetsnavn: Mulbergdam, N. Mule, Byneset			
Grunneier/kontakt:				Gnr/Bnr:	
Høyde over havet: 20		UTM koordinater – fra kart eller GPS: N7024657 Ø558299			
Funnet nå					
Arter:	S sal	L sal	Padde	Frosk	merknad
Voksne					
Larver					
Egg					
I vann					
På land					
Funnet før*					
S sal	L sal	Frosk	Padde	merknad	
	obs				
*Kilde (eks. kartlegging/grunneier/nabo/skole/kommunen)					
Krypdyr i området: Buorm Hoggorm Slettsnog Firfisle Stålor					
Fiskearter nå/før: Ørret/regnbue, abbor, mort, karpe, karuss, suter, gjedde, kreps – andre:					
Insekter:					
Vanndyr: Libeller/larver, vannymfe/larver, vannkalv/larver, ryggsvømmer, buksvømmer, virvlere, vannkjær, vannskorpion, vannløper, stavtege, mygg/larver, vårfluer/larver, mudderfluer/larver, igler, musling, snegl - andre:					
Vannareal (anslått): ca. 3 x 6 = 18 m ²			Digitalt: m ² (fra kart)		
Vannkvalitet (anslått): God Middels Dårlig + klart grumset oljefilm lukt jernoksyd					
Vannfarge (modifisert fargeskala etter Strøm (1943): Blå Grønnlig blå Blålig grønn Grønn					
Gullig grønn Grønnlig gul Brunlig gul Gullig brun Brun Mørkebrun					
Annet: Klargrå Lysgrå Grå Mørkgrå Grågrønn Gråbrun					
Annet: leire, sand, mudderbunn					
Dybde (m, målt/anslått, maks): <0,5 0,5 – 1,0 1,0-2,0 > 2,0 m - gjennomsnittlig					
Vegetasjon dekning overflate: Helt > 1/2 1/2 - 1/3 < 1/3 ingen					
Vannplanter (dominerende arter): Takrør, tjønnaks, sverdlilje, dunkjevle, tusenblad, piggeknopt/kjempe, starr, blærerot, vasslirekne, vannlilje gul/hvit, andemat stor/liten, elvesnelle, myrkongle, skogsivaks, sjøsivaks, lyssiv, flotgras, hesterumpe, myrhatt, vassgro, mannosøtgras, Andre:					
Eksponering: Åpent Halvåpent		mot: Syd Øst Vest Nord			
Lukket Sol(1-6): 2		Jorder mot syd, men skog tett rundt hele dammen			
Omgivelser: Myr Skog (bar/løv) Hage/tun (hard overflate) Jordbruk (åker/beite)					
Annet:					
Avstand til sammenhengende skog/tett kratt (m): 0 m					
Trusler: Forurensning forsøpling gjenfylling drenering overgjødning gjengroing utskygging forsuring fiskeutsetting vannfugler/tamfugl utbygging ferdse (mennesker)					
Annet:					
Inngrep: Intakt Delvis intakt Ødelagt Forsvunnet		Annet:			
Skjøtsel: Mudring-sediment Rensk-vannvegetasjon Rydding-vann-land Hogst		Annet: Dammen ligger innenfor/i kanten av Apoteket naturreservat, og vern/skjøtsel kan kanskje reguleres			
Dammens alder:					
Samlet vurdering:		God	Middels	Dårlig	

Vedlegg 2

Byneset:	lok. 1, 2, 3, 5, 6, 71	side	41 - 70
Bymarka:	lok. 8, 9, 72, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, (18-)22, 27, 28, 29, 32, 33, 34, 35, 36	side	71 - 146
Tiller:	lok. 25	side	147 - 150
Øst for Nidelva:	lok. 45, 46, 49, 50, 51, 52, 53	side	151 - 178
Jonsvanns- området:	lok. 55, 56, 57, 73, 58, 59, 60, 61, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70	side	179 - 238

Nr	Navn	UTM	Hoh	Type	Dato	Salamander		pH	K25 µS/cm	Pt mg/l	Farge vann	KMnO4 forbruk mg/l	Tot. Hardh. °dH	CaO- Hardh. mg/l	CT mg/l	Alkal- initet mmol/l	Fisk	
						stor	liten											
70-440	Lokmyra SØ f Spillerbakken (3)	32V NR EUREF89 796241	m 252	mt	1968	obs	-											-
					150774			6,8	39		grønn	49,9	0,65	4,5	5,5		-	
					280689	3 L +4 L obs	1 L? (liten)	6,7	47	55	brgul	39,3	0,75	4,5	6,3		0,18	-
					090889	9 L	-											-
					040901	2 L obs	1 L											-
		N7024148 Ø579543			150808	1 ad (uv?) 9 L	1 L				brunlig gul							-

Tegnforklaring:

- Nr.:** Første tall angir lokalitetens nummer ved undersøkelsen i 2001-2002 (Skei 2002). Nummer bak bindestrek angir samme lokalitets nummer hos Dolmen (1983).
- Navn:** Lokalitetens navn. † bak navnet betyr at lokaliteten nå er ødelagt.
- UTM:** "32V NR." gjelder tidligere koordinater i svart rutenett (Dolmen 1983). "EUREF89" i er nye oppdaterte koordinater i henhold til felles Europeisk kartreferansesystem tilpasset det amerikanske satellitnavigasjonssystemet GPS.
- Type:** gd = gårdsdam, mt = myrtjern, md = myrdam, sd = skogsdam, ld = leirdam, in = innsjø, te = terrestrisk (på land), an = annet, dren = drenert/uttørket
- Dato:** Når lokaliteten er kartlagt
- Farge:** Angivelser følger en modifisert Strøm-skala (se Skei et al. 1991, og Skei 2002)
- Vannkjemi:** Vannkjemiske analyser er forklart i teksten hos Skei 2002.
- Fisk:** X = fisk finnes, - = fisk er ikke kjent fra lokaliteten. Aktuelle arter i området er ørret, røye, gjedde, trepigget stingsild, karuss, ål, mort, sik.

Nr	Navn	UTM	Hoh	Type	Dato	Salamander		pH	K25	Pt	Farge vann	KMnO4 forbruk mg/l	Tot. Hardh. °dH	CaO-Hardh. mg/l	CT	Alkalinitet mmol/l	Fisk
						stor	liten										
66-437	S f Krokthj., Hammer	805239	235	mt	1968	obs	-	6,8	21	100		35,1	0,25	1,5	3		-
					150774												-
					080689	-	-										X
					280689	-	-	6,5	25	45	gubru	29,2	0,35	2,5	3,3	0,06	X
					060889	-	-										X
					040901	2 L											-
		N7023909 Ø580538			160808	> 32 L	-				lys brun						-
67	Pytt i kanten av myrtj. S f Krokthj.	805239	235	md	080689	1♂	-										-
					280689	-	-	5,7	34	125-	brun	75,2	0,45	3,5	4,3	0,10	-
					060889	-	-										-
					040901	-	-										-
		N7023891 Ø58515			060808	-	-				brun						-
68-438	Hammermyran SØ f Spillerbakken (1)	799236	265	mt	1968	obs	obs										-
					150774			6,8	30	110		59,4	0,40	2,5	3,5		-
					280689	5 L	-	6,8	30	85	gubru	62,9	0,50	3,5	3,8	0,10	-
					090889	5 L + flere obs	-										-
					040901	1 L	-										-
		N7023650 Ø579885			150808	2 L	-				gullig brun						-
69-439	SØ f Spillerbakken (2)	794238	260	md	1968	obs	-										-
					150774			7,4	59	35		52,1	1,25	8	7		-
					280689	5 L	-	7,5	60	40+	brgul	36,3	1,15	8,5	4	0,33	-
					090889	1 L	-										-
					040901	1-2 L obs	-										-
		N7023877 Ø579352			150808	6 L	2 L (?)				grønlig gul						-

Nr	Navn	UTM	Hoh	Type	Dato	Salamander		pH	K25	Pt	Farge vann	KMnO4 forbruk mg/l	Tot. Hardh. %dH	CaO-Hardh. mg/l	CT mg/l	Alkalinitet mmol/l	Fisk
		32V NR EUREF89	m			stor	liten		µS/cm	mg/l		mg/l		mg/l	mg/l		
61-433	Brattstijønna, Øvre Jervan	836240	297	mt	1968	obs	obs										-
					180674			6,7	41	100		78,4	0,65	3,5	4,5		-
					060689	-	1 emb + lad obs	5,9	21	100	brun	78,1	0,50	3,5	3	0,11	-
					050889	2 L +2-3L obs	1 L obs										-
					160592	obs	-										-
					310801	-	1 L										-
		N7024022 Ø583687			040807	-	-				brunlig gul						-
					110807	-	-				brunlig gul						-
					280508	3 ♀ 3 ♂	4 ad										-
62-434	Store Hokmyra, Øvre Jervan (†)	824231	260	te	1968	obs	-										
63-435	Tuvmyra, Øvre Jervan (†)	828227	290	te	1968	obs	-										
64	Oppdemt dam, Tuvmyra	828228	292	md	060689		1 ♂+ 1 ♀ obs	6,7	41	200	brun	96,4	1,3	9	2,5	0,31	-
					080889	1 L obs	2 ♂ obs										-
					310889	-	-										-
		N7022806 Ø582752			110807	1 ad					grønnl. brun						-
					160807	1 ad					grønnl. brun						-
65-436	SØ f Haukåsvollen, Hestsjøberget	821224	303	md	1968	obs	-										
					180674			6,9	39	85		57,5	0,95	7,5	2,5		-
					280689	1 L	2 L	6,2	24	95	gubru	56,2	0,55	3,5	0,8	0,13	-
					090889	1 L	-										-
					310801	5 L	-										-
		N7022440 Ø582057			250808	-	-				lys brungr						-

Nr	Navn	UTM	Hoh	Type	Dato	Salamander		pH	K25	Pt	Farge vann	KMnO4 forbruk mg/l	Tot. Hardh. °dH	CaO-Hardh. mg/l	CT	Alkalinitet mmol/l	Fisk
						stor	liten										
58-431	Åsgjerdjtj., V f Stokkdal, Solemsv.	32V NR EUREF89 795316	281	mt- sd	1968	-	obs										X
					180674			6,9	143		grønn	60,4	3,45	24	6		X
					080689	-	-	7	115	60	gubru	50,6	3,75	27	7,8	1,24	X?
					060802		3L										-
		N7031639 Ø581011			310708		7L				lys gul						X
59-160	Kjerringtj., N f Tripynten	810289	160	mt	060689	-	-	6,6	72	80	grøgu	61,9	2,10	15,5	7,8	0,64	X
					050889	-	1 L										X
					060802	-	-										X
		N7028984 Ø581011			210707	-	-				gullig brun						X
60-432	Lomtjønnna, Øvre Jervan	842242	294	mt	1968	obs	obs										X
					180674			7	63		grønn	49	1,75	8	5,5		X
					060689	-	1 emb	6,4	29	80	brgul	65,1	0,55	4	3,3	0,17	X
					050889	-	-										X
					310801	-	-										X
		N7024236 Ø584026			040807	-	-				lys brun						X
					110807	-	-				Lys brun						X
					280508	-	3 ad										X

Nr	Navn	UTM	Hoh	Type	Dato	Salamander		pH	K25	Pt	Farge vann	KMnO4 forbruk	Tot. Hardh. °dH	CaO-Hardh. mg/l	CT	Alkalinitet mmol/l	Fisk
		32V NR EUREF89	m			stor	liten		µS/cm	mg/l		mg/l		mg/l	mg/l		
55-428	SØ f Engelsåstrøa, Jonsvatnet	772271	230	mt	1963, 1965	obs	Obs										-
					150774			6,8	66	100		52,8	1,65	12,5	5,5		-
					280689	-	-	7	60	70	gulbr	50,6	1,5	11,5	4,5	0,45	-
					080889	6 L	-										-
					290801	11 L+ 2 L	2 L										-
					280508	-	3 ♀ 1 ♂ obs 2 2 egg										-
					300508	1 ♀	4 ♀ 2 ♂										-
56-429	Litlji., Espås, Jonsvatnet	N7027100 Ø577125	221	mt	Ca. 1960	-	obs										-
					150774			7,2	54		grønn	35,1	1,3	9,5	5,5		-
					280689	-	-	7,2	60	60	grøgu	25,3	1,3	10	7,3	0,4	-
					080889	-	-										-
					290801	-	5 L										-
					310708	-	2 L				lys gullig						-
57-430	NØ f Espås, Jonsvatnet	777256	171	md	Ca. 1960	-	obs										-
					150774			6,9	41		grønn	40,4	0,90	6,5	4		-
					280689	-	-	6,8	50	40	gubru	31,8	1	7,5	4	0,30	-
					080889	-	4 L										-
					290801	2 L	7 L										-
					300708	1 (juv?) > 18 L	-										-
73	Nidaros Jaktskytterklubb, Digresmyra	N7025936 Ø577114		te (md)	290708	-	1 ad										-

Nr	Navn	UTM	Hoh	Type	Dato	Salamander		pH	K25	Pt	Farge vann	KN/MnO4 forbruk mg/l	Tot. Hardh. °dH	CaO-Hardh. mg/l	CT	Alkalinitet mmol/l	Fisk
						stor	liten										
51-424	Austlitjømma, Estenstadmarka	32V NR EUREF89 752293	313	mt	1975	-	obs										X
					120977	-		6,6	21		grønn	28,8	0,3	2	4		X
					070689	-	-	6,7	24	20-	gul	17,4	0,3	2	6	0,06	X
					060802	-	-										X
		N7029207 Ø575192			220807	-	-				lys brun						X
52-425	Ø f Kastbrekka	724292	225	md- gd	1969, 1972	-	obs										-
					120977	-		7,6	73	380		149,8	1,1	7,5	9		-
					070689	-	3 ♂ 8 ♀ emb	6,5	25	160	brun	66	0,5	3,5	2,3	0,16	-
					080889	-	34 L										-
		N7029202 Ø572362			230707	-	-				gullig brun						-
53-426	Ø f Bjørka	724282	220	sd- md	1973	-	obs										
					150774	-		6,8	46		grønn	60,4	0,8	4,5	7		-
					070689	-	1 ♂+ 1 ad obs	6,9	54	45	gulbr	31,9	1,1	7,5	7,8	0,26	-
					080889	-	3 L										-
					060802	-	-										-
		N7028021 Ø572362			270707	-	-				gullig brun						-
54-427	Kattjømma, Reinås (†)	751274	255	md	1973	-	obs										
					150774	-	6,9	18	100		57,8	0,20	0,5	3,5			
				dren	280689	-	-										
				dren	290801	-	-										

Nr	Navn	UTM	Hoh	Type	Dato	Salamander		pH	K25 µS/cm	Pt mg/l	Farge vann	KMnO4 forbruk mg/l	Tot. Hardh. °dH	CaO- Hardh. mg/l	CT mg/l	Alkal- initet mmol/l	Fisk
						stor	liten										
42-416	Madsjø, Tunga (†)	32V NR EUREF89 736339	60	ld	Ca. 1958	-	obs	7,2	255		grøgr	52,8	3,35	15,5	53,5		
43-417	Heistaddammen, Tunga (†)	738333	90	gd	Ca. 1958	-	obs										
44-418	Ornhaugdammen Moholt (†)	724326	110	ld	1964	-	obs										
45-419	"Tropica", Loholt	727319	180	an	1970	-	obs										-
		N7031839 Ø572844			220807	-	-				Lys grønn						-
46-189	Estenstaddam, østre basseng	743300	248	in	070689	-	1 egg	7,5	110	5-	gul	7,9	3,3	30	7,8	1,05	X
					080889	-	-										X
					060802	-	-										X
		N7030144 Ø574397			230807	-	1 ad ?				klart						X
47-420	Tomsetmyra, Estenstaddam	730299	190	te	1975	-	obs										
48-421	V f V Estenstaddam	735299	245	te	1978	-	obs										
49-422	Styggdalslj., Estenstaddam	746297	283	sd	1971, 1972	-	obs										-
					061077			6,7	106	30		22,8	2,7	23,5	6		-
					070689	-	-	7,1	110	5+	gul	7,7	2,9	22,5	8	0,95	-
					080889	-	-										-
					060802	-	-										-
		N7029708 Ø574670			030707	-	-				tørr						-
50-423	Lomtjønnna, Estenstaddam	738290	375	mt	1967, 1977	-	obs										-
					160774			6,9	25	85		59,4	0,35	2	3,5		-
					070689	-		6,4	16	60-	brun	38,9	0,30	1,5	3,3	0,05	-
					080889	-	7 L										-
					060802	-	1 L										-
		N7028969 Ø573819			220808	-	-				gullig brun						-

Nr	Navn	UTM	Hoh	Type	Dato	Salamander		pH	K25	Pt	Farge vann	KMnO4 forbruk mg/l	Tot. Hardh. %dH	CaO- Hardh. mg/l	CT	Alkalinitet mmol/l	Fisk
						stor	liten										
32-407	Vegkant, Tempervoll (1)	650336 EUREF89	270	sd	Ca. 1968, 1973	-	obs										-
					080977												
					080802	-	-										
		N7033518 Ø565075			270808	-	-										-
33-408	(2)				080977			5,8	275	20		25,6	6,25	46	81		
					080802	-	-										
		N7033534 Ø565073			270808	-	-										-
34	Munkauntønna	653358	172	dam	Ca. 1992	-	obs										X
					080802	-	-										X
		N7035770 Ø565505			300707	-	-				brunlig gul						X
35-409	Tyandalsdammen, Trolla	654355	199	in	1958, 1973	-	obs										X
					300677	-	-	6,9	49	35		28,4	1,05	3,5	7,5		X
		N7035485 Ø565409			300707	-	-				brunlig gul						X
36-410	Svarttj. Trolla	649355	239	mt	1973	-	obs										X
					300677	-	-	6,5	42	50		37,9	0,55	2	7,5		X
					080802	-	1 L										X
		N7035397 Ø564873			090607	-	>6 ad. ♂♂♀♀				brunlig gul						X
37-411	Stokkedammen, Stavne (†)	693317	10	gd	1968	-	obs										
					080977	-	-	6,4	152	100		82,2	3,15	20,5	13		
38-412	Ved Ladebekken, Lade (†)	7235	20	an	Ca. 1955	-	obs										
39-413	Kristiansten Festning (†)	705340	50	an	1905	-	obs										
40-414	Kuhaugen (†)	712343	90	an	ukjent	-	obs										
41-415	Lilleberget, Tunga (†)	734341	50	sd	Ca. 1956	-	obs										

Nr	Navn	UTM	Hoh	Type	Dato	Salamander		pH	K25	Pt	Farge vann	KNMnO4 forbruk mg/l	Tot. Hardh. °dH	CaO-Hardh. mg/l	CT mg/l	Alkalinitet mmol/l	Fisk
		32V NR EUREF89	m			stor	liten		µS/cm	mg/l		mg/l		mg/l			
23-398	Kråkmo, Heimdal (†)	677251	130	an	1972	-	obs										
24-399	Vegkant, Huseby (†)	672272	160	md	ukjent	-	obs										
25-400	Rasmark, Buenget-Rønningen, Tiller	696245	160	gd?	1974	-	obs										-
		N7024691 Ø569444			170707	-	-				gullig brun						-
26-401	N f E6, Selsbakk (†)	688292	110	sd	Ca. 1956	-	obs										
27-402	Kyvannet, NØ bukt	670318	186	in	1979	-	obs										X
		N7031776 567024			270808	-	-				klart						X
28-403	Folkemuseet, Sverresborg	676329	150	an	1974, 1975	-	obs										X
		N7032847 Ø567621			080977 020807	-	-	7,1	68	20	lys brun	49	1,35	10	6		X
29-404	Stokkedammen, Sverresborg	670330	170	gd	1972	-	obs										-
		N7032952 Ø567009			080977 020807	-	-	7	74	15		59	1,8	7	9		X
30-405	S og N f Theisendammen (†)	669 331-5	160	an	Ca. 1915	-	obs										X
31-406	N vegkant N f Sommersr. (†)	666335	200	md	1955, ca. 1963	-	obs										X

Nr	Navn	UTM	Hoh	Type	Dato	Salamander		pH	K25	Pt	Farge vann	KMnO4 forbruk mg/l	Tot. Hardh. °dH	CaO-Hardh. mg/l	CT mg/l	Alkalinitet mmol/l	Fisk
		32V NR EUREF89	m			stor	liten		µS/cm	mg/l		mg/l	°dH	mg/l	mg/l	mmol/l	
13-388	Smistadkryssset, Leitbrua (†)	658284	170	md	Ca. 1947	-	obs										
14-389	N f Kolsås, Flatåsen	662284	220	md	1975	-	obs										-
								6,8	108	85	brunlig gul	61	0,3	25	8,5		-
		N7028557 Ø566297			051077 050907	-	-										-
15-390	NØ f Lund, Heimdal (†)	664261	190	md	1975	-	obs										-
																	-
		N7026134 Ø566494															-
16-391	SV på Nordmyra, Heimdal	656259	180	md	1974	-	obs										-
																	-
		N7025796 Ø565565			140707	-	-				tørr						-
					190907	-	-				lys brungul						-
17-392	N på Nordmyra, Heimdal	662268	170	md	1975	-	obs										-
																	-
		N7026840 Ø566370			080977 160807	-	2 L	7	117		grønn	47,1	3,8	31	5		-
											lys brun						-
18-393	Skytebane, Heimdal	671 261-6	170		1972, 1974	-	obs										-
																	-
	(1) †			an	080977			6,5	83		grågr	66,4	1,95	16	6,5		-
19-394	(2) †			md	150674			6,6	64		grønn	101	1,75	14	1,5		-
20-395	(3) †			md	150674			6,7	108		grønn	115,3	2,85	20	6		-
21-396	(4) †			sd-an	150674			6,7	79		grågr	50,6	2,05	13,5	4		-
22-397	(5)			md-an	150674			6,6	68	85		76,5	1,8	14	3,5		-
		N7026518 Ø567038		md/ grøft	200807	-	4 L				mørke brun						-

Nr	Navn	UTM	Hoh	Type	Dato	Salamander		pH	K25	Pt	Farge vann	KMnO4 forbruk mg/l	Tot. Hardh. °dH	CaO-Hardh. mg/l	CT mg/l	Alkalinitet mmol/l	Fisk
						stor	liten		µS/cm	mg/l		mg/l	°dH	mg/l	mg/l		
71	NV f Hangerås Vestre, Byneset	32V NR EUREF89 N7028092 Ø554818	m	gd	060807	-	8 L				brun						-
7-383	SØ f bru, Engan, Byneset (†)	569280	60	gd	ukjent	-	obs										
8-384	Svarttj. Brennan, Bymarka	599294	360	mt	1975	-	obs										X
	Riktig navn: Svartvatnet	N7029392 Ø559880			080977	-		6,8	74		grønn	52,5	1,95	15	7,5		X
9-385	S Lokmyrtj., Smistad, Bymarka	646281	225	mt	1974, 1975, 1977	obs	-										-
					260975	-		6,3	75	30		63,2	2,3	18,5	5		-
					040901	-	1 L										-
		N7028097 Ø564614			060707	23 L 4 ad ♂♂ 1 ad	-				brun						-
72	Dam N v/ S Lokmyrtj., Smistad, Bymarka	N7028152 Ø564548	225	md	060707	-	-										-
10-386	N Lokmyrtj., Smistad, Bymarka	645285	225	mt	1975	obs	-										-
					260975	-		6,9	26		grønn	78,4	0,5	3	3,5		-
					040901	-	1 L										-
		N7028435 Ø564538			060707	22 L 2 ad ♂♂	2 L				Brunlig gul						-
11-387	Smistad-Sørem vegkryss	654275	230	md	1975	-	obs										-
					051077	-		5,6	33	200		142	0,75	5	3,5		-
		N7027388 Ø565483			140707	-	-				tørr						-
					110907	-	-				brun						-
12	Ved park.plass langs vei til Sørem	659275	260	dam	1991	-	obs										-
		N7027232 Ø565799			110907	-	>25 L				klar grå						-

Vedlegg 1: Oversikt over samtlige kjente salamanderforekomster i Trondheim kommune pr. november 2008

Nr	Navn	UTM	Hoh	Type	Dato	Salamander		pH	K25	Pt	Farge vann	KMnO4 forbruk	Tot. Hardh. %dH	CaO- Hardh. mg/l	CT	Alkalinitet mmol/l	Fisk	
						stor	liten											
1-377	Mulbergdam, N. Mule, Byneset	32V NR EUREF89 583246	20	gd	1969	-	obs											-
		N7024657 Ø558299			130674 290807	-	-	7,3	279		grågr klargrå	15,2	7	49,5	19,5			-
2-378	Leirfalldam, N. Mule, Byneset	582245	10	gd	1973	-	obs											-
		N7024555 Ø558242			130674 130707	-	-	6,9	1031		grågr lørr	86,3	20,6	84,5	127			-
					290807	-	-				grågr							-
3-379	Stranddam, N. Mule, Byneset	582244	2	gd	1973	-	obs											-
		N7024500 Ø558239			130674 130707	-	-	7,2	343		grågr lørr	21,5	7,3	41	32			-
					290807	-	-				grågr							-
4-380	N f Brå, Byneset	591253	50	gd	1975	-	obs											-
					080977			6,8	589		grønn	77,7	18,85	94	11			-
		N7025469 Ø559036			060807	-	-											-
5-381	Raustan, Byneset	556275	110	gd	1964	-	obs											-
					130674			7,5	177		grågr	34,8	4,75	34,5	13			-
		N7027545 Ø555708			130707	-	-				lørr							-
					060807	-	-				grågr							-
6-382	V f Prestgjerdet, Byneset	563275	90	gd	1964	-	obs											-
					130674			7,2	68		grønn brun	58,1	1,05	4	10			-
		N7027583 Ø556336			210807	-	-											-

Friluftsetaten Oslo kommune 2002: Amfibier i Alnaparken.
<http://www.friluftsetaten.oslo.kommune.no>

<Http://www.dirnat.no>: Direktoratet gjør opp status for uberørt natur (280308).

Meteorologisk Institutt 2007: <http://www.dnmi.no>

Statens kartverk 2007: <http://www.statkart.no>

Trondheim kommune 2007: Karttjeneste. <http://www.trondheim.kommune.no>

Trondheim kommune: <http://www.trondheim.kommune.no>; Faktark 22/2002: Tillermarka og Faktaark 12B/2002: Byneset.

Trondheim kommune: <http://www.trondheim.kommune.no>; Nyheter 110906: Trondheim med i nordisk naturvernprosjekt.

5.0 REFERANSER

Trykte referanser:

Dolmen, D. 1983: A survey of the Norwegian newts (*Triturus*, Amphibia); their distribution and habitats. Medd. fra Norsk Viltforskning 3. (12): 1-72.

Dolmen, D. 1991: Dammer i kulturlandskapet – makroinvertebrater, fisk og amfibier i 31 dammer i Østfold. NINA Forskningsrapport 20: 1-63.

Dolmen, D. (red.) 1995: Ferskvannslokaliteter og verneverdi. UNIT Vitenskapsmuseet, Rapport Zoologisk Serie 1995-6: 1-105.

DN 2008: Handlingsplan for stor salamander *Triturus cristatus*. DN rapport 2008: 1- 34. Direktoratet for naturforvaltning, Trondheim.

Fog, K., A. Schmedes & D. Rosenørn de Lasson. 1997. Nordens padder og krypdyr. G.E.C. Gads Forlag. København.

Oldham, R.S. 1994: Habitat assessment and population ecology; s. 45-67 i: T. Gent & R. Bray (red.): Conservation and management of great crested newts. Proceedings of a symposium 11 Jan. 1994, Kew Gardens, Richmonds, Surrey. English Nature 20.

Riksrevisjonen 2007: Riksrevisjonens undersøkelse av bærekraftig arealplanlegging og arealdisponering i Norge. Dok. 3:11 (2006-2007)

Skei, J. K. 1991: Habitatpreferanse hos akvatisk fase av stor salamander *Triturus cristatus* og liten salamander *T. vulgaris* i Midt-Norge. Hovedfagsoppgave i zoologi, ferskvannsökologi. Zoologisk institutt, Universitetet i Trondheim.

Skei, J. K., A. Lohrmann & O.K. Berg 1991: Enkelte vannkjemiske målemetoder. Kompendium i vannkjemi. Zoologisk institutt, AVH, Universitetet i Trondheim.

Skei, J. K. 2002: Utbredelse og status for stor salamander *Triturus cristatus* og liten salamander *Triturus vulgaris* i Trondheim kommune 2001 – 2002. Trondheim kommune Rapport TM 02/06: 1-41.

Strand, L. Å. 2006: Vurdering av effekt av restaureringstiltak i 5 dammer og undersøkelse av nyanlagte dammer i Oslos byggesone. Oslo kommune, Friluftsetaten. (www.friluftsetaten.oslo.kommune.no)

Wells, K. D. 2007: The ecology and behaviour of amphibians. The University of Chicago Press, Chicago, Illinois, U.S.A.

Elektroniske referanser:

Direktoratet for naturforvaltning 2007: Kart og miljødata; Naturbasen. Kartlegging og overvåking; Håndbok 11. Vedlegg 1: Viltkartlegging. Registreringsskjema for innsamling av data for viltkartlegging og naturtypekartlegging. <http://www.dirnat.no>

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 2007: Miljøstatus Sør-Trøndelag; Tema Dyr og Planter. Ferskvannsdyr. Trua arter. Rødlista for pattedyr og amfibier. <http://www.fylkesmannen.no>

skilting av visse dammer for å hindre utsetting av fisk/forurensning. Initiativ til samarbeid bør på kort sikt tas overfor berørte grunneiere og omkringliggende kommuner (Malvik, Klæbu), blant annet for å få i gang regionalt samarbeid og tiltaksplan for storsalamander på syd- og østsiden av Jonsvannet (se pkt 4.1: Tiltak generelt). Andre samarbeidstiltak kan være nettverksbygging og kunnskapsutveksling overfor andre ledd i forvaltningen, organisasjoner oa., med tanke på å få til et bredere samarbeid og bedre forståelse for viktigheten av å ta vare på salamanderlokalitetene på kort og lang sikt.

Det er viktig at man ser geografiske områder i sammenheng når man skal sette i gang tiltak, og det er noen områder som peker seg ut som særlig viktige å satse på.

- På Byneset er det området ved Mule som ligger i tilknytning til Apoteket naturreservat, og området ved Hangeråsen i jordbrukslandskapet ved Raustan/Langlo. Ved Mule bør en vurdere vern i sammenheng med det eksisterende edelløvskogreservatet, og ved Hangeråsen er det en sammenheng mellom eldre lokaliteter (lok. 5, 6) og ny lokalitet (lok. 71) som bør utvikles. Der er viktig at det ikke dannes fysiske sperrer mellom lokalitetene.
- I Bymarka er det et viktig område som strekker seg fra Lokmyra, via Smistad og ned til Nordmyra og Saupstad skisenter. Her er det foruten småsalamander, også storsalamander, som de eneste registrerte lokaliteter i kommunen på vestsiden av Nidelva. Innenfor dette området bør en vurdere myrområdet med Lokmyra inkl. Kotajtønna og Sølvsakkeltjønna samlet, som ett storsalamanderområde for utvikling og vern. Kotajtønna kan som nevnt utvikles i pedagogisk sammenheng. Resten av området, fra Smistad og ned via Nordmyra til Saupstad skisenter, er under sterkt press for utbygging. Lokalitetene bør skjermes for videre utbygging
- I Jonsvannsområdet ligger Trondheims viktigste område for storsalamander, og her bør det som nevnt vurderes en regional tiltaksplan for storsalamander i samarbeid med nabokommunene Malvik og Klæbu.

For mer utfyllende informasjon om tiltakene på de ulike lokalitetene, se vedlegg 2, feltregistreringsskjema for hver lokalitet.

LOKALITETER OG OMRÅDER	HOGST	OPP- GRAVING	UTRYDDE FISK	RYDD VANN/ LAND	RENS VANN- VEGETASJ	GRAVE NYE DAMMER I OMRÅDET	HINDRE/ REGULERE UT- BYGGING	FLYTTE LØYPE- TRASÉ	AVGR. DRENER. GRØFT	ANDRE TILTAK
TILLER										
Lok. 25: Rasmark, Buenget- Rønningen, Tiller						L	K			
ØST FOR NIDELVA (elskl. Jonsv.omr.)										
Lok. 45: "Tropica", Loholt	K	K			K					
Lok. 49: Styggdalstj, Estenstad		K								UL
Lok. 51: Austlitjønna Estenstad			K							UL
Lok. 52: Ø f Kastbrekka	K	K			K					UL
Lok. 53: Ø f Bjørka	K	K								UL
JONSVANNS- OMRÅDET										
Lok. 55: SØ f Engelsåstrøa										TK
Lok. 56: Litlj.tjønna, Espås										TK
Lok. 57: NØ f Espås, Jonsvatnet										TK
Lok. 73: Nidaros Jaktskytterklubb Digresmyra				L		L				TK
Lok. 58: Åsgjerdjtj. V f Stokkdal, Solemsvåtten			L							
Lok. 59: Kjerringtjønna, N f Tripynten										TK
Lok. 60: Lomtjønna, Øvre Jervan			K							TK
Lok. 61: Brattstijtjønna, Øvre Jervan										TK
Lok. 64: Oppdemt dam, Tuvmyra		K				L			K	TM K
Lok. 65: SØ f Haukåsvollen, Hestsjøberget	L									TK
Lok. 66: S f Kroktj. Hammer										TK
Lok. 67: Pytt i kanten av myrtj.. S f Kroktj.		L								TK
Lok.68: Hammermyran, SØ f Spillerbakken (1)										TK
Lok. 69: SØ f Spillerbakken (2)		K								TK
Lok. 70 Lokmyra, SØ f Spillerbakken (3)										TK

I tillegg til tiltakene i tabellen er det på kort sikt også viktig å ta fatt i informasjonstiltak og samarbeidstiltak. Det kan for eksempel dreie seg om å utarbeide informasjonsmateriell overfor grunneiere, publikum oa. (inkl. reklame for landbrukstilskudd for oppgraving av dammer), definere/etablere dammer som pedagogisk objekt (f.eks. Kotatjønna ved Lokmyra i Bymarka og en dam ved Skivevollen, Hestsjøen Jonsvannet), og vurdere

Tabell 6. Prioritering av type tiltak på kort og lang sikt på de aktuelle lokaliteter.

Koder i tabellen: **K** = kort sikt, **L** = lang sikt.

I kolonnen "andre tiltak" kan kodene også være: **R** = regulering/vern, **T** = tiltaksplan storsalamander, **M** = restaurering myrområder, **U** = utsetting av salamander. Tiltakene kan være på kort eller lang sikt.

LOKALITETER OG OMRÅDER	HOGST	OPP- GRAVING	UTRYDDE FISK	RYDD VANN/ LAND	RENS VANN- VEGETASJ	GRAVE NYE DAMMER I OMRÅDET	HINDRE/ REGULERE UT- BYGGING	FLYTTE LØYPE- TRASÉ	AVGR. DRENER. GRØFT	ANDRE TILTAK
BYNESET										
Lok. 1: Mulbergdam, Byneset	K					L				R UL
Lok. 2: Leirfalldam, Byneset	K	K		K		L				R UL
Lok. 3: Stranddam, Byneset	K	K		K		L				R UL
Lok. 5: Raustan, Byneset	K	K		K		L				UL
Lok. 6: V f Prestgjerdet, Byneset	L					L				UL
Lok. 71: NV f Hangerås Vestre, Byneset	L									
BYMARKA										
Lok. 8: Svartjønna, Brennan, Bymarka										UL (K)
Lok. 9: S Lokmyrtj, Smistad						L		K		RL
Lok.72: Dam v/S Lokmyrtj, Smistad						L		K		RL
Lok. 10: N Lokmyrtj, Smistad						L				RL
Lok. 11: Smistad-Sørem, vegkryss		K								
Lok. 12: Ved parkpl langs vei til Sørem	K			K						
Lok. 14: N f Kolsås, Flatåsen		L			L		K			
Lok. 16: SV på Nordmyra		K		K		L				R ML
Lok. 17: N på Nordmyra				K		L			K	R ML
Lok. (18 -)22: Skytebane, Heimdal		K				L	K			
Lok. 28: Folkemuseet, Sverresborg		K			K					
Lok. 29: Stokkedammen, Sverresborg			L							UL
Lok. 32: Vegkant, Tempervoll (1)		L								
Lok. 33: Vegkant, Tempervoll (2)		L								
Lok. 35: Tyandalsdammen			L							UL

og ligger i et område med stort ferdsels- og utbyggingspress. Det er viktig at regulering/vern av naturområder blir vurdert som aktuelle tiltak på linje med og i sammenheng med de andre tiltakene, se pkt. 4.1; Tiltak generelt, ovenfor.

En annen type tiltak som ikke henger så konkret sammen med den enkelte lokalitet og derfor ikke er med i tabell 5, er tatt med i prioriteringen av tiltak nedenfor. Det er tiltak som henvender seg til publikum, grunneiere, kommuner, forvaltningen forøvrig og andre: informasjonstiltak, dammer som pedagogisk objekt, samarbeidstiltak, nettverksbygging, kunnskapsutveksling etc. Slike tiltak er vesentlige for å få til et bredere samarbeid og bedre forståelse for viktigheten av å ta vare på salamanderlokalitetene på kort og lang sikt. Friluftsetaten i Oslo kommune har opparbeidet erfaring på noe av dette, i 2002 utarbeidet de en informasjonsbrosjyre om amfibier i en dam som kan anvendes som pedagogisk objekt; "Amfibier i Alnaparken". (www.friluftsetaten.oslo.kommune.no).

Alle de ovennevnte tiltak som favner videre enn tiltak rettet mot den enkelte lokalitet vil bidra vesentlig til salamanderens overlevelse og utbredelse på lengre sikt. De blir tatt med sammen med de andre tiltakene når det gjelder prioritering under pkt. 4.3; Oppsummering og prioritering av tiltak, nedenfor. Forslagene til tiltak er fremkommet gjennom vurderinger som er gjort på stedet igjennom kartleggingen og etterpå, da hele materialet skulle sammenfattes i denne rapporten. Det kan sikkert være flere og andre tiltak som kan settes i gang i tillegg til de som er foreslått (eks. kalking av for sure vann).

4.3 Oppsummering og prioritering av tiltak

I denne rapporten er det redegjort for kartleggingen og revisiteringen av salamanderlokaliteter i Trondheim kommune, som foregikk sommeren 2007 og 2008. Salamanderfunn, lokalitetenes tilstand og trusler er beskrevet, og det er gjort en samlet vurdering av hver lokalitet. Deretter er det listet opp tiltak som det er hensiktsmessig å sette i gang, og utarbeidet et forslag til prioritering av tiltakene. Det er et noe komplekst bilde som tegner seg. Dette blant annet på grunn av at det i stor grad dreier seg om gamle salamanderlokaliteter som ikke har vært fulgt opp, skjøttet eller ivarettatt i planleggings/ utbyggings-sammenheng. Det innebærer at det nå er noen lokaliteter som trenger akutte tiltak for ikke å bli helt ødelagt i nær fremtid, og mange lokaliteter som trenger å bli tatt hånd om i form av skjøtsel på sikt. Dette vil måtte prege prioriteringen av tiltak i relativt stor grad. For å sikre salamanderartenes overlevelse og utbredelse på lang sikt, er det viktig også å legge vekt på tiltak som favner videre enn den enkelte dam. Et særlig viktig tiltak i denne sammenheng vil være den regionale tiltaksplanen for storsalamander som er omtalt ovenfor.

Når det gjelder prioritering av tiltak bør artenes status tas med i vurderingen. Storsalamander er vurdert som VU (sårbar) og småsalamander er vurdert som NT (nær truet) på den norske Rødlista (2006). Det foreligger også som nevnt ovenfor en nasjonal Handlingsplan for storsalamander (DN 2008), med føringer for igangsetting av tiltak for denne arten. Dette betyr igjen at de lokaliteter i denne kartleggingen som har storsalamander og som er utsatt for vesentlige trusler, bør komme høyt opp på prioriteringslisten. En slik lokalitet er Lok. 64: Oppdemt dam, Tuvmyra. De fleste lokaliteter med storsalamander ligger imidlertid hovedsakelig i høyereliggende relativt uberørte myrområder (Skei 2002), som har få trusler utenom fiskeutsetting, skogkultivering, drenering av myr og veibygging. Småsalamander lever i de samme typene myrdammer som den store. I tillegg lever den i lavereliggende områder i skogsdammer og gårdsdammer. Disse områdene har flere trusler i form av utbygging av veier, boliger, gjenfylling etc. Eksempler på det siste er Lokalitet 18 - 22: Skytebane, Heimdal og Lokalitet 25: Rasmark, Buenget-Rønningen, Tiller.

Når det gjelder prioritering av type tiltak på kort og lang sikt i tilknytning til de ulike lokalitetene nedenfor (tabell 6), er dette å betrakte som en veiledende anbefaling hvor det blant annet er lagt vekt på først å få satt i gang det som haster mest. En del av tiltaksarbeidet vil være prosesser som kan gå over flere år.

"På kort sikt" defineres som et tidsperspektiv på 1 – 3 år.

"På lang sikt" defineres som et tidsperspektiv på 4 - 8 år.

Når det gjelder å fjerne fisk, så kan dette være problematisk noen steder, og kanskje heller ikke ønskelig (lok.: 34, 36, 46, 59). Eksempel på dette er Lok. 59: Kjerringtjønna N f Tripynten; her er det gjedde som tar ørret hvis noen setter ut det. Hvis gjedda blir fjernet, kan ørret bli satt ut med hell, eller nye gjedder kan vandre opp bekkesystemet fra Gjeddjtønna/Gjeddvatnet/Jonsvannet til Kjerringtjønna. Som nevnt ovenfor er det kanskje bedre med gjedde enn ørret for salamanderne og definitivt for det øvrige biomangfoldet, og man bør vurdere nærmere situasjonen for salamander sammen med visse fiskeslag, og veie det opp mot andre faktorer. Det er i alle fall ønskelig å fjerne fisk i fire lokaliteter: lok. 29, 35, 51 og 60. Fjerning av fisk kan også være aktuelt i andre brukbare dammer som ikke står på lokalitetslista (vedlegg 1), i f.eks. Lokmyraområdet (lok. 9, 72, 10), som Kotatjønna og Sølvsakkeltjønna, for å bedre salamanderartenes spredningsmuligheter. Se kommentarer i registreringsskjema for den enkelte lokalitet (vedlegg 2).

Under "andre tiltak" i tabellen som favner videre enn den enkelte lokalitet, er det tatt med forslag til en regional tiltaksplan for storsalamander. I mars 2008 ble den nasjonale handlingsplanen for storsalamander i Norge vedtatt, og i denne er storsalamanderområdet på syd- og østsiden av Jonsvannet utpekt som særlig viktig. Området strekker seg over 3 kommuner; Trondheim, Malvik og Klæbu, og det ville være hensiktsmessig med et regionalt samarbeid om ivaretagelse, restaurering og utvikling av dette større leveområdet for storsalamander for fremtiden. Planen vil kunne innebære samarbeid mellom kommunene, grunneiere, Fylkesmannen, Direktoratet for naturforvaltning og NTNU Vitenskapsmuseet. Tiltak vil være restaurering av gamle lokaliteter, fjerning av fisk og graving av nye dammer for å skape et hensiktsmessig nettverk av lokaliteter for salamandernes overlevelse og spredning. Steg 1 i en slik plan, som er kartlegging/revisitering av storsalamanderlokaliteter, er i ferd med å bli fullført. Trondheim kommune har fullført kartleggingen gjennom det foreliggende arbeidet som undertegnede har gjort i 2007-2008, og som fremstilles i denne rapporten. Kartlegging/revisitering i Malvik kommune vil foregå i 2009 og kanskje i Klæbu kommune i 2009.

Utsetting av salamander er også tatt med under "andre tiltak"; Lok. 8: Svarttjønna, Brennan, Bymarka, er blant annet aktuell her. Lokaliteten er svært godt egnet for salamander, og det har vært salamander her tidligere, men utsetting av ørret har kanskje utryddet den (det er ikke ørret her nå). Den ligger skjermet og lite tilgjengelig til og vil ikke være truet av ferdsel. I tillegg er grunneieren positiv til å holde området uberørt og vannet fritt for fisk. Det er også andre brukbare dammer i området, som Heisjøen (hvor det hevdes at det har vært salamander, se vedlegg 2, Lok. 8, kommentarer) og Bykleivvatnet, dette med tanke på salamandernes spredningsmuligheter. Utsetting av salamander bør betraktes som et forsøk, og studeres/følges opp, i samarbeid med fagfolk ved f. eks. NTNU Vitenskapsmuseet. Når det gjelder de andre lokalitetene hvor det er foreslått utsetting av salamander (på lang sikt, se tabell 6 nedenfor), dreier det seg om lokaliteter hvor det er usikkert om salamanderne er utryddet. Dersom man restaurerer lokalitetene, vil det over noe tid vise seg om eventuelle salamandere i området reetablerer seg. Skjer ikke dette, kan utsetting av salamander være aktuelt.

Det er videre tatt med restaurering av myrområdene på Nordmyra og Tuvmyra/ Hokmyra under "andre tiltak", dette vil være svært viktige tiltak for salamandernes fremtid her. De små rester av tidligere salamanderpopulasjoner som er funnet er helt marginale, og vil sannsynligvis forsvinne i nær fremtid hvis ingenting blir gjort. På Tuvmyra dreier det seg i tillegg om stor salamander. Her vil eventuelle restaureringstiltak kunne tas med i den ovennevnte "regional tiltaksplan for storsalamander" på syd- og østsiden av Jonsvannet. Det er viktig at restaureringstiltak på Tuvmyra inkluderer Store Hokmyra, der det også har vært stor salamander (Lok. 62: Store Hokmyra, Øvre Jervan, som er ødelagt). Når det gjelder restaurering av myrområder vil det være viktig å initiere samarbeid/ forskning med fagpersoner ved NTNU, for å få til et faglig forsvarlig opplegg som kan kontrolleres og følges opp i flere år fremover. Professor i botanikk, Kjell Ivar Flatberg, NTNU Vitenskapsmuseet, har kartlagt Nordmyra i slutten av 1960-årene, se kommentarer i registreringsskjemaet til Lok. 16: SV på Nordmyra, Heimdal.

Når det gjelder regulering/vernetiltak, er tre områder tatt med under "andre tiltak" i tabell 5. Det er naturlig å vurdere regulering/vern av lok. 1-3 på Mule i forbindelse med det allerede vernede Apoteket naturreservat på Byneset. Disse lokalitetene er noen av de få som er igjen innenfor landbruksområdene på Byneset og ligger i kanten av Apoteket. Det er uklart om det er salamander her fremdeles, og det kan evt. være aktuelt å sette ut en ny populasjon og legge tilrette for flere dammer. De to myrområdene Lokmyra og Nordmyra i Bymarka er også områder som bør vurderes regulert/vernet. Lokmyra har stor salamander, og er definert som "svært viktig" på kommunens viltkart. Nordmyra har ennå liten salamander (marginale rester av tidligere lokalitet)

LOKALITETER/ OMRÅDER	HOGST	OPP- GRAVING	UTRYDDE FISK	RYDD VANN/ LAND	RENS VANN- VEGETASJ.	GRAVE NYE DAMMER I OMRÅDET	HINDRE/ REGULERE UT- BYGGING	FLYTTE LØYPE- TRASE	AVGR. DRENER. GRØFT	ANDRE TILTAK
Lok. 53: Ø f Bjørka	X	X								Utsetting salamander
JONSVANNS- OMRÅDET										
Lok. 55: SØ f Engelsåstrøa										Regional tiltakspl. stor- salamander,
Lok. 56: Litl.tjønna, Espås										Regional tiltakspl. stor- salamander,
Lok. 57: NØ f Espås, Jonsvatnet										Regional tiltakspl. stor- salamander,
Lok. 73: Nidaros Jaktsk.klubb, Digresmyra				X		X				Regional tiltakspl. stor- salamander,
Lok. 58: Åsgjerdj. V f Stokkdal, Solemsvåtta			X							
Lok. 59:Kjerringtj, N f Tripynten										Regional tiltakspl. stor- salamander,
Lok. 60: Lomtjønna, Øvre Jervan			X							Regional tiltakspl. stor- salamander,
Lok. 61: Brattstijtj, Øvre Jervan										Regional tiltakspl. stor- salamander,
Lok. 64: Oppdemt dam, Tuvmyra		X				X			X	Regional tiltakspl. stor- salamander, Restaurere Tuvmyra og Hokmyra,
Lok. 65: SØ f Haukåsvollen, Hestsjøberget	X									Regional tiltakspl. stor- salamander,
Lok. 66: S f Kroktjørna, Hammer										Regional tiltakspl. stor- salamander,
Lok. 67: Pytt i kanten av myrtj., S f Kroktj.		X								Regional tiltakspl. stor- salamander,
Lok. 68: Hammermyran, SØ f Spillerbakken (1)										Regional tiltakspl. stor- salamander,
Lok. 69: SØ f Spillerbakken (2)		X								Regional tiltakspl. stor- salamander,
Lok. 70 Lokmyra, SØ f Spillerbakken (3)										Regional tiltakspl. stor- salamander,
Tot. 47	11	13	9	7	4	8	4	2	2	

Når det gjelder skjøtselstiltak i/ved dammene er situasjonen slik at noen av dammene trenger flere av tiltakene samtidig, og noen trenger flere tiltak, men ikke nødvendigvis samtidig. Eksempel på det siste er Lok. 64: Oppdemt dam, Tuvmyra. Her vil oppgraving av nye dammer og restaurering av myra kreve mer planlegging, ressurser og tid, enn å grave opp en del av selve dammen evt. grave en tilleggsdam og avgrense dreneringsgrøfta. Det sistnevnte haster mest, og dette har konsekvenser for prioriteringen, se pkt. 4.3 nedenfor. I forbindelse med "oppgraving" av dammer generelt sett, bør man vurdere om man bør satse på oppgraving av en del av selve dammen eller graving av en ny dam like ved. Dette fordi man ved oppgraving av en eksisterende dam vil komme til å forstyrre dyreliv og planteliv unødige, og det kan ta tid før artene reetablerer seg.

LOKALITETER/ OMRÅDER	HOGST	OPP- GRAVING	UTRYDDE FISK	RYDD VANN/ LAND	RENS VANN- VEGETASJ.	GRAVE NYE DAMMER I OMRÅDET	HINDRE/ REGULERE UT- BYGGING	FLYTTE LØYPE- TRASÉ	AVGR. DRENER. GRØFT	ANDRE TILTAK
BYYMARKA										
Lok. 8: Svarttjønna Brennan,										Utsetting salamander
Lok. 9: S Lokmyrtjern, Smistad						X		X		Reguler./ vern av Lokmyra- området
Lok. 72: Dam v/S Lokmyrtjern, Smistad						X		X		Reguler./ vern av Lokmyra- området
Lok. 10: N Lokmyrtjern, Smistad						X				Reguler./ vern av Lokmyra- området
Lok. 11: Smistad- Sørem, vegkryss		X								
Lok. 12: Ved parkeringspl langs vei til Sørem	X			X						
Lok. 14: N f Kolsås, Flatåsen		X			X		X			
BYMARKA										
Lok. 16: SV på Nordmyra		X		X		X				Reguler./ vern av Nordmyra Restaurere Nordmyra
Lok. 17: N på Nordmyra				X		X			X	Reguler./ vern av Nordmyra Restaurere Nordmyra
Lok. (18-) 22: Skytebane, Heimdal		X				X	X			
Lok. 27: Kyvatnet, NØ bukt			X				X			
Lok. 28: Folkemuseet, Sverresborg		X			X					
Lok. 29: Stokke- dammen, Sverresborg			X							Utsetting salamander
Lok. 32: Vegkant, Tempervoll (1)		X								
Lok. 33: Vegkant, Tempervoll (2)		X								
Lok. 34: Munkauntjønna										
Lok. 35: Tyandals- dammen			X							Utsetting salamander
Lok. 36: Svarttjønna, Trolla										
TILLER										
Lok. 25: Rasmark Buenget- Rønningen, Tiller						X	X			
ØST FOR NIDELVA (ekskl. Jonsvannet)										
Lok. 45: "Tropica", Loholt	X	X			X					
Lok. 46: Etenstaddam, østre basseng										
Lok. 49: Styggdalstj, Etenstad		X								Utsetting salamander
Lok. 50: Lomtjønna, Etenstadmarka										
Lok. 51: Austlitjønna Etenstad			X							Utsetting salamander
Lok. 52: Ø f Kastbrekka	X	X			X					Utsetting salamander

Hvis man betrakter den ovennevnte problematikk i et større perspektiv, så haster det, på blant annet kommunalt nivå i forvaltningen, med å ta styring på utviklingen. Riksrevisjonen har gjort en undersøkelse av bærekraftig arealplanlegging og arealdisponering i Norge, og avdekket at dagens arealforvaltning bidrar til en nedbygging av områder som Stortinget har vektlagt skal ivaretas (Riksrevisjonen 2007). Dette har konsekvenser som at store sammenhengende naturområder ytterligere reduseres, og det har igjen negative konsekvenser for det biologiske mangfoldet og blant annet salamanderens fremtidsutsikter. Ifølge Direktoratet for naturforvaltning er 640 km² av urørt natur tapt på fem år (1998-2003). Rundt forrige århundreskifte var ca. 50 % av Norge villmarkspreget natur, mens nå har vi ca. 11,7 % igjen av disse områdene (www.dirnat.no). I den norske Rødlista fra 2006 slås det fast at arealendringer var den viktigste årsaken til at arter ble kategorisert som truede eller sårbare på lista. Naturinngrep kan ofte være årsak til at arter dør ut, presset på naturen er stort, og tapet av det biologiske mangfoldet fortsetter. DN gjorde sin siste ION -kartlegging (kartlegging av inngrepsfrie naturområder) 2003, og vil i 2008 igangsette ny kartlegging for å gjøre opp status på nytt. Trondheim kommune er med i et nordisk naturvernprosjekt som har som mål å stanse tapet av biologisk mangfold innen 2010 (www.trondheimkommune.no). Salamanderartene står på Rødlista for truede arter, og Midt-Norge er på nordgrensen av deres globale utbredelse. Dette sammen med kommunens målsetting om å stoppe tapet av det biologiske mangfold innen 2010, gir et særlig ansvar for å igangsette og følge opp tiltak for å ta vare på lokalitetene som sikrer salamanderne gode leve- og ynglemuligheter i fremtiden. Salamanderartene kan betraktes som indikatorarter, det vil si at der de trives er det også gode miljøforhold for et høyt antall andre arter amfibier og invertebrater. Med andre ord hvis salamanderartene og deres leveområder blir ivaretatt og vernet, vil man også ivareta og verne et variert biologisk mangfold i disse naturområdene.

4.2 Konkrete tiltak

Når det gjelder hvilke tiltak det kan være behov for i forbindelse med de kartlagte lokalitetene, fremgår det av tabell 5. Tiltakene dreier seg hovedsakelig om skjøtsel av lokalitetene, men i rubrikken "andre tiltak" i tabellen er det tatt med noen typer tiltak som favner videre enn den enkelte dam og som vil være viktige for salamandernes utbredelse og overlevelse på lengre sikt. Det er fire typer tiltak som er nevnt her: regulerings-/vernetiltak, utsetting av salamander, restaurering av myrområder og dessuten regional tiltaksplan for storsalamander. Tiltakene er kommentert etter tabell 5 nedenfor.

Tabell 5. Lokaliteter kartlagt 2007-2008, og forslag til tiltak

LOKALITETER/ OMRÅDER	HOGST	OPP- GRAVING	UTRYDDE FISK	RYDD VANN/ LAND	RENS VANN- VEGETASJ.	GRAVE NYE DAMMER I OMRÅDET	HINDRE/ REGULERE UT- BYGGING	FLYTTE LØYPE- TRASE	AVGR. DRENER. GRØFT	ANDRE TILTAK
BYNESET										
Lok. 1: Mulbergdam, Byneset	X					X				Reguler./ vern inkl. i Apoteket naturres. utsetting salamander
Lok. 2: Leirfalldam, Byneset	X	X		X		X				Reguler./ vern inkl. i Apoteket naturres. utsetting salamander
Lok. 3: Stranddam, Byneset	X	X		X		X				Reguler./ vern inkl. i Apoteket naturres. utsetting salamander
Lok. 5: Raustan, Byneset	X	X		X		X				Utsetting salamander
Lok. 6: V f Prestgjerdet, Byneset	X					X				Utsetting salamander
Lok. 71: NV f Hangerås Vestre, Byneset	X									

4 FORSLAG TIL TILTAK

4.1 Tiltak generelt

Tiltakene i denne rapporten foreslås på bakgrunn av kartleggingen av salamanderlokalitetene sommeren 2007 og 2008, samt tiltak foreslått av Skei (Skei2002) og tiltak nevnt i Handlingsplan for stor salamander (DN 2008). Rapporten er ment å bidra til ytterligere å bedre kommunens beslutningsgrunnlag for å ivareta lokalitetene, for både stor og liten salamander, inkludert også å legge til rette for at bestandene skal kunne vokse. Når det gjelder tiltak i forhold til den enkelte lokalitet, har Friluftsetaten i Oslo kommune opparbeidet erfaring på området (Strand 2006). Det er viktig å gå systematisk til verks og kartlegge forholdene før og etter inngrepene. Det er gode muligheter for å få til vellykkede opplegg som fremmer amfibienes overlevelsesmuligheter. Planlegging og det praktiske arbeid med de konkrete tiltak må skje i forståelse og samarbeid med grunneierne. De aller fleste grunneiere som undertegnede har vært i kontakt med i forbindelse med kartleggingen har vært svært positive og interesserte.

Tiltak som planlegges bør ikke kun gjelde de eksisterende dammene, men også tiltak som går lenger, som å grave opp nye dammer, restaurere ødelagte områder og bevare/verne viktige naturområder. Det kan også være aktuelt å gjøre forsøk med utsetting av salamander til egnede områder, som Lok. 8: Svarttjønn, Brennan, se pkt. 4.3 Konkrete tiltak. Et langsiktig tiltak kan være å fremme forslag til bevaring/vern av spesielle områder i tråd med foreliggende forslag til strategier for regionalt vernearbeid av ferskvannsbiotoper (Dolmen 1995), Handlingsplan for stor salamander (DN 2008) og Handlingsplan for naturmiljøet i Trondheim. Et prosjekt i tråd med den nasjonale Handlingsplan for storsalamander vil kunne være et samarbeid mellom Trondheim kommune og de tilgrensende kommunene Malvik og Klæbu. En regional tiltaksplan for storsalamander er aktuell her, og målsettingen vil være å ivareta/ restaurere/utvikle et større viktig naturområde for denne arten. Utgangspunktet for Trondheim kommune vil være hovedområdet for storsalamander på syd- og østsiden av Jonsvannet. I forbindelse med planlegging og gjennomføring av ulike tiltak er det viktig at fagkompetanse på amfibier trekkes inn/konsulteres når det er behov for det. Andre samarbeidstiltak kan også være aktuelle, for blant annet å skape nettverk og utveksle erfaringer vedrørende ivaretagelse av salamanderlokalitetene. I tillegg er informasjonstiltak overfor publikum, grunneiere oa. svært viktig, for å skape forståelse for behovet for i verne om salamanderartene og deres leveområder.

I forbindelse med tiltak som favner videre enn den enkelte dam er det viktig å betrakte lokalitetene på landskapsnivå, i stedet for kun å fokusere på lokalitetene isolert sett (Wells 2007). Dette fordi sammenhengen mellom lokalitetene, som sikrer et større nettverk og hindrer fragmentering, kan ødelegges av veier, utbygging ol. Det er avgjørende for salamanderbestandens opprettholdelse og vekst i de ulike områdene at dammene ikke blir for isolerte, små og sårbare. Man må sikre at salamanderne ikke blir truet av innavl og at yngre individer kan ha mulighet til å vandre ut og finne nye leveområder via "korridorer" i terrenget. Det foreslås korridorer på 20-50 m bredde eller mer (DN 2008). Dette betyr at man bør ivareta et naturlig nettverk av dammer med gunstige leveområder for salamanderen, som gir utveksling av individer og gener (Skei 2002). Større sammenhengende områder på 500 daa eller mer med flere dammer synes gunstig for at stor salamander skal trives (DN 2008). I England foreslår Oldham (1994) at tettheten av dammer bør være minimum 0,7 dammer pr. km², for å sikre spredningsmuligheter for stor salamander. Det tilsvarer en middelvstand mellom dammene på 1,2 km (Skei 2002). Dette bør anses som en maksimal avstand. Størrelsen på dammenes vannspeil bør være fra 10 x 10 m til 50 x 50 m (Dolmen 1991). I forbindelse med tema "utgraving av nye dammer" i Handlingsplan for stor salamander (DN 2008), hevdes det at det ideelt sett bør være opp imot 10 dammer eller flere i et lite salamanderområde. Se forøvrig pkt. 5.5. "Nærmere om habitatforbedring, nye dammer og eventuelle utsetninger" i handlingsplanen. Når det gjelder sikring av området rundt den enkelte dam, antar man at salamanderen sjelden forflytter seg lenger enn 400 m fra dammen (Skei 2002). Man har imidlertid gjort forsøk med å fjerne stor salamander 800 m fra dammen (liten salamander 600 m), og den vendte tilbake (Fog et al.1997). Skei foreslår å sikre omgivelsene (urørt skogsone) på minst 100 m rundt dammen (Skei 2002). Det er med andre ord to hensyn her, det ene er å sikre salamanderens muligheter for utvandring til nye/andre dammer, som innebærer sammenhengende spredningskorridorer og nye dammer. Det andre er å sikre området rundt den enkelte dam for salamanderens terrestriske liv, som vil si uberørt (skjøttet) skog, nedfalte trær, steinur og lignende i en sone rundt dammen.

	LOKALITET/OMRÅDE	GOD	MIDDELS	DÅRLIG
Lok. 12:	Ved park.plass langs vei til Søreim	X		
Lok. 14:	N f Kolsås, Flatåsen		X	
Lok. 16:	SV på Nordmyra			X
Lok. 17:	N på Nordmyra			X
Lok. (18-) 22:	Skytebane, Heimdal			X
Lok. 27:	Kyvatnet, NØ bukt		X	
Lok. 28:	Folkemuseet, Sverresborg		X	
Lok. 29:	Stokkedammen, Sverresborg			X
Lok. 32:	Vegkant, Tempervoll (1)			X
Lok. 33:	Vegkant, Tempervoll (2)			X
Lok. 34:	Munkauntjønnna		X	
Lok. 35:	Tyandalsdammen			X
Lok. 36:	Svarttjønnna, Trolla		X	
TILLER				
Lok. 25:	Rasm. Buenget-Rønningen, Tiller		X	
ØST FOR NIDELVA (ekskl. Jonsvannsområdet)				
Lok. 45:	"Tropica", Loholt			X
Lok. 46:	Estenstaddam, østre basseng		X	
Lok. 49:	Styggdalsjønnna, Estenstadmarka		X	
Lok. 50:	Lomtjønnna, Estenstadmarka	X		
Lok. 51:	Austlitjønnna, Estenstadmarka			X
Lok. 52:	Ø f Kastbrekka		X	
Lok. 53:	Ø f Bjørka		X	
JONSVANNSOMRÅDET				
Lok. 55:	SØ f Engelsåstrøa	X		
Lok. 56:	Litlj.tjønnna, Espås	X		
Lok. 57:	NØ f Espås, Jonsvatnet	X		
Lok. 73:	Nidaros Jakttskytterklubb, Digresmyra	X		
Lok. 58:	Åsgjerdj. V f Stokkdal, Solemsvåtten		X	
Lok. 59:	Kjerringtjønnna, N f Tripynten		X	
Lok. 60:	Lomtjønnna, Øvre Jervan			X
Lok. 61:	Brattstittjønnna, Øvre Jervan	X		
Lok. 64:	Oppdemt dam, Tuvmyra			X
Lok. 65:	SØ f Haukåsvollen, Hestsjøberget	X		
Lok. 66:	S f Kroktjønnna, Hammer	X		
Lok. 67:	Pytt i kanten av myrtj., S f Kroktj.			X
Lok. 68:	Hammermyran, SØ f Spillerbakken (1)	X		
Lok. 69:	SØ f Spillerbakken (2)	X		
Lok. 70:	Lokmyra, SØ f Spillerbakken (3)	X		
Tot. 47		17	14	16

Ca. 2/3 av de "gode" lokalitetene ligger i Jonsvannsområdet, hvor det er større relativt uberørte naturområder og mindre utbyggingspress enn nærmere byen. I alt 17 dammer vurderes som "god", 14 dammer som "middels" og 16 dammer som "dårlig". Dette er en grov inndeling som viser hvordan lokalitetene vurderes på dette tidspunktet, før det er satt i gang tiltak for å bedre deres tilstand. Det er imidlertid i realiteten et mer komplekst bilde her: en dam kan for eks. ha stort potensiale, selv om den betegnes som "dårlig". En slik dam er Lok. 60: Lomtjønnna, Øvre Jervan, som nå har ørret. Hvis fisken fjernes, vil dette være en utmerket lokalitet i sammenheng med Lok. 61: Brattstittjønnna, Øvre Jervan.

Ikke alle dammer som har fisk er vurdert som "dårlig", noen (lok. 27, 34, 36, 46, 58, 59) er vurdert som "middels". Eksempel på det er Lok. 46: Svarttjønnna, Trolla, som har røye og småsalamander. Generelt sett er fisk en belastning for salamanderen, men situasjonen er noe ulik avhengig av hvilken fiskeart det er. Det er f. eks. verre for salamanderne å leve sammen med ørret, stingsild og muligens gjedde, enn røye eller karuss. Man bør gå nærmere inn på vurderinger av fisk i salamanderlokaliteter, i planleggingen av tiltak for å ivareta salamanderen. Det er 10 av de 47 dammene som man antar har fisk i dag (lok. 27, 29, 34, 35, 36, 46, 51, 58, 59, 60).

Det at en salamanderlokalitet vurderes som "god", betyr ikke at den ikke trenger å følges opp og skjøttes. Som tidligere nevnt skjer det naturlige (og menneskeskapt) endringer over tid, og alle lokalitetene bør holdes under oppsyn og skjøttes dersom man ønsker å sikre dem for salamanderne.

LOKALITET/ OMRÅDE	GJEN- GROING	FERDSEL/ STIER/ LØYPER	FISKE- UTSETT/ FISK	UT- SKYGG- ING	DRENER.	UT- BYGGING	VANN- FUGLER	GJEN- FYLING	FOR- URENSN.	MASSE- UTTAK
Lok. 73: Nidaros Jaktsk.klubb, Digresmyra						X		X	X	
Lok. 58: Åsgjerdj. V f Stokkdal, Solemsvåtten		X	X							
Lok. 59: Kjerringtj. N f Tripynten			X							
Lok.60: Lomtj. Øvre Jervan			X							
Lok. 61: Brattstij, Øvre Jervan			X							
Lok. 64: Oppdemt dam, Tuvmyra	X				X					
Lok. 65: SØ f Haukåsvollen, Hestsjøberget				X						
Lok. 66: S f Kroktjørna, Hammer			X							
Lok. 67: Pytt i kanten av myrtj., S f Kroktj.	X									
Lok. 68: Hammermyran, SØ f Spillerbakken (1)										
Lok. 69: SØ f Spillerbakken (2)	X									
Lok. 70 Lokmyra, SØ f Spillerbakken (3)										
Tot. 47	18	18	16	11	6	5	3	3	3	1

Flest dammer er truet av gjengroing (18) og ferdsel/stier/løyper (18). Fiskeutsetting/ fisk (16), og utskygging (11) berører relativt mange av dammene. Drenering (6), utbygging (5), vannfugler (3), gjenfylling (3), forurensning (3), og masseuttak (1) gjelder færre dammer, men det må tas forbehold her, for fremtidige utbyggingsplaner i disse områdene er ikke kartlagt i denne sammenheng. Det er viktig å understreke at hver lokalitet må sees som en helhet, og i forhold til hvilket område den ligger i, og hvilke planer som foreligger for området. Som det fremgår av tabellen har flere av dammene flere av truslene samtidig, og dette gjør selvsagt situasjonen mer alvorlig når det gjelder mulighetene for salamandernes overlevelse. Truslene er vurderinger gjort på stedet ved besøkene, og det kan sikkert være flere og andre trusler i tillegg til disse, særlig når det gjelder vannkvalitet (forurensning, pH ol.). Vannkvalitet er i registreringsskjemaet vurdert som god dersom vannet ikke var grumset, hadde oljefilm, lukt ol.

3.4 Samlet vurdering av lokalitetene

Tabell 4. En samlet vurdering av hver av de 47 dammene som salamanderlokaliteter i nåværende tilstand.

LOKALITET/OMRÅDE	GOD	MIDDELS	DÅRLIG
BYNESET			
Lok. 1: Mulbergdam, N. Mule, Byneset		X	
Lok. 2: Leirfalldam, N. Mule, Byneset			X
Lok. 3: Stranddam, N. Mule, Byneset			X
Lok. 5: Raustan, Byneset			X
Lok. 6: V f Prestgjerdet, Byneset		X	
Lok. 71: NV f Hangærås Vestre, Byneset	X		
BYMARKA			
Lok. 8: Svartjønna Brennan, Bymarka	X		
Lok. 9: S Lokmyrtjern, Smistad, Bymarka	X		
Lok. 72: Dam v/S Lokmyrtjern, Smistad,	X		
Lok. 10: N Lokmyrtjern, Smistad, Bymarka	X		
Lok. 11: Smistad-Sørem, vegkryss			X

LOKALITET/ OMRÅDE	GJEN- GROING	FERDSEL/ STIER/ LØYPER	FISKE- UTSETT/ FISK	UT- SKYGG- ING	DRENER.	UT- BYGGING	VANN- FUGLER	GJEN- FYLLING	FOR- URENSN.	MASSE- UTTAK
Lok. 9: S Lokmyrtjern Smistad		X								
Lok. 72: Dam v/S Lokmyrtjern Smistad		X								
Lok. 10: N Lokmyrtjern, Smistad		X								
Lok. 11: Smistad- Sørem, vegkryss	X				X					
Lok. 12: ved parkeringspl langs vei til Sørem		X	X	X						
Lok. 14: N f Kolsås, Flatåsen	X	X				X				
Lok. 16: SV på Nordmyra	X				X					
Lok. 17: N på Nordmyra	X				X					
Lok. (18-) 22: Skytebane, Heimdal	X	X			X	X		X		
Lok. 27: Kyvatnet, NØ bukt		X	X			X			X	
Lok. 28: Folkemuseet, Sverresborg	X	X					X			
Lok. 29: Stokke- dammen, Sverresborg		X	X							
Lok. 32: Vegkant, Tempervoll (1)	X	X								
Lok. 33: Vegkant, Tempervoll (2)	X	X								
Lok. 34: Munkauntj			X							
Lok. 35: Tyandals- dammen		X	X							
Lok. 36: Svartjønna, Trolla		X	X							
TILLER										
Lok. 25: Rasmark Buenget- Rønningen, Tiller		X				X		X		X
ØST FOR NIDELVA (ekskl. Jonsv.omr.)										
Lok. 45: "Tropica", Loholt	X			X			X			
Lok. 46: Etenstaddam, østre basseng		X	X				X			
Lok. 49: Styggdalstj, Etenstad	X				X					
ØST FOR NIDELVA (ekskl. Jonsvanssomr.)										
Lok. 50: Lomtjønna, Etenstadmarka										
Lok. 51: Austlitjønna Etenstad			X							
Lok. 52: Ø f Kastbrekka	X			X					X	
Lok. 53: Ø f Bjørka	X			X						
JONSVANNS- OMRÅDET										
Lok. 55: SØ f Engelsåstrøa			X							
Lok. 56: Litj.tjønna, Espås			X							
Lok. 57: NØ f Espås, Jonsvatnet										

Tabell 2. Totalt registrerte lokaliteter, ødelagte lokaliteter, og gjenværende lokaliteter minus lokaliteter i dårlig forfatning.*

OMRÅDER	TOTALT REGISTRERTE LOKALITETER	ØDELAGTE LOKALITETER	GJENVÆRENDE LOKALITETER	GJENVÆRENDE LOKALITETER (minus lok. i dårlig forfatning)	MERKNAD
BYNESET	8	2	6	3	Jordbrukslandskap
BYMARKA	30	12	18	10	Bystrøk, skog- og myrområder. Inkl. Heimdalsområdet
TILLER	1		1	1	Rasmark, skog- og myrområder, jordbruk
ØST FOR NIDELVA (ekskl. Jonsvannsområdet)	14	7	7	5	Bystrøk, jordbruk, skog- og myromr., Strindamarka
JONSVANNSOMRÅDET	18	3	15	11	Skog- og myrområder
Tot.	71	24	47	30	

* De 2 terrestriske lokalitetene er ikke tatt med i denne tabellen.

Når det gjelder det totale antall lokaliteter (for både stor og liten salamander) som er registrert fra ca. 1900 til i dag (minus de 2 terrestriske, disse tas ikke med i statistikken nedenfor), er 34 % av disse nå ødelagt (se tabell 2 og kart; figur 1, sort trekant). Hvis man inkluderer de lokalitetene som er i dårlig forfatning som salamanderlokaliteter; 16 stk. (tabell 4), er 56 % av de opprinnelige lokalitetene i dag ødelagt/nesten ødelagt som leve-/yngleområder for salamander.

Hvis man sammenligner antall lokaliteter som har eksistert og lokaliteter som er ødelagt/nesten ødelagt i de ulike naturområder og utbyggingsområder, så viser det seg følgende mønster:

I jordbrukslandskapet på Byneset er det ca. 3 lokaliteter igjen av 8, dvs. ca. 37 % eksisterer i dag. I skog- og myrområdene i Bymarka er det ca. 7 lokaliteter igjen av 9, dvs. ca. 78 % eksisterer i dag. I utbyggingsområder på vest- og østsiden av Nidelva er det ca. 4 lokaliteter igjen av 21, dvs. ca. 19 % eksisterer i dag. I skog- og myrområdene på østsiden av Nidelva (Strindamarka og Jonsvannsområdet), er det ca. 17 lokaliteter igjen av 22, dvs. ca. 77 % eksisterer i dag. Det viser seg med andre ord at i de områdene hvor det har vært menneskelige inngrep i form av jordbruk og utbygging, er salamanderartenes lokaliteter svært truet av total ødeleggelse. Dette i motsetning til lokalitetene i relativt uberørte skog- og myrområder, hvor de menneskelige inngrep har vært begrenset, her er nesten 80 % av lokalitetene fremdeles intakt.

3.3 Trusler for lokalitetene

Tabell 3. Oversikt over hvilke typer trusler de 47 lokalitetene står overfor. Alle lokalitetene er tatt med, også de som ikke har åpenbare trusler.

LOKALITET/OMRÅDE	GJEN-GROING	FERDSEL/STIER/LØYPER	FISKE-UTSETT/FISK	UT-SKYGGING	DRENER.	UT-BYGGING	VANN-FUGLER	GJEN-FYLLING	FOR-URENSN.	MASSE-UTTAK
BYNESET										
Lok. 1: Mulbergdam, Byneset		X		X						
Lok. 2: Leirfalldam, Byneset	X			X						
Lok. 3: Stranddam, Byneset	X	X		X						
Lok. 5: Raustan, Byneset	X			X						
Lok. 6: V f Prestgjerdet, Byneset				X						
Lok. 71: NV f Hangerås Vestre, Byneset				X						
BYMARKA										
Lok. 8: Svarttjønna Brennan,			X							

LOKALITET/OMRÅDE	ØDELAGT	UTTØRKET 2007	DELVIS INTAKT	INTAKT	SALAMANDER- FUNN 2007-2008
Lok. 47: Tomsetmyra, Estenstadmarka (te)*					
Lok. 48: V f V Estenstaddam (te)*					
Lok. 49: Styggdalstj., Estenstad		1	1		
Lok. 50: Lomtjønna, Estenstadmarka				1	
Lok. 51: Austlitjønna, Estenstadmarka				1	
Lok. 52: Ø f Kastbrekka				1	
Lok. 53: Ø f Bjørka				1	
JONSVANNSOMRÅDET					
Lok. 54: Katttjønna, Reinås	1				
Lok. 55: SØ f Engelsåstrøa				1	1
Lok. 56: Litlj.tjønna, Espås				1	1
Lok. 57: NØ f Espås, Jonsvatnet				1	1
Lok. 73: Nidaros Jaktskytterklubb, Digresmyra			1		1
Lok. 58: Åsgjerdj. V f Stokkdal, Solemsvåtten			1		1
Lok. 59: Kjerringtjønna, N f Tripynten				1	
Lok. 60: Lomtjønna, Øvre Jervan				1	1
Lok. 61: Brattstiltjønna, Øvre Jervan				1	1
Lok. 62: Store Hokmyra, Øvre Jervan	1				
Lok. 63: Tuvmyra, Øvre Jervan	1				
Lok. 64: Oppdemt dam, Tuvmyra			1		1
Lok. 65: SØ f Haukåsvollen, Hestsjøberget				1	
Lok. 66: S f Krokjtjørna, Hammer				1	1
Lok. 67: Pytt i kanten av myrtj., S f Krokjtj.			1		
Lok. 68: Hammermyran, SØ f Spillerbakken (1)				1	1
Lok. 69: SØ f Spillerbakken (2)				1	1
Lok. 70: Lokmyra, SØ f Spillerbakken (3)				1	1
Totalt 71 lokaliteter (ekskl. 2 terristriske)	24	7	16	31	20

*) "te" betyr terrestrisk (på land), at salamander er observert på land. De 2 terristriske Lok. 47 og Lok. 48, er ikke tatt med her.

Av tabellen fremgår det at av de 71 dammene på lista (73 minus de 2 terristriske), var 24 dammer fylt igjen og ødelagt. Når det gjelder Lok. 18-22: Skytebane, Heimdal, velger jeg å anta at den dammen/grøfta hvor jeg fant salamanderlarver her er restene av en av de 5 tidligere dammene (restene karakteriseres som en delvis intakt dam, og registreres som Lok. 22), men at 4 av de 5 dammene er fylt igjen og ødelagt som salamanderlokaliteter. Dette vet jeg ikke sikkert ettersom området er såpass mye forandret på grunn av utbygging av Saupstad skisenter, og at salamanderne i området kan ha flyttet seg etter som dammene ble ødelagt.

Av de 47 intakte/delvis intakte dammene i tabell 1, var 6 helt uttørket sommeren 2007, pluss 1 uttørket i 2008. Dette betyr at det var 40 (47 minus 7 uttørket) dammer som hadde mer eller mindre vann og derved minimumsforutsetninger for salamandernes reproduksjon. Det ble funnet salamander (larver/ad) i 20 av de 40 dammene, det utgjør 50 %. Hvis man i tillegg plusser på de lokalitetene hvor Jon Kristian Skei fant salamander i 2001-2002; 2 lokaliteter (hvor jeg ikke fant salamander i 2007 - 2008; Lok. 50 og Lok. 65), er det siden 2001 funnet salamander i 22 av disse 40 dammene. Dette utgjør 55 %.

De 7 dammene som var uttørket, tar jeg med videre i statistikken som gjelder andre faktorer i registreringsskjemaet (vedlegg 2). Disse blir definert som "delvis intakt" i skjemaet, for da jeg oppsøkte dem (utenom Lok. 49: Styggdalstj. Estenstadmarka og Lok. 33: Vegkant, Tempervoll) senere på sommeren (aug. - sept. 2007), hadde de vann.

Av de 47 dammene var 31 intakte og 16 delvis intakte (tabell 1). "Intakt" er definert som at det ikke er gjort noen observerbare menneskelige fysiske inngrep i dem eller omgivelsene. "Delvis intakt" er definert som at det er gjort inngrep i dammen eller i omgivelsene som har påvirket dammen (eks. grøfting av myr, anlegging av stier ol.), men dammen er ikke ødelagt (fullstendig) som salamanderlokalitet. Det at en dam karakteriseres som intakt, betyr ikke nødvendigvis at den er i god forfatning, for det skjer naturlige endringsprosesser i naturen over år (gjengroing ol.), og de fleste av disse dammene er sannsynligvis betydelig eldre enn 50 - 60 år, som er første gang det ble registrert salamander i mange av dem. "Dammens alder" i registreringsskjemaet (vedlegg 2) er sjelden utfylt, for det er vanskelig å vite hvor gamle de er. Rubrikken er likevel hensiktsmessig i de tilfeller hvor man anlegger nye dammer og skal følge dem opp med kartlegging i fremtiden.

grøft like ved, med vann så det var en liten dam. Det var i tillegg vann i de to grøftene som går syd-nordøst på myra. Det var øyestikkere/libellelarver her, både ved/i dammene og ved/i grøftene, men jeg fant ikke salamanderlarver. Årsaken kan være at vannet er for surt, ifølge Dag Dolmen tåler øyestikkere surere vann enn salamanderen. Det var mye myrgresshoppe (*Mecostetus grossus*) ute på myra, og et tranepar. Ifølge lokalkjente gårdbrukere hekker det trane ute på Høstadmyra, og det er gjort flere huggormobservasjoner i utkanten av myra. Disse sistnevnte er registrert og meldt inn til Dag Dolmen. Det foreligger foto, flyfoto/koordinater og beskrivelser av disse dammene, men de tas ikke med i denne rapporten da det ikke ble funnet salamanderlarver her. Data kan fremskaffes fra undertegnede ved behov.

3.2 Lokaltetenes tilstand og salamanderfunn

Tabell 1. Antall lokaliteter kartlagt totalt frem til 2008 som er ødelagt, uttørket, delvis intakt, intakt og antall lokaliteter hvor det er funnet salamander i 2007-2008 (larver/ad.).

LOKALITET/OMRÅDE	ØDELAGT	UTTØRKET 2007	DELVIS INTAKT	INTAKT	SALAMANDER- FUNN 2007-2008
BYNESET					
Lok. 1: Mulbergam, Byneset				1	
Lok. 2: Leirfalldam, Byneset		1	1		
Lok. 3: Stranddam, Byneset		1	1		
Lok. 4: N f Brå, Byneset	1				
Lok. 5: Raustan, Byneset		1	1		
Lok. 6: V f Prestgjerdet, Byneset				1	
Lok. 7: SØ f bru, Engan, Byneset	1				
Lok.71: NV f Hangerås Vestre, Byneset				1	1
BYMARKA					
Lok. 8: Svarttjønnå, Brennan				1	
Lok. 9: S Lokmyrtjern, Smistad				1	1
Lok.72: Dam v/S Lokmyrtjern, Smistad				1	
Lok.10: N Lokmyrtjern, Smistad				1	1
Lok.11: Smistad-Sørem vegkryss		1	1		
Lok.12: V/park.pl. langs vei til Sørem				1	1
Lok. 13: Smistadkrysset, Leirbrua	1				
Lok.14: N f Kolsås, Flatåsen			1		
Lok.15: NØ f Lund, Heimdal	1				
Lok. 16: SV på Nordmyra		1	1		
Lok. 17: N på Nordmyra			1		1
Lok.18-21: Skytebane, Heimdal	4				
Lok. 22: Skytebane, Heimdal			1		1
Lok. 23: Kråkmo, Heimdal	1				
Lok. 24: Vegkant, Huseby	1				
Lok. 26: N f E6, Selsbakk	1				
Lok. 27: Kyvatnet, NØ bukt			1		
Lok. 28: Folkemuseet, Sverresborg				1	
Lok. 29: Stokkedammen, Sverresborg				1	
Lok. 30: S og N f Theisendammen	1				
Lok. 31: N vegkant, N f Sommersetra	1				
Lok. 32: Vegkant, Tempervoll (1)			1		
Lok. 33: Vegkant, Tempervoll (2)		1	1		
Lok. 34: Munkauntjønnå				1	
Lok. 35: Tyandalsdammen				1	
Lok. 36: Svarttjønnå, Trolla				1	1
Lok. 37: Stokkedammen, Stavne	1				
TILLER					
Lok. 25: Rasm.Buenget-Rønningen,Tiller				1	
ØST FOR NIDELVA (ekskl. Jonsvannaområdet)					
Lok. 38: Ved Ladebekken, Lade	1				
Lok. 39: Kristiansten festning	1				
Lok. 40: Kuhaugen	1				
Lok. 41: Lilleberget, Tunga	1				
Lok. 42: Madsjø, Tunga	1				
Lok. 43: Heistaddammen, Tunga	1				
Lok. 44: Ormhaugdammen, Moholt	1				
Lok. 45: "Tropica", Loholt				1	
Lok. 46: Estenstaddam, østre basseng				1	1

Været vinteren, våren og sommeren 2007 (før august) var tørrere og varmere enn normalt i Sør-Trøndelag, se www.dmi.no. Det hadde vært lite snø vinteren forut, og liten snøsmelting. I tillegg ble det en tørr og varm sommer frem til august, og det resulterte i at en del dammer tørket ut eller ble svært redusert. Sommeren 2007 var derfor ikke den gunstigste når det gjaldt kartlegging av salamanderlokaliteter. Dette ligner på sommeren 2002, da Skei sto overfor det samme problemet (Skei 2002). Noen av de uttørkede dammene har jeg oppsøkt senere (august/september), etter at det kom større mengder nedbør, og funnet at det nå sto vann i dem. Dette betyr at de sannsynligvis eksisterer i år med mer normalt sommervær, men at det denne sommeren var umulig å finne reproduksjon av salamander her.

Sommeren 2008 hadde noe mer variert vær, som var varmt med "hetebølger" og perioder med regnskyll. Generelt ansees denne sommeren også for å være relativt tørr, men likevel mye bedre enn 2007. Dette viste seg i landbruket, hvor 2007 var en svært dårlig sommer (for tørt på sommeren og for vått på høsten) og bortimot en katastrofe for mange gårdbrukere, mens det i 2008 har vært rekordavlinger. Dette betyr at salamanderdammene i 2008 nok var mer i sin "normale" tilstand.

Jeg har i 2007-2008 revidert alle dammene på lokalitetslista (Skei 2002), utenom de som allerede var ødelagt og der hvor det var observert salamander på land, i alt 50 dammer. I tillegg har jeg kontrollert 42 dammer som ikke sto på lista, til sammen 92 lokaliteter. Det ble også funnet 2 nye lokaliteter med liten salamander, og de er ført inn i den oppdaterte tabellen (vedlegg 1), som Lok. 71: NV f Hangerås Vestre, Byneset og Lok. 73: Nidaros Jakttskytterklubb, Digresmyra. I tillegg er 1 ny dam ført inn på lista som Lok. 72: Dam N v/S Lokmyrtj., Smistad, Bymarka, selv om det ikke ble funnet salamander der. Den bør være med, for den hører tett sammen med de to viktige dammene på Lokmyra hvor det er funnet salamander, både stor og liten. De fleste andre dammene som ikke sto på lista og hvor det ikke ble funnet salamander, er nevnt under kommentarer i registreringsskjemaet (vedlegg 2) i forbindelse med den geografisk nærmeste lokalitet på lista, eller innledningsvis i denne rapporten i forbindelse med omtale av Tillermarka og Hangerslettmyra/Høstadmyra (se nedenfor). Data/foto/beskrivelser fra disse dammene er ikke tatt med i rapporten, men de foreligger hos undertegnede og kan fremskaffes ved behov.

Som nevnt ovenfor var det behov for å kartlegge Tillermarka og området Hangerslettmyra/Høstadmyra på Byneset i 2008.

Tillermarka er karakterisert som "viktige og svært viktige viltområder" av Trondheim kommune (Trondheim kommune 2002). I forbindelse med kartleggingen har jeg definert Tillermarka som det området som ligger mellom Tillerbruveien i nord, Klæbu kommunegrense i øst, Brøttemsvæien i syd og Østre Rosten vei i vest. Denne marka er nokså uoversiktlig, med bratt ulendt terreng og dype bekke-/ravinedaler med tett orreskog. Den har også barskog og myrer. Det kan tenkes at det er lokaliteter her som jeg ikke har funnet. Tillermarka har en kjent salamanderlokalitet, det er Lok. 25: Rasmark Buenget-Rønningen, hvor det ble observert liten salamander i 1974. Jeg har kontrollert lokaliteten i 2007 og 2008, men har ikke funnet larver her. Dette betyr ikke at det ikke er salamander her fremdeles. I tillegg til Lok. 25, oppsøkte jeg 13 dammer i dette området, store og små, men fant ikke salamanderlarver. Det foreligger foto, flyfoto/koordinater og beskrivelser av disse dammene, men de tas ikke med i denne rapporten (med unntak av 3 dammer sydøst for Lok. 25, disse er nevnt under kommentarer til Lok. 25) da det ikke ble funnet larver her. Data kan fremskaffes fra undertegnede ved behov.

Området Hangerslettmyra/Høstadmyra på Byneset er en delvis intakt høymyr, som fra gammelt av har områder som har vært grøftet og hvor det har vært tatt ut torv. Dette er sannsynligvis kommunens og fjordregionens største høymyr i dette høydelenet. Området er karakterisert som "svært viktig viltområde" av Trondheim kommune (Trondheim kommune 2002). I 2007 kontrollerte jeg 6 dammer i utkanten av Hangerslettmyra/Høstadmyra, disse er nevnt under kommentarer til Lok. 71: NV for Hangerås Vestre, Byneset. Jeg fant ikke salamanderlarver her. I tillegg ble 3 dammer nordøst for Høstadmyra kontrollert i 2008, på anvisning fra gårdbruker Ola Rye. Dette var små gårdsvannkilder som ikke hadde salamanderlarver, men noen hadde rumpetroll. Det er ikke mange dammer ute på myrene, og jeg har snakket med flere gårdbrukere i området for å få kunnskap om mulige dammer som ikke kan sees på kart/flyfoto. Det var kun midt ute på Høstadmyra det ble sagt at det hadde vært en dam, som sannsynligvis ble kalt Lomtjønna, men at den var grodd igjen. Denne dammen er angivelig en oppdemt grøft, demt opp av en ornitolog for mange år siden, for å skaffe vann til ville fugler. Da jeg kontrollerte dette, viste det seg at det var en dam her (N7031157 Ø555397) på ca. 25 x 20 m (1-2 m dyp) som ikke var grodd igjen, og dessuten en utvidelse av en

Figur 8 viser liten salamander, *Triturus vulgaris*, i parringstiden. Hannen til høyre gjør en såkalt "fan" med halen, dvs. han vifter/vibrerer med den mot hunnen, slik at hans feromoner blir ført med vannet mot henne (Wells 2007).

Figur 8. Liten salamander, *Triturus vulgaris* ♀♂ (090607)

Figur 9 viser eldre larver av liten salamander, *Triturus vulgaris*, hvor blant annet beina er mer utviklet. Merk larven øverst til venstre, den har mistet haletuppen. Dette kan skje i dammer hvor populasjonstettheten er høy (slik det var i denne dammen). Da kan larvene angripe hverandre, og de kan miste bein, hale og dessuten bli spist av de andre (Wells 2007).

Figur 9. Liten salamander, *Triturus vulgaris*, larver (110907)

3 RESULTATER

3.1 Generelt

Figur 2 - 9 viser salamanderbilder som ble tatt ved noen lokaliteter. Stor salamander, *Triturus cristatus* (figur 2 - 5), er på dette tidspunkt, 6. juli, i ferd med å miste ryggkammen som han har hatt i parringstiden. Buken har forskjellig mønster hos de ulike individene (figur 4 - 5). Alle foto: E.Tilseth.

Figur 2-3. Stor salamander, *Triturus cristatus* ♂ (060707)

Figur 4-5. Stor salamander, *Triturus cristatus* ♂ (060707)

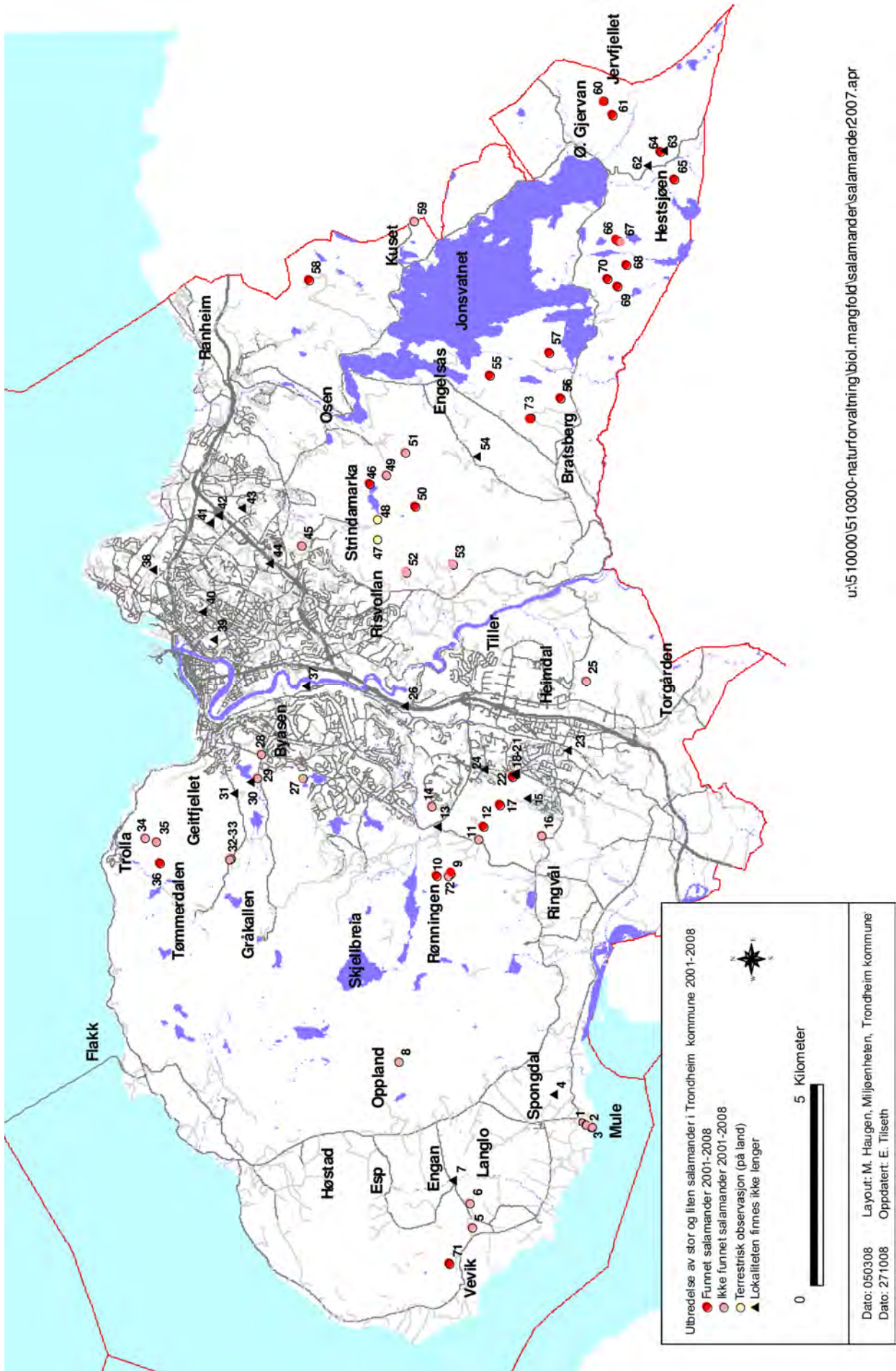
Larven hos stor salamander er noe mørkere og større (figur 6), enn larven hos liten salamander, *Triturus vulgaris* (figur 7). Dette er relativt unge larver, hvor beina ikke er fullt utviklet.

Figur 6. Stor salamander, *T. cristatus* (060707)

Figur 7. Liten salamander, *T. vulgaris* (060707)

u:\510000\510300-naturforvaltning\biol.mangfold\salamander\salamander2007.apr

overvåking av lokalitetene ved senere anledninger. Utgangspunkt var et skjema som Kjell Sandaas, Oslo kommune, har utviklet på Østlandet, og det foreliggende skjema er en modifisert utgave av dette. Hovedfokus i denne sammenheng er registreringen av salamander. Tidligere års funn av salamander i skjemaet kan være voksne eller larver, det er ikke spesifisert. Det viktigste er å få frem om det var storsalamander eller småsalamander. Skjemaet for øvrig representerer en grovkartlegging av en del andre faktorer som dyreliv, planteliv, dammens størrelse, dybde, vannkvalitet, beliggenhet, omgivelser, inngrep og trusler. En mer nøyaktig registrering av disse faktorene vil kreve videre kartleggingsarbeid med fokus på dem. Registreringsskjemaet er også brent på CD sammen med tabellen nevnt ovenfor.

Tidligere innsamlede data fra kartlegging av salamanderlokaliteter var lagt inn i Direktoratet for Naturforvaltnings Naturbase (www.dirnat.no). Det er ved bruk av registreringsskjemaene fra hver lokalitet (vedlegg 2) enkelt å føre inn de foreliggende nye data i Direktoratets registreringsskjema for Naturbasen.

Ettersom det hovedsakelig var eldre lokaliteter, som ikke hadde vært besøkt siden 1960-70-80-årene (spesielt i 2007), som skulle kontrolleres, var det i tillegg behov for å knytte en del kommentarer til lokalitetene. Blant annet var det ønskelig å beskrive i hvilken tilstand de er i pr. i dag, hvilke trusler de er utsatt for og hva som kan være gunstig å gjøre med dem for å bedre forholdene for salamanderne. Dette er gjort under kommentarer i tilknytning til registreringsskjemaet (vedlegg 2). I etterkant av kartleggingen av lokalitetene vil det være aktuelt å sette i gang tiltak for å restaurere/skjøtte en del av dammene. Det er satt av plass i skjemaet til å notere hvilke tiltak man senere vil sette i gang på hver lokalitet.

For at det skulle være lettere for de som ikke har vært på den enkelte lokalitet å forestille seg hvordan den ser ut nå, ble det viktig å ta med en visuell fremstilling av lokalitetene. Dette i form av flyfoto hentet fra GISlink karttjeneste i Trondheim kommune (www.trondheim.kommune.no) og i form av de ovennevnte fotografier av dammene og noe av dyre- og plantelivet.

Det var behov for å oppdatere kartreferansene, da de koordinatene som forelå var fra et eldre kartsystem. Trondheim kommune gikk i 2006 over til EUREF89 (www.statkart.no). UTM(EUREF89), European Reference Frame 1989, er felles geodetisk datum (kartreferansesystem) for Europa tilpasset det amerikanske satelittsystemet GPS (Global Positioning System). Det er ved hjelp av de nye kartkoordinatene (se feltregistreringsskjema for hver lokalitet) mulig å gå inn på GISlink karttjeneste hos www.trondheimkommune.no og søke opp lokalitetene på grunnkart og flyfoto. Dette vil i tillegg lette senere kartleggings- og kontrollarbeid ute i felt ved at man nå kan gjøre bruk av GPS-utstyr. Det har vært en del letarbeid for å finne de eldste lokalitetene, og nå kan man finne dem på felles elektroniske kart med få meters nøyaktighet. Konsulent Morten Haugen, Trondheim kommune, har laget et elektronisk kart over Trondheim kommune hvor totalt antall lokaliteter er avmerket (figur 1). De ulike nummer på kartet refererer seg til lokalitetsnummer (vedlegg 1), og det fremgår forøvrig i hvilke lokaliteter det er funnet salamander (larver/ad), lokaliteter der det ikke er funnet salamander, terrestriske observasjoner og hvilke lokaliteter som er ødelagt.

1 INNLEDNING

1.1 Målsetting

Målsettingen med kartleggingen i 2007 var å oppdatere og supplere kunnskapen om de eldste kjente salamanderlokalitetene som ikke hadde vært besøkt siden 1960-70-80-årene. Disse ligger hovedsakelig nært tettbebyggelse i Trondheim og i jordbrukslandskapet på Byneset og er lokaliteter kartlagt av Dag Dolmen (1983). Som prioritet nummer to var det aktuelt å kartlegge status til de lokalitetene hvor Jon Kristian Skei ikke fant salamander i 2001/2002, og dessuten å kartlegge nye lokaliteter i disse områdene dersom det ble tid til det. Utgangspunktet var Skeis (Skei 2002) rapport for Trondheim kommune. I denne rapporten forelå en tabell med oversikt over alle kjente salamanderlokaliteter i kommunen, også Dolmens (1983) lokaliteter som Skei ikke besøkte i 2001/2002. Videre var målsettingen også å vurdere trusler, utarbeide forslag til tiltak for å ivareta lokalitetene, og å prioritere tiltakene.

Kartleggingen ble i 2008 utvidet til å gjelde alle de gjenværende lokalitetene i Trondheim kommune, også de som var blitt reorganisert av Skei i 2001/2002. Dette var hovedsakelig lokaliteter med stor salamander syd i Jonsvannsområdet. Det var også behov for å kartlegge områdene Tillermarka og Hangerslettmyra/Høstadmyra på Byneset, hvor det ikke hadde vært foretatt kartlegging tidligere. Målsettingen var å få utarbeidet en komplett oppdatert statusrapport over alle lokaliteter med salamander i kommunen.

2 METODIKK

2.1 Innsamling av data

Kartleggingen foregikk ved at undertegnede oppsøkte lokalitetene sommeren 2007, fra 13. juli til 19. september, med unntak av lok. 36 (Svarttjønna, Trolla) som ble oppsøkt den 9. juni. Sommeren 2008 ble lokalitetene oppsøkt fra 23. mai (unntaksvis så tidlig, for å se voksen salamander i vårlek) til 27. august. Den beste tiden for å finne salamanderlarver i Midt-Norge er fra midten av juli til midten av august; da er de såpass store at de er lett å se, og ikke for store så de er vanskeligere å fange eller har gått på land. En håv med en diameter på 40 cm og med teleskopskaft (fiskehåv kjøpt hos Clas Ohlson) ble brukt. En ny håvpose med maskevidde 1 x 2 mm av myggnetting i polyester ble laget. Denne håven fungerte fint, den hadde litt stor diameter, men var lett, og den kunne slås sammen.

Foruten å ta tid til observasjon, ble det håvet i en såkalt Z-sveip (Dolmen 1991, 1993, Skei 1991, 2002) der det var mulig. Forøvrig ble det forsøkt håvet på ulike måter alt ettersom hvor mye vann/vegetasjon det var. Vannfargen ble vurdert med en hvit plastskive nedsenket i vannet, og fastsatt etter Strøms fargeskala (Skei et al. 1991) i en modifisert form. Det ble også tatt vannprøver i 13 av dammene, og disse ble analysert for pH, fargetall, konduktivitet og total fosfor av Analysesenteret i kommunen. Disse data er ikke komplett for alle dammene, og er ikke tatt med i rapporten, men kan fremskaffes fra Miljøenheten i Trondheim kommune.

Et registreringsskjema for feltregistrering av amfibiedammer ble anvendt til notater i felt og fremstilling av data (pkt. 2.1 nedenfor og vedlegg 2).

Alle dammene ble fotografert, og det ble dessuten tatt bilder av ulike insekter og andre dyr og planter i den grad det ble tid til det. Dette for senere å kunne formidle et mer utfyllende bilde av lokalitetene.

2.2 Fremstilling av data

For å få en komplett oppdatert oversikt over alle lokaliteter i Trondheim kommune inkludert historiske data, ble tabellen fra rapporten til Skei (2002) brukt. Denne oppdaterte tabellen er nå lagret elektronisk som dokument i OfficeWord 2007, og kan lett anvendes når man senere skal kontrollere lokalitetene og har behov for å skrive inn nye data. I tillegg til at den tas med i rapporten (vedlegg 1), er den brent på CD som oppbevares ved Miljøenheten i Trondheim kommune.

Det var videre behov for et registreringsskjema for feltregistrering av amfibiedammene (vedlegg 2). Dette for at det skulle bli enklere å få notert ned og samlet flere relevante data på en noenlunde entydig måte ute i felt, for et mer fullstendig bilde av lokalitetene. Et slikt skjema kan også anvendes til oppfølging og

FORORD

På 1970-tallet ble det foretatt en omfattende registrering av salamanderforekomster i Trondheim kommune (Dolmen 1983). En ny kontroll av storsalamanderlokalitetene og et utvalg av småsalamanderlokalitetene ble foretatt i 2001-2002 (Skei 2002). Trondheim kommune har hatt behov for en oppdatert total oversikt over salamanderartenes status. Undertegnede har derfor utført revisitering av samtlige lokaliteter med stor og liten salamander og supplerende kartlegging sommeren 2007 og 2008, som er presentert i denne rapporten. Oppdragsgiver har vært Trondheim kommune, og kontaktpersoner har vært naturforvalter Haldor Sesseng, Trondheim kommune, og førsteamanuensis Dag Dolmen, NTNU Vitenskapsmuseet. Faglig veiledning og informasjon er gitt av Dag Dolmen og Kjell Sandaas, Oslo kommune. God støtte i arbeidet er også gitt av dr. scient Jon Kristian Skei, professor Kjell Ivar Flatberg, NTNU, og ansatte ved Miljøenheten i Trondheim kommune. Kartopplysninger er fremskaffet av fagkonsulent Ingar Nessel og konsulent Morten Haugen, Miljøenheten, og eldre kart fra Trondheim kommunes arkivtjenester. Alle fotografier med unntak av flyfoto er tatt av undertegnede.

Jeg vil takke alle som har bidratt til denne rapporten, og rette en særlig takk til Haldor Sesseng og Dag Dolmen som har gjennomlest manuskriptet og kommet med viktige innspill i hele prosessen.

Trondheim, november 2008

Eva Tilseth

Det er av avgjørende betydning at problematikken omkring sikring av salamanderens leveområder løftes opp på et overordnet arealdisponeringsnivå. Riksrevisjonen har gjort en undersøkelse av bærekraftig arealplanlegging og arealdisponering i Norge, og avdekket at dagens arealforvaltning bidrar til en nedbygging av områder som Stortinget har vektlagt skal ivaretas (Riksrevisjonen 2007). Dette har slike konsekvenser som at store sammenhengende naturområder ytterligere reduseres, og det har igjen negative konsekvenser for det biologiske mangfoldet og for eksempel salamanderartenes fremtid. Ifølge Direktoratet for naturforvaltning er 640 km² av urørt natur tapt på fem år (1998-2003). Rundt forrige århundreskifte var ca. 50 % av Norge villmarkspreget natur, mens nå har vi ca. 11,7 % igjen av disse områdene (www.dirnat.no). I den norske Rødlista fra 2006 slås det fast at arealendringer var den viktigste årsaken til at arter ble kategorisert som truede eller sårbare på lista. Naturinngrep er en viktig årsak til at arter dør ut og tapet av det biologiske mangfoldet fortsetter. Presset på naturen er stort.

Hvis man sammenligner antall lokaliteter som har eksistert og lokaliteter som er ødelagt/nesten ødelagt i de ulike naturområder og utbyggingsområder i Trondheim kommune, så viser det seg at i de områdene hvor det har vært menneskelige inngrep i form av jordbruk og utbygging, er salamanderartenes lokaliteter svært truet av total ødeleggelse. Dette i motsetning til lokalitetene i relativt uberørte skog- og myrområder, hvor de menneskelige inngrep har vært begrenset, her er nesten 80 % av lokalitetene fremdeles intakt.

I lys av de trusler som er nevnt ovenfor er det også vektlagt at salamander (stor og liten) står på Rødlista for truede arter, og at den i Midt-Norge er på nordgrensen av sin globale utbredelse. Dette sammen med kommunens målsetting om å stoppe tapet av det biologiske mangfold innen 2010, gir et særlig ansvar for å igangsette og følge opp tiltak for å ta vare på lokalitetene som sikrer salamanderartene gode leve- og ynglemuligheter i fremtiden. Salamanderne kan betraktes som indikatorarter, det vil si at der de trives er det også gode miljøforhold for et høyt antall andre arter amfibier og invertebrater. Med andre ord hvis salamanderartene og deres leveområder blir ivaretatt og vernet, vil man også ivareta og verne et variert biologisk mangfold i disse naturområdene.

SAMMENDRAG

Sommeren 2007 og 2008 foretok undertegnede revisitering av alle kjente salamanderlokaliteter i Trondheim kommune. I tillegg ble nye dammer som ikke hadde vært undersøkt tidligere i disse områdene kartlagt, og dessuten Hangerslett/Høstadmyra på Byneset og Tillermarka. De eldre lokalitetene som ikke hadde vært besøkt siden 1960–70–80-årene, ligger hovedsakelig nær tettbebyggelse i Trondheim og i jordbrukslandskapet på Byneset. De øvrige kjente lokalitetene, som hadde vært revalidert av Jon Kristian Skei i 2001–2002 (Skei 2002), ligger i Jonsvannsområdet. I alt 92 lokaliteter ble kartlagt, 50 kjente (tabell 1) og 42 nye. Det ble funnet 2 nye lokaliteter med salamander. I alt 47 av de kjente lokalitetene var intakt/delvis intakt (inkludert de 2 nye). Ellers var 6 var helt uttørket på grunn av en tørr vår og sommer i 2007 og 1 var uttørket i 2008. Dette betyr at det var 40 dammer som hadde mer eller mindre vann og derved minimumsforutsetninger for salamanderens reproduksjon. Det ble funnet salamander (larver/ad) i 20 av de 40 dammene, det utgjør 50 %. Hvis man i tillegg plusser på de lokalitetene hvor Skei fant salamander i 2001–2002, er det siden 2001 funnet salamander i 22 av disse 40 dammene, det utgjør 55 %.

Når det gjelder det totale antall lokaliteter (for både stor og liten salamander) som er registrert fra ca. 1900 til i dag, 71 stk., er 34 % av disse nå ødelagt (tabell 2 og kart; figur 1, sort trekant). Hvis man inkluderer de lokalitetene som nå er i dårlig forfatning som salamanderlokaliteter (tabell 4), så er 56 % av de opprinnelige lokalitetene i dag ødelagt/nesten ødelagt som leve-/yngleområder for salamander.

I denne rapporten er det redegjort for kartleggingen av lokalitetene; salamanderfunn, lokalitetenes tilstand og trusler er beskrevet, og det er gjort en samlet vurdering av hver lokalitet. Det er videre listet opp tiltak som det er hensiktsmessig å sette i gang, og det er utarbeidet et forslag til prioritering av tiltakene. Det er et noe komplekst bilde som tegner seg. Dette blant annet på grunn av at det i stor grad dreier seg om gamle salamanderlokaliteter som ikke har vært fulgt opp, skjøttet eller ivarettatt i planleggings- og utbyggings-sammenheng.

Det innebærer at det nå er noen lokaliteter som trenger akutte tiltak for ikke å bli helt ødelagt i nær fremtid, og mange lokaliteter som trenger å bli tatt hånd om i form av skjøtsel på sikt. Dette preger prioriteringen av tiltak i relativt stor grad.

Strakstiltak i/ved lokalitetene er hogst, oppgraving av dammer, rydding/rensing av vegetasjon i vann/på land, avgrensing av drenering i myr, fjerning av fisk og regulering av utbygging.

For å sikre salamanderartenes overlevelse og utbredelse på lang sikt, er det også lagt vekt på tiltak som favner videre enn den enkelte lokalitet. Slike tiltak er oppgraving av nye dammer, utsetting av salamander, restaurering av ødelagte myrområder, sikring av vandringskorridorer mellom lokaliteter og regulering/vern av naturområder med salamander.

Det er videre foreslått informasjonstiltak som henvender seg til publikum, grunneiere og tilgrensende kommuner. Det er også pekt på tiltak som dammer som pedagogisk objekt, samarbeidstiltak, nettverksbygging og kunnskapsutveksling. Det er i denne sammenheng foreslått et regionalt samarbeid i form av en tiltaksplan for storsalamander. Aktører her vil kunne være Trondheim kommune og de tilgrensende kommunene Malvik og Klæbu. Målsettingen vil være å ivareta/ restaurere/ utvikle et større naturområde for storsalamander, med utgangspunkt i Trondheim kommunes viktigste område for denne arten på syd- og østsiden av Jonsvannet. Et slikt prosjekt er i tråd med den nasjonale Handlingsplan for storsalamander (DN 2008).

Det har i dette arbeidet vært en viktig målsetting å understreke betydningen av å betrakte lokalitetene på landskapsnivå, i stedet for kun å fokusere på lokalitetene isolert sett (Wells 2007). Dette fordi sammenheng mellom lokalitetene, som sikrer et større nettverk og hindrer fragmentering, kan ødelegges av veier, utbygging ol. Det er avgjørende for salamanderbestandens opprettholdelse og vekst i de ulike områdene at yngledammene ikke blir for isolerte, små og sårbare. I denne sammenheng er en "regional tiltaksplan for storsalamander" og regulering/vern av naturområder svært viktige tiltak.

INNHold

SAMMENDRAG	1
FORORD	3
1 INNLEDNING	5
1.1 Målsetting	5
2 METODIKK	5
2.1 Innsamling av data	5
2.2 Fremstilling av data	5
3 RESULTATER	8
3.1 Generelt	8
3.2 Lokaltetenes tilstand og salamanderfunn	11
3.2 Trusler for lokalitetene	13
3.4 Samlet vurdering av lokalitetene	15
4 FORSLAG TIL TILTAK	17
4.1 Tiltak generelt	17
4.2 Konkrete tiltak	18
4.3 Oppsummering og prioritering av tiltak	22
5 REFERANSER	26
6 VEDLEGG	29
Vedlegg 1: Oversikt over samtlige kjente salamanderforekomster i Trondheim kommune 2007 - 2008	29
Vedlegg 2: Feltregistrering av de besøkte lokaliteter 2007 - 2008	41

Forord

Stor- og småsalamander er begge rødlistede arter. Storsalamander er i følge Norsk Rødliste 2006 vurdert som sårbar (VU) og småsalamander som nær truet (NT). Salamanderartene er på grensen av sitt nordlige utbredelsesområde i Midt-Norge, og lever utsatt til når byen ekspanderer og ellers gjennom menneskelige inngrep i naturen.

For å ha en forsvarlig og langsiktig forvaltning av naturmiljøet, herunder biologisk mangfold, er man avhengig av et godt kunnskapsnivå som man får, f.eks. gjennom kartleggingsarbeid. I kommunal arealplanlegging skal bl.a. hensynet til rødlistede arter ivaretas. Et rikt arts mangfold kan også være en indikasjon på gode leveforhold for oss mennesker. Mange aktører har således viktige hensyn å ta ved omdisponering av arealer til utbygging og ved andre inngrep som fører til fragmentering av landarealer.

For enkelte arter som i dag er sterkt truet av utryddelse, er det funnet nødvendig å gjennomføre særskilte forvaltnings- og bevaringstiltak for å sikre deres leveområder på lang sikt. Direktoratet for naturforvaltning har utarbeidet en nasjonal Handlingsplan for stor salamander (DN rapport 2008–1).

En kartlegging av salamander i Trondheim kommune med hovedvekt på storsalamander, ble gjennomført i 2001 – 2002 av stipendiat Jon Kristian Skei, NTNU. (Miljøavdelingen, rapport 02/06). Foreliggende rapport er en ny kartlegging av samtlige kjente salamanderlokaliteter, nye områder, og en vurdering av trusler og prioritering av tiltak. Arbeidet er utført av cand.mag. Eva Tilseth. Førsteamanuensis Dag Dolmen, NTNU Vitenskapsmuseet, har gitt faglig informasjon og veiledning.

Vi vil takke Eva Tilseth for et grundig arbeid og et fabelaktig engasjement med kartlegging av salamander og oppfølgingsforslag. Denne rapporten sammen med Nasjonal handlingplan for storsalamander vil danne et godt grunnlag for det videre arbeidet med å sikre salamanderen i Trondheim.

Trondheim 06.11.08

Thorbjørn Bratt
miljødirektør

**TRONDHEIM KOMMUNE, MILJØENHETEN.
CITY OF TRONDHEIM, DEPARTMENT OF ENVIRONMENT**

RAPPORT, REPORT.

Tittel, *Title*:

Kartlegging av salamanderlokaliteter i Trondheim kommune 2007-2008
Mapping of newt localities in the municipality of Trondheim 2007-2008

Forfatter(e), *Author(s)*:

Eva Tilseth

Dato, *Date*: 07.11.2008

Rapport nr., *Report no.*: TM 2008/06

ISBN NR.: 978-82-7727-115-6

Sammendrag, *Abstract*:

Rapporten omfatter resultater fra kartlegging av salamanderlokaliteter i Trondheim i 2007-2008. Den gir status for eldre, tidligere registrerte lokaliteter og omfatter også kartlegging av nye lokaliteter i kommunen. En vurdering av trusler som angår lokalitetene er gjort, og det er forslag til prioriterte tiltak for å møte truslene. Salamanderen (stor og liten) er på den norske Rødlista for truede dyrearter. Det overordnede mål presentert i denne rapporten er å ta vare på salamanderen og sikre at den har gode leve- og ynglemuligheter i et høyt antall lokaliteter i fremtiden.

The report includes the results from mapping of salamander localities in Trondheim in 2007-2008. The status of older localities registered earlier is presented, and also a mapping of new localities within the municipality. An assessment of threats regarding the localities has been made, and a priority of actions to overcome these threats is given. The newts (the great crested newt and common newt) are on the Norwegian Red List of Endangered Species. The overall goal presented in this report is to preserve the newts and to make sure that they have good living and breeding conditions in a high number of localities, securing growth of the species in the future.

Stikkord, emneord:

Stor salamander
Liten salamander
Triturus cristatus
Triturus vulgaris

Key words:

Great crested newt
Common newt
Triturus cristatus
Triturus vulgaris